

Vlada Crne Gore

Srednjoročni program rada Vlade 2022-2024.

PREDLOG

25. I 2022.

Sadržaj

Uvod	3
Implementacija Ciljeva održivog razvoja	4
Proces pripreme i izrade srednjoročnog i godišnjeg programa rada Vlade	6
Osvrt na 2021	8
Uočeni izazovi i planovi za naredni period	23
Vizija Crne Gore	28
Prioriteti i ciljevi Vlade do kraja 2024. godine	30
Program rada Vlade za 2022. godinu	39
Okvir za praćenje i izvještavanje o sprovođenju Srednjoročnog i godišnjih programa rada Vlade.....	39
Tabela Programa rada Vlade 2022.....	41
Aneks 1: Usklađenost SPRV 2022-2024. sa Nacionalnom strategijom održivog razvoja 2030.	140
Aneks 2: Usklađenost SPRV 2022-2024. sa IPA III Strateškim odgovorom (2021-2027)	149
Aneks 3: Usklađenost SPRV 2022-2024. i Fiskalne strategije 2021-2024.	153
Aneks 4: Usklađenost SPRV 2022-2024. i Predloga Zakona o budžetu za 2022.....	156
Skraćenice	179

Uvod

Prije godinu dana postavljen je kamen temeljac za prioritete kojima se utvrđuje vizija razvoja Crne Gore.

Godišnjim programom rada za 2021, Vlada je po prvi put definisala ciljeve kojima će težiti u 2021., što jasno ukazuje na opredijeljenost Vlade da planiranje politika bude orijentisano na rezultate i da se zasniva na mjerljivim podacima. Naime, uz ciljeve su definisani i mjerljivi indikatori, kao pokazatelj napretka i uspjeha u sprovođenju zacrtanih ciljeva. Na istim principima nastavlja se dalje planiranje politika koje je utemeljeno na ojačanom sistemu srednjoročnog planiranja, oličenom u Srednjoročnom programu rada Vlade 2022-2024. Uporedo s njim, pripremljen je program rada za 2022. godinu, kroz koji se definišu konkretne aktivnosti čija će realizacija doprinijeti dostizanju zacrtanih ciljeva.

Cilj izrade Srednjoročnog programa rada za period 2022-2024. i programa rada za 2022. godinu je inkluzivan proces u koji će biti uključene sve zainteresovane strane. *U skladu s dobrom praksom, ova Vlada je u potpunosti posvećena povećanju transparentnosti i ima jasnu namjeru da krajnje korisnike javnih politika, građanke i građane, stavi u prvi plan.* Upravo zbog toga je proces javne rasprave planiran na način da okupi predstavnike civilnog društva, privrede, akademske zajednice, studenata, lokalnih samouprava, državnih organa s fokusom na oblasti koje su usko vezane za prioritete Vlade.

Ključni prioritete Vlade, nastavno na dosadašnjim principima razvoja su:

VLADAVINA PRAVA I JEDNAKE ŠANSE

Ovim prioritetom objedinjene su ključne politike za razvoj oblasti na kojima počiva svaka demokratski uređena država. Najvažniji zadaci vezani za ovaj prioritet odnose se na obezbjeđivanje jednakosti građana u pravima i pred zakonom, izgradnju jakih i efikasnih institucija, očuvanje bezbjednosti, borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, snaženje nezavisnosti pravosuđa, unapređenju položaja pripadnika manjina i obezbjeđivanju jednakih prava svim građanima. Podjednako važan segment je i obezbjeđenje socijalne sigurnosti za ranjive kategorije i one kojima je podrška najviše potrebna.

ZDRAVE FINANSIJE I EKONOMSKI RAZVOJ

Kroz ciljeve u okviru ovog prioriteta će se postići da finansije budu stabilne, a ekonomija održiva. Dio ovog prioriteta čine unapređenje konkurentnosti, regionalna povezanost, zelena ekonomija, što za cilj ima pametan, održiv i inkluzivan rast koji će doprinijeti kvalitetu života svih građana.

ZDRAVLJE I ZDRAVA ŽIVOTNA SREDINA

U uslovima kada je zdravlje građana ugroženo pandemijom virusa Covid – 19 i kada je cijeli zdravstveni sistem pod pritiskom, ovo se nameće kao jedan od ključnih prioriteta Vlade. U njegovoj osnovi je zdravlje svakog pojedinca. Preduslov dobrog zdravlja je i zdrava životna sredina, pa će se u tom smislu raditi na podizanju svijesti građana o očuvanju i zaštiti životne sredine.

OBRAZOVANJE I DRUŠTVO ZASNOVANO NA ZNANJU

Kao četvrti prioritet, u svojoj osnovi ima obrazovanje, fokusirano na kreativnost i prepoznavanje talenata, sportski razvoj djece i omladine U okviru ovog prioriteta se sažima sveobuhvatan društveni i ekonomski razvoj, zasnovan na inovacijama, jakoj naučno-istraživačkoj djelatnosti i kvalitetnom sistemu obrazovanja.

DIGITALNA TRANSFORMACIJA

U savremenom dobu, digitalna transformacija predstavlja pokretač inovacija, modernizacije, konkurentnosti i sveobuhvatnog društveno - ekonomskog razvoja. Razvoj digitalnog društva treba da se temelji na prethodno optimizovanim procesima i uslugama usmjerenim ka potrebama građana, privrede i javne administracije. U fokusu digitalne transformacije biće uklanjanje postojećih i rano prepoznavanje budućih barijera za poslovanje kako za crnogorsku privredu tako i za strane investitore.

CRNA GORA – BUDUĆA ČLANICA EVROPSKE UNIJE, S OSNAŽENOM POZICIJOM NA MEĐUNARODNOJ SCENI

Čvrsto opredjeljenje Vlade je da Crna Gora postane sljedeća članica Evropske unije i stoga je potrebno kroz prizmu pristupanja Crne Gore EU posmatrati sve planirane aktivnosti. Krovni strateški dokument kojim se definišu obaveze Crne Gore u procesu pristupanja je Program pristupanja Crne Gore EU 2021 - 2023 koji u značajnoj mjeri daje okvir za izradu Programa rada Vlade. Ovime, ali i kroz brojne spoljnopolitičke aktivnosti, Crna Gora jača svoje prisustvo na globalnom nivou, učestvuje kao poštovana i ravnopravna članica međunarodnih organizacija u brojnim angažmanima i potvrđuje svoju posvećenost demokratskim vrijednostima. Crna Gora je aktivna članica NATO saveza koja djeluje u skladu s tim standardima, pokreće brojne regionalne inicijative i igra važnu ulogu u očuvanju stabilnosti i bezbjednosti Zapadnog Balkana.

Implementacija Ciljeva održivog razvoja

Naposletku, prioriteti su definisani i tako da odražavaju posvećenost Crne Gore u dostizanju Ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih nacija. Jasno je da je razvojni pravac Evropske unije u sinergiji sa zahtjevima UN Agende 2030, s tim u vezi neophodno je da kreiranje prioriteta razvoja Crne Gore kao buduće članice EU, bude u skladu sa tom sinergijom. Štaviše, harmonizacija zakonodavstva i politika sa EU de facto predstavlja i ispunjavanje zahtjeva Agende za održivi razvoj 2030 i snažan impuls u pravcu dostizanja ciljeva održivog razvoja, koje je Crna Gora prenijela na nacionalni nivo kroz Nacionalnu strategiju održivog razvoja do 2030. godine.

U tom smislu, Crna Gora će u narednom periodu biti prvenstveno fokusirana na dvije stvari:

- **Unapređenje i jačanje strateškog i institucionalnog okvira za održivi razvoj**, na način da se *stepen realizacije mjera/podmjera Akcionog plana Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine*¹ sa 16,4% u 2019, poveća na 21% u 2022, 28% u 2023. i 37% do kraja 2024. godine.

Za ostvarenje ovog cilja je ključno usvajanje *Drugog nacionalnog dobrovoljnog izvještaja (pregleda) za sprovođenje ciljeva održivog razvoja* do kraja II kvartala 2022. godine, za šta će biti opredijeljeno 10.000 eura iz Budžeta Crne Gore.² U skladu s obavezom sprovođenja NSOR 2030 predviđena je izrada izvještaja o

¹ Izvor podataka Izvještaj o sprovođenju Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine.

² Za potrebe angažovanja lokalnog konsultanta i sprovođenje konsultativnog procesa.

njenom sprovođenju, koji će ukazati na stanje, stepen realizacije mjera/aktivnosti NSOR 2030, te ukazati na izazove u implementaciji ovog dokumenta što će doprinjeti u kreiranju razvojne politike Crne Gore i otvaranju ideja za buduće razvojne projekte." Imajući u vidu da je NSOR 2030 svojevrsna platforma za sprovođenje Ciljeva održivog razvoja do 2030. godine, realizacijom mjera i aktivnosti ovog dokumenta doprinjeće se i većem nivou sprovođenja UN Ciljeva održivog razvoja.

- **Dostizanje većeg nivoa sprovođenja ciljeva održivog razvoja**, koje će unaprijediti poziciju Crne Gore i njen SDG indeks i indeks prelivanja (*eng. Spillover index*)³ sa 85. pomjeriti na 84. mjesto u 2023. i 2024. godini.

Kao članica UN-a, donošenjem Agende za održivi razvoj do 2030. godine i njenim transponovanjem u okviru Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine Crna Gora se obavezala na izvještavanje ka UN-u kroz dobrovoljni nacionalni pregled/izvještaj. S tim u vezi usvajanje Drugog nacionalnog dobrovoljnog izvještaja (pregleda) za sprovođenje Ciljeva održivog razvoja predviđeno je do kraja II kvartala 2022. godine, za šta će biti opredijeljeno 10.000 eura iz Budžeta Crne Gore. Izradom ovog izvještaja daće se pregled stanja u svim oblastima te na osnovu toga mogućnost unapređenje dostizanja svih 17 Ciljeva održivog razvoja, te i bolje pozicioniranje Crne Gore u odnosu na SDG indeks i indeks prelivanja među članicama UN-a.

- **Sprovođenje aktivnosti iz UN okvira za održivi razvoj (UNDAF)/UN okvira za održivu razvojnu saradnju (UNSDCF)**

Srednjoročni strateški planski dokument u kome se artikuliše kolektivna vizija i odgovor sistema UN na nacionalne razvojne prioritete i aktivnosti koje UN sprovodi u partnerstvu sa Vladom Crne Gore i u bliskoj saradnji sa međunarodnim i nacionalnim partnerima i civilnim društvom. UNSDCF treba da bude usaglašen sa ključnim vanjskopolitičkim prioritetom Crne Gore, integracijom u EU, i da doprinese realizaciji nacionalnih prioriteta Vlade na planu postizanja ravnomjernog regionalnog razvoja. Integrisani plan saradnje je na liniji 2030 Agende za održivi razvoj i ciljeva održivog razvoja.

Sa svim navedenim, nastavljamo putem razvoja, reformskih procesa i snažnog napretka u poboljšanju uslova života i standarda svih građanki i građana Crne Gore. Naši građani i građanke traže sigurno i slobodno društvo, efikasno zdravstvo i kvalitetno obrazovanje. Oni žele da rade i žive od svoga rada i naša je dužnost im obezbijediti sve slobode, sigurnost i egzistenciju dostojnu čovjeka. To je ideja vodilja ove Vlade.

---

³ Izvor podataka Izvještaj Generalnog sekretara UN-a o sprovođenju Ciljeva održivog razvoja.

Proces pripreme i izrade srednjoročnog i godišnjeg programa rada Vlade

Vlada Crne Gore je, kao potrebu uvođenja reformskih procesa u rad državne uprave, tokom 2021. donijela program rada za tu godinu koji je, pored obaveza u tematskom i normativnom dijelu, po prvi put sadržao ciljeve i mjerljive indikatore. Takođe, po prvi put je za taj proces organizovano javno konsultovanje, što je praksa s kojom će se nastaviti u narednom periodu.

Srednjoročni program rada Vlade za period 2022-2024. je izraz težnji da se do kraja mandata definiše smjer kretanja Vlade i pravac razvoja Crne Gore do kraja 2024. godine na osnovu definisanih prioriteta i ciljeva. Polazne osnove za pripremu srednjoročnog programa rada Vlade su Ekspoze predsjednika Vlade, mjere ekonomske politike za srednjoročni period i obaveze koje proizilaze iz zakona, strateških dokumenata i procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Na osnovu srednjoročnog programa i mjera ekonomske politike za tekuću godinu, priprema se godišnji program rada, koji ovog puta razvijao paralelno kako bi se obezbijedilo da aktivnosti prepoznate u njemu jasno doprinose realizaciji ciljeva postavljenih srednjoročnim programom. Godišnji program rada Vlade obuhvata tematski i normativni dio, nosioce zadataka i rokove za njihovo izvršenje.

Generalni sekretarijat Vlade je pokrenuo postupak izrade ovog dokumenta koji podrazumijeva nekoliko ključnih faza:

- 1) Koordinacioni sastanak sa predstavnicima svih resornih ministarstava, utvrđivanje metodologije i smjernica za dostavljanje predloga ciljeva, indikatora i aktivnosti,
- 2) Izrada prve verzije ključnih ciljeva u šest prioriternih oblasti s indikatorima učinka,
- 3) Zajednički konsultativni sastanci resornih ministarstava (u odnosu na šest prioriternih oblasti),
- 4) Konsultacije sa zainteresovanim subjektima (NVO, građanima, biznis sektorom...),
- 5) Integrisanje sugestija i komentara iz konsultativnog procesa sa zainteresovanim subjektima,
- 6) Zajednički konsultativni sastanci sa resornim ministarstvima pojedinačno,
- 7) Izrada finalne verzije ciljeva u šest prioriternih oblasti s indikatorima učinka,
- 8) Izrada finalne verzije SPRV 2022-2024. i PRV 2022.

Nacrt srednjoročnog i godišnjeg programa rada Vlade priprema Generalni sekretarijat Vlade prema konceptu i metodološkim smjernicama pripremljenim za tu svrhu, a na osnovu predloga ministarstava. Prvi koordinativni sastanak je održan 29.10.2021. godine, nakon čega su uslijedili prvi predlozi resornih ministarstava. Drugi krug sastanaka i konsultacija je organizovan u periodu 24-26.11.2021., prema definisanim prioritetima, a u cilju pripreme nacrtu SPRV 2022-2024. i PRV 2022. koji je zatim upućen na javnu raspravu.

U procesu pripreme srednjoročnog i godišnjeg programa rada Vlade je bila uključena šira javnost, koja je svojim predlozima i sugestijama značajno doprinijela unapređenju kvaliteta ovoga dokumenta i utvrđivanju budućeg djelovanja Vlade. Javna rasprava je organizovana u periodu 13.12.2021-10.01.2022.⁴ U cilju dobijanja što kvalitetnijih sugestija od strane zainteresovanih subjekata, organizovano je i 10 fokus grupa.

---

⁴ Nacrt SPRV objavljen je na web sajtu Vlade Crne Gore kako bi bio dostupan svim zainteresovanim subjektima (<https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-u-cilju-pripreme-srednjoročnog-programa-rada-vlade-2022-2024-i-godišnjeg-programa-rada-vlade-za-2022-godinu-3>). SPRV je objavljen i na portalu e-uprava (javne rasprave): eusluge.euprava.me/eParticipacija/Item/?Id=686. Takođe, nacrt SPRV je dostavljen predstavnicima nevladinih organizacija, biznis sektora i građana koji su prethodno selektovani uz podršku kancelarije UNDP u Crnoj Gori i eksternog konsultanta a koji su pozvani da budu učesnici fokus grupa.

Radi lakše organizacije i obrade sugestija od strane zainteresovanih subjekata, sastanci su i organizovani u okviru sledećih tematskih oblasti:

- 1) Obrazovanje i nauka-društvo zasnovano na znanju
- 2) Digitalna transformacija
- 3) Crna Gora- buduća članica Evropske unije
- 4) Zdravlje i sport
- 5) Zdrava životna sredina
- 6) Vladavina prava
- 7) Ljudska prava
- 8) Ekonomski razvoj i finansije
- 9) Javna uprava
- 10) Kultura i mediji

Na javnoj raspravi učestvovao je 61 učesnik/ca (54 učenika/ce fokus grupa i 13 dostavljenih upitnika sa sugestijama). Ukupno je dostavljeno 112 konkretnih komentara i sugestija u vezi sa ciljevima i veći broj generalnih komentara.

BROJ KONKRETNIH KOMENTARA U VEZI SA CILJEVIMA

Nakon sprovedene javne rasprave održan je i treći, posljedni krug sastanaka i konsultacija sa ministarstvima u periodu 17-19.01.2022, sa ciljem sagledavanja komentara zainteresovanih strana, kao i predloga i sugestija za unapređenje dokumenata od strane GSV, na osnovu čega je finalizovan predlog SPRV 2022-2024. i PRV 2022.

Cijeli proces izrade podržan je od strane UNDP u Crnoj Gori, u okviru projekta „Jačanje kapaciteta Crne Gore za brže pristupanje Evropskoj uniji II“, finansiranog od strane Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Norveške.

Osvrt na 2021.

U proteklom periodu ostvareni su značajni rezultati u različitim oblastima.

U okviru prioriteta Vladavina prava i jednake šanse

✓ **Unapređenje procesnih prava u pravosudnom sistemu Crne Gore**

Kao dio redovnog usaglašavanja s pravnom tekovinom EU na našem evropskom putu, nastavljeno je usklađivanje zakonodavnog okvira i prakse sa pravnim tekovinama Evropske unije kako bi se osiguralo da prava lica koja učestvuju u pravosudnom postupku budu djelotvorno zaštićena. Izmjene zakonodavnog okvira usmjerene su na dalju implementaciju legislative Evropske unije i relevantne sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava u pogledu procesnih prava osumnjičenih i optuženih lica, kao i žrtava u krivičnom postupku. Izmjene zakonodavstva će doprinijeti jačanju pravne sigurnosti za građane kroz konzistentnu primjenu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava, i jačanju pravosudnog dijaloga u oblasti ljudskih prava, sa naročitim fokusom na pitanja nasilja nad ženama, zabrane zlostavljanja i prava na slobodu i bezbjednost ličnosti.

✓ **Unapređenje primjene postojećeg normativnog okvira na sprovođenju politike rodne ravnopravnosti i zaštitu od diskriminacije po osnovu pola i roda**

U decembru 2021. je pripremljena Analiza orodnjenosti 26⁵ javnih politika,⁶ na osnovu čega je kreiran Instrument za procjenu stepena orodnjenosti strateških dokumenata koji sadrži standardizovana uputstva za procjenu orodnjenosti strategija i zakona. Ciljevi kreiranja instrumenta su: doprinos standardizovanju procedura za orodnjavanje strategija; utvrđivanje početne vrijednosti orodnjenosti sektorskih strategija u 2021. godini kako bi se mogao pratiti napredak i doprinos ex-ante analizi zakona iz ugla rodne ravnopravnosti.

✓ **Veća zastupljenost žena u strukturi Vojske Crne Gore**

Dostizanje postavljenih ciljeva u zastupljenosti žena u strukturi Vojske je na nivou od 15,09%, dok je procenat žena profesionalnih vojnih lica u ukupnoj strukturi profesionalnih vojnih lica 9,97% na kraju 2021. godine, što predstavlja poseban uspjeh. Takođe, početak implementacije novog nacionalnog sistema za razmjenu tajnih podataka predstavlja važan napredak koji će po okončanju u značajnoj mjeri unaprijediti stanje u konkretnoj oblasti.

✓ **Mapiranje romskih naselja**

Mapiranje romskih naselja je preduslov za legalizaciju romskih naselja, po metodologiji koju je razvio Savjet za regionalnu saradnju (RCC) i sprovodi se u svim zemljama zapadnog Balkana i Turske. Na osnovu toga će se utvrditi koji se objekti mogu legalizovati, koji ne, koji objekti se nalaze na privatnom zemljištu, koji objekti se nalaze na državnom zemljištu i koji objekti se nalaze na lokacijama na kojima je zabranjena

⁵ Prema zbirci sadržanoj na web sajtu posvećenom javnim politikama (<https://javnepolitike.me>), u Crnoj Gori su trenutno aktivna 63 strateška dokumenta. Od njih je 37 preliminarno ocijenjeno kao potpuno neorodnjeno prilikom izrade Strategije rodne ravnopravnosti za period od 2021-2025. Te Strategije nisu analizirane ovim instrumentom.

⁶ Direkcija za rodnu ravnopravnost Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava u saradnji sa MIsijom OSCE.

izgradnja. Deklaracijom partnera sa Zapadnog Balkana o integraciji Roma/kinja u sklopu procesa proširenja Evropske Unije, Crna Gora se obavezala da do ulaska u EU legalizuje romska naselja.

✓ **Povećanje stepena zaštite od nasilja nad ženama i nasilju u porodici**

U kontinuitetu se realizuju aktivnosti usmjerene na povećanje stepena zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u porodici. S tim u vezi, u 2021. godini licencirane su 4 nevladine organizacije za pružanje specijalizovanih usluga za žrtve rodno zasnovanog nasilja. Pripremljen je Nacionalni plan za implementaciju Konvencije Savjeta Evrope o suzbijanju i sprečavanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija), a koji će biti usvojen u januaru 2022. godine. Plan predstavlja nastavak Strategije zaštite od nasilja u porodici 2015-2021.

✓ **Unapređenje regulatornog okvira za socijalnu i dječju zaštitu**

Imajući u vidu da je u fokusu 42. Vlade stvaranje uslova za povećanje životnog standarda svih građana, naročito najmlađih, u "godini socijalne pravde", kroz unapređenje regulatornog okvira za socijalnu i dječju zaštitu, uveden je dječji dodatak za djecu do šest godina, a dodaci za djecu u stanju socijalne potrebe su povećani. Obezbjedeći su i besplatni udžbenici za sve osnovce. Takođe, povećana su materijalna davanja za ugrožene kategorije stanovništva a, po opštinama, povećan je broj usluga za odrasla i stara lica sa invaliditetom. U Nikšiću je otvoren Dnevni centar za osobe sa demencijom.

U skladu sa navedenim, dodatak za djecu do šest godina, u iznosu od 30 €, počeo je da se isplaćuje od oktobra ove godine. Za 35.319 djece, koliko je bilo prijavljeno, isplaćeno je 1.059.570 €. Uvećani dodatak za djecu (najugroženije kategorije), u oktobru, je isplaćen za 13.830 djece, za šta je izdvojeno 1.673.600,80 €. Mjesečni iznos ovoga dodatka je 44€, odnosno 60€ i isplaćivaće se za djecu koja su na redovnom školovanju do osamnaeste godine života. Za ove namjene, Predlogom zakona o budžetu za 2022. godinu, planirana su sredstva u iznosu od oko 23,0 mil.€. Transferi za socijalnu zaštitu (bez jednokratnih pomoći), u period januar – novembar ove godine iznosili su 76.494.667,19€ i veći su nego u istom periodu prošle godine za 3,59%.

✓ **Sprovođenje reformi bezbjednosnog sektora**, uz izvršenje kadrovskih i organizacionih promjena u Upravi policije i ANB-u, kako bi doprinijeli njihovom efikasnijem radu u korist svih građana Crne Gore.

✓ **Povećanje nivoa transparentnosti rada organa vlasti**

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama će se omogućiti efikasnije ostvarivanje prava na slobodan pristup informacijama uz smanjenje troškova za korisnike i stvoriti efikasan instrument za ostvarivanje prava građana na pristup informacijama u posjedu organa vlasti, uz odgovarajuće osiguravanje samog postupka po zahtjevima za pristup informacijama, zaštite javnog interesa, kao i zaštite odgovarajućih posebnih legitimnih interesa. Sa druge strane, izmjene i dopune doprinijeće i transparentnijem radu organa vlasti, podsticanju djelotvornosti, odgovornosti i afirmaciji integriteta i legitimnosti organa vlasti.

Niz je novina kojima će se doprinijeti regulativnim i implementacijskim poboljšanjima u oblasti slobodnog pristupa informacijama, kako bi svi identifikovani problemi u praksi bili prevaziđeni, a, pored ostalog, to su: podaci označeni stepenom tajnosti nijesu u potpunosti izuzeti od primjene zakona; proširuje se opseg informacija koje organi moraju proaktivno da objavljuju, a naročito onih koje se tiču finansija; predlažu se određene izmjene kada je riječ o ograničenju pristupa informacijama, a u skladu sa Ustavom i međunarodnim

dokumentima, sa posebnim izuzecima koji se odnose na javne funkcionere i poresku tajnu; predviđene su izmjene u odnosu na sprovođenje testa štetnosti, kako bi se odredba učinila preciznijom i efikasnijom u primjeni; proširuju se razlozi za preovlađujući javni interes, sa ciljem da se osigura veća dostupnost informacija u slučajevima u kojima postoji poseban javni interes za pristup informaciji.

U okviru prioriteta **Zdrave finansije i ekonomski razvoj**

✓ **Oporavak privredne aktivnosti**

U godini izazova koji su stajali pred Crnom Gorom na putu stabilizacije, održivog rasta i prosperiteta, odnosno potrebe rješavanja naslijeđenih, ali i problema izazvanih pandemijom virusa Covid - 19, zabilježen je snažan oporavak privredne aktivnosti, što je jedan od najznačajnijih rezultata Vlade u 2021. godini. Prema projekcijama, bruto domaći proizvod u 2021. godini biće realno veći za 13,4% i iznosiće 4.881,3mil.€, što je 6,4 p.p. više od planiranog rasta uključenog u Program rada Vlade za 2021. godinu (7%). Pri tome, privatna potrošnja i izvoz robe će, u nominalnim iznosima, prevazići nivoe iz pretpandemijske 2019. godine. Turistička sezona je iznad svih očekivanja, pa će, prema dostupnim podacima i informacijama, prihodi u turizmu dostići postavljeni cilj od oko 70% nivoe iz rekordne 2019. godine.

✓ **Očuvanje makroekonomske stabilnosti i ostvarenje budžetskog suficita**

Obezbijeđena je značajna podrška privredi, kao dodatni impuls oporavku ekonomske aktivnosti. Istovremeno, obezbijeđena je i podrška stanovništvu, sa ciljem zaštite ugroženih kategorija stanovništva. Snažan oporavak ekonomske aktivnosti, koji je, u najvećoj mjeri, rezultat uspješne ljetnje turističke sezone, doprinio je poboljšanju naplate budžetskih prihoda, što je, uz smanjenje godišnjih tzv. „neproduktivnih rashoda“ rezultiralo ostvarenjem značajnog suficita u budžetu tokom ljetnjih mjeseci 2021. godine, a koji je iznosio 3,0 mil.€ u junu, 41,2 mil.€ u julu i 60,9 mil.€ u avgustu. Takođe, ostvaren je suficit budžeta u oktobru, a iznosio je 2,8 mil. €. Ovim su značajno ublaženi fiskalni rizici u tekućoj godini, očuvana je finansijska stabilnost, a evidentni su i veći izgledi za brži ekonomski rast.

✓ **Usvajanje programa „Evropa sad!“ i „Crna Gora odmah!“**

Imajući u vidu postignute rezultate, kao i očekivanja u narednom periodu, Vlada se opredijelila da predloži ekonomski program: "Evropa sad!". Rješenja iz ovoga programa inkorporirana su u Zakonu o budžetu Crne Gore za 2022. godinu. Glavni ciljevi ovoga programa su: povećanje životnog standarda građana, rast zaposlenosti, smanjenje "sive ekonomije" na tržištu rada, unapređenje poslovnog i investicionog ambijenta. Program se zasniva na spremnosti države da se odrekne dijela prihoda u korist zaposlenog i poslodavca, stvarajući na taj način ambijent za otvaranje novih radnih mjesta i proširenje poreske baze. Istovremeno, Crna Gora kao zemlja koja svoj bruto domaći proizvod značajnim dijelom temelji na stranim direktnim investicijama, kroz odgovarajuću poresku politiku, treba da stvori uslove za veći priliv investicija i generisanje novih radnih mjesta. Uz poštovanje principa makroekonomske stabilnosti, dugoročne održivosti javnih finansija i atraktivnosti Crne Gore kao investicione destinacije, predložene su sljedeće mjere poreske politike:

- povećanje minimalne zarade;
- smanjenje troškova za poslodavce kroz niže poresko opterećenje na rad;
- uvodjenje progresivnog oporezivanja kao efikasnijeg modela oporezivanja.

Očekuje se da će njihovom implementacijom krajnji ciljevi programa biti ispunjeni.

Pored programa „Evropa sad“, Vlada je predložila i program „Crna Gora odmah“, koji obuhvata kapitalne projekte koji će se realizovati u narednom periodu, uz značajno povećanje kapitalnog budžeta.

✓ **Održivo upravljanje i unapređenje stanja javnih finansija**

U 2021. godini, glavni cilj budžetske politike bio je usmjeren na stabilizaciju javnih finansija, uz istovremeno obezbjeđenje sredstava za ublažavanje negativnih uticaja krize izazvane pandemijom Covid -19 na privredu i stanovništvo. Opređenjenje Vlade da se domaćinski odnosi prema novcu poreskih obveznika pretočeno je u Zakon o budžetu Crne Gore za 2021. godinu. Budžet je pripreman i realizovan u neizvjesnim uslovima. Prihodi budžeta su planirani sa velikom dozom optimizma u vezi realizacije aktivnosti u turističkoj privredi, a rashodi su racionalizovani do nivoa kojim se ne ugrožava ostvarivanje funkcija države, uz značajno smanjenje godišnjih tzv. „neproduktivnih rashoda“. Implementacijom programskog budžeta u četiri nivoa

Deficit budžeta za 11 mjeseci 2021. je smanjen na 1,6% procijenjenog BDP-a, iznosio je 76,2 mil.€ i bio je za 112,1 mil. € ili 59,5% manji od planiranog. Istovremeno, manji je i u odnosu na isti period 2020. i 2019, i to za 322,1 mil. € (80,8%) i 34,5 mil € (31,1%), respektivno.

Prihodi budžeta u periodu januar - novembar 2021. godine bili su na nivou planiranih i iznosili su 1.663,2 mil. € ili 34,1% BDP-a, što je u odnosu na uporedni period 2020. godine više za 207,8 mil. € ili 14,3. Najbolji indikator oporavka ekonomske aktivnosti, nakon zabilježenog pada od preko 15% u 2020. godini, su prihodi od PDV-a koji su iznad planiranih za čak 61,2 mil. € ili 10,9%, dok su u odnosu na uporedni period prethodne godine veći za 140,4 mil. € ili 29,1%. Dobroj naplati po ovom osnovu doprinijelo je i sprovođenje elektronske fiskalizacije poreskih registar kasa. Iako nijesu zaživjela zakonska rješenja u pravcu povećanja akcize na određene akcizne proizvode, prihodi od akciza za navedeni period su bili veći od planiranih za 5,9 mil. € ili 2,7%, a u odnosu na isti period 2020. godine za 40,2 mil. € ili 21,6%. Pri tome, treba istaći da su prihodi po osnovu poreza na dobit pravnih lica, u uslovima pandemije, premašili godišnji plan, što je odraz povećane poreske discipline.

Izdaci budžeta u periodu januar - oktobar 2021. godine iznosili su 1.739,4 mil. € ili 35,6% procijenjenog BDP-a i u odnosu na planirane manji su za 112,0 mil. € ili 6,1%, dok su u odnosu na isti period 2020. godine manji za 113,3 mil. € ili 6,1%. Pri tome, gotovo sve kategorije izdataka bile su niže u odnosu na planirane. Tekući izdaci ostvareni su na nivou od 748,3 mil. € i manji su za 41,9 mil. € ili 5,3% u odnosu na planirane. U poređenju sa istim periodom prethodne godine, tekući izdaci su manji za 16,6 mil. € ili 2,2%.

Pri tome, jedan od važnijih ciljeva je ostvaren, a to je da je, po svim komponentama, smanjena diskreciona potrošnja u 2021. u odnosu na prethodnu godinu.

Kapitalni izdaci su realizovani u iznosu od 147,7 mil. €, što je za 63,8 mil. € ili 30,2% manje od planiranih, dok su u odnosu na izvršenje u istom periodu 2020. godine manji za 49,4 mil. € ili 25,1%. Pri tome, ovi izdaci su značajno povećani u septembru, oktobru i novembru zbog dinamiziranja radova na izgradnji prioritetne dionice Autoputa. Imajući u vidu rokove za završetak ovoga projekta, u predstojećem periodu izdvajanja će biti značajna.

Prema preliminarnim podacima, **prihodi budžeta u 2021. godini iznosili su 1.906,1 mil. € i veći su u odnosu na planirane za 25,9 mil. € ili 1,4%**, dok su u odnosu na ostvarene u 2020. godini veći za 267,6

mil. € ili 16,3%. Naplata prihoda je veća čak i u odnosu na 2019. godinu i to za 20,9 mil. € ili 1,1%. Istovremeno, budžetski deficit je ispod 2%, odnosno u okvirima kriterijuma iz Mastroihta.

Prema posljednjim projekcijama, **učešće javnog duga u BDP-u će se smanjiti za 1/5 ili 19,8 p.p, odnosno sa 105,3% u decembru 2020. na 85,5% u 2021. godini.**

Sklapanjem hedžing aranžmana sa 2 američke i 2 evropske banke, na kreditni aranžman sa Exim Kina bankom je smanjena kamata, kroz konverziju dolarske kamatne stope od 2,0% na eursku kamatnu stopu od 0,88%, čime je Crna Gora ostvarila uštedu od približno 4,0 mil.€ na polugodišnjem nivou (na godišnjem će iznositi oko 8,0 mil.€). Pored toga, obezbijedena je zaštita javnog duga od valutnog rizika, što je u značajnoj mjeri uticalo i na unapređenje kvaliteta duga Crne Gore.

✓ **Utvrđen strateški okvir politike zapošljavanja, podsticaji za zapošljavanje mladih i unapređen okvir za zaštitu radnika i radnica**

Kroz Nacionalnu strategiju zapošljavanja 2021-2025. je definisano kako izazove pretvoriti u nove prilike za socio-ekonomski razvoj zemlje i za individualni napredak svakog pojedinca. Dosljednom primjenom i sprovođenjem mjera zaštite i zdravlja na radu doprinijelo se obezbjeđenju sigurnog i zdravog radnog mjesta što se ogleda u smanjenju broja povreda na radu. Unaprijeđen je normativni okvir tržišta rada koji se odnosi na zaštitu zaposlenih u domenu radnih sporova, zaštitu građana koji se upućuju na rad u inostranstvo i zaštitu zaposlenih u smislu smanjenja nasilja i uznemiravanja na radnom mjestu. Donijet je Program podrške za zapošljavanje mladih koji ima za cilj zadržavanje mladih u Crnoj Gori, kroz kreiranje mjera podrške za zapošljavanje, koje će im donijeti priliku da uče, usavršavaju se i nađu posao u svojoj zemlji.

✓ **Realizovanje planiranih programa i projekata u oblasti turizma**

Realizovani su programi pripreme ljetnje turističke sezone za 2021. godinu i pripreme zimske turističke sezone za 2021/2022. godinu, a usvojen je i Program razvoja zdravstvenog turizma Crne Gore 2021-2023, s Akcionim planom do 2023. godine.

Najznačajnije infrastrukturne aktivnosti odvijaju se upravo na sjeveru Crne Gore i to na prostorima planina Bjelasice i Komova, Hajle i Štedima, Durmitora, kao i u Đalovića klisuri. U ove projekte je do sada uloženo preko 86 miliona eura. Većina projekata u 2021. godini, među koje spadaju valorizacija lokaliteta na prostorima Bjelasice i Durmitora; izgradnja turističkog kompleksa, marine i prateće infrastrukture „Porto Montenegro“ – Tivat; izgradnja turističkog kompleksa „Portonovi“, Kumbor, Herceg Novi; izgradnja turističkog kompleksa „Luštica Bay“, Tivat; izgradnja turističkog kompleksa „Plavi horizonti“ - Tivat; rekonstrukcija tvrđave „Mamula“ na ostrvu Lastavica, Herceg Novi; izgradnja Hotela „Kraljičina plaža“ – Sveti Stefan, Budva; turistička valorizacija dijela imovine HTP „Ulcinjaska Rivijera“, AD Ulcinj – hoteli „Bellevue“ i „Olympic“ i izgradnja turističkog kompleksa „Montrose“ („Ritz Carlton Montenegro“), i pored ograničenja izazvanih pandemijom COVID-19 virusa, realizovala u skladu sa obavezama iz ugovora i investicionih programa, sa manjim odstupanjima u pogledu dinamike realizacije planiranih aktivnosti. U vezi sa prioritetnim projektima u oblasti turizma koji se realizuju na primorju, može se konstatovati da je od početka realizacije uloženo preko 1,9 milijardi eura.

Broj aplikacija u okviru Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore koje su prošle sve provjere i za koje je izdato rješenje o prijemu u crnogorsko državljanstvo i izdat pasoš je 113, dok je broj odbijenih 33, a u različitim procesima analize je još 230 aplikacija. Vlada je usvojila

i novu metodologiju za praćenje realizacije razvojnih projekata u oblasti turizma koja obuhvata tri aspekta: izvještaj nezavisnog kontrolora, Izvještaj o stanju radova na projektu i izlazak na teren, saradnju sa lokalnom samoupravom i praćenje razvoja komunalne infrastrukture (odnosno obilazak lokacije).

Izdato je preko 600 rješenja o odobrenju za obavljanje turističko/ ugostiteljske djelatnosti i rješenja o dodjeli kategorije turističkim/ ugostiteljskim objektima.

Program podsticajnih mjera u oblasti turizma za 2021. godinu se sprovodio u skladu sa važećim epidemiološkim mjerama, preporukama i protokolima propisanih od strane Instituta za javno zdravlje Crne Gore i Ministarstva zdravlja, u trenutku realizacije manifestacija/festivala. Realizovana su dva javna poziva za podršku manifestacijama/festivalima, kroz koje je podržana organizacija 29 manifestacija/festivala i realizovana su sredstva u ukupnoj vrijednosti od 73.750,00 eura.

Program podsticajnih mjera u oblasti ruralnog turizma za 2021/2022. godinu imao je za cilj unapređenje ponude i promociju ruralnog turizma, promociju kulturno-umjetničke lokalne baštine, domaće hrane i proizvoda, povezivanje turizma i poljoprivrede. U okviru njega su realizovana tri javna poziva: a) Organizovanje etno sajмова, b) Razvoj inovativnih turističkih proizvoda u ruralnim područjima, c) Unapređenje kvaliteta usluga i ponude u ruralnom turizmu, kroz koje je podržana realizacija 38 projekata, sa ukupnom novčanom vrijednosti od 85.700, eura.

Kroz Vladin Program podrške privredi i građanima realizovana je podrška turističkim agencijama, podrška turističkim vodičima, podrška privatnom smještaju kroz realizaciju turističkih vaučera za zdravstvene, prosvjetne i socijalne radnike, podrška kroz realizaciju vaučera za starije (50+).

Aktivno je rađeno i na promociji ruralnog turizma kroz projekat UNWTO „Best Tourism Villages/Najbolja sela u turizmu”, a među onim koja su odabrana u kategoriji za „Program unapređenja” su sela Godinje iz Bara i Gornja Lastva iz Tivta.

✓ **Smanjene negativne posledice poslovanja privrednih subjekata usled pandemije COVID-19, kroz mjere podrške targetiranim ugroženim djelatnostima i subvencionisanje zarada zaposlenih, kao i mjere podrške privredi i građanima**

Kroz javni poziv za dostavljanje zahtjeva za dodjelu subvencija za turooperatore su bila opredijeljena sredstva u iznosu od 150.000 eura, dodijeljena 59 turističkih agencija koje su ispunile kriterijume poziva.

Za podršku izdavaocima privatnog smještaja i turističke vaučeri za prosvjetne i zdravstvene radnike, Vlada Crne Gore je opredijelila iznos od 5,5 miliona eura. Po osnovu Obavještenja izdavaocima privatnog smještaja o realizaciji turističkih vaučera za prosvjetne i zdravstvene radnike pristiglo je ukupno 556 prijava izdavalaca privatnog smještaja, pri čemu su kriterijume Obavještenja ispunile 443 prijave i stekle uslov da se nađu na listi sa koje prosvjetni i zdravstveni radnici mogu izabrati gdje žele da provedu odmor. Od ukupno 25.340 korisnika turističkih vaučera (prosvjetni, zdravstveni i socijalni radnici) trenutno je turistički vaučer u vrijednosti do 200 eura u privatnom smještaju u 2021. godini iskoristilo 20.818 korisnika. Izdavaocima privatnog smještaja isplaćeno je 4,13 miliona eura za iskorišćene turističke vaučere.

Subvencionisanje kamate tokom grejs perioda datog prilikom reprograma postojećih namjenskih kredita za turizam i ugostiteljstvo, za čiju je realizaciju Vlada Crne Gore opredijelila iznos od 7.000.000 eura, od čega

je ukupno utrošeno 6.735.372,28 eura. Za navedenu mjeru pristiglo je ukupno 180 zahtjeva, od čega su odobrena 134 zahtjeva.

✓ **Stvoreni preduslovi za privremeno zatvaranje pregovaračkog poglavlja 1 – Sloboda kretanja roba**

Izvršena je detaljna analiza a vezano za ispunjavanje obaveza koje slijede iz članova 34-36 Ugovora o funkcionisanju Evropske Unije, koja je uputila na to da je prvobitni Akcioni plan koji je donešen 2015 godine a imao rok za izvršenje 2015-2018 godina u potpunosti izvršen. Shodno navedenom, prihvatanjem i stupanjem na snagu tzv. „multilateralne klauzule“ koja je predložena kao izmjena člana 7 Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti i Informacijom koju je usvojila Vlada o izvršenju obaveza iz predmetnog plana stiču se uslovi za zatvaranje III završnog mjerila za privremeno zatvaranje Poglavlja 1 Sloboda kretanja roba.

✓ **Rješavanje socijalnih i finansijskih problema bivših zaposlenih u sektoru rudarske i metalske industrije**

Utvrđivanjem Predloga zakona o ostvarivanju prava na finansijsku podršku licima koja su bila zaposlena u privrednim društvima u sektoru rudarske i metalske industrije omogućeno je rješavanje socijalnih i finansijskih problema bivših zaposlenih radnika iz ova dva sektora, koji su uvođenjem stečajnog postupka ostali bez mogućnosti daljeg poslovnog angažovanja, ostvarivanja prava na puni iznos penzija i bez sredstva po osnovu socijalnih programa

✓ **Jačanje konkurentske pozicije MMSP**

Ovo je postignuto kroz implementaciju mjera podrške definisanih krovnim strateškim dokumentima. Podstaknut ekonomski razvoj MMSP sektora kroz set mjera finansijske i nefinansijske podrške sa posebnim osvrtom na osnaživanje žena i mladih u biznisu;

- ✓ **Unaprijeđen zakonodavni okvir za razvoj nacionalnog brenda Crne Gore.**
- ✓ **Pripremljen zakonodavni okvir za uspostavljanje Kreditno-garantnog fonda Crne Gore.**
- ✓ **Formirana platforma za jačanje javno-privatnog partnerstva kroz uspostavljanje Savjeta za konkurentnost.**
- ✓ **Uspostavljen Registar nameta na državnom i lokalnom nivou u cilju pojednostavljenja procesa poslovanja.**

✓ **Modernizovanje poljoprivrednih gazdinstava i preduzeća**

Realizovane investicije u okviru IPARD II programa doprinijele su modernizaciji 48 poljoprivrednih gazdinstava i preduzeća, a modernizovana preduzeća su usklađena sa EU standardima po pitanju bezbjednosti hrane, zaštite životne sredine, zaštite i zdravlja na radu. Kroz Nacionalni program za unaprijeđenje objekata za proizvode životinjskog porijekla i objekata za nus proizvode životinjskog porijekla stvoreni su svi preduslovi za očuvanje svakog proizvodnog prerađivačkog pogona za proizvodnju hrane životinjskog porijekla i na način da se u skladu sa sopstevnim odobrenim planovima unaprijedi poslovanje najkasnije do 2025. godine. Određen broj usaglašenih objekata je već stavljen na Listu objekata koji mogu

da izvoze svoje proizvode u EU, što doprinosi očuvanju crnogorske proizvodnje hrane i mogućnost stavljanja na tržište EU hrane porijeklom iz Crne Gore.

✓ **Podrška ribarstvu**

U 2021. godini, uspješno je realizovana aktivnost Midas 2 projekta koja se odnosi na odobravanje investicija za dodjelu grant podrške profesionalnim ribarima u vrijednosti od 80% od realizovane investicije i to za 19 korisnika, sa kojima su i potpisani Ugovori o dodjeli grant podrške. Nastavljena je realizacija aktivnosti koje se odnose na planirane tri ribarske luke, a utvrđen je i Predlog Zakona o organizovanju tržišta u ribarstvu i akvakulturi, čime je realizovana jedna od značajnijih aktivnosti koje se odnose na harmonizaciju domaćeg zakonodavstva sa EU Zajedničkom ribarskom politikom.

Politika ribarstva i akvakulture se jača i kroz sprovođenje Evropske strategije za Jadransko-jonski region (EUSAIR)⁷ koja ima za cilj promociju ekonomskog i društvenog prosperiteta i rasta u regionu, gdje Crna Gora zajedno sa Grčkom koordinira radom Tematske nadzorne grupe za prvi stub EUSAIR – Plavi rast.

- ✓ **Osnivanje nacionalne avio kompanije i kupovina va aviona koja predstavljaju vlasništvo države Crne Gore.**
- ✓ **Poboljšanje regionalne povezanosti i unapređenje saobraćajne infrastrukture**

Nastavljene su aktivnosti na unapređenju stanja fizičke infrastrukture u cilju **poboljšanja povezanosti pojedinih regiona Crne Gore**, kao i poboljšanja regionalne povezanosti Crne Gore i njenog približavanja Trans-evropskoj transportnoj mreži

U izgradnju i rekonstrukciju magistralnih i regionalnih puteva je do sada investirano 44,8 mil. €, kojima je obuhvaćeno 85,42 km magistralnih i regionalnih puteva, u toku 2021. godine. U investiciono presvlačenje magistralnih i regionalnih puteva je do sada investirano 2,3 mil. €, kojima je obuhvaćeno 31,77 km, u toku 2021. godine.

Završeno je oko 98,5% radova na dionici Smokovac-Mateševo autoputa Bar-Boljare dugoj 42,5 km, nastavljena je izrada Idejnog projekta i Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu i društvo za dionicu Mateševo-Andrijevića autoputa Bar-Boljare, izrada Idejnog projekta i Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu i društvo za dionicu Smokovac-Farmacija autoputa Bar-Boljare i izrada nove Studije opravdanosti za čitav autoput Bar-Boljare uključujući analizu troškova i koristi.

U okviru prioriteta *Zdravlje i zdrava životna sredina*

- ✓ **Obezbijeđeno suzbijanje COVID pandemije i imunizacija značajnog dijela ukupne populacije**

U toku 2021. je nastavljena borba sa COVID pandemijom i nastojanje da se stvore preduslovi za dugoročno stabilnom situacijom kada je u pitanju prisutnost ove bolesti. Masovna imunizacija je počela 4. maja, a do 29.12.2021. godine ukupno je dato 630.636 doza vakcina protiv COVID-19, od kojih je 283.588 prvih doza, 272.385 drugih doza i 76.663 trećih doza. To znači da je u Crnoj Gori, od punoljetnog stanovništva prvu dozu dobilo 59% stanovnika, sa dvije doze vakcinisano je 56.7% i sa tri doze 16%. U odnosu na ukupan broj

⁷ Više na: <https://www.adriatic-ionician.eu/>

stanovnika prvom dozom vakcinisano je 45,6% stanovnika, sa dvije doze vakcinisano je 43.8% i sa tri doze 12.3%.

Istovremeno, obezbijedena je najsavremenija terapija protiv COVID 19 infekcije, zalihe kiseonika su trostruko uvećane i obezbijedene nove kiseoničke stanice za više COVID bolnica, odrađeno 700 000 testiranja na COVID, uvedena je Nacionalna digitalna COVID potvrda a zatim EU digitalna COVID potvrda.

✓ **Realizacija infrastrukturnih projekata u zdravstvu**

U toku 2021, raspisan je tender za angažovanje izvođača radova za izgradnju Infektivne klinike. Obezbiđeno je milion i dvjesto hiljada eura za skener i angio salu u Kliničkom centru Crne Gore i obezbijedeno preko 20 miliona eura donacija za zdravstveni sistem. Otvorene su jedinice hitne medicinske pomoći u Tuzima i Petnjici. Prvi put u istoriji zdravstvenog sistema, vrši se akreditacija laboratorija i mapiranje zdravstvenog sistema

✓ **Unapređenje zdravstvene zaštite**

Uveden je efikasniji sistem zakazivanja pregleda – „Brže do ljekara“. Klinički centar Crne Gore radi punim kapacitetom i u njemu su nadoknađeni svi pregledi ne COVID pacijenata od prethodne godine. Kroz povezivanje s klinikama u inostranstvu je omogućeno unapređenje zdravstvene zaštite i obezbjeđivanje savremenih pristupa u liječenju od rijetkih bolesti, a ponovo je pokrenut skrining program za prevenciju malignih bolesti. U 2021. su usvojena dva značajna zakona - Zakon o medicinski potpomognutoj oplodnji i Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju.

✓ **Poboljšanje vodosnabdijevanja ruralnih područja**

Poboljšano je vodosnabdijevanje ruralnih područja za 20% u odnosu na period 2016-2020, a u 2021. godini finansirano je za 30% više objekata vodosnabdijevanja ruralnih područja u odnosu na prethodnu godinu.

✓ **Valorizacija vodnih resursa sa ciljem njihovog održivog korišćenja**

Planom davanja koncesija u oblasti voda i su predviđena tri izvorišta za korišćenje dijela voda za potrebe flaširanja vode u komercijalne svrhe, i to: „Zaslapnica“, mjesto Zaslap – opština Nikšić, izvorište „Lučičko vrelo“ – opština Rožaje i „Ravnjak“ – opština Mojkovac.

✓ **Povećanje površine morskih zaštićenih područja**

U 2021. godini proglašenjem tri morska zaštićena područja u Crnoj Gori, zaokružio se proces uspostavljanja prvih zaštićenih područja u moru. Vlada Crne Gore donijela je Odluku o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode „Platamuni“ 22. aprila 2021. godine, Odluku o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode „Katič“ 16. septembra 2021. godine, Odluku o stavljanju pod preventivnu zaštitu lokaliteta „Sopot“ i „Dražin Vrt“ 30. jula i Odluku o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode „Stari Ulcinj“ 29. decembra. Na ovaj način se površina zaštićenih područja u Crnoj Gori uvećava za 4.764,7 ha.

✓ **Stavljen je moratorijum na detaljni urbanistički plan (DUP) Budva Centar i DUP Bečići, do donošenja PUP Budva.**

✓ **Raskinuti su ugovori o izgradnji malih hidroelektrana na vodotocima Đurička rijeka u Plavu, Bistrici u Bijelom Polju, Bukovici u Šavniku, Reževića rijeci u Budvi, Ljeviškoj i Raštaku u Kolašinu.**

U okviru prioriteta *Obrazovanje i društvo zasnovano na znanju*

✓ **Unapređenje nacionalnog inovacionog sistema i ulaganje u inovacionu djelatnost**

Vlada je donijela **Program za inovacije 2021-2024**, koji obuhvata sve programske linije podrške inovacijama za planirani period, a koji će samim tim olakšati inovacionoj zajednici da prepozna da aplicira i iskoristi instrumente podrške koji su na raspolaganju.

U 2021. je podržano 11 startapova u ranoj fazi razvoja, 3 predakceleracijska programa i 22 startap tima

Donijeta je Odluka o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Fond za inovacije Crne Gore“ („Sl. list CG“, br. 64/21) (na sjednici od 11. juna 2021. godine) i Statut Društva sa ograničenom odgovornošću „Fond za inovacije Crne Gore“ („Sl. list Crne Gore“, br. 93/21) (na sjednici od 24. juna 2021. godine). Imenovana izvršna direktorica „Fonda za inovacije Crne Gore“ (na sjednici od 04.11.2021. godine) i Odbor direktora (na sjednici od 09. septembra 2021. godine)

U okviru prioriteta *Digitalna transformacija*

✓ **Poboljšanje saradnje država regiona u oblasti digitalne transformacije i organizacija Digitalnog samita**

Posle Skoplja, Beograda i Tirane, **Podgorica** je od 11. od 13. oktobra **po prvi put bila domaćin najvećeg regionalnog Digitalnog samita ekonomija Zapadnog Balkana**, na kom su razmijenjene dobre prakse i dostignuća u procesu digitalne transformacije, kao i definisani budući pravci djelovanja. Digitalni samit je okupio **više od 90 govornika, a registrovano je više od 500 učesnika**.⁸ Ključna vrijednost Digitalnog samita jeste **potpisivanje/usvajanje Memoranduma/Deklaracije na temu slobodnog toka informacija i usvajanje Zajedničke izjave o priznavanju eID. Novine u odnosu na prethodne samite:**

- **Spoj političkog i digitalnog segmenta:** dijalog između donosilaca odluka, predstavnika biznisa i predstavnika NVO;
- Prateći sadržaji Samita: uz eksperte u oblasti digitalizacije, na Samitu su i **predstavnici mlade populacije** koji će svojim pitanjima i idejama značajno unaprijediti sadržaj ovog skupa;
- **Veći prostor na Samitu je dat ekonomijama Zapadnog Balkana** u odnosu na institucionalne partnere.

⁸ Brojne visoke zvaničnike i predstavnike ekonomija Zapadnog Balkana, Evropske komisije, Regionalnog Savjeta za konkurentnost, lidera iz Evropske unije, Amerike, Velike Britanije i svijeta, koji dolaze iz poslovne, akademske zajednice i organizacija civilnog društva, visoke zvanice (premijeri/ministri, komesari EU, predstavnici resornih tijela odgovornih za javnu administraciju, digitalnu transformaciju, zdravstvo, jačanje ljudskih resursa, obrazovanje) fizički/online/prethodno snimljeni video formati, Međunarodne institucije (UN, ITU, UN Women, UNICEF, UNDO, ETF, RCC, ReSPA, WHO, Evropska Komisija), predstavnici EU članica (Hrvatska, Estonija, Njemačka), predstavnici civilnog i poslovnog sektora iz čitavog regiona.

✓ **Razvoj digitalnog društva i unapređenje stepena digitalne transformacije proizvoda i usluga usmjerenih ka građanima i privredi**

U aprilu 2021. je predstavljen **redizajn veb-sajtova Vlade i ministarstava na domenu gov.me** s osnovnim ciljem prilagođavanja potrebama građana i kreiranja intuitivnog sadržaja kako bi se do kraja godine povećao broj posjetilaca sajtu za najmanje 10%. Razvijene su sljedeće usluge:

- **eStudent** (online upis studenata UCG) - nakon lansiranja platforme, već prvog dana **85% brucoša** se upisalo online na neki od fakulteta u okviru Univerziteta Crne Gore.
- **eFirma** (online registracija preduzeća)
- **covidodgovor sajt** (u cilju jednostavnog, blagovremenog i tačnog informisanja građana u vezi sa pandemijom korona virusa i procesom vakcinacije).
- Takođe, u saradnji sa UNDP i Evropskom delegacijom u procesu dizajna su i sljedeće usluge: **registracija novorođenih, registracija preminulih, promjena adrese prebivališta, uvid u katastar (online plaćanje poreza), online prijava za vjenčanja i izdavanje potvrde.**

Preko partnerske mreže i projekta **e-Faktura** obezbijeđeni su besplatni paketi za sve PDV obveznike koji u okviru svog poslovanja imaju isključivo bezgotovinska plaćanja. Do sada je mogućnost besplatne elektronske fiskalizacije iskoristilo **80 privrednih subjekata**, pa je ukupna ušteda 12 000 EUR.

Usvojena je **Odluka o pokretanju inicijative „Saradnici u inovacijama“** (Innovation Fellows), 20. maja 2021. kroz koji se:

- **pozivaju već karijerno ostvareni stručnjaci iz raznih oblasti privatnog sektora** da pomognu u digitalnom razvoju;
- **daje prilika zainteresovanim studentima i mladim ljudima** da se uključe da rade, razvijaju i zajedno sa Vladom grade digitalnu Crnu Goru;
- **povezuju naši javni službenici i eksterni saradnici** iz zemlje i inostranstva.

Donijeta je odluka o obrazovanju **Savjeta za upravljanje otvorenim podacima**, čiji zadaci su: prepoznavanje izazova u oblasti otvorenih podataka i predlaganju rješenja za te izazove, razmatranje i pokretanje inicijativa, aktivnosti i projekata sa ciljem unapređenja upravljanja otvorenim podacima, unapređenje saradnje sa organima na državnom i lokalnom nivou u cilju otvaranja što većeg broja podataka, upravljanje i promocija portala otvorenih podataka (www.data.gov.me), kao i unapređivanje transparentnosti rada javne uprave i promocija principa otvorenih javnih politika.

✓ **Modernizacija i razvoj elektronskih poštanskih usluga**

Na tržištu poštanskih usluga u 2021. godini zabilježen je porast broja operatora poštanskih usluga je, koji je prije svega, uslovljen pandemijom Covid - 19 i sve većim korišćenjem e-komercia. S tim u vezi, na tržištu je poslovaao 31 poštanski operator, što je 20 operatora više u odnosu na 2020. godinu. Svi operatori koji su započeli pružanje usluga na tržištu poštanskih usluga Crne Gore su registrovani za pružanje komercijalnih poštanskih usluga.

✓ **Stvaranje uslova za uvođenje 5G mobilnih komunikacionih mreža**

Usvojena je Mapa puta za uvođenje 5G mobilnih komunikacionih mreža s ciljem da podstakne realizaciju neophodnih aktivnosti na uvođenju 5G mobilnih mreža za period do kraja 2022. godine, do kada se očekuje da će biti usvojena nacionalna 5G strategija, kojom će se definisati dalje aktivnosti po pitanju razvoja 5G

mobilnih mreža u Crnoj Gori. Mapa puta za uvođenje 5G mobilnih komunikacionih mreža ujedno predstavlja važan segment Memoranduma o razumijevanju o 5G planu za digitalnu transformaciju regiona Zapadnog Balkana, čiji je potpisnik i Crna Gora.

U okviru prioriteta *Crna Gora – buduća članica EU sa osnaženom pozicijom na međunarodnoj sceni*

✓ **Nastavak snažne aktivnosti za ispunjavanje obaveza u procesu evropskih integracija**

U 2021. je obnovljena i unaprijeđena pregovaračka struktura sa svim pripadajućim segmentima – Kolegijumom za pregovore, Savjetom za vladavinu prava, inoviranje gotovo svih radnih grupa za pripremu i vođenje pregovora u 33 poglavlja i osnivanje nove Pregovaračke grupe sastavljene od šest pregovarača za klastere po novoj metodologiji.

Pregovaračka struktura od preko 860 predstavnika vodila je planski proces pregovora kroz realizaciju Programa pristupanja Crne Gore EU, izradila je više planskih akata, uključujući Akcioni plan za adresiranje preporuka EK, 33 mape puta za dalje definisanje obaveza po svim pregovaračkim poglavljima, održala sastanke svih sedam pododbora za praćenje sprovođenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i analizirala preko 6000 pravnih akata EU.

Oснаžen je politički dijalog sa EU kroz pripremu i održavanje prvih političkih međuvladinih konferencija u junu i decembru, organizovanih prema revidiranoj metodologiji za vođenje pregovora. Tokom obje konferencije od strane EU je istaknuta nedvosmislena podrška za dalji napredak Crne Gore na svom evropskom putu. Istovremeno, održano je preko 40 sastanka glavne pregovaračice s relevantnim sagovornicima iz država članica EU, bilateralne konsultacije glavne pregovaračice s Francuskom i Poljskom u oblasti evropskih integracija, radni sastanci s timovima Italije, Austrije i Portugala. Ostvarena tijesna saradnja s Generalnim sekretarijatom za evropske poslove Republike Francuske u cilju jačanja kapaciteta za koordinaciju evropskih poslova.

Podrškom u organizaciji i pokretanju dijaloga u preko 35 događaja, Kancelarija za evropske integracije je snažila društveni dijalog o evropskoj integraciji sa svim društvenim akterima, kao što su jedinice lokalne samouprave, akademska zajednica, nevladine organizacije i mladi. Sa skupštinskim odborom za evropske integracije je održano preko 10 konsultativnih sastanaka.

✓ **Očuvanje podrške članstvu u EU kroz unapređenje informisanja javnosti o procesu pregovora**

Građani Crne Gore su zadržali pozitivan stav prema EU u visokom procentu od 73,4%. Ovaj podatak jasno pokazuje šta građani žele za sebe i društvo u kom žive, te potvrđuje i opravdava jasnu geostratešku orijentaciju ove Vlade – ka članstvu u EU. Realizacija Akcionog plana za 2021. za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2021 – 2022, je doprinijela, kako stabilnoj podršci, tako i dobrom procenatu informisanosti, gdje je više od 90% građana u različitoj mjeri informisano o pristupanju naše države EU, a 57,5% ispitanika, prema sopstvenoj procjeni, smatra da je veoma dobro i dobro informisano o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

✓ **Učešće pripadnika Vojske Crne Gore u NATO, EU i UN misijama**

U 2021. godini nastavilo se sa dobrom praksom učešća pripadnika Vojske Crne Gore u NATO, EU i UN misijama, operacijama i aktivnostima, čime se Crna Gora potvrđuje kao pouzdana i kredibilna članica Alijanse. Takođe, ažuriran katalog nacionalnih odgovora na mjere za odgovor na krize Sjevernoatlantskog saveza uz reagovanje na mjere koje su aktivirane tokom 2021. godine u skladu sa nacionalnim kapacitetima i planovima. S obzirom da je Crna Gora zemlja kandidat za članstvo u Evropskoj uniji, pripadnici VCG nastavili su da doprinose EU operaciji ATALANTA i EU trening misiji u Maliju. U okviru operacije ATALANTA, tokom 2021. godine dva oficira su bila angažovana na savezničkim brodovima. Pored toga, u oktobru 2021. godine, VCG je uputila peti Samostalni tim za zaštitu brodova (AVPD) koji će u operaciji ATALANTA biti angažovan do marta 2022. godine. Što se tiče učešća u misiji EUTM u Maliju, angažovan je jedan oficir VCG od 30. oktobra 2021. godine na period do šest mjeseci.

Tokom 2021. godine nastavili smo i sa redovnom rotacijom u UN misiji MINURSO u Zapadnoj Sahari, gdje je po prvi put angažovana žena oficir.

učešće Vojske Crne Gore u sastavu NATO namjenskih snaga visoke spremnosti (VJTF) koje je realizovano angažovanjem jednog pješadijskog voda (28 pripadnika) u vremenskom periodu od 1.1.-31.12.2021.godine.

✓ **Pružanje doprinosa jačanju sistema kolektivne odbrane i očuvanju mira**

Takođe, Crna Gora je, kao dio sjevernoatlantske zajednice, tokom 2021. godine nastavila odgovorno da sprovodi obaveze koje proizilaze iz članstva u NATO. Kao kredibilan i pouzdan saveznik, naša zemlja pružila je konkretan doprinos zajedničkim naporima Alijanse na planu jačanja kolektivne odbrane i očuvanja mira. U tom kontekstu, kao dio doprinosa NATO politici odvratanja i odbrane, dvije rotacije pripadnika Vojske Crne Gore su i tokom 2021. godine bile angažovane u okviru Multinacionalne borbene grupe u Letoniji kao dio NATO ojačanog prisustva na istoku (eFP). Pored kolektivne odbrane, jedan od ključnih pravaca djelovanja NATO jeste i projektovanje stabilnosti van granica savezničke teritorije, pa je, u tom pravcu, u junu započeo angažman u NATO misiji u Iraku (NMI Irak), a na osnovu odluke Skupštine od 17. decembra 2019. godine. Takođe, u 2021. godini nastavljen je doprinos NATO naporima na Kosovu, gdje je u Komandi misije KFOR u Prištini angažovan jedan pripadnik VCG (rotacija izvršena u oktobru 2021.godine). Ovaj angažman se realizuje na osnovu odluke Skupštine Crne Gore donijete na sjednici od 5. jula 2018. godine.

✓ **Puna usklađenost crnogorske spoljne politike sa vanjskom i bezbjednosnom politikom EU**

Evropska komisija je u posljednjem Izvještaju o napretku pohvalila vanjsku politiku Crne Gore, ocjenjujući da je stoprocentna usklađenost sa vanjskom i bezbjednosnom politikom EU, snažan signal posvećenosti države evropskom putu. Crna Gora je nastavila sa stoprocentnim usklađivanjem i bez izuzetka se pridružuje zajedničkim pozicijama EU, izjavama/ deklaracijama, saopštenjima i demarševima, što podrazumijeva i usaglašavanje sa donijetim odlukama o uvođenju restriktivnih mjera.

✓ **Nastavak snažne aktivnosti na polju ekonomske diplomatije**

Tokom 2021. su održane mješovite komisije za ekonomsku saradnju i ekonomske konsultacije: održan prvi Crnogorsko-američki ekonomski dijalog, održane ekonomske konsultacije sa Švajcarskom, Kazahstanom i Slovačkom. Obavljena je koordinacija u okviru realizacije više projekata /inicijativa u kojima je dogovorena

dalja strateška saradnja, izvršena promocija ekonomskih potencijala Crne Gore, kroz aktivnosti diplomatsko-konzularne mreže u različitim formatima. Predstavljeno je i peto izdanje dokumenta Montenegro Investment and Business Opportunities (MIBO),⁹ koji stavlja fokus na poslovne prilike u crnogorskoj privredi.

Kroz jačanje ugovorno-pravne osnove, u okviru sporazuma koji se odnose na slobodnu trgovinu, investicije i druge oblasti povezanih sa ekonomijom, u saradnji sa drugim nadležnim resorima, pokrenute su ili nastavljene inicijative za zaključivanje sporazuma o slobodnoj trgovini sa Alžirom, Tunisom, Marokom, UAE, kao i za izmjenu Sporazuma sa Ukrajinom, dok su u proceduri Sporazum o partnerstvu, trgovini i saradnji sa Ujedinjenim Kraljevstvom, Sporazum o ekonomskoj saradnji sa Kazahstanom, te Sporazum o uzajamnoj zaštiti investicija sa Mađarskom.

Započeto je, u saradnji sa drugim nadležnim resorima, usaglašavanje termina za održavanje sjednica mješovitih komisija sa Srbijom, Slovenijom, Češkom, Turskom i Mađarskom.

✓ **Jačanje saradnje u cilju unapređenja spoljno-političkih kapaciteta**

XIV izdanjem Ljetnje škole za mlade diplomate "Gavro Vuković", koja je održana u julu 2021. napravljen je značajan iskorak i po broju učesnika i broju govornika, okupivši 100 profesionalaca međunarodnih odnosa. 70 polaznika iz 30 država Evrope, Amerike, Azije, Afrike i Australije i 50 istaknutih govornika, teoretičara i praktičara međunarodnih odnosa razmjenili su mišljenja o aktuelnim temama u oblasti diplomatije i međunarodnih odnosa. Ovogodišnja Ljetnja škola "Gavro Vuković" je od strane polaznika ocijenjena prosječnom ocjenom 4.75 (na skali od 1 do 5), a 92 posto učesnika smatra da je Škola korisna za posao kojim se bave. Posebna vrijednosti ovog projekta je alumni zajednica koja sada ima 633 alumniste iz 82 države.

U cilju jačanja baze sporazuma između Diplomatske akademije Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore i srodnih institucija iz inostranstva, od početka 2021. godine, zaključena su četiri memoranduma (Hrvatska, Mađarska, Bugarska, Albanija) i usaglašena dva (Španija, Kina).

✓ **Definisanje postupanja državnih organa u primjeni restriktivnih mjera**

Izradi novog Zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama pristupilo se u cilju poboljšanja dosadašnjeg koji je stupio na snagu 2018. godine, najviše u dijelu koji se odnosi na praktičnu primjenu. Novim Zakonom predviđeno je konkretno postupanje svih državnih organa u primjeni restriktivnih mjera, kao i praćenje postupanja kroz stalnu međuresornu radnu grupu. U finalni tekst Zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama integrisane su sugestije i predlozi eksperta Savjeta Evrope, a novi Zakon biće potpuno usklađen sa FATF standardima (Radna grupa za finasijske mjere u borbi protiv pranja novca), a biće i predmet razmatranja MONEYVAL-a (Komiteta eksperata za evaluaciju mjera protiv pranja novca i finansiranja terorizma).

✓ **Zatupanje interesa Crne Gore kao kredibilne članice NATO**

Smatrajući da je naš region strateški važan, Crna Gora se zalagala za veću zastupljenost Zapadnog Balkana na agendi Sjevernoatlantske alijanse, a našu inicijativu podržale su sve članice, što je rezultiralo posebnom sesijom na ministarskom sastanku NATO-a u Rigi. Podrška Crnoj Gori kao kredibilnoj članici Alijanse potvrđena je i tokom pandemije. NATO je, preko Povjerilačkog fonda za pandemiju, odobrio Crnoj Gori

⁹ Montenegro investment and business opportunities, 2021: <https://www.gov.me/en/documents/935f50f9-8583-48ef-a356-f6ae59cb0c1f>

donaciju 20 respiratora, uključujući i drugu neophodnu medicinsku opremu, ukupne vrijednosti oko 800 000 eura.

✓ **Uspješan nastavak rada u okviru Centralno-evropske inicijative (CEI)**

Odgovornim i predanim pristupom, Crna Gora je uspjela da obezbijedi kontinuitet u radu Centralno-evropske inicijative i putem organizacije sastanaka na najvišem nivou, zbližila 17 zemalja članica, dodatno ojačavajući dijalog i saradnju. Podrškom projektnim aktivnostima i novim okvirima saradnje, posebno u oblasti zdravlja, naša država je aktivno doprinijela definisanju zajedničkog odgovora na uticaj pandemije u regionu. Realizacijom dvogodišnjeg predsjedavanja, u uslovima pandemije, Crna Gora je još jednom potvrdila jasnu, nedvosmisleni i konkretnu posvećenost regionalnoj politici zasnovanoj na uzajamnoj saradnji zemalja i njihovoj evropskoj perspektivi.

✓ **Zastupljenost u najznačajnijim tijelima UN**

Aktivna kampanja na međunarodnom planu, a posebno u okviru UN sistema u prethodnom periodu je rezultirala članstvom Crne Gore u Savjetu UN za ljudska prava u periodu 2022-2024, što je potvrda rezultata na planu poštovanja ljudskih prava i sloboda.

✓ **Pomoć Avganistanu**

Kao odgovor na novonastalu krizu u Avganistanu, pokrenuta je inicijativa za formiranje radne grupe za razmatranje prijema izbjeglica iz Avganistana i upućivanje humanitarne pomoći u iznosu od 100 hiljada dolara u cilju prevazilaženja humanitarne situacije u Avganistanu.

Uočeni izazovi i planovi za naredni period

U oblasti unapređenja socijalne inkluzije Roma i Egipćana

Legalizacija Romskih naselja

Mapiranje romskih naselja u Crnoj Gori će biti publikovano 2022. godine što će biti osnova kako bi se ovaj problem riješio i na osnovu čega će se moći tražiti finansijska sredstva kroz IPA III projekte za legalizaciju i izgradnju socijalnih stambenih jedinica (socijalnih stanova) za najugroženije porodice među kojima su i građani romske i egipćanske zajednice. Na sastanku sa Savjetom za regionalnu saradnju (RCC) i predstavnicima svih opština i dogovoreno je da direktna legalizacija počne u narednom periodu. Legalizacija treba da počinje sa opštinama koje su dodjelile resurse i ustupile opštinsko zemljište za ove namjene. Za rješavanja ovog problema biće kandidovan projekat preko programa IPA III.

Uvođenje romskog jezika u proces obrazovanja

Crna Gora planira da uvede romski jezik kao izborni predmet od 6. do 9. razreda u osnovnim školama i na Filološkom fakultetu u Nikšiću. Nacrt Nastavnog plana i programa je razvijen i treba da se inkorporira u sistem obrazovanja.

Rješavanje pravnog statusa za Rome do 2024. godine

Od 07.11.2009. godine raseljena lica i interno raseljena lica su podnijela ukupno 15.251 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine. Od ovog broja riješeno je 15.111 zahtjeva, dok je po 140 zahtjeva postupak u toku, odnosno manje od 1.0% ovih zahtjeva je i dalje u radu. Savjet za regionalnu saradnju (RCC) je izradio Mapu puta za okončanje apatridije u Crnoj Gori, a Crna Gora je prihvatila odgovornost da do 2024. godine omogući da sva lica imaju riješen svoj pravni status ili svoja lična dokumenta.

Centralizovano prikupljanje podataka o Romima

Crna Gora će zvanično početi sa centralizovanim prikupljanjem podataka o Romima. U saradnji MONSTAT-a i Savjeta za regionalnu saradnju (RCC) će biti urađena metodologija za prikupljanje podataka o Romima, a plan je da se prikupljanje podataka o položaju Roma i Egipćana vrši svake dvije do tri godine.

U oblasti turizma

Postavljanje strateških ciljeva razvoja turizma

Strateški cilj Strategije razvoja turizma Crne Gore od 2022-2025. je da se Crna Gora afirmiše kao globalno prepoznata turistička destinacija, sa smanjenom sezonalnošću, umjerenijim regionalnim disbalansom, poboljšanim kvalitetom ljudskih resursa, kao i smanjenjem sive ekonomije.

Utvrđivanje novog zakonskog okvira za oblast turizma i ugostiteljstva

Rješenja ponuđena novim Zakonom o turizmu i ugostiteljstvu, a u saradnji sa odgovarajućim inspekcijским službama, dovešće do drastičnog suzbijanja sive ekonomije, odnosno nelegalnog poslovanja i poslovanja suprotnog propisima. Ipak, u cilju sprovođenja nadzora nad primjenom ovog zakona, odnosno novih rješenja

sadržanih u istom, naročito u dijelu kaznenih odredbi, biće neophodno raditi na jačanju kapaciteta i edukaciji inspeksijskih službi, kako na državnom, tako i na lokalnom nivou, što će u krajnjem obezbijediti stabilan i kontinuiran izvor budžetskih prihoda. Donošenje novog zakona o turizmu i ugostiteljstvu mora pratiti i donošenje novih pravilnika, što u prethodnom periodu nije bio slučaj, kako ne bi dolazilo do kolizije zakona sa podzakonskim aktima i kojima će se definisati bliži uslovi kojima se regulišu naročito novi segmenti turističke ponude normativno prepoznati u zakonu, odnosno implementirati međunarodni standardi, ali i regulisati sva ostala pitanja koja zahtijevaju preciziranje podzakonskim aktima.

Unaprjeđenje pravnog okvira u oblasti turizma i ugostiteljstva jeste jedan od osnovnih preduslova za stvaranje kvalitetne i diverzifikovane ponude. Za unaprjeđenje usluga kako po vrstama, tako i kvalitetu, nezaobilazni su pružaoci usluga - privredna društva i drugi oblici obavljanja privrednih djelatnosti, kao i fizička lica, koja su svoju poslovnu djelatnost i politiku značajnim investicijama orijentisali na pružanje usluga u turizmu i ugostiteljstvu, kako u urbanim, tako i u ruralnim područjima Crne Gore. Shodno tome, od ključne je važnosti da iskorak na polju normativnog uređivanja ovih oblasti prati i digitalizacija procesa rada, što bi bilo od naročite važnosti tokom ljetnje turističke sezone, i to za postupak izdavanja rješenja o odobrenju za obavljanje djelatnosti i rješenja o dodjeli kategorije, kao i ostalih akata koji su predmet postupanja Direktorata. Mogućnost podnošenja zahtjeva za izdavanje pomenutih akata elektronskim putem, kao i njihovog izdavanja na taj način, značajno bi doprinijelo ekonomičnosti i efikasnosti postupka, prvenstveno za stranke - pružaoce usluga, ali i za korisnike tih usluga/ turiste i nadležne organe. Novi zakonski okvir obuhvatiće i utvrđivanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turističkim organizacijama, Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o boravišnoj taksi, Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o skijalištima, Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o raftingu, Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planinskim stazama.

Diverzifikacija turističke ponude

Problemi prepoznati u nedovoljno raznovrsnoj turističkoj ponudi biće adresirani kroz razvoj Programa za nautički, sportski, ruralni i kulturni turizam i **jačanje promocije destinacije** kroz bolju promociju mikro turističkih proizvoda, koji su sastavni dio cjelokupne destinacijske ponude (aktivnije uključivanje lokalnih turističkih organizacija u promociju i marketing i inenzivnije povezivanje sa Nacionalnom turističkom organizacijom).

U oblasti rada i zapošljavanja

I dalje se bilježi visoka stopa registrovane nezaposlenosti, posebno mladih, a pitanje zapošljavanja mladih i posebno studenata je nedovoljno uređeno. Uz to, iako je u prethodnom periodu zabilježeno smanjenje povreda na radu, njihov ukupan broj je i dalje velik.

U oblasti zanatstva i prerađivačke industrije

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zanatstvu će se obezbijediti potrebno usklađivanje sa Direktivom o uslugama na unutrašnjem tržištu 2006/123/EZ koju je Crna Gora transponovala donošenjem Zakona o uslugama („Sl. list CG“, broj 71/17), kao i eventualno potrebno usklađivanje sa Direktivom o

priznavanju stručnih kvalifikacija. Implementacijom Programa za unapređenje zanatstva doprinijeće se jačanju konkurentnosti crnogorskih zanata kroz pružanje finansijske podrške za nabavku opreme i alata namijenjenih za obavljanje zanatske djelatnosti, kao i doprinos promociji zanatske djelatnosti kroz organizaciju i učestvovanje na domaćim/međunarodnim sajmovima i manifestacijama.

Daljom implementacijom Programa za modernizaciju prerađivačkih kapaciteta kroz podršku nabavke proizvodne opreme i mašina biće omogućeno dalje jačanje konkurentnosti privrednih subjekata, unapređenje poslovanja, produktivnosti i profitabilnosti, uz dodatan fokus na nabavci mašina i opreme za unapređenje energetske efikasnosti kroz uvođenje alternativnih sistema u proizvodnji energije za potrebe proizvodnih pogona.

U oblasti regionalnog razvoja

Donošenjem Strategije regionalnog razvoja Crne Gore 2022-2027. godine biće kreiran novi strateški okvir politike regionalnog razvoja, koji će doprinijeti nastavku aktivnosti koje su u prethodnom periodu realizovane u cilju povećanja kvaliteta života svih građana Crne Gore, uz održiv i ravnomjerniji društveno-ekonomski razvoj, zasnovan na konkurentnosti i efikasnosti. Implementacija strategije biće praćena kroz akcione planove i izvještaje o njihovom sprovođenju.

U oblasti konkurentnosti i jačanja preduzetništva

U odgovoru na podsticanje konkurentnosti i preduzetništva, biće definisan adekvatni set mjera finansijske i nefinansijske podrške sa posebnim akcentom na zelenu tranziciju i digitalnu transformaciju biznisa, produktivnije investicije praćene unapređenim investicionim i poslovnim ambijentom, jačanje preduzetničkih znanja i vještina MMSP sektora u cilju dostizanja ekonomije zasnovane na znanju i inovacijama;

U oblasti šumarstva

Opšti je zaključak da je postojeći sistem gazdovanja šumama neodrživ. Napuštanje koncesionog modela korišćenja šuma se pojavljuje kao imperativ.

Primjena koncesionog modela korišćenja šuma dovela je do niskih prihoda države u šumarstvu i bogaćenja koncesionara. Niski prihodi su doveli do izostanka ulaganja u uzgoj i zaštitu šuma, izgradnju i održavanje šumskih puteva. To znači da je faktički sa sredstvima koja se opredjeljuju Upravi za šume za sprovođenje mjera na gazdovanju šumama nemoguće sprovesti Programe gazdovanja šumama.

Takođe, koncesioni model je uzrokovao nedovoljan razvoj drvne industrije. Paradoksalno, koncesionari umjesto da dobijanjem drveta iz državnih šuma po povoljnim uslovima investiraju u polufinalnu i finalnu preradu drveta, bavili su se trgovinom i preprodajom drveta, što je uzrokovalo i sivu ekonomiju o oblastima šumarstva i drvne industrije. Kao posledica su se javili niski prihodi budžeta države od koncesionih naknada. Kada se uzme u obzir da procenat koncesione naknade od korišćenja šuma koji se izdvaja lokalnim upravama iznosi 70%, prihodi koji su ostajali u budžetu po osnovu korišćenja šuma su iznosili najviše do 3

miliona eura, dakle u prosjeku skoro duplo manje od sredstava koji su iz budžeta izdvajana za šumarstvo (budžet Uprave za šume).

Ključne posledice problema su loše stanje šuma i neodrživo gazdovanje šumama. Neodrživo gazdovanje šumama je izraženo kroz nedostatak sredstava za ulaganje u šume, slabu realizaciju planova gazdovanja šumama i neadekvatan sistem zaštite šuma, naročito od šumskih požara. U ekonomskom smislu, neodrživost se ogleda u neorganizovanom tržištu drveta i neopravdano niskim cijenama drveta iz šuma u državnom vlasništvu koje su dobijali koncesionari.

Usljed iskazanih problema najviše štete trpe šume jer se iz njih najviše eksploatiše kvalitetno drvo, a izostaju neophodne mjere na uzgoju i zaštiti šuma. Mjere za unaprijeđenje stanja šuma se ne sprovode, tako da naše šume ne mogu da odgovore na izazove današnjice naročito u kontekstu klimatskih promjena. Dalje trpi crnogorska ekonomija zbog toga što postoje realni potencijali šuma koji se ne valorizuju na adekvatan način, odnosno ne ostvaruje se dodatna vrijednost koja bi doprinijela većem bruto društvenom proizvodu i jačoj realnoj ekonomiji.

Opcija za ispunjavanje ciljeva je osnivanje društva sa ograničenom odgovornošću u državnom vlasništvu koje će u prvoj fazi obavljati poslove korišćenja šuma (sječa, proizvodnja drvnih sortimenata i njihov transport) i komercijalne djelatnosti u šumarstvu (prodaju proizvoda od drveta). Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je iniciralo reformu sektora, urađene su sve neophodne analize, nakon čega će se kroz izmjene i dopune Zakona o šumama, dati pravni osnov za osnivanje društva sa ograničenom odgovornošću za proizvodne i komercijalne djelatnosti u šumarstvu. Time se napušta koncesioni model korišćenja šuma. Ovo omogućava realizaciju programskih ciljeva Vlade koji se odnose na unaprijeđeno upravljanje šumskim resursima i bolju valorizaciju drveta, rast drvne industrije i nova zapošljavanja u sektoru privrede naročito na sjeveru Crne Gore i stvaranje povoljnog poslovnog ambijenta za investicije u šumarstvo i drvoprerađu.

Ključni izazov se odnosi na obezbjeđivanje finansijskih sredstava za poslovanje državnog preduzeća za komercijalno korišćenje šuma. Da bi državno preduzeće počelo poslovanje potrebno je obezbijediti finansijska sredstva u namanjem iznosu od 13 miliona eura, koja se odnose na sledeće stavke:

- Nabavka tehnologije i mehanizacije, opreme i sredstava rada: 9.500.000 eura
- Obrtna sredstva: 3.500.000 eura

U oblasti bezbjednosti hrane

Još uvijek je veliki broj neusaglašenih objekata i potrebno je unaprijediti administrativne i inspeksijske kapacitete za sprovođenje procesa unapređenja objekata.

U oblasti saobraćaja

Kao izazov se i dalje nameće ispunjavanje zahtijevanih uslova za autobuske stanice u pogledu elemenata pristupačnosti za lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti. Potrebna je reforma međugradskog linijskog prevoza putnika, izmjena nacionalnog zakonodavstva u smislu izmjena načina i uslova obavljanja međugradskog linijskog prevoza, gdje će se definisati novi sistem raspodjele linija koje će se prevoznicima

povjeravati putem ugovora u trajanju od pet do sedam godina. U sklopu navedene reforme i izmjene nacionalnog zakonodavstva, potrebno je pored već pripremljene Studije unapređenja međugradskog prevoza putnika, pripremiti i Studiju plan optimalnog broja polazaka na teritoriji Crne Gore. Takođe, potrebno je unapređenje bezbjednosti odvijanja saobraćaja, kao i unapređenje konkurentnosti i efikasnosti poslovanja preduzeća iz oblasti saobraćaja, u većinskom državnom vlasništvu

U oblasti pomorstva intenziviran je rad na usklađivanju zakonodavnog okvira sa EU legislativom, što će biti postignuto kroz realizaciju planiranih aktivnosti, odnosno utvrđivanje predloga zakona planiranih kroz SPRV 2022-2024.

U zdravstvenoj politici

Kao ključni izazovi u narednom periodu se postavljaju smanjenje broja prigovora pacijenata na pružanje zdravstvenih usluga, smanjenje broja dana čekanja na specijalističke preglede, kao i adaptacija mikrobioloških laboratorija.

U oblasti elektronskih komunikacija

Usaglašavanje regulatornog okvira u oblasti elektronskih komunikacija sa EU regulativom (Zakon o elektronskim komunikacijama), otklanjanje barijera na planu izgradnje telekomunikacione infrastrukture i postavljanja elemenata širokopoljnih mreža (Nacionalni plan razvoja širokopoljnih mreža velikih brzina); kao i uvođenje 5G mobilnih komunikacionih mreža (Strategija za uvođenje 5G u Crnoj Gori).

U oblasti evropskih integracija

Neophodno je povećati stepen realizacije Programa pristupanja Crne Gore EU (2022-2023) kao krovnog dokumenta za ispunjavanje obaveza u evropskoj integraciji i osigurati visok stepen realizacije 33 mape puta kojima se daju jasne smjernice da ispunjavanje preporuka iz Izvještaja EK za CG.

U odbrambenoj politici

U narednom periodu se ispred Ministarstva odbrane postavljaju brojni izazovi, a koji će se između ostalog odnositi i na nastavak učešća pripadnika Vojske Crne Gore u NATO, EU i UN misijama, operacijama i aktivnostima, implementaciju projekta nadzora vazdušnog prostora, odnosno izgradnje radarskog položaja na lokaciji Zekova Glava, Bjelasica, nastavak opremanja i uvođenja u operativnu upotrebu lako oklopnih taktičkih vozila (planirano 10 u 2022 i 37 do kraja 2023. godine), kao i integracije 30 daljinski upravljivih oružnih stanica (RCWS) na ovim vozilima, izradu nove Formacije Vojske Crne Gore i učešće jedinica Vojske na međunarodnim vojnim vježbama.

U vanjskoj politici

Potrebno je povećanje broja inicijativa za održavanje bilateralnih mješovitih komisija za ekonomsku saradnju i ekonomske konsultacije. Jačanje angažmana i vidljivosti Crne Gore u multilateralnom sistemu - priprema za kandidaturu Crne Gore za članstvo u Savjetu bezbjednosti UN u periodu 2026-2027, definisanje akcionih planova predsjedavanja regionalnim inicijativama – Američko-jadranskom poveljom (A5) i Procesom saradnje u Jugoistočnoj Evropi (SEECF). Unapređenje procesa i jačanje kapaciteta od značaja za sprovođenje utvrđenih prioriteta vanjske politike kroz stručna usavršavanja za zaposlene u službi vanjskih poslova i/ili drugih organa državne uprave u oblasti međunarodnih odnose i vanjske politike, širenje diplomatsko-konzularne mreže, racionalizacija troškova poslovnih prostora koji se koriste za potrebe diplomatsko-konzularna predstavništava Crne Gore u inostranstvu, održavanje konsultacija u postupcima sukcesije i konsolidacije ugovornog stanja.

Vizija Crne Gore

Cilj nam je da Crna Gora bude država ostvarenih i zadovoljnih ljudi, koji će se suočavati sa realnim problemima i rješavati ih, bez obzira na to da li su oni iz privatne, ekonomske, ekološke, društvene ili političke sfere.

Želimo da vidimo građane i građanke Crne Gore kako dostojanstveno žive u svojoj zemlji, bez straha za svoju i bezbjednost svojih najbližih. Crnu Goru koja daje jednake šanse svima i ne toleriše nezakonito i diskriminatorsko ponašanje. Da obezbjedimo pristup resursima, pravdi, ostvarivanju prava, kao i poštovanje prava i sloboda svih. Da javnu upravu učinimo transparentnom, profesionalnom i otvorenom, a politike koje kreiramo inkluzivnim kako bi one u potpunosti odgovorile na potrebe onih koji su njihovi krajnji korisnici i korisnice. Za ranjive kategorije društva moramo da obezbjedimo uslove koji će im omogućiti pristojan život, bolji ekonomski i socijalni položaj.

U narednom periodu fokus je na razvojnoj ekonomskoj politici, unapređenju konkurentnosti i održivosti javnih finansija. To će se ostvariti daljim smanjenjem neproduktivne javne potrošnje, a što zahtijeva rad, red i odricanje od privilegija. Cilj nam je smanjenje troškova u oblasti javne potrošnje, što će podrazumijevati više rada, reda i odricanja od privilegija. Takođe, podsticanje prerađivačke industrije, proizvodnje hrane, IT sektora, turizma i svih akcija ekonomskog razvoja - onog koji je održiv i inkluzivan, baziran na inovacijama i znanju. Potrebno je usmjeriti kapitalne investicije u strateške prioritete Crne Gore - prije svega u energetske i saobraćajnu infrastrukturu, zatim unaprijediti korporativno upravljanje državnim preduzećima i njihovu depolitizaciju.

Cilj je takođe, promovisanje humane dualne ekonomije, oslonjene na porodična gazdinstva u sektorima poput poljoprivrede, mini industrije, drvoprerade, turizma. Ojačaćemo poljoprivrednu proizvodnju i proizvodnju hrane, nastojati da se u šumarstvu okrenemo ka onim izvorima koji obezbjeđuju više i konkretnije i da unaprijedimo finalnu proizvodnju. Neophodno je utvrditi set mjera ekonomskog oporavka i podrške oporavku privrede nakon pandemije koronavirusa.

Jedan od prioriteta Vlade u narednom periodu je i zdrava životna sredina i doprinos u borbi protiv naglih klimatskih promjena. U tom pravcu cilj je promovisanje i obezbjeđenje infrastrukture i mjera usmjerenih na to da Crna Gora postane istinski ekološka država. Cilj je sprovođenje seta mjera iz oblasti zaštite životne

sredine sa ciljem brendiranja Crne Gore kao istinske ekološke države. Plan Vlade je podizanje svijesti građana o očuvanju i zaštiti životne sredine; podržavanje mjera i akcija o uklanjanju i upravljanju otpadom; rješavanje problema ekoloških crnih tačaka i zagađivača; rješavanje kabastog otpada poput automobilskih guma i kreiranje reciklažnih centara; zaštita prirodnih ekosistema, šuma, voda i velikih pašnjaka; jačanje proizvodnje i brendiranje domaćih i ekoloških proizvoda. Takođe, jedan od ciljeva Vlade u pravcu očuvanja rječnih ekosistema Crne Gore, jeste donošenje deklaracije o trajnoj zabrani izgradnje malih hidroelektrana na crnogorskim vodotocima, sa ciljem očuvanja prirodnog blaga naše zemlje. Neophodno je i da kroz vodoprivredu i ruralni razvoj vodimo računa da obezbijedimo sve preduslove za razvoj našeg seoskog područja i da očuvamo i taj dio naših potencijala koji je sada, na više načina, ugrožen

Takođe, fokus je na zdravstvu posvećenom pacijentu i usmjerenom na borbu sa svim zdravstvenim izazovima, višestruko snažnijim i zbog pandemije COVID-19.

Fokus Vlade je i na unapređenju obrazovnog sistema na svim nivoima uz prioritarnu depolitizaciju i vraćanje autonomije Univerzitetu Crne Gore. Želimo obrazovanje fokusirano na kreativnost i prepoznavanju talenata; sportski razvoj djece i omladine, koja, od vrtića pa do univerziteta, treba da se nadmeće u sportskom duhu,; kulturu, koja se zasniva na njegovanju tradicije i razlika, a koja podstiče kreativnost i pravi iskorake.

Obrazovni sistem i kvalitet stečenog znanja su mjere razvoja jednog društva. Stoga je obrazovni sistem potrebno unaprijediti na svim nivoima i razvijati u smjeru praćenja trendova razvoja tehnologija i društva. Pored toga, obrazovni sistem mora da prati potrebe tržišta rada, kako bismo što više zapošljavali domaću radnu snagu, stvarajući školovane i stručne kadrove sa odgovarajućim znanjima i vještinama. Radićemo na stalnom poboljšavanju uslova rada, primjeni novih tehnika i metoda rada, postavljajući u centar učenika koji će sa osmjehom ulaziti u učionice, sa zadovoljstvom rješavati zadatke, kreiranju ambijenta koji će prepoznati talenat i sklonost, u kome će memorisanje biti zamijenjeno kritičkim i stvaralačkim mišljenjem.

Digitalna transformacija je jedan od stubova Vlade kojim se želi povećati dostupnost javnih usluga i javna uprava, privreda, obrazovni i zdravstveni sistem, učiniti otvorenijim i pristupačnim. Kroz drugi stub koji se odnosi na digitalnu transformaciju, opredijelili smo se za društvo znanja u kojem dominira informaciona tehnologija, digitalna transformacija i pametni pristup. Cilj je snažnija uloga u digitalnoj transformaciji javne uprave i cjelokupnog društva. Udruženim snagama moramo mijenjati organizacionu kulturu, modernizovati procese, konstantno raditi na razvoju i unapređenju digitalnih vještina, kao i povećanju digitalne pismenosti. U fokusu digitalne transformacije biće uklanjanje postojećih i rano prepoznavanje budućih barijera za poslovanje, kako za crnogorsku privredu, tako i za strane investitore. Sa uspješno digitalizovanim procesima u javnom i privatnom sektoru, povećaćemo konkurentnost Crne Gore na globalnom tržištu.

Vlada će punim kapacitetom nastaviti pregovore sa Evropskom unijom, s težištem na poglavljima 23 i 24, kako bi Crna Gora što prije postala njena punopravna članica.

I ubuduće želimo da negujemo dobrosusjedske odnose sa zemljama okruženja i iskreno prijateljstvo sa svim zemljama. Aktivnim učešćem ćemo doprinijeti radu međunarodnih organizacija i ojačati poziciju Crne Gore u multilateralnim sistemima, podstićemo razvojne inicijative, doprinositi sistemu kolektivne bezbjednosti i odbrane, time gradeći sve preduslove za mir i stabilnost. Sistemi

nacionalne odbrane i bezbjednosti će ponovo biti oličenje ugleda i integriteta, kao preduslova za povjerenje građanki i građana u njihov rad.

Prioriteti i ciljevi Vlade do kraja 2024. godine

VLADAVINA PRAVA I JEDNAKE ŠANSE

Cilj 1.1. UNAPRIJEDITI EFIKASNOST PRAVOSUĐA

Pored kontinuiranog usaglašavanja zakonodavstva sa preporukama Evropske komisije, međunarodnim standardima Savjeta Evrope i Ujedinjenih nacija, radiće se na poboljšanju dostupnosti pravde građanima kroz suđenje u razumnom roku – **smanjicemo broj zaostalih predmeta sa 11767 u 2020. na 10590 na kraju 2024. godine.** Dodatno, pažnja će biti poklonjena i boljem tretmanu zatvorenika i povratnika, pa će **stepen povratništva po vrsti krivičnih djela i programima tretmana za duge kazne sa 49% u 2021. biti smanjen na 45% do kraja 2024.**

Cilj 1.2. UNAPRIJEDITI POŠTOVANJE LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA, RODNU RAVNOPRAVNOST I PRAVA LICA SA INVALIDITETOM I ELIMINACIJA SVIH OBLIKA DISKRIMINACIJE

Do kraja mandata će jedan od glavnih ciljeva biti unapređenje poštovanaj ljudskih prava i sloboda, uz posebnu pažnju dostizanju većeg nivoa rodne ravnopravnosti i poštovanja prava lica s invaliditetom. Nastojacemo da **smanjimo stepen diskriminacije LGBTI osoba sa 17,6% na 14%, pripadnika/ca nacionalnih manjina sa 13,4 % na 11%, diskriminaciju na osnovu vjeroispovjesti sa 13,2% na 11%, pripadnika/ca romske i egipćanske zajednice s 22,2 % na 20 %, a ujedno i snizimo stepen etničke distance prema pripadnicima/ama romske i egipćanske zajednice sa 0,55 na 0,52%¹⁰ do kraja 2024. godine.** Ukupno zalaganje Vlade da unaprijedi stanje rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori će se ogledati u poboljšanoj poziciji na Indeksu rodne ravnopravnosti, gdje želimo postići napredak sa 55 na barem 56 poena.

Cilj 1.3. ZAKONITA, TRANSPARENTNA I INKLUZIVNA JAVNA UPRAVA

Inkluzivne javne politike su temelj svakog demokratskog društva, zbog čega ćemo u radu nastojati da **obezbjedimo 100% uključenosti svih zainteresovanih strana kroz proces javnih konsultacija za sve akte koji im podliježu.**

Proaktivnost državnih organa u cilju veće transparentnosti je od krucijalnog značaja, te će **procenat objavljenih informacija od strane ministarstava u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama sa 94,4% biti povećan na 98%.** U odnosu na broj izjavljenih žalbi po zahtjevima za slobodan pristup informacijama u ministarstvima i Generalnom sekretarijatu Vlade će se raditi na njihovom smanjenju za 20% u odnosu na 2021. godinu (1058). Obezbijedićemo i da pristup otvorenim podacima bude sve veći, pa će **broj data-setova na portalu otvorenih podataka www.data.gov.me kontinuirano rasti – sa 146 (2021) na 500 setova podataka koji su dostupni u čitljivom formatu.**

¹⁰ Na ljestvici od 0 do 1.

Dodatno, čak 10% institucija obveznika Zakona o slobodnom pristupu informacijama će objavljivati podatke na portalu otvorenih podataka, u odnosu na sadašnjih 1,5%.

Za sve to je neophodno osigurati punu zakonitost u radu organa državne uprave, što će se postići kroz redovan upravni nadzor: **broj izvršenih upravnih nadzora u ministarstvima će porasti sa 0 na 5 do 2024. godine, procenat organa nad kojima je izvršen upravni nadzor sa 0 na 30%, kao i procenat instituta u odnosu na koje je vršen upravni nadzor sa 0 na 30%.**

Za javnu upravu svih i otvorenu za sve je neophodno učiniti je u potpunosti profesionalnom, planirati u skladu s potrebama i mogućnostima na način da se **poveća procenat organa koji su pripremili nacrt Kadrovskog plana paralelno sa nacrtom budžeta, kroz Centralnu kadrovsku evidenciju s 28,5% (2021) na 70% državnih organa do kraja 2024. Državni organi će, u skladu s potrebama, unapređivati vještine zaposlenih i shodno tome planirati obuke, te će procenat onih koji strateški planiraju obuke biti 100%. Podstiće se interesovanje za rad u javnoj upravi, na način da se poveća prosječan broj kandidata na javni oglas na 5, a na javni konkurs na 4.**

Cilj 1.4. UNAPREĐENJE AMBIJENTA U OBLASTI SLOBODE IZRAŽAVANJA I SLOBODE MEDIJA

Još jedan osnov demokratije i građanskog društva čine slobodni i nezavisni mediji, te će rad Vlade biti usmjeren na unapređenje ukupnog ambijenta u kojem će novinari i novinarka moći nesmetano da rade svoj posao. Npori da se kroz zakonski i starteški okvir kreiraju povoljni uslovi će najbolje biti mjereni kroz **unapređenje položaja Crne Gore na indeksu slobode medija sa 34,33 na 50.**

Cilj 1.5. POBOLJŠATI SOCIJALNI I EKONOMSKI POLOŽAJ RANJIVIJIH KATEGORIJA DRUŠTVA

Vlada je jasno iskazala namjeru da obezbijedi socijalnu pravdu za sve, a posebno stavljajući focus na ranjive kategorije društva. Nastojaćemo da **povećamo stepen uključenosti radno-sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja na tržište rada – sa 9.247 (2021) na 10.700 do kraja 2024.** Obezbijedićemo okvire u kojima će **broj hraniteljskih porodica do kraja 2024. Porasti na 300 porodica, a broj pružalaca standardne usluge „porodični smještaj“ na 16, kako bi djeca mogla da rastu bezbrižno.**

Cilj 1.6. UNAPREĐENJE ZAŠTITE BEZBJEDNOSTI DRŽAVNE IMOVINE I GRAĐANA UZ POBOLJŠANJE BEZBJEDNOSTI GRANICA I ISPUNJAVANJE USLOVA ZA ULAZAK U EU I ŠENGENSKI PROSTOR

U okviru ovog cilja će se raditi na sprječavanju nelegalnih prelazaka, ali i povećanju broja zajedničkih patrola, akcija i obuka sa EU. Evropski standardi su i u ovom kontekstu od značaja za punu bezbjednost granica, a posebno **usaglašavnje sa šengenskom pravnom tekovinom, za koju očekujemo da do kraja 2024. godine iznosi 67,11%.** Rad u zakonodavnom okviru će doprinijeti smanjenju **broja ilegalnih migracija, koje će biti preduprijeđene i povećanim brojem zajedničkih patrola, akcija i obuka.**

Cilj 1.7. SMANJITI I ELIMINISATI UTICAJ TRANSNACIONALNOG ORGANIZOVANOG KRIMINALA NA CRNOGORSKO DRUŠTVO I IDENTIFIKOVATI MJERE ZA JAČANJE BORBE PROTIV ORGANIZOVANIH KRIMINALNIH GRUPA

Kroz dostizanje ovog cilja biće povećan **broj međunarodnih istraga u kojima učestvuju tužioci i policijski službenici (kao dio JIT-a, Joint Investigation Team-Europol) na barem dvije, a sva dokumenta i**

elektronske forme dokaza u predmetima organizovanog kriminala između aktera biće razmijenjivana, digitalno u većem procentu nego do sad (sa 0 na 40%).

ZDRAVE FINANSIJE I EKONOMSKI RAZVOJ

Cilj 2.1. JAČANJE MAKROEKONOMSKE STABILNOSTI

U naredne tri godine će **stopa realnog rasta ekonomije iznositi 6,4% 2022, 5,1% 2023. i 4,5% 2024.** godine. Prosječna **stopa inflacije će se smanjivati postepeno sa 2,1% u 2021. do 1,6% do kraja 2024,** a u ovom periodu je projektovan **rast prosječnog broja zaposelnih za 3,3%, od trenutno 230.000.**

Cilj 2.2. UNAPREĐENJE FISKALNE ODRŽIVOSTI

Kao osnovu fiskalne održivosti, odnos **budžetskog deficita i suficita će do 2024. godine iznositi 1.2 miliona eura, a učešće javnog duga u BDP-u konstatno smanjeno na 67,6%.**

Cilj 2.3. JAČANJE INVESTICIONIH AKTIVNOSTI U SEKTORU TURIZMA

Turizam je jedna od strateških privrednih grana u Crnoj Gori i svako ulaganje u ovaj sektor može dovesti do boljitka i u ostalim društvenim sferama. Do kraja 2024. godine će biti **13 hotelskih kompleksa sa Liste razvojnih projekata u oblasti turizma, koji su od privrednog i ekonomskog značaja za Crnu Goru, investicije iz privatnog sektora u oblasti turizma će porasti za 15% (1,86 milijardi eura 2021).** Dodatno, biće povećan **broj otvorenih turističkih objekata od kapitalnog značaja – u 2022. će biti nastavljena gradnja na skijalištima Kolašin 1600, Žarski, Cmiljača, Savin kuk i Štedim-Hajla, koja uključuje žičare, skijaške staze, bazne stanice, pristupne puteve i prateću infrastrukturu, kao i sistem za vještačko osnježavanje na Ski centru Kolašin 1600; u 2023. nastavak izgradnje na speleološkom objektu Đalovića pećina.**

Cilj 2.4. SMANJENJE SEZONALNOSTI I REGIONALNE NEUJEDNAČENOSTI I POVEĆANJE NIVOA KVALITETA USLUGE I KAPACITETA

Još jedan od važnih ciljeva u oblasti turizma je obezbjeđivanje ujednačenosti u regionalnoj ponudi Crne Gore i visokog kvaliteta usluga koje će učiniti da se turisti rado vraćaju u našu zemlju. Stoga ćemo raditi na tome da se **broj noćenja u sjevernom do 2024. godine poveća za 15% u odnosu na 2019, a u centralnom za 10,5% u odnosu na 2019,** koja se, usljed pandemije Covid-19 uzima kao relevantna (trenutni broj noćenja u Sjevernom regionu 315.815, u Centralnom region 425.343). **Takođe, unapredićemo smještajne kapacitete u sjevernom regionu – sa 54 (2021) na 60 – i u centralnom regionu – sa 64 na 71.**

Cilj 2.5. STABILAN I ODRŽIV RAST ZAPOSLENOSTI ZASNOVAN NA JEDNAKIM MOGUĆNOSTIMA I DOSTOJANSTVENOM RADU, UZ RAZVOJ ZNANJA I VJEŠTINA I VEĆU SOCIJALNU UKLJUČENOST

Ekonomski rast je neodvojiv od rasta zaposlenosti focus Vlade će biti na **smanjenju stope registrovane nezaposlenosti za 14% u odnosu na kraj 2020, kada ta stopa iznosi 20,48%. Rodni jaz u zaposlenosti 20-64 će biti smanjen sa 12,9 p.p na 9,0 p.p, a stopa zaspolenosti mladih (15-29) povećana na 34% do kraja 2024. godine.**

Cilj 2.6. PODSTICANJE RAVNOMJERNOG REGIONALNOG RAZVOJA, INDUSTRIJE I ZANATSTVA

Učešće sektora industrije u BDV (B-E) će biti povećano za 10% (13,3% u 2020), dok će broj registrovanih zanatlija u JU Zanatska komora porasti za 100% - od 20 na 40 do kraja 2024. godine.

Učešće ulaganja u pametan rast u odnosu na ulaganja u sva tri pravca razvoja regionalnog razvoja – pametan, održivi i inkluzivni rast će do 2024. porasti sa 40% u 2021. na 50-55% ulaganja u pametan rast u odnosu na ukupna ulaganja u regionalni razvoj (struktura po pravcima razvoja)

Povezani dio industrije je svakako i približavanje NATO standardima u ovom sektoru, zbog čega će broj ukupno dodijeljenih kompanijskih kodova - NCAGE kodova crnogorskim kompanijama biti 193 (trenutno 181, godišnje uvećanej za 2%), a broj ukupno dodijeljenih NATO skladišnih brojeva – NSN crnogorskim proizvodima 298 (trenutno 257, godišnje uvećanje od 5%).

CILJ 2.7. JAČANJE KONKURENTNOSTI CRNOGORSKE PRIVREDE I KREIRANJA PREDUZETNIČKOG EKO-SISTEMA UZ SNAŽNU AKTIVNOST EKONOMSKE DIPLOMATIJE

Ojačaćemo preduzetnički potencijal i podsticati investicije u Crnu Goru kroz aktivnosti na unutrašnjem i spoljno-političkom planu. Broj mikro, malih i srednjih preduzeća trenutno iznosi 37 217, a do 2024. očekujemo da ih bude 20% više. Crna Gora će raditi na povećanju broja sprovedenih inicijativa od značaja za promociju investicionih potencijala Crne Gore i podsticanje izvoza proizvoda i usluga crnogorskih kompanija.

Cilj 2.8. POBOLJŠANJE DOSTUPNOSTI, BEZBJEDNOSTI I SIGURNOSTI SAOBRAĆAJA

U narednom periodu će se ulagati u veću bezbjednost saobraćaja kako bi se postiglo da broj smrtno stradalih u saobraćajnim nezgodama bude smanjen, i to sa 47 na 39 u 2024. godini. Dodatno, želimo smanjiti broj lica sa teškim tjelesnim povredama u saobraćajnim nezgodama sa 462 na 380.

Do 2024. godine vrijednost sredstava investiranih u izgradnju i rekonstrukciju željezničke mreže će biti obezbjeđena u iznosu od 12, 13 i 14 miliona eura u periodu od 2022-2024, u izgradnju i rekonstrukciju putne mreže 85 miliona eura, a ulaganja u bezbjednosti na putevima, kroz inspekcijski nadzor 0,2 miliona eura. Za postizanje bezbjednosti u pomorskom saobraćaju, pažnja će biti usmjerena na smanjenje broja pomorskih nezgoda i nesreća.

Cilj 2.9. RAZVOJ ENERGETSKOG SEKTORA CRNE GORE UZ SPROVOĐENJE ZELENE ENERGETSKE TRANZICIJE

Uz redovan rast udjela električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora u ukupnoj proizvodnji električne energije na godišnjem nivou za po 1%, očekujemo njihov ukupan udio do nivoa od 59%, dok bi udio električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora u ukupnoj neto potrošnji električne energije trebalo da iznosi 64% do kraja 2024. godine.

Cilj 2.10. ODRŽIVO UPRAVLJANJE MINERALNIM RESURSIMA

U oblasti rudarstva se planira omogućiti veći broj datih koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina – sa 52 na 62 – što će do kraja 2024. dovesti i do povećanja koncesione naknade na 3.900.000,00 eura.

Cilj 2.11. UNAPREĐENJE SEKTORA POLJOPRIVREDE I RIBARSTVA KROZ ODRŽIVO KORIŠĆENJE RESURSA

Vrijednosti BDP u poljoprivrednoj proizvodnji, šumarstvu i ribarstvu će porasti na 600 miliona, a ukupan nivo investicija na 50 miliona eura do kraja 2024. Ukupan broj odobrenih zahtjeva korisnika u oblasti poljoprivrede, ruralnog razvoja i ribarstva kroz nacionalne i međunarodne programe će biti povećan na 14.000 (u odnosu na trenutnih 13.000).

Cilj 2.12. UNAPREĐENJE UNUTRAŠNJEG TRŽIŠTA, KONKURENCIJE I SISTEMA INFRASTRUKTURE KVALITETA

Kroz ovaj cilj se želi povećati stepena informisanosti potrošača o njihovim pravima, posebno u dijelu rokova u kojima potrošač može da raskine ugovor sklopljen na daljinu (online) ili van prostorija trgovca i podnošenje prigovora. Namjera je i da se poveća broj riješenih postupaka obeštećenja treće strane vezano za štetu nastalu iz povrede Zakona o zaštiti konkurencije.

ZDRAVLJE I ZDRAVA ŽIVOTNA SREDINA

Cilj 3.1. OBEZBIJEDITI KONTINUITET U PRUŽANJU ZDRAVSTVENIH USLUGA I JEDNAKU DOSTUPNOST SVIM PACIJENATIMA

Kroz unapređenja u zdravstvenom sistemu na svim nivoima, obezbjedićemo da se smanji broj prigovora pacijenata na pružanje zdravstvenih usluga, da se smanji broj dana čekanja na pregleda u oblasti ORL, psihijatrije i dermatovenerologije sa 45 na 30 u 2022, 25 u 2023. i 21 do kraja 2024. Unaprijedićemo i infrastrukturu zdravstvenog sistema – povećati broj adaptiranih mikrobioloških laboratorija, otvoriti kliniku za infektivne bolesti i kliniku za dermatovenerologiju i broj centara za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti sa Operativnim centrom za vanredne situacije (EOC) sa unapređenim IT sistemom u oblasti prikupljanja podataka i upravljanja u kriznim situacijama.

Cilj 3.2. UNAPREĐENJE KOORDINACIJE I KONTROLE U OBLASTI PREVENCIJE HRONIČNIH NEZARAZNIH BOLESTI

Smanjićemo procenat umrlih od hroničnih nezaraznih bolesti u odnosu na ukupan broj umrlih, sa 75% na 65% do kraja 2024. godine.

Cilj 3.3. JAČANJE INTEGRISANOG PRISTUPA OTKRIVANJU, DIJAGNOSTICI, PREVENCIJI I SOCIJALNOJ INTEGRACIJI LICA SA RIJETKIM BOLESTIMA I NJIHOVIH PORODICA

Pored navedenog, unaprijedićemo dijagnostifikovanje rijetkih bolesti, te očekujemo da procenat potvrđenih slučajeva sa sumnjom na rijetke bolesti poraste do 70% u 2024.

Cilj 3.4. UNAPREĐENJE STANJA I OČUVANJE ŽIVOTNE SREDINE

Podstićaćemo zdrave navike i kreirati okruženje kojim ćemo obezbjediti da procenat količina otpada pripremljenih za ponovnu upotrebu i recikliranje iznosi 25% u 2024. Na tragu prethodnih uspjeha u zaštiti područja, povećaćemo udio zaštićenih područja u ukupnoj teritoriji Crne Gore do 2024. godine na 17%.

Cilj 3.5 STVARANJE PREDUSLOVA ZA EFIKASNO UPRAVLJANJE PROSTOROM I IZGRADNJOM OBJEKATA

Pored potrebe redovnog usaglašavanja zakonodavstva s pravnom tekovinom EU u ovoj oblasti, radićemo i na povećanju inspeksijskog nadzora u cilju poboljšanja uslova stanovanja u stambenim zgradama, i legalizovati bespravne objekte kroz redovno rješavanje dostavljenih predmeta.

Cilj 3.6. JAČANJE SISTEMA U OBLASTI BEZBJEDNOSTI HRANE, VETERINE I FITOSANITARNOJ OBLASTI

Do 2024. godine ćemo osigurati **visok nivo bezbjednosti hrane i zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja**. Obezbedićemo da, pored Luke Bar, **još tri granična inspeksijska mjesta za graničnu veterinarsku i fitosanitarnu kontrolu koja ispunjavaju EU standarde** - Božaj, Aerodrom Podgorica i Kula, te da **do kraja 2024. imamo pet referentnih laboratorija za laboratorijska ispitivanja u skladu sa EU zahtjevima**.

Cilj 3.7. OBEZBJEĐENJE ODRŽIVOG KORIŠĆENJA VODA ZASNOVANOG NA DUGOROČNOJ ZAŠTITI VODA, ZAŠTITI OD ŠTETNOG DEJSTVA VODA U CILJU UNAPRIJEĐENJA UPRAVLJANJA VODAMA

Podržaćemo **46 projekata kroz Program podsticanja projekata u vodoprivredi, a realizovati 10 projekata kroz Program korišćenja sredstava za upravljanje vodama**. Ujedno, **podstićemo koncesije u vodoprivredi** koje su u skladu s očuvanjem postojećih ekosistema, a imaju za cilj unapređenje privrede.

Cilj 3.8. UNAPRIJEĐENO UPRAVLJANJE ŠUMAMA I RAZVOJ DRVNE INDUSTRIJE NA BAZI POTENCIJALA NAŠIH ŠUMA

Pored **unapređenja znanja i vještina kadrova** koji rade na ovim poslovima, kao i **potpune usaglašenosti nacionalne metodologije monitoringa zdravstvenog stanja šuma i šteta od šumskih požara sa EU metodologijama**, ključna promjena se ogleda u **osnivanju državnog preduzeća koje sprovodi proizvodne i komercijalne poslove u šumarstvu, koje će do 2024. u potpunosti vršiti poslove u oblasti korišćenja šuma i prodaje drvnih proizvoda**.

Cilj 3.9. UNAPREĐENJE LOVSTVA KAO DJELATNOSTI OD JAVNOG INTERESA

U cilju kontrolisanja ove oblasti koja treba da funkcioniše prema svim standardima očuvanja životne sredine i postojećeg biodiverziteta, do 2024. će biti povećan broj donijetih planova gazdovanja zaštićenim vrstama divljači u skladu sa EU direktivama.

OBRAZOVANJE I DRUŠTVO ZASNOVANO NA ZNANJU

Cilj 4.1. UNAPREĐENJE SISTEMA OBRAZOVANJA NA SVIM NIVOIMA

Kroz unapređenje sistema obrazovanja ćemo uticati na smanjenje procenta učenika čija su postignuća na nivou 1 i 2 za 10% na ciklusu nakon 2022. iz svih vrsta pismenosti na PISA testiranju, a isto tako na povećanje postignuća učenika na nivoima 5 i 6 za 5% iz svih vrsta pismenosti na PISA testiranju na ciklusu nakon 2022. godine. To će ujedno doprinijeti i povećanju prosječne ocjene na predmetima mature. Nastavnici će u većem procentu učestvovati u profesionalnom razvoju kako bi se u ontinuitetu prilagođavali promjenama u obrazovanju. Na kraju, obezbijedićemo povećanje broja licenciranih obrazovanja odraslih za 5% na godišnjem nivou – sa 118 na 136 u 2024.

Cilj 4.2. JEDNAKE ŠANSE ZA SVE U KULTURI

Svima dostupan i otvoren sektor kulture će biti unaprijeđen kroz povećanje broja licenciranih ustanova i pojedinaca za 30% do 2024, dok će procenat usaglašenih propisa u oblasti bibliotečke djelatnosti u vezi sa prilagođavanjem osobama sa invaliditetom biti u realizovan na nivou od 100%.

Cilj 4.3. UNAPREĐENJE KVALITETA USLUGA ZA MLADE I NJIHOVO UČEŠĆE U KREIRANJU JAVNIH POLITIKA

Za aktivno učešće mladih u kreiranju politika, povećaćemo broj omladinskih servisa tako da oni budu dostupni u svim lokalnim samouprava na teritoriji Crne Gore, ali i povećati broj angažovanih omladinskih administratora na 30 do kraja 2024. Radiće se na povećanju broja organizovanih događaja za mlade u okviru omladinskih servisa sa 65 na 270 u 2024. godini. Kroz navedene promjene ćemo uticati i na povećanje broja mladih koji su aktivno učestvovali u događajima u pravcu kreiranja javnih politika. Pored toga, obezbjeđeno je korišćenje Evropske omladinske kartice koja pruža benefite za mlade, za koju očekujemo povećanje broja korisnika na 66.000 u 2024. godini.

Cilj 4.4. PODSTICANJE RAZVOJA I POVEĆANJE DOSTUPNOSTI SPORTA

Kroz pobolšan zakonodavni i strateški okvir ćemo osigurati da do kraja 2024. u Crnoj Gori bude 1000 registrovanih i aktivnih sportskih klubova, 14.689 sportista do 18 godina uključenih u organizovanu sportsku aktivnost koje sprovode sportske organizacije, kao i 30 rekonstruisanih, adaptiranih i opremljenih sportskih objekata.

Cilj 4.5. JAČANJE NACIONALNE NAUČNE, ISTRAŽIVAČKE I INOVACIONE INFRASTRUKTURE

Kao potvrda ulaganja u inovacije, naša pozicija na Globalnom indeksu inovativnosti (GII) u okviru infrastrukture, će biti unaprijeđena za sedam mjesta – od 60. do 53. Ulaganja u istraživanje i razvoj će porasti i izdvojićemo 0,5% BDP-a za te svrhe, što će doprinijeti povećanju broja ukupno registrovanih istraživača u Crnoj Gori na 1600.

DIGITALNA TRANSFORMACIJA

Cilj 5.1. ADMINISTRACIJA BEZ PAPIRA I RAZVOJ ELEKTRONSKIH USLUGA

Kroz digitalizaciju sistema javne uprave ćemo omogućiti da u 50% organa u javnoj upravi bude uspostavljen elektronski sistem upravljanja dokumenata, da se broj elektronskih razmjena između

registara poveća na 30, a broj novih e-usluga na 15. Do 2024. želimo da 45% građanki i građana bude u potpunosti ili uglavnom upoznato s elektronskim uslugama.

Cilj 5.2. JAČANJE VLADINE INFORMATIČKE INFRASTRUKTURE

Za unaprijeđeno korišćenje digitalnih servisa u javnoj upravi će biti kreiran **državani private cloud sistem**, koji će do 2024. koristiti barem 20 institucija, dok će na svih 27 lokacija biti izvršena zamjena aktivne mrežne opreme. Planirano je da do tada svi službenici u organima državne uprave budu ovlašćeni za potpisivanje akata, kao i da se poveća broj implementiranih usluga od povjerenja.

Cilj 5.3. JAČANJE DIGITALNIH VJEŠTINA I PREVAZILAŽENJE DIGITALNOG JAZA

Kao jedan od benefita Digitalne akademije koja će biti uspostavljena ćemo imati barem **500 obučanih javnih službenika na nivou svih ministarstava koristeći kurikulum Digitalne Akademije**, devet realizovanih programa na Digitalnoj Akademiji i svake godine do 2024. 700 korisnika aktivnosti na prevazilaženju digitalnog jaza.

Cilj 5.4. DOSTIĆI VIŠI NIVO POKRIVENOSTI I RAZVOJA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIONE INFRASTRUKTURE

Unapređenje digitalizacije možemo posmatrati jedino kroz razvoj digitalnog društva i pristup internetu, te ćemo do 2024. obezbjediti **veći procenat pokrivenosti domaćinstava fiksnim broadband-om brzine od 100Mbps+ sa 75% na 81,6%**.

CRNA GORA – BUDUĆA ČLANICA EVROPSKE UNIJE, S OSNAŽENOM POZICIJOM NA MEĐUNARODNOJ SCENI

Cilj 6.1. POSTIGNUTA SPREMNOST ZA ČLANSTVO U EU I UNAPRIJEĐENA INFORMISANOST JAVNOSTI O PROCESU PRISTUPANJA I ČLANSTVA U EU

Procenat veoma dobro i dobro informisanih o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji je i do sada bio povoljan, a u narednom periodu očekujemo da održimo stabilnost od **najmanje 55% veoma dobro i dobro informisanih građanki i građana o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji**. Podjednako, radiće se na tome da najmanje 65% građanki i građana ima veoma i uglavnom pozitivan stav o EU.

Nakon višegodišnjih pregovora s Evropskom unijom, a uz punu realizaciju obaveza iz procesa pregovora i **procenat realizacije Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, ćemo ostvariti veći procenat ispunjenosti završnih mjerila i Mapa puta za realizaciju pregovaračkih poglavlja**.

Cilj 6.2. UNAPREĐENJE ZAKONODAVNOG I INSTITUCIONALNOG OKVIRA ZA OBLAST VANJSKIH ODNOSA I VANJSKE, BEZBJEDNOSNE I ODBRAMBENE POLITIKE

U ovim oblastima će se postići potpuna usaglašenost zakonodavnog i institucionalnog okvira za oblast razvojne saradnje i humanitarne pomoći sa pravnom tekovinom Evropske unije, kao i međunarodnih restriktivnih mjera koje donosi Crna Gora sa zajedničkom vanjskom i bezbjednosnom politikom Evropske unije.

Cilj 6.3. JAČANJE ANGAŽMANA I VIDLJIVOSTI CRNE GORE U MULTILATERALNOM SISTEMU

Kao dio globalnog sistema, Crna Gora je država koja u kontinuitetu jača svoju poziciju ka spolja i svoj odnos s državama okruženja i državama svijeta. **U periodu 2022-2024. Crna Gora će biti članica Savjeta Ujedinjenih nacija za ljudska prava, a njena kandidatura za članstvo u Savjetu bezbjednosti Ujedinjenih nacija u periodu od 2026 – 2027. će do 2024. biti podržana od barem 100 država. Crna Gora će do 2024. predsjedavati dvijema regionalnim inicijativama.**

Cilj 6.4. UNAPREĐENJE PROCESA I JAČANJE KAPACITETA OD ZNAČAJA ZA SPROVOĐENJE UTVRĐENIH PRIORITETA VANJSKE POLITIKE

Pored donošenja sveobuhvatne Strategije vanjske politike, radiće se na povećanju broja diplomatsko-konzularnih predstavništava Crne Gore u inostranstvu na 40.

Cilj 6.5. UNAPREĐENJE SISTEMA ODBRANE CRNE GORE

Unapređivanje strateških i normativnih uslova za usklađivanje Plana odbrane Crne Gore sa NATO standardima će biti nastavljeno, kao i implementacija projekta za izgradnju radarskog položaja na planini Bjelasica, koji će do kraja 2024. biti instaliran i povezan u NATO integrisani sistem zaštite. Smanjiće se procenat viškova ubojnih sredstava i municije smanjene stabilnosti za 7%. Već tokom 2022. će se raditi na pripremama za izmjene i dopune zakona u oblasti odbrane, a posebno Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vojsci Crne Gore.

Cilj 6.6. AKTIVAN DOPRINOS KOLEKTIVNOM SISTEMU ODBRANE, UČEŠĆE U NATO, EU I UN MISIJAMA I OPERACIJAMA

Crna Gora ostaje posvećena sistemu kolektivne bezbjednosti, kroz njegovanje vrijednosti Alijanse, dalje investiranje u sektor odbrane i jačanje odbrambenih kapaciteta. U periodu koji je pred nama, nastavićemo aktivno da doprinosimo očuvanju unutrašnje stabilnosti Saveza, kolektivnoj odbrani i projektovanju stabilnosti van granica Alijanse. Ova nastojanja će se konkretizovati kroz redovnu rotaciju naših pripadnika u okviru NATO ojačanog prisustva na Istoku. Takođe, u NMI Irak biće upućen još jedan pripadnik VCG, a sa tom dinamikom će biti nastavljeno i u predstojećem periodu. Uzimajući u obzir važnost regionalne stabilnosti, Crna Gora će nastaviti i sa učešćem u okviru NATO misije na Kosovu.

Kada je riječ o EU i UN operacijama i misijama, Crna Gora će nastaviti da pruža aktivan doprinos angažovanjem svojih pripadnika u okviru operacije EU NAVFOR ATALANTA, misije EUTM Mali i UN misije MINURSO u Zapadnoj Sahari.

Sve navedeno predstavlja jasan pokazatelj da Crna Gora nastavlja da potvrđuje sebe kao kredibilnog i odgovornog saveznika, spremnog da ravnopravno doprinese podjeli savezničkih obaveza.

Program rada Vlade za 2022. godinu

Svi definisani prioriteti i ciljevi u periodu do 2024. godine će biti detaljnije razrađivani kroz godišnje programe rada, u kojima su definisane konkretne aktivnosti, u starteškom i normativnom okviru, koje doprinose ostvarenju zacrtanih ciljeva. Uspješnost u realizaciji obaveza predviđenih godišnjih programom se ogleda kako u njihovoj pojedinačnoj realizaciji, tako i u doprinosu dostizanju planiranih vrijednosti indikatora učinka.

Programom rada za 2022. godinu je predviđeno je ukupno **255 aktivnosti**, od čega **155 u tematskom i 100 u normativnom dijelu**. Najviše aktivnosti je planirano u okviru **prioriteta 2, Zdrave finansije i ekonomski razvoj: 58 u tematskom i 47 u normativnom**, dok je u ostalim prioritetima situacija sljedeća:

- **prioritet 1, Vladavina prava i jednake šanse: 24 tematski i 17 normativni dio;**
- **prioritet 3, Zdravlje i zdrava životna sredina: 36 tematski i 8 normativni dio;**
- **prioritet 4, Obrazovanje i društvo zasnovano na znanju: 12 tematski i 19 normativni dio;**
- **prioritet 5, Digitalna transformacija: 11 tematski i 3 normativni dio;**
- **prioritet 6, Crna Gora – buduća članica Evropske unije sa osnaženom pozicijom na međunarodnoj sceni: 14 tematski i 6 normativni dio.**

Okvir za praćenje i izvještavanje o sprovođenju Srednjoročnog i godišnjih programa rada Vlade

Za potrebe praćenja SPRV će biti formirano posebno tijelo, sastavljeno od visokih funkcionera koji bi mogli da odlučuju o pravcu djelovanja i utvrđivanju prioriteta. Radom tijela će predsjedvati generalni sekretar Vlade, a u obavljanju poslova će mu pomagati sekretar/ka, delegirana takođe iz GSV, Sektora za koordinaciju, praćenje usklađenosti i praćenje sprovođenja strategija kojima se utvrđuju javne politike, a koji je zadužen za izradu i praćenje programa rada Vlade.

Na operativnom nivou bi bilo korisno iskoristiti Mrežu državnih službenika za strateško planiranje, koju treba što prije formalizovati. Mreža bi bila sastavljena od predstavnika svih ministarstava i imala bi zadatak da na operativnom nivou koordinira izradom SPRV u ministarstvima, a bila bi u redovnoj komunikaciji s GSV/ Sektorom za koordinaciju strategija u cilju efikasnog rada na praćenju realizacije i izrade izvještaja.

Shodno čl. 31 Poslovnika Vlade Crne Gore, realizaciju srednjoročnog i godišnjeg programa rada Vlade prati GSV i priprema izvještaje o njihovoj realizaciji koje dostavlja Vladi. Izvještaji za godišnji Program rada Vlade se pripremaju kvartalno i obuhvataju pregled realizovanih obaveza, odnosno njihov status realizacije. Posljednji, tj. završni izvještaj o realizaciji godišnjeg Programa rada Vlade je ujedno i godišnji izvještaj o realizaciji Srednjoročnog programa rada Vlade i on, pored statusa realizacije obaveza, daje pregled ostvarenja ciljeva i dostizanja planiranih vrijednosti indikatora učinka. Na osnovu toga je moguće precizno mjeriti učinak Vlade na godišnjem nivou. Dodatno, za potrebe Vlade, biće izrađivani polugodišnji izvještaji o realizaciji Srednjoročnog programa, koji će dati presjek stanja u toku realizacije i ukazati na trendove kretanja u određenim oblastima.

SPRV se sastoji od šest prioriteta koji sadrže ukupno 44 cilja, a svaki od njih pojedinačno se mjeri kroz nekoliko indikatora. Osim gore navedenog, zadatak GSV u narednom periodu biće uvođenje inovativnog načina praćenja sprovođenja SPRV koji se neće zasnivati samo na tradicionalnom kvartalnom i godišnjem izvještavanju. GSV će na osnovu SPRV pripremiti vizuelizaciju prioriteta i usvojenih ciljeva, sa objašnjenjima istih uz precizne i razumljive formulacije, kao i navođenje indikatora kojima se mjeri njihovo postizanje, početnim i ciljanim vrijednostima, izvorima podataka i obrazloženjima. Kroz vizuelizaciju podataka, redovno ažuriranje postizanja ciljeva i ispunjavanja indikatora uz grafički prikaz uspješnosti, Vlada će na transparentan način, u realnom vremenu izvještavati javnost o svojim rezultatima.

Na ovaj način će se, između ostalog, izbjeći zakašnjelo izvještavanje kao prepreka blaogovremenom usmjeravanja reformi i ispravljanja uočenih problema u implementaciji, kao i veća vidljivosti SPRV i ciljeva na koje se Vlada obavezala među građanima. Građani, mediji, nevladine organizacije i ostali zainteresovani će moći da na internet stranici GSV da prate ispunjavanje SPRV na razumljiv i pristupačan način u realnom vremenu, onako kako se promjene dešavaju i vrijednosti indikatora postižu, uz mogućnost postavljanja pitanja, traženja objašnjenja i komentarisanja.

Tabela Programa rada Vlade 2022.

1. Vladavina prava i jednake šanse

Cilj		1.1 Unaprijediti efikasnost pravosuđa			
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost - 2024.	
Zakonodavstvo u oblasti organizacije pravosuđa u skladu sa obavezama iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG) usklađeno sa pravnom tekovinom EU (izvor: Izvještaj o realizaciji PPCG)	Zakonodavstvo u oblasti organizacije pravosuđa 100% usklađeno sa pravnom tekovinom EU (prema važećem PPCG-u) 80%	Zakonodavstvo u oblasti organizacije pravosuđa 100% usklađeno sa pravnom tekovinom EU (prema važećem PPCG-u) 90%	Zakonodavstvo u oblasti organizacije pravosuđa 100% usklađeno sa pravnom tekovinom EU (prema važećem PPCG-u) 95%	Zakonodavstvo u oblasti organizacije pravosuđa 100% usklađeno sa pravnom tekovinom EU (prema važećem PPCG-u) 100%	
Broj zaostalih predmeta (izvor: Izvještaj Sudskog savjeta)	11.767 zaostalih predmeta na kraju 2020. godine	11.179 zaostalih predmeta na kraju 2022. godine	10.943 zaostalih predmeta na kraju 2023. godine	10.590 zaostalih predmeta na kraju 2024. godine	
Stepen povratništva po vrsti krivičnih djela i programima tretmana za duge kazne (izvor: Izvještaj Uprave za izvršenje krivičnih sankcija 2021)	49%	47%	46%	45%	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					

TD1	Usvojiti Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije reforme pravosuđa 2021-2022, za 2021. godinu	Usvojen Izvještaj	NI: MPLJPM NK: KPS	I-II kvartal 2022	Redovni troškovi planirani Budžetom	Budžet
Obrazloženje						
Ovim izvještajem prikazaće se rezultati sprovedenih aktivnosti za izvještajni period						
TD 2	Usvojiti Završni izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Programa razvoja alternativnog rješavanja sporova 2019-2021	Usvojen izvještaj	NI:MPLJPM NK:KPS	I-II kvartal 2022	Redovni troškovi planirani budžetom	Budžet
Obrazloženje						
Završni izvještaj će sadržati pregled realizovanih mjera u 2021. godini i evaluaciju sprovođenja strategije.						
TD3	Usvojiti Završni izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije izvršenja krivičnih sankcija 2017-2021	Usvojen Izvještaj	NI: MPLJMP NK: KPS	I-II kvartal 2022	Redovni troškovi planirani budžetom	Budžet
Obrazloženje						
Završni izvještaj će sadržati pregled realizovanih mjera u 2021. godini, kao i evaluaciju sprovođenja Strategije						
TD4	Usvojiti Strategiju za izvršenje krivičnih sankcija 2022-2026 sa Akcionim planom za period 2022-2023.	Usvojena Strategija i Akcioni plan	NI: MPLJMP NK: KPS	I-III kvartal 2022.	1500 eura za potrebe održavanja javne rasprave Za utvrđivanje procjene uticaja će biti urađen finansijski uticaj Strategije	Budžet, IPA, Ambasada Holandije „osnaživanje probacije u Crnoj Gori“
Obrazloženje						
Strategijom će se definisati strateški ciljevi i mjere koje treba preduzeti da bi izvršenje krivičnih sankcija naročito u zatvorskim uslovima uz poštovanje ljudskih prava lica lišenih slobode i uz podršku po izvršenju zatvorske kazne u smislu stvaranja korisnih članova društvene zajednice.						
Normativni dio						
ND1	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudskom savjetu i sudijama	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudskom savjetu i sudijama	NI: MPLJPM NK: KPS	I-III kvartal 2022.	Redovni troškovi planirani Budžetom	Budžet

					Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	
Obrazloženje						
Izmjenama i dopunama Zakona o sudskom savjetu i sudijama unaprijediće se odredbe ovog zakona koje se odnose na sistem etičke i disciplinske odgovornosti sudija; izbor sudija i predsjednika sudova, upućivanje i premještanje sudija, kao i njihovo ocjenjivanje.						
ND2	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima.	Utvrđen Predlog zakona o o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima.	NI: MPLJPM NK:KPS	I-III kvartal 2022	Redovni troškovi planirani budžetom Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Izmjenama Zakona o prekršajima se inoviraju zakonske odredbe koje se odnose na povećanje raspona kazni i procesne mehanizme kod prekršaja.						
ND3	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći	NI: MPLJPM NK: KPS	II-IV kvartal 2022.	Redovni troškovi Planirani Budžetom Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći, u skladu sa preporukama Komiteta UN za borbu protiv mučenja i dugih oblika nečovječnog postupanja ili kažnjavanja kategorija korisnika prava na besplatnu pravnu pomoć proširuje i na žrtve mučenja, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja.						
ND4	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od nasilja u porodici	Utvrđen Predlog zakona izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od nasilja u porodici	NI: MPLJPM NK:KPS	I-IV kvartal 2022	Redovni troškovi planirani budžetom Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Izmjene i dopune Zakona o zaštiti od nasilja se vrše radi usklađivanja sa Istanbulskom konvencijom.						
		Cilj	1.2 Unaprijediti poštovanje ljudskih i manjinskih prava, rodnu ravnopravnost i prava lica sa invaliditetom i eliminacija svih oblika diskriminacije			
Indikator učinka¹¹	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		

¹¹ Izvor za sve indikatore, osim za Indeks rodne ravnopravnosti je istraživanje CEDEM.a, *Obrasci i stepen diskriminacije u Crnoj Gori*, koje se radi na godišnjem nivou. Dostupno na: <https://www.cedem.me/publikacije/istrazivanja/ostala-istrazivanja/send/31-ostala-istrazivanja/1980-obraci-i-stepen-diskriminacije-u-crnoj-gori-u-2020-godini>

Stepen diskriminacije LGBTI osoba	17,6 % (2020)	16,5 %	15 %	14 %		
Stepen diskriminacije pripadnika/ca nacionalnih manjina	13,4 % (2020)	13 %	12 %	11 %		
Stepen diskriminacije pripadnika/ca romske i egipćanske zajednice	22,2 % (2020)	21,7 %	21 %	20 %		
Stepen etničke distance prema pripadnicima/ama romske i egipćanske zajednice	0,55 (na ljestvici od 0 do 1) (2020)	0,54 %	0,53 %	0,52 %		
Stepen diskriminacije na osnovu vjeroispovjesti	13,2 % (2020)	12,7 %	12 %	11 %		
Indeks rodne ravnopravnosti ¹²	55 (2019)	55	56	56		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Tematski dio						
TD5	Usvojiti Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana za realizaciju Strategije o unapređenju kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori za period 2019-2023 za 2021. godinu kao i Akcioni plan za 2022 godinu za realizaciju Strategije o unapređenju kvaliteta života LGBTI	Usvojen Akcioni plan za 2022. godinu i Izvještaj o realizaciji	NI: MPLjMP NK: KPS	I kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja će biti urađen finansijski uticaj Akcionog plana	Budžet , IPA, Međunarodne organizacije, ambasade

¹² Indeks rodne ravnopravnosti, Crna Gora 2019, EU, EIGE, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, MONSTAT, UNDP

	osoba u Crnoj Gori za period 2019-2023.					
Obrazloženje						
Akcionim planom će biti definisane sve aktivnosti u skladu sa predmetnom Strategijom						
TD6	Izrada Izvještaja o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025 za 2021. godinu i Akcionog plana za period 2022-2023.	Usvojen Izvještaj za 2021. godinu i akcioni plan za 2022-2023.	NI: MPLJMP NK: KPS	I kvartal 2022	/	Budžet
Obrazloženje						
Izvještaj će pokazati stepen realizacije AP za sprovođenje Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025 za 2021. godinu, ukazati na ispunjavanje ciljeva „Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021 – 2025.“, ispunjavanje ciljeva potpisane „Deklaracije partnera Zapadnog Balkana o integraciji Roma/kinja u sklopu procesa proširenja Evropske unije“, ispunjavanje ciljeva za Pregovaračko Poglavlje 19 i 23. i pristupanje naše zemlje u EU.						
TD7	Usvajanje objedinjenog godišnjeg Izvještaja o radu Mješovitih komisija za sprovođenje Ugovora o uređenju odnosa od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i Islamske zajednice u Crnoj Gori, i Jevrejske zajednice u Crnoj Gori.	Usvojen Izvještaj	NI: MPLJMP NK: KPS	I kvartal 2022	/	Budžet
Obrazloženje						
Ova aktivnost ima za cilj kontinuiranu saradnju Vlade Crne Gore sa vjerskim zajednicama						
TD8	Usvojiti Izvještaj o sprovođenju Nacionalne startegije rodne ravnopravnosti sa Akcionim planom za 2021. godinu	Usvojen izvještaj.	NI: MPLJMP NK: KPS	I kvartal 2022	/	Budžet Donatorska sredstva
Obrazloženje						
Izvještaj će pokazati stepen realizacije AP 2021-2022 NSRR 2021-2025.						
TD9	Usvojiti Završni izvještaj o implementaciji Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom	Usvojen Završni izvještaj	NI: MPLJMP NK: KPS	I kvartal 2022	/	Budžet Donatorska sredstva

	od diskriminacije i promociju jednakosti 2017-2021.					
Obrazloženje						
Izveštaj će pokazati stepen realizacije aktivnosti predmetne Strategije.						
TD10	Izrada Godišnjeg izvještaja o realizaciji aktivnosti iz Programa sprovođenja Akcionog plana za primjenu Rezolucije SBUN 1325 za period 2021-2022. godine za 2021. godinu	Usvojen Godišnji izvještaj za 2021. godinu	NI:MO NK:KPS	I kvartal 2022	Za realizaciju aktivnosti nisu potrebna finansijska sredstva	
Obrazloženje						
Izveštaj je neophodan kako bi se mapirao stepen realizacije aktivnosti koje su predviđene programom implementacije strateškog dokumenta za primjenu Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija (SBUN) 1325 – Žene, mir i bezbjedost i njoj pratećih rezolucija, utvrdio progres, izazovi i definisale preporuke za unapređenje sljedećeg ciklusa planiranja						
TD11	Usvojiti Strategiju za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022-2027 sa Akcionim planom za period 2022-2023.	Usvojena Strategija sa Akcionim planom	NI: MPLJMP NK: KPS	I-II kvartal 2022	1.000€ za prevod Nacrta Strategije na engleski jezik; 500,00€ za organizovanje javne rasprave; 2.000,00€ za prevod finalne verzije Strategije na engleski jezik, jeziku nacionalnih manjina i u zvučnom formatu. Za utvrđivanje procjene finansijskog uticaja će biti urađjen finansijski uticaj Strategije i Akcionog plana.	Budžet Donatorska sredstva.
Obrazloženje						
Strategijom će se definisati su mjere i aktivnosti za postizanje pune jednakosti lica sa invaliditetom sa ostalim građanima. Strategija će biti harmonizovana sa evropskom Strategijom za lica sa invaliditetom, i u najvećoj mjeri sadržati preporuke Komiteta UN o pravima lica sa invaliditetom. Akcionim planom će biti definisane sve aktivnosti u skladu sa strateškim ciljevima i preporukama Komiteta UN o pravima lica sa invaliditetom						

TD12	Izrada Šestog periodičnog izvještaj o primjeni Evropske povelje o regionalnim i manjinskim jezicima i Četvrtog periodičnog izvještaja o primjeni Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina	Usvojeni izvještaji i dostavljeni Generalnom sekretaru SE.	NI: MPLJMP NK: KPS	III kvartal 2022	3.000 eura	MPLJMP
Obrazloženje						
Države ugovornice Evropske povelje o regionalnim i manjinskim jezicima, koje su ujedno i ugovornice Okvirne konvencija za zaštitu nacionalnih manjina koje su iste ratifikovale, a među kojima je i Crna Gora, dužne su da svoje izvještaje o primjeni istih dostavljaju periodično, Generalnom sekretaru SE. Na osnovu izvještaja, Komitet ministara donosi zaključke o sprovođenju Konvencije i Povelje u zemljama ugovornicama i usvaja odgovarajuće preporuke.						
Normativni dio						
ND5	Usvojiti Predlog zakona o zabrani diskriminacije	Usvojen Predlog zakona	NI: MPLJMP NK: KPS	II kvartal 2022.	Redovni troškovi Planirani Budžetom Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet MPLJMP, Međunarodne organizacije, ambasade
Obrazloženje						
Shodno preporukama eksperata Evropske komisije, novim Zakonom o zabrani diskriminaciji biće preciznije formulisane definicije i struktura istog u skladu sa standardima EU i pravnim poretkom Crne Gore.						
Cilj 1.3 Zakonita, transparentna, profesionalna i inkluzivna javna uprava						
Indikator učinka		Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost - 2024.	
Procenat konsultacija o javnoj politici sprovedenih u skladu sa pravnim okvirom i SIGMA principima u odnosu na broj akata koje donosi Vlada, a koji podliježu javnim konsultacijama		n/a	70%	80%	100%	
Procenat objavljenih informacija od strane ministarstava u skladu sa Zakonom o SPI ¹³		94,4% (2019)	95%	96%	98%	

¹³ Iz Izvještaja Agencije za SPI za 2019. Za 2020. godinu će biti poznata vrijednost do kraja I kvartala 2021.g

Broj izjavljenih žalbi po zahtjevima za SPI u ministarstvima i GSV ¹⁴	1058	10% manje u odnosu na polaznu vrijednost	15 % manje u odnosu na polaznu vrijednost	20% manje u odnosu na polaznu vrijednost	
Broj data-setova na portalu otvorenih podataka www.data.gov.me	146	200	300	500	
Procenat institucija obveznika SPI koje objavljuju podatke na portalu otvorenih podataka	1,5% institucija obveznika SPI	2%	5%	10% institucija obveznika SPI	
Broj izvršenih upravnih nadzora	0	izvršen po 1 nadzor u svim ministarstvima	3	5	
Broj organa nad kojima je izvršen upravni nadzor	0	10%	20%	30%	
Broj instituta u odnosu na koje je vršen upravni nadzor	0	izvršen po 1 nadzor nad primjenom 1 instituta	20%	30%	
% organa koji su pripremili nacrt Kadrovskog plana paralelno sa nacrtom budžeta, kroz CKE (izvor: UzK)	· 28,5% državnih organa	40% državnih organa	50% državnih organa	70% državnih organa	
Prosječan broj kandidata na javni oglas/konkurs (izvor: UzK)	· Javni oglas 4.8 (2020) · Javni konkurs 2.14 (2020)	4.9 3	4.9 3.5	5 4	
Procenat državnih organa koji strateški planiraju obuke (izvor: UzK)	0%	50%	75%	100%	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					
TD13	Usvajanje izvještaja o postupanju u upravnim stvarima	Usvojen izvještaj o stanju u upravnim stvarima	NI: MJUDDIM NK:KPS,KEPIF	II kvartal 2022.	Nijesu potrebna finansjska sredstva

¹⁴ Novembar 2021 - podatak Agencije za SPI

Obrazloženje						
Priprema Izvještaja o postupanju u upravnim stvarima je obaveza propisana Zakonom o upravnom postupku						
TD14	Dizajniranje i usvajanje Nacionalnog akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu u Crnoj Gori do 2023. godine	Usvojen Nacionalni akcioni plan za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu u Crnoj Gori	NI: MJUDDM	II kvartal 2022	5.000 eura	Donatorska sredstva
Obrazloženje						
Izrada novog NAP je preduslov za zadržavanje statusa aktivne članice globalne inicijative POU, kojoj se Crna Gora pridružila 2012. godine. Kreiranje novog NAP-a je prilika da se afirmišu nove ideje i predlozi oblasti i aktivnosti kojima će biti ostvaren doprinos prioritetima i težnjama građana u odnosu sa donosiocima odluka, korišćenju moći novih tehnologija kako bi javna uprava bila efikasnija i odgovornija, te koje će doprinijeti održivoj i inkluzivnijoj zajednici, kao i boljoj saradnji između Vlade i organizacija civilnog društva i poslovnog sektora.						
TD15	Usvajanje Strategije unapređenja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija sa Akcionim planom za period 2022-2026. godina	Usvojena Strategija unapređenja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija	NI: MJUDDM	II kvartal 2022.		Budžet
Obrazloženje						
Strategijom saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija 2022-2026 trasiraće se put za još intenzivnije unapređenje pravnog, institucionalnog i finansijskog okvira, za veću inkluziju i bolju saradnju organa državne uprave i nevladinih organizacija u procesu kreiranja i primjene javnih politika. Donešenjem ove strategije Vlada definiše i utvrđuje mjere kojima želi osigurati dugoročno, pouzdano i kvalitetno partnerstvo između države i nevladinih organizacija sa ciljem kreiranja kvalitetnih javnih politika i poboljšanih usluga građanima.						
TD16	Pripremiti Program unapređenja inkluzivnosti i otvorenosti javne uprave	Usvojen Program za unapređenje inkluzivnosti i otvorenosti javne uprave	NI: MJUDDIM	I-IV kvartal 2022	Nijesu potrebna budžetska sredstva	Nijesu potrebna budžetska sredstva
Obrazloženje						
U skladu sa ekspeozem premijara u dijelu prioriteta potpune transparentnosti rada državne administracije, kao i strateškim i normativnim okvirima kojima je uređena oblast otvorenosti javne uprave okvirima biće pripremljen nacrt Programa unapređenja inkluzivnosti i otvorenosti javne uprave. To će podrazumijevati definisanje principa i standarda, alata, metodologija, dobrih praksi koji će se primijeniti u svim organima državne uprave. To će posebno uključiti mehanizme za standardizaciju principa jednakosti, ravnopravnosti, inkluzivnosti, pristupačnosti, zabrane diskriminacije u djelovanju i u postupcima pred organima državne uprave.						

Normativni dio						
ND6	Utvrđiti Predlog zakona o Vladi	Utvrđen Predlog zakona o Vladi	NI: MJUDDIM	II kvartal 2022.		Budžet
Obrazloženje Donošenjem ovog zakona po prvi put će se sistematski urediti položaj, nadležnosti, odnosi Vlade Crne Gore, kao nosioca izvršne vlasti u sistemu podjele funkcija vlasti. Crne Gore, kao nosioca izvršne vlasti u sistemu podjele funkcija vlasti.						
ND7	Utvrđiti Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama	Utvrđen predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama	NI: MJUDDIM NK: KPS, KEPIF	III kvartal 2022.	7.000	Budžet
Obrazloženje Ovim zakonom izvršiće se unaprijeđenje normativnog okvira za djelovanje nevladinih organizacija od postupka osnivanja, upisa i brisanja, do finansiranja i drugih pitanja od značaja za rad i djelovanje NVO						
Cilj		1.4. Unapređenje ambijenta u oblasti slobode izražavanja i slobode medija				
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost - 2024.		
Indeks slobode medija	34,33 (indeks slobode medija)	40	45	50		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Tematski dio						
TD17	Pripremiti Medijsku strategiju Crne Gore 2022-2026 i Akcioni plan za 2022. godinu	Usvojena Medijska strategija Crne Gore 2022-2026 i Akcioni plan za 2022. godinu	NI: MJUDDIM	II kvartal 2022	/	Budžet
Obrazloženje Strategijom će se generalno unaprijediti oblast slobode izražavanja i slobode medija, transparentnost, održivost medija, položaj novinara, promovisati medijska pismenost.						
Normativni dio						
ND8	Utvrđiti Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore	Utvrđen Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore	NI: MJUDDIM	II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA	Budžet
Obrazloženje Izmjenama medijskih zakona će se unaprijediti odredbe koje se odnose na transparentnost vlasništva, evidencije, državnu pomoć, nezavisnost savjeta AEM i RTCG.						

ND9	Utvrđiti Predlog zakona o audio-vizuelnim medijskim uslugama	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o audio-vizuelnim medijskim uslugama	NI: MJUDDIM	II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA	Budžet
Obrazloženje						
Ovim zakonom izvršice se potpuno usaglašavanje sa Direktivom (EU) 2018/1808 Evropskog parlamenta i Evropskog Savjeta od 14. novembra 2018. godine o izmjenama i dopunama Direktive 2010/13/EU o koordinaciji određenih zakonskih odredbi, regulaciji ili upravnim radnjama u državama članicama koje se tiču pružanja audio-vizuelnih medijskih usluga.						
ND10	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o medijima	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o medijima	NI: MJUDDM	II kvartal 2022	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA	Budžet
Obrazloženje						
Izmjenama medijskih zakona će se unaprijediti odredbe koje se odnose na transparentnost vlasništva, evidencije, državnu pomoć, nezavisnost savjeta AEM i RTCG						
Cilj		1.5 Poboľšati socijalni i ekonomski položaj ranjivijih kategorija društva				
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost - 2024.		
Stepen uključenosti radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja na tržište rada (Izvor: MFSS- IISSS)	9.295	9.525	10.000	10.700		
Broj hraniteljskih porodica (Izvor: MFSS- IISSS)	260	273	286	300		
Broj pružalaca standardne usluge „porodični smještaj“ (Izvor: MFSS- IISSS)	14	14	15	16		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Tematski dio						
TD18	Donijeti Strategiju deinstucionalizacije i razvoja usluga za život u zajednici od 2023. do 2026.	Donesena Strategija deinstucionalizacije i razvoja usluga za život u zajednici od 2023. do 2026. godine, sa	NI: MFSS NK: KEPIF	IV kvartal 2022.	Radiće se analiza procjene uticaja - RIA	Budžet

	godine, sa Akcionim planom za period 2023. godina	Akcionim planom za period 2023. godina				
Obrazloženje						
Ova strategija će da sadrži ciljeve i aktivnosti u cilju izmještanja korisnika iz ustanova socijalne i dječje zaštite, kao i transformaciju postojećih ustanova s ciljem razvoja usluga podrške za samostalni život, savjetodavno-terapijskih, odnosno socijalno-edukativnih usluge i dr. Donošenje ove strategije je i jedna od preporuka UN Komiteta za prava osoba sa invaliditetom.						
TD19	Donijeti Strategiju prevencije i zaštite djece od nasilja za period 2023-2027.	Donesena Strategija prevencije i zaštite djece od nasilja za period 2023-2027.	NI: MFSS NK: KEPIF	IV kvartal 2022.	Radiće se analiza procjene uticaja - RIA	Budžet
Obrazloženje						
Ovim dokumentom će se utvrditi strateški i operativni ciljevi, kao i aktivnosti u cilju zaštite i drugih vidova pomoći djeci koja su bila izložena nasilju ili seksualnom zlostavljanju.						
Normativni dio						
ND11	Utvrđiti Predlog zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja	Utvrđen Predlog zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	II kvartal 2022.	Radiće se analiza procjene uticaja - RIA	
Obrazloženje						
Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja definisaće se pojam vještačenja, oblasti vještačenja, uslovi za vršenje vještačenja, osnivanje jedinstvenog tijela vještačenja, način i djelokrug rada, finansiranje i druga pitanja od značaja za njegov rad. Vještačenje će se sprovoditi u svrhu ostvarivanja prava u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, socijalne i dječje zaštite, boračke i invalidske zaštite i profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, kao i ostvarivanja prava u drugim oblastima u kojima se prava ostvaruju na osnovu nalaza i mišljenja organa vještačenja propisana posebnim propisima.						
ND12	Utvrđiti Predlog zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti	Utvrđen Predlog zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	IV kvartal 2022.	Radiće se analiza procjene uticaja - RIA	
Obrazloženje						
Ovim zakonom će se uticati na unapređenje kvaliteta života pojedinca i porodice na način što će se unaprijediti materijalna davanja i usluge iz oblasti socijalne i dječje zaštite. Takođe, unaprijediće se postupak licenciranja pružaoca usluge i licenciranja stručnih radnika, kao i postupak akreditacije programa obuke što će unaprijediti sistem kvaliteta u socijalnoj i dječjoj zaštiti.						
ND13	Utvrđiti Predlog zakona o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom	Utvrđen Predlog zakona o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	IV kvartal 2022.	Radiće se analiza procjene uticaja - RIA	
Obrazloženje						
Novi zakon o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom će poboljšati način ostvarivanja ovog prava za korisnike njege i pomoći drugog lica i djece i mladih koji su ostvarili pravo na pomoć za vaspitanje i obrazovanje djece i mladih sa posebnim potrebama, u skladu sa propisom iz oblasti socijalne i dječje zaštite i korisnike njege i pomoći drugog lica, koji je to pravo ostvario u skladu sa propisom iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja. Utvrdiće se uslovi za ostvarivanje prava na povlasticu na putovanja u toku kalendarske godine, kao i uslovi za ostvarivanje prava na povlasticu na putovanje od mjesta stanovanja do mjesta rada.						

ND14	Utvrđiti Predlog zakona o psihološkoj djelatnosti	Utvrđen Predlog zakona o psihološkoj djelatnosti	NI:MFSS NK:KPS,KEPIF	IV kvartal 2022.	Nije potrebno dodatno obezbjeđenje finansijskih sredstava. Neće se raditi analiza procjene uticaja - RIA	
Obrazloženje						
Usvajanjem Zakona o psihološkoj djelatnosti doprinijelo bi se unaprijeđenju oblasti socijalne zaštite, uticalo na kvalitet rada stručnih radnika, ali i doprinijelo pitanjima koja su vezana za pregovarački proces u okviru poglavlja 19 (socijalna politika i zapošljavanje). Dopriniće se povećanju kvaliteta usluga, a samim tim će i korisnicima biti pružene sveobuhvatnije usluge. Biće riješen status psihologa i nadležnost njihovog rada.						
Cilj		1.6. Unapređenje zaštite bezbjednosti državne imovine i građana uz poboljšanje bezbjednosti granica i ispunjavanje uslova za ulazak u EU i šengenski prostor				
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost - 2024.		
Broj spriječenih nelegalnih prelazaka (izvor: <i>Izveštaj o radu Sektora granične policije</i>)	285 (2019)	280	275	270		
Broj zajedničkih patrola, akcija i obuka (izvor: <i>Izveštaj o radu Sektora granične policije</i>)	1159 (2019)	1200	1300	1400		
Procenat usklađenosti sa šengenskom pravnom tekovinom (izvor: <i>Analiza realizacije Šengenskog akcionog plana 2017-2020</i>)	52,11% (2020)	57,11%	62,11%	67,11%		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Tematski dio						

TD20	Donijeti Strategiju razvoja Uprave policije za 2022-2025. godinu s Akcionim planom za 2022-2023. godinu	Donijeta Strategiju razvoja Uprave policije za 2022-2025. godinu s Akcionim planom za 2022-2023. godinu	NI:MUP NK:KPS	I kvartal 2022.	Redovni troškovi planirani Budžetom	Budžet
Obrazloženje						
Strategija razvoja Uprave policije za period 2022-2025. godina, s Akcionim planom za period 2022 - 2023. godina, bila je predviđena Programom rada Vlade za 2021. godinu. Zbog pandemije COVID-19 došlo je do usporavanja aktivnosti u izradi ove strategije. Strategijom će se na osnovu analize stanja utvrditi strateški ciljevi i definisati operativni ciljevi za razvoja Uprave policije u CG, sa mjerama za postizanje planiranih ciljeva, aktivnosti i indikatori uspjeha, način praćenja sprovođenja strateškog dokumenta, način izvještavanja i evaluacije i druga pitanja od značaja za sprovođenje Strategije za period 2022-2025 godina. Akcionim planom za period 2022-2023. godinu će se definisati aktivnosti, čije sprovođenje doprinosi realizaciji strateških i operativnih ciljeva, nadležne institucije za sprovođenje, rokovi za realizaciju, indikatori učinka, budžetska sredstva za realizaciju aktivnosti, izvori finansiranja i druga pitanja od značaja za sprovođenje Strategije.						
TD21	Donijeti Akcioni plan za sprovođenje Strategije upravljanja ljudskim resursima u Upravi policije za period 2019-2024. godina, za 2022. godinu	Donijet Akcioni plan za sprovođenje Strategije upravljanja ljudskim resursima u Upravi policije za period 2019-2024. godina, za 2022. godinu	NI:MUP NK:KPS	I kvartal 2022.	Redovni troškovi planirani Budžetom	Budžet
Obrazloženje						
Ovim akcionim planom definisaće se aktivnosti, nadležne institucije za sprovođenje, rokovi za realizaciju, indikatori uspjeha, potrebna budžetska sredstva, izvori finansiranja i druga pitanja od značaja za sprovođenje Strategije upravljanja ljudskim resursima u Upravi policije za period 2019-2024. godina, za 2022.						
TD22	Donijeti Akcioni plan za sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom, za 2022. godinu, sa Izvještajem o implementaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom, za 2021. godinu	Donesen Akcioni plan za sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom, za 2022. godinu, sa Izvještajem o implementaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom, za 2021. godinu	NI:MUP NK:KPS	I kvartal 2022	Redovni troškovi planirani Budžetom	Budžet
Obrazloženje						

Akcionim planom za sprovođenje Strategije integriranog upravljanja granicom, za 2022. godinu, definisaće se mjere i aktivnosti, nadležni organi i rokovi za sprovođenje pojedinih aktivnosti, sa osvrtom na mjere koje nijesu realizovane u 2021. godini i u skladu sa preporukama iz godišnjeg Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori, u oblasti Vanjskih granica i Šengena, u cilju unapređenja sistema integriranog upravljanja granicom usklađenog sa novim konceptom EU u oblasti upravljanja granicom. Izvještajem o implementaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije integriranog upravljanja granicom, daće se pregled realizovanih aktivnosti i ostvarenih rezultata u 2021. godini, kao i efekti njihove realizacije.						
TD23	Donijeti Akcioni plan za sprovođenje Šengenskog akcionog plana, za 2022. godinu, sa Izvještajem o implementaciji Akcionog plana za sprovođenje Šengenskog akcionog plana, za 2021. godinu	Donesen Akcioni plan za sprovođenje Šengenskog akcionog plana za 2022. godinu, sa Izvještajem o implementaciji Akcionog plana za sprovođenje Šengenskog akcionog plana, za 2021. godinu	NI:MUP NK:KPS	I kvartal 2022	Redovni troškovi planirani Budžetom	Budžet
Obrazloženje						
Akcionim planom za sprovođenje Šengenskog akcionog plana, definisaće se aktivnosti, nadležne institucije za sprovođenje, rokovi za realizaciju, indikatori uspjeha, potrebna budžetska sredstva, izvori finansiranja i druga pitanja od značaja za dalje usklađivanje sa Šengenskom pravnom tekovinom, uključujući nadzor granice, graničnu kontrolu, opremu, informaciono -komunikacione sisteme, integrirano upravljanje granicom, za 2022. godinu. Izvještajem o implementaciji Akcionog plana za sprovođenje Šengenskog akcionog plana, daće se pregled realizovanih aktivnosti i ostvarenih rezultata u 2021. godini, kao i efekti njihove realizacije.						
Normativni dio						
ND15	Utvrđivanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima	NI:MUP NK:KPS	I-IV kvartal 2022	Redovni troškovi planirani budžetom Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA	Budžet
Obrazloženje						
Prenijete Direktive 96/71/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. decembra 1996. godine o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga, Direktive 2018/957 Evropskog parlamenta i Vijeća od 28. juna 2018. godine o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga, kao i Direktive 2014/67 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. maja 2014. o sprovođenju Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga, u ovaj Zakon, što je jedna od obaveza iz Pregovaračkog poglavlja 2 - Sloboda kretanja radnika. - Upućenim radnicima je osigurana zaštita tokom njihovog upućivanja u odnosu na slobodu pružanja usluga, utvrđivanjem obaveznih odredaba u vezi sa uslovima rada, kao i zaštitom njihovog zdravlja i sigurnosti. -Otklonjeni nedostaci u primjeni dosadašnjeg Zakona o strancima						

ND 16	Utvrđiti Predlog zakona o zaštiti podataka o ličnosti	Utvrđen Predlog zakona o zaštiti podataka o ličnosti	NI:MUP NK:KPS	IV kvartal 2022.	Redovni troškovi planirani budžetom Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA	Budžet
Obrazloženje						
U donošenje novog Zakona iz oblasti zaštite ličnih podataka krenuli smo jer u članu 81 Sporazuma o pridruživanju i stabilizaciji propisano je da će Crna Gora svoje zakonodavstvo iz oblasti ličnih podataka uskladiti sa propisima EU. Pošto je EU donijela nove propise CG je pristupila usklađivanju zakona. Novim Zakonima stepen zaštite ličnih podataka podiže se na veći nivo, kako u javnom tako i u privatnom sektoru. Uvodi se imenovanje ovlašćenog lica za zaštitu ličnih podataka i sertifikacija obrađivača ličnih podataka kao mjera veće zaštite.						
ND17	Utvrđiti Predlog zakona o zaštiti podataka o ličnosti koje sprovode nadležni organi u svrhe sprovođenja istrage, otkrivanja ili gonjenja za krivična djela ili izvršavanje krivičnih sankcija	Utvrđen Predlog zakona o zaštiti podataka o ličnosti koje sprovode nadležni organi u svrhe sprovođenja istrage, otkrivanja ili gonjenja za krivična djela ili izvršavanje krivičnih sankcija	NI:MUP NK:KPS	IV kvartal 2022.	Redovni troškovi planirani budžetom Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA	Budžet
Obrazloženje						
U donošenje novog Zakona iz oblasti zaštite ličnih podataka krenuli smo jer u članu 81 Sporazuma o pridruživanju i stabilizaciji propisano je da će Crna Gora svoje zakonodavstvo iz oblasti ličnih podataka uskladiti sa propisima EU. Pošto je EU donijela nove propise CG je pristupila usklađivanju zakona. Novim Zakonom stepen zaštite ličnih podataka podiže se na veći nivo, kako u javnom tako i u privatnom sektoru. Uvodi se imenovanje ovlašćenog lica za zaštitu ličnih podataka i sertifikacija obrađivača ličnih podataka kao mjera veće zaštite.						
Cilj		1.7. Smanjiti i eliminisati uticaj transnacionalnog organizovanog kriminala na crnogorsko društvo i identifikovati mjere za jačanje borbe protiv organizovanih kriminalnih grupa				
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost - 2024.		
Broj međunarodnih istraga u kojima učestvuju tužioc i policijski službenici (kao dio JIT-a) ¹⁵	2 ¹⁶	1	0	0		

¹⁵ Joint Investigation Team-Europol

¹⁶ Izvor: VDT

Procenat elektronske razmjene dokumentacije iz predmeta organizovanog kriminala ¹⁷		n/a	12%	25%	40%	
Aktivnosti		Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio						
TD24	Usvajanje i implementacija prve Nacionalne strategije za borbu protiv Transnacionalnog organizovanog kriminala 2022-2025, s Akcionim planom za 2022-2023.	Usvojena prva Nacionalna strategija za borbu protiv transnacionalnog organizovanog kriminala 2022-2025, s Akcionim planom za 2022-2023 i početak njene implementacije	NI:MUP/UP u saradnji sa: MP, MFSS, SDT, ANB, UPIC, UIKS, MER	II kvartal 2022	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet, IPA, Fond Norveške ambasade, Amasada SAD - ICITAP
Obrazloženje						
Usvajanjem prve Nacionalne strategije za borbu protiv Transnacionalnog organizovanog kriminala 2022-2025, s Akcionim planom za 2022-2023 će se ujedno usvojiti i sveobuhvatna strategija koja se primjenjuje na sve vladine agencije i organizacije. Ovom sveobuhvatnom Strategijom Vlada prepoznaje činjenicu da borba sa transnacionalnim organizovanim kriminalom traži napor cijele vlade u bliskoj koordinaciji sa međunarodnim partnerima. Ova strategija treba da bude smjernica za naše napore i da služi kao izraz političke volje da energično/snažno radimo protiv transnacionalnog organizovanog kriminala.						

¹⁷ Izvor: Izvještaj Evropske komisije o napretku, 2021, <https://www.gov.me/cyr/dokumenta/0aef2dec-5785-497d-8dba-527932ac124c>

2. Zdrave finansije i ekonomski razvoj

Cilj 2.1 Jačanje makroekonomske stabilnosti						
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021. ¹⁸	Prelazna vrijednost - 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost - 2024.		
Stopa realnog rasta ekonomije (u %) (Izvor: Monstat)	13,4	6,4	5,1	4,5		
Prosječna stopa inflacije (Izvor: Monstat)	2,1	2,3	1,8	1,6		
Broj zaposlenih (Izvor: Monstat- Anketa o radnoj snazi)	230.000	U ovom periodu prosječan rast broja zaposlenih projektovan je na 3,3%				
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Tematski dio						
TD25	Donijeti Program ekonomskih reformi (PER) za Crnu Goru 2022-2024. godina	Donesen Program ekonomskih reformi (PER) za Crnu Goru 2022-2024. godina	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	I kvartal 2022.	Nije potrebno dodatno obezbjeđenje finansijskih sredstava. Neće se raditi analiza procjene uticaja - RIA	-
Obrazloženje						
Ovim dokumentom Vlada Crne Gore predstavlja ekonomsku politiku Crne Gore za narednu godinu i srednjoročni period, uvažavajući smjernice i preporuke Evropske komisije, što je i osnov ekonomskog dijaloga u procesu EU integracija. Program ekonomskih reformi sadržaće srednjoročni makroekonomski i fiskalni okvir, kao i mjere fiskalne politike. Istovremeno, sadržaće sveobuhvatnu agendu strukturnih reformi koja prikazuje javne politike u izabranim oblastima ekonomskog sistema, a kojima se doprinosi rastu i razvoju, te povećanju konkurentnosti domaće ekonomije.						

¹⁸ Izvor za polazne vrijednosti: Predlog Fiskalne strategije Crne Gore za period 2021-2024. godine, dostupan na: <https://www.gov.me/dokumenta/02f8c410-f87b-4004-96fa-a8eb7eb20b32>

TD26	Donijeti Smjernice makroekonomske i fiskalne politike 2022-2025. godine	Donesene Smjernice makroekonomske i fiskalne politike 2022-2025. godine	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	II kvartal 2022.	Nije potrebno dodatno obezbjeđenje finansijskih sredstava. Neće se raditi analiza procjene uticaja - RIA	-
Obrazloženje						
Smjericama makroekonomske i fiskalne politike 2022-2025. godine daće se kretanje makroekonomskih indikatora za period 2022-2025. godine, na osnovu kojih se planiraju javni prihodi i rashodi za 2023. godinu, a projektuju za 2024. i 2025. godinu. Takođe, utvrdiće se limiti potrošnje, nivoi bruto zarada i ostalih ličnih primanja, izdaci za penzijsko i invalidsko osiguranje i socijalnu zaštitu. Na osnovu Smjernica, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja će izdati stručno uputstvo za pripremanje budžeta potrošačkih jedinica za narednu godinu.						
TD27	Utvrditi Listu prioriternih projekata koji se finansiraju iz kapitalnog budžeta za 2023. godinu	Utvrdena Lista prioriternih projekata koji se finansiraju iz kapitalnog budžeta za 2023. godinu	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	I - II kvartal 2022.	Nije potrebno dodatno obezbjeđenje finansijskih sredstava. Radiće se procjena uticaja - RIA	
Obrazloženje						
Lista se priprema u skladu sa Odlukom o izradi kapitalnog budžeta i utvrđivanju i vrednovanju kriterijuma za odabir projekata. Dodatno, omogućava uvid u nove projekte.						
TD28	Pripremiti Prolječnu/jesenju analizu makroekonomskih kretanja i strukturnih reformi – 2022. godine	Usvojene Prolječna/jesenja analiza makroekonomskih kretanja i strukturnih reformi – 2022. godine	NI: MFSS NK: KEPIF	II i IV kvartal 2022.	Nije potrebno dodatno obezbjeđenje finansijskih sredstava. Neće se raditi analiza procjene uticaja - RIA	
Obrazloženje						
Analizama će se prezentovati realizacija ekonomske politike u prethodnoj 2021. godini, makroekonomska i fiskalna kretanja u prvom kvartalu 2022, odnosno drugom i trećem kvartalu 2022. godine, makroekonomski i fiskalni rizici, realizacija sektorskih politika, sa prikazom najznačajnijih rezultata i aktuelnih izazova, kao i strukturnih reformi i projekata koji se realizuju da bi se ostvarili definisani razvojni ciljevi, odnosno eliminisali, eventualni, negativni efekti.						
TD29	Donijeti Pravce razvoja Crne Gore 2022-2025.	Doneseni Pravci razvoja Crne Gore 2022-2025.	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	I - III kvartal 2022.	Potrebno je izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju projekata i mjera koji će biti planirani Pravcima razvoja. Dokumentom će biti utvrđene i mjere u pravcu unapređenja poslovnog ambijenta	Mjere i projekti koji će se utvrditi PR biće finansirani iz privatnih i javnih izvora (budžet, krediti, donacije i sredstva EU)
Obrazloženje						

Crna Gora, kao zemlja kandidat za članstvo u EU, ima obavezu utvrđivanja vizije socio-ekonomskog razvoja. S tim u vezi, od 2012. godine se donose Pravci razvoja, koji predstavljaju krovni razvojni implementacioni dokument. Pravci razvoja, sa konkretnim projektima i finansijskom strukturom, su osnova za programiranje investicija na državnom nivou, odnosno za uspostavljanje direktne veze između sredstava i razvojnih prioriteta.

Pravcima razvoja Crne Gore 2022 – 2025. predstavice se razvojna i ekonomska politika za naredni četvorogodišnji period. Pri tome, izvršice se preispitivanje postojećih ili postavljanje novih ciljeva razvoja, prioriternih oblasti razvoja, mjera/projekata. Za realizaciju izabranih mjera i projekata utvrdice se iznos potrebnih sredstava i izvor finansiranja.

Polazište za izradu/inoviranje Pravaca razvoja biće ocjena realizacije Pravaca razvoja Crne Gore 2018 – 2021. godine, na osnovu indikatora rezultata i indikatora učinka. Istovremeno, Pravci razvoja će biti usklađeni sa aktuelnim stanjem i potrebama i očekivanim kretanjima i izazovima, na nacionalnom, regionalnom i globalnom nivou, kao i razvojnim stremljenjima EU.

Normativni dio

ND18	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj imovini	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj imovini	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	I kvartal 2022.	Propis će imati uticaja na poslovni ambijent, građane i privredu, zbog čega će u procesu njegove pripreme biti urađena detaljna RIA.

Obrazloženje

Ovim zakonom obezbjeđuju se uslovi za stvaranje mogućnosti za davanje na korišćenje prostora i opreme nevladinim organizacijama bez naknade, imajući u vidu odredbe Zakona o nevladinim organizacijama. Dodatne izmjene ogledaju se izmjenama, koje utiču na povećanje efikasnijeg postupanja, kao i eliminisanju nedostataka koji su primijećeni u dosadašnjoj primjeni ovog Zakona

ND19	Utvrđiti Predlog zakona o državnom premjeru i katastru	Utvrđen Predlog zakona o državnom premjeru i katastru	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	I kvartal 2022	Propis će imati uticaja na poslovni ambijent, građane i privredu, zbog čega će u procesu njegove pripreme biti urađena detaljna RIA.

Obrazloženje

Ovim zakonom obezbjeđuju se uslovi za uvođenje adresnog registra, dok bi se detaljnijom analizom sagledala potreba za izmjenu drugih odredbi u skladu sa novom organizacionom strukturom Uprave za katastar i državnu imovinu.

ND20	Utvrđiti Predlog zakona o osiguranju	Utvrđen Predlog zakona o osiguranju	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	I-IV kvartal 2022.	Propis neće imati uticaja na budžet Crne Gore, ali će njegovo donošenje uticati na poslovni ambijent zbog čega će u procesu njegove pripreme biti urađena detaljna RIA.

Obrazloženje

Ovim zakonom će se postići usklađenost sa regulatornim okvirom Solventnost II, koji će donijeti novi pristup u upravljanju društvima za osiguranje (uspostavljanje obaveznih ključnih funkcija, složen sistem upravljanja rizicima, obavezu sačinjavanja strategija, politika i drugih dokumenata koji opisuju način funkcionisanja društva za osiguranje), te novine u načinu obračuna kapitalnih zahtjeva, tehničkih rezervi, vrednovanja imovine i obaveza, ali i novi pristup u načinu obavljanja nadzorne funkcije Agencije – prospektivnost, koji podrazumijeva sprovođenje nadzora zasnovano na budućim događajima i rizicima poslovanja pojedinog društva za osiguranje. Takođe, u Predlog zakona se prenosi i Direktiva o distribuciji osiguranja EC 2016/97 (IDD), čijom će se primjenom znatno pooštriti zahtjevi koji se postavljaju pred sve distributere osiguranja (kako za prodaju u društvima za osiguranje, tako i za spoljnu prodaju - posrednike i zastupnike).

Cilj		2.2 Unapređenje fiskalne održivosti			
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.	
Budžetski deficit/suficit (u mil.€) (izvor: MFSS)	-175,3	-205,1	-59,7	1,2	
Učešće javnog duga u BDP-u (%) ¹⁹ (Izvor: MFSS)	85,5	75,3	71,7	67,6	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					
TD30	Pripremiti Izvještaj o stanju javnog duga Crne Gore na dan 31.12.2021. godine.	Usvojen Izvještaj o stanju javnog duga Crne Gore na dan 31.12.2021. godine.	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	I kvartal 2022.	Izvještaj neće imati uticaja na budžet i poslovni ambijent, tako da se u procesu njegove pripreme neće raditi procjena uticaja - RIA.
Obrazloženje					
Izvještajem će se prezentirati stanje domaćeg i ino duga po kreditorima, stanje duga lokalne samouprave, kao i stanje javnog duga, učešće državnog, duga lokalne samouprave i javnog duga u BDP, valutna struktura duga, izdate garancije, kretanje duga u odnosu na glavne makroekonomske pokazatelje, pregled zaključenih aranžmana, kao i otplata duga i kamata u 2021. godini.					
TD31	Donijeti Strategiju upravljanja javnim dugom 2022-2024.	Donesena Strategija upravljanja javnim dugom 2022-2024.	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	II kvartal 2022.	Strategija neće imati uticaja na budžet i poslovni ambijent, tako da se u procesu njegove pripreme neće raditi procjena uticaja – RIA
Obrazloženje					

¹⁹ Izvor: Predlog fiskalne strategije Crne Gore za period 2021-2024. godine <https://www.gov.me/dokumenta/02f8c410-f87b-4004-96fa-a8eb7eb20b32>

Strategijom će biti obuhvaćene smjernice za efikasno upravljanje dugom u srednjem roku i to sa aspekta unapređenja kvaliteta duga u pogledu ročnosti i cijene, kao i profila otplate koji obezbjeđuje najmanje godišnje opterećenje budžeta po pitanju otplate duga. Istovremeno, Strategijom će biti analizirani ključni rizici vezano za upravljanje dugom i u skladu sa tim definisane se koraci za otklanjanje identifikovanih rizika, sa jedne strane, kao i pronalazjenja alternativnih i povoljnijih izvora finansiranja, u cilju kvalitetnije diversifikacije potencijalnih kreditora i obezbjeđenja finansiranja pod najpovoljnijim uslovima.						
TD32	Donijeti Program reforme upravljanja javnim finansijama 2022- 2026.	Donijet Program reforme upravljanja javnim finansijama 2022- 2026.	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	I kvartal 2022.		Budžet
Obrazloženje						
Program reforme upravljanja javnim finansijama proizlazi iz krovne Strategije za reformu javne uprave, koja čini jedan o tri osnovna stuba Strategije proširenja Evropske unije. Program ima dvostruki cilj, i to: • Jačati kapacitete za prepoznavanje, sprečavanje i upravljanje fiskalnim rizicima, prekomjernim fiskalnim deficitima i potencijalno štetne makroekonomske neravnoteže. • Osigurati da je javna potrošnja strukturirana na način koji povećava razvojni uticaj na razvoj svih sektora privrede i osigurava bolji kvalitet života građana. Implementacija ciljeva Programa je od značaja za ispunjenje mjerila za otvaranje ili zatvaranje pristupnih pregovora u određenom broju pregovaračkih poglavlja. Napredak u sprovođenju PFM reforme predstavlja uslov za povlačenje sredstava Sektorske budžetske podrške u okviru IPA sredstava.						
TD33	Pripremiti Godišnji izvještaj o javnim nabavkama za 2021. godinu	Usvojen Godišnji izvještaj o javnim nabavkama za 2021. godinu	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	II kvartal 2022.	Izvještaj neće imati uticaja na budžet i poslovni ambijent, tako da se u procesu njegove pripreme neće raditi procjena uticaja - RIA.	
Obrazloženje						
Izvještaj se priprema u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i sadrži informacije o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke. Izvještajem su obuhvaćeni podaci iz pojedinačnih izvještaja koji se MFSS dostavljaju od strane svih naručilaca. Cilj pripreme ovog izvještaja je i povećanje transparentnosti kroz prikazivanje podataka od značaja za sistem javnih nabavki, kao i upoznavanje stručne i poslovne javnosti sa istim. Ministarstvo pripremom izvještaja i analizom pokazatelja, istovremeno, izvršava sveobuhvatnu procjenu sistema javnih nabavki. Izvještaj o javnim nabavkama će biti koncipiran tako da daje jasan pregled ciljeva politike javnih nabavki, zakonodavnog okvira, prikaza podataka o sprovedenim javnim nabavkama u 2021. godini kao i aktivnosti u procesu pridruživanja Evropskoj uniji.						
TD34	Pripremiti Godišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za implementaciju aktivnosti iz Programa reforme upravljanja javnim finansijama za 2021. godinu	Usvojen Godišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za implementaciju aktivnosti iz Programa reforme upravljanja javnim finansijama za 2021. godinu	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	II kvartal 2022.	Izvještaj neće imati uticaja na budžet i poslovni ambijent, tako da se u procesu njegove pripreme neće raditi procjena uticaja - RIA.	
Obrazloženje						
Usvojen je Završni izvještaj o realizaciji Programa reforme upravljanja javnim finansijama za period 2016-2020. Istim je donesen Akcioni plan za 2021. godinu koji obuhvata nastavak realizacije aktivnosti koje nisu finalizovane u periodu 2016-2020. Izvještaj o realizaciji ovog akcinog plana ima za cilj da prikaže stepen realizacije aktivnosti po pojedinačnim ciljevima.						

TD35	Pripremiti Konsolidovani izvještaj o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru za 2021. godinu	Usvojen Konsolidovani izvještaj o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru za 2021. godinu	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	III kvartal 2022.	Izvještaj neće imati uticaja na budžet i poslovni ambijent, tako da se u procesu njegove pripreme neće raditi procjena uticaja - RIA.	
Obrazloženje						
U skladu sa čl. 51 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, biće pripremljen Konsolidovani izvještaj o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, na osnovu dostavljenih godišnjih izvještaja subjekata javnog sektora o sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola i izvještaja o radu unutrašnje revizije i izvršenju godišnjeg plana unutrašnje revizije u javnom sektoru Crne Gore						
TD36	Pripremiti Polugodišnji izvještaj o javnim nabavkama za 2022. godinu	Usvojen Polugodišnji izvještaj o javnim nabavkama za 2022. godinu	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	III kvartal 2022.	Izvještaj neće imati uticaja na budžet i poslovni ambijent, tako da se u procesu njegove pripreme neće raditi procjena uticaja - RIA.	
Obrazloženje						
Izvještaj se priprema u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Izvještaj sadrži podatke o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke. Izvještajem su obuhvaćeni podaci iz pojedinih izvještaja koji se MFSS, dostavljaju od strane svih naručilaca. Uz navedenu zakonsku obavezu podnošenja izvještaja, cilj ovog izvještaja je povećanje transparentnosti kroz prikazivanje podataka od značaja za sistem javnih nabavki, kao i upoznavanje stručne i poslovne javnosti sa istim. Ministarstvo pripremom izvještaja i analizom pokazatelja, istovremeno, izvršava sveobuhvatnu procjenu sistema javnih nabavki. Izvještaj o javnim nabavkama će biti koncipiran tako da daje jasan pregled ciljeva politike javnih nabavki, zakonodavnog okvira, prikaza podataka o sprovedenim javnim nabavkama u prvoj polovini 2021. godine kao i aktivnosti u procesu pridruživanja Evropskoj uniji.						
TD37	Pripremiti Godišnji plan zvanične statistike za 2023. godinu	Donesen Godišnji plan zvanične statistike za 2023. godinu	NI: MFSS -Uprava za statistiku NK: KPS, KEPIF	IV kvartal 2022.	Plan će imati uticaja na poslovni ambijent, građane, privredu i budžet, zbog čega će u procesu njegove pripreme biti urađena detaljna RIA.	
Obrazloženje						
Ovim planom definiše se broj statističkih istraživanja za 2023. godinu za sve proizvođače zvanične statistike u Crnoj Gori, po statističkim oblastima, a u skladu sa prihvaćenim metodologijama i međunarodnim standardima.						
TD38	Donijeti Strategiju razvoja budžetske inspekcije za period od 2022. – 2025,	Donesena Strategija razvoja budžetske inspekcije za period od 2022. – 2025, sa Akcionim planom za 2023. godinu	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	IV kvartal 2022	Strategija će imati uticaja na budžet i poslovni ambijent, tako da se u procesu njegove	

	sa Akcionim planom za 2023. godinu				pripreme neće raditi procjena uticaja - RIA.	
Obrazloženje						
Na osnovu ovog dokumenta, utvrdiće se strateški pravci razvoja u oblasti budžetske inspekcije, definisati ciljevi i aktivnosti, kako bi sistem budžetske inspekcije u potpunosti zaživio u praksi.						
Normativni dio						
ND21	Utvrđiti Predlog izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama	Utvrđen Predlog izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	II kvartal 2022.	Propis će imati uticaj na poslovni ambijent, zbog čega će u procesu njegove pripreme biti urađena detaljna RIA.	
Obrazloženje						
Donošenje ovoga zakona ima za cilj smanjenje formalizma i skraćivanja trajanja postupaka javnih nabavki prilikom sprovođenja, kao i precizno normiranje pojedinih odredbi Zakona koje su rezultirale određenim nejasnoćama i pogrešnoj primjeni Zakona.						
ND22	Utvrđiti Predlog zakona o igrama na sreću i nagradnim igrama	Utvrđen Predlog zakona o igrama na sreću i nagradnim igrama	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	II kvartal 2022.	Preliminarna analiza uticaja propisa (RIA); Donacijom MF Slovačke sredstva su obezbijeđena.	
Obrazloženje						
Praksa je pokazala da su određena rješenja nejasna i nedorečena, pojedina rešenja zastarela i prevaziđena, a njihovo rješavanje je od velikog značaja za regulisanje oblasti igara na sreću, neophodno je donijeti novi Zakon. Predlogom zakona unaprijediće se sistem igara na sreću, kroz kreiranje trajnih i održivih rješenja u skladu sa najboljom evropskom praksom. Primjenom novih rješenja predloga Zakona treba da se obezbijede veća sredstva za budžet Crne Gore, na način što bi bilo manje prostora za malverzacije, utaje poreza, neplaćanje naknada i slično.						
ND23	Utvrđiti Predlog izmjena i dopuna Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike	Utvrđen Predlog izmjena i dopuna Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	II kvartal 2022.	Propis će imati uticaja na budžet i poslovni ambijent, tako da će se u procesu njegove pripreme raditi procjena uticaja - RIA.	
Obrazloženje						
Ovim zakonom će se stvoriti uslovi za unapređenje sistema zvanične statistike u Crnoj Gori i obezbijediti uslovi za ispunjavanje završnih mjerila za poglavlja 17 i 18 u okviru procesa pregovora CG za članstvo u EU.						
ND24	Utvrđiti Predlog zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2021. godinu	Utvrđen Predlog zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2021. godinu	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	I -II kvartal 2022.	Propis neće imati uticaja na budžet i poslovni ambijent, tako da se u procesu njegove	

					pripreme neće raditi procjena uticaja - RIA.	
Obrazloženje U skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti priprema se završni račun budžeta države.						
ND25	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti	NI: MFSS	I - II kvartal 2022.		
Obrazloženje Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti predstavlja sistemski zakon kojim se reguliše budžetski sistem Crne Gore. Reforme u procesu budžetiranja kao i zahtjevi iz pregovaračkog procesa zahtijevaju izmjene i dopune ovog zakona.						
ND26	Utvrđiti Predlog zakona o Fiskalnom savjetu Crne Gore	Utvrđen Predlog zakona o Fiskalnom savjetu Crne Gore	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	II kvartal 2022.	Osnivanje i funkcionisanje Fiskalnog savjeta zahtijeva izdvajanje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore, tako da će u procesu pripreme navedenog zakona pripremiti RIA	
Obrazloženje Ovim zakonom stvorice se formalni uslovi za osnivanje Fiskalnog savjeta Crne Gore, koji će pratiti i davati nezavisnu ocjenu planiranja i sprovođenja fiskalne politike i davati preporuke u cilju unapređenja fiskalnog upravljanja, a u skladu sa nadležnostima utvrđenim zakonom.						
ND27	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	I - II kvartal 2022.	Propis će imati uticaj na budžet i poslovni ambijent, zbog čega će u procesu njegove pripreme biti urađena detaljna RIA.	
Obrazloženje Izmjene i dopune Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru predložiće se u cilju unapređenja politike zarada zaposlenih u javnom sektoru, usklađivanja zarada sa nivoom odgovornosti, efikasnijeg upravljanja fondom bruto zarada zaposlenih, stvaranja formalnih pretpostavki za sprovođenje optimizacije javne uprave, bolju evidenciju zarada i broja zaposlenih kao i sistema nagrađivanja.						
ND28	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	III kvartal 2022.	Propis će imati uticaj na poslovni ambijent, privredu i građane, zbog	

	Zakona o porezu na dodatu vrijednost				čega će u procesu njegove pripreme biti urađena detaljna RIA.	
Obrazloženje						
Zakonom će se izvršiti dodatno usklađivanje važećeg zakona sa Direktivom 2006/112 EZ o zajedničkom sistemu poreza na dodatu vrijednost u dijelu koji se odnosi na oporezivanje električne energije i investicionog zlata.						
ND29	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	III kvartal 2022.	Propis će imati uticaj na poslovni ambijent i privredu, zbog čega će u procesu njegove pripreme biti urađena detaljna RIA.	
Obrazloženje						
Ovim zakonom će se izvršiti unapređenje postojećeg zakonskog rješenja u dijelu koji se odnosi na imenovanje i naknade članova revizorskih odbora u privrednim društvima u većinskom vlasništvu države.						
ND30	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o duvanu	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o duvanu	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	III - IV kvartal 2022.	Propis će imati uticaj na poslovni ambijent, privredu i građane, zbog čega će u procesu njegove pripreme biti urađena detaljna RIA.	
Obrazloženje						
Ovim zakonom će se izvršiti usklađivanje postojećeg zakona sa Direktivom EU, u dijelu koji se odnosi na definisanje i značenje izraza duvanskih proizvoda. Takođe, ovim zakonom će se izvršiti usklađivanje sa Zakonom o državnoj upravi, kojim su poslovi organa uprave nadležnog za duvan, prešli u nadležnost Ministarstva finansija i socijalnog staranja.						
ND31	Utvrđiti Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2023. godinu	Utvrđen Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2023. godinu	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	III - IV kvartal 2022.	Neće se pripremati RIA	
Obrazloženje						
Budžet, kao plan prihoda i rashoda, ima direktan uticaj na finansijsku stabilnost .						
ND32	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na ugljovodnike	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na ugljovodnike	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	IV kvartal 2022.	Propis će imati uticaj privredu i građane, zbog čega će u procesu njegove pripreme biti urađena detaljna RIA.	
Obrazloženje						
Ovim zakonom će se izvršiti određene izmjene važećih zakonskih rješenja koja su se u praksi pokazala kao nedovoljno jasna. Predložiće se i dodatne norme vezane za prihode i rashode od upstream operacija, koje će otkloniti nedoumice poreskih obveznika u smislu oporezivanja						

ND33	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na nepokretnosti	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na nepokretnosti	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	III - IV kvartal 2022.	Propis će imati uticaj na poslovni ambijent, privredu i građane, zbog čega će u procesu njegove pripreme biti urađena detaljna RIA.	
Obrazloženje						
Ovim zakonom će se izvršiti unapređenje postojećih zakonskih rješenja, kako u dijelu koji se tiče poreskih stopa, tako i dijelu poreskih obveznika. Navedene izmjene imaju za cilj omogućavanje efikasnije primjene ovog zakona od strane jedinica lokalne samouprave.						
ND34	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	III - IV kvartal 2022.	Propis će imati uticaj na subjekte javnog sektora, i biće urađena detaljna RIA.	
Obrazloženje						
Ovim zakonom će se izvršiti izmjene i dopune važećeg Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama, u dijelu koji se odnosi na obaveznost primjene zakonskih odredbi za različite subjekte u javnom sektoru, unutrašnju reviziju i unutrašnje kontrole.						
Cilj		2.3 Jačanje investicionih aktivnosti u sektoru turizma				
Indikator učinka²⁰	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost - 2024.		
Ukupan broj hotelskih kompleksa sa LPR ²¹	0	4	8	13		
Investicije iz privatnog sektora u oblasti turizma	1,86 milijardi eura	+5%	+10%	+15%		
Broj novootvorenih turističkih objekata od kapitalnog značaja	1 (izvor podataka MER)	Nastavak gradnje ²²	4 ²³	6		

²⁰ Izvor podataka za sva tri indikatora: MER

²¹ Lista razvojnih projekata u oblasti turizma (Posebni program ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore)

²² Nastavak gradnje na skijalištima Kolašin 1600, Žarski, Cmiljača, Savin kuk i Štedim-Hajla, koja uključuje žičare, skijaške staze, bazne stanice, pristupne puteve i prateću infrastrukturu, kao i sistem za vještačko osnježavanje na Ski centru Kolašin 1600. Nastavak izgradnje na speleološkom objektu Đalovića pećina.

²³ Stavljanje u funkciju 2 nova skijališta i speleološkog objekta „Đalovića pećina“, kao i stavljanje u funkciju ski liftova i boba na šinama na skijalištu Ski centar Kolašin 1600

Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Tematski dio						
TD39	Priprema polugodišnjih informacija o realizaciji „Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore“, nakon završetka programa 31. decembra 2021. godine	Utvrđiti informacije o realizaciji „Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore“, nakon završetka programa 31. decembra 2021. godine	NI: MER NK: KEPIF	I i III kvartal 2022.	/	Budžet
Obrazloženje						
Informacijom se Vlada Crne Gore izvještava o svim aktivnostima koje, u konačnom, treba da dovedu do uspješne realizacije investicionih projekata koje su dio ovog programa.						
TD40	Priprema polugodišnjih informacija o aktivnostima na realizaciji prioriternih projekata iz oblasti turizma	Visina investicionih ulaganja u sektoru turizma i ostali finansijski pokazatelji i informacija o broju zaposlenih		I i III kvartal 2022.	/	Budžet
Obrazloženje						
Informacijom se daje pregled aktivnosti na realizaciji prioriternih projekata u oblasti turizma, sa trenutnim statusom i fazama realizacije, kao i predlozi za uspješnu realizaciju ugovornih obaveza iz prethodno utvrđenih prioriternih projekata.						
TD41	Priprema polugodišnjih informacija o aktivnostima na realizaciji projekata na unapređenju turističke infrastrukture	Iznos opredijeljenih sredstava za finansiranje obnove postojećih i stvaranje infrastrukture na novim lokacijama namijenjenim za skijališta	NI: MER NK: KEPIF	I i III kvartal 2022	/	Budžet
Obrazloženje						
Informacijom se daje pregled aktivnosti na realizaciji prethodno utvrđenih razvojnih projekata na unapređenju turističke infrastrukture, u prvom redu skijališta (Ski centar Kolašin 1600; Ski centar Žarski; Ski centar Cmilića; Ski centar Savin kuk; Ski centar Hajja i Štedim), ali i prirodnih atrakcija poput Đalovića klisure i pećine, sa trenutnim statusom i fazama realizacije na polugodišnjem nivou.						
TD42	Priprema polugodišnjih informacija o aktivnostima na valorizaciji turističkih lokaliteta koji su u	Visina investicionih ulaganja u sektoru turizma i ostali finansijski pokazatelji i informacija o broju zaposlenih	NI: MER NK: KEPIF	I i III kvartal 2022.	/	Budžet

	prethodnom periodu bili predmet privatizacije					
Obrazloženje						
Informacijom će se dati pregled aktivnosti na realizaciji pitanja valorizacije turističkih lokaliteta koji su u prethodnom periodu bili predmet privatizacije kroz privatizaciju pojedinih hotelsko turističkih preduzeća						
Cilj 2.4 Smanjenje sezonalnosti i regionalne neujednačenosti i povećanje nivoa kvaliteta usluge i kapaciteta						
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		
Broj noćenja u Sjevernom regionu (izvor: Monstat https://www.monstat.org/cg/page.php?id=1787&pageid=44)	315.815 (2019)	+3.50% (rast u odnosu na 2021. godinu)	+7% (rast u odnosu na 2021. godinu)	+15% (rast u odnosu na 2021. godinu)		
Broja noćenja u Centralnom regionu (izvor: Monstat https://www.monstat.org/cg/page.php?id=1787&pageid=44)	425.343 (2019)	+3.50% (rast u odnosu na 2021. god)	+7% (rast u odnosu na 2021. god)	+10.5% (rast u odnosu na 2021. godi)		
Broj smještajnih kapaciteta u sjevernom regionu (kolektivni smještaj (izvor: Monstat, https://monstat.org/cg/page.php?id=444&pageid=45))	54 (2019)	54	57	60		
Broj smještajnih kapaciteta u centralnom regionu (kolektivni smještaj) (izvor: Monstat, https://monstat.org/cg/page.php?id=444&pageid=45)	61 (2019)	64	67	71		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Tematski dio						
TD 43	Strategija razvoja turizma Crne Gore 2022-2026.	Izrađena i usvojena Strategija razvoja turizma Crne Gore 2022-	NI:MER	I kvartal 2022	-	Sredstva nisu potrebna za

	godine sa Akcionim planom	2026. godine sa Akcionim planom	NK: KEPIF			realizaciju aktivnosti
Obrazloženje						
Strategijom i Akcionim planom će se definisati pravci i mjere razvoja turističke privrede Crne Gore u narednom periodu, s akcentom na valorizaciju postojećih resursa.						
TD44	Priprema i usvajanje Akcionog plana za 2023. godinu za sprovođenje Strategije razvoja turizma Crne Gore 2022-2026 godine	Pripremljen i usvojen Akcioni plan za 2023. godinu za sprovođenje Strategije razvoja turizma Crne Gore 2022-2026 godine	NI: MER	IV kvartal 2022	Sredstva nisu potrebna za realizaciju aktivnosti	Sredstva nisu potrebna za realizaciju aktivnosti
Obrazloženje						
Definisanje obaveza koje će se odnositi na Akcioni plan koji je sastavni dio Strategije razvoja turizma Crne Gore 2022-2026.						
TD45	Plan pripreme ljetnje i zimske turističke sezone 2022/2023. godine	Usvojen plan pripreme ljetnje i zimske turističke sezone za 2022/2023. godinu	NI:MER NK:KEPIF	I i III kvartal 2022	RIA obrazac nije potreban	Sredstva nisu potrebna za realizaciju aktivnosti
Obrazloženje						
U cilju kvalitetne pripreme predmetnog Plana, Ministarstvo ekonomskog razvoja uputiće zahtjeve svim subjektima koji doprinose stvaranju preduslova za nesmetano odvijanje ljetnje turističke sezone, da dostave informaciju o aktivnostima na pripremi predstojeće Planom su obuhvaćene aktivnosti koje će institucije na državnom i lokalnom nivou, kao i preduzeća, koja su direktno ili indirektno uključena u pripremi sezone, realizovati do početka iste i u toku njenog trajanja. Takođe, predmetnim planom su obuhvaćene i aktivnosti koje se realizuju u kontinuitetu sa ciljem stvaranja uslova za kvalitetniju pripremu i odvijanje turističke sezone.						
TD46	Program podsticajnih mjera u oblasti turizma za 2022. godinu	Realizovan Program podsticajnih mjera u oblasti turizma	NI:MER NK:KEPIF	I – IV kvartal 2022	500.000,00 eura	Budžet
Obrazloženje						
Na osnovu Zakona o turizmu i ugostiteljstvu, na predlog Ministarstva ekonomskog razvoja, Vlada Crne Gore donosi Program podsticajnih mjera u oblasti turizma za 2022. godinu radi obezbjeđivanja visokokvalitetnog turizma u skladu sa strateškim dokumentima. Programom podsticajnih mjera u oblasti turizmu za 2022. godinu definišu se mjere koje će se sprovesti, korisnici sredstava, uslovi za dodjelu sredstava, iznos sredstava i kriterijumi i postupak za dodjelu sredstava.						
TD47	Program razvoja nautičkog turizma Crne Gore 2023-2026. godine s Akcionim planom	Izrađen Program razvoja nautičkog turizma Crne Gore 2023-2026.godine s Akcionim planom.	NI: MER NK: KEPIF	I-IV kvartal 2022.	36.500,00€	Budžet

Obrazloženje						
U skladu sa Strategijom razvoja turizma CG, nautički turizam je prepoznat kao razvojna šansa za valorizaciju potencijala Crne Gore, uz unapređenje nivoa kvaliteta ponude i usluga u svim postojećim marinama. Program je neophodno izraditi kako bi se uočila međusobna zavisnost različitih parametara u cilju bolje valorizacije najvrjednijeg prirodnog resursa crnogorskog jadranskog prostora. Takođe, cilj izrade Programa je analiza postojećih kapaciteta Crne Gore koji se odnose na nautički turizam i definisanje izgradnje novih infrastrukturnih nautičkih kapaciteta na prostorima (koji su pretrpjeli devastacije), uz poštovanje principa i održivog razvoja i zaštite životne sredine.						
TD48	Program razvoja sportskog turizma u Crnoj Gori 2023-2025. godine s Akcionim planom	Izrađen Program razvoja sportskog turizma Crne Gore 2023-2025.godine s Akcionim planom.	NI: MER NK: KEPIF	I-IV kvartal 2022	36.500,00€	Budžet
Obrazloženje						
Novi pravci razvoja turizma ukazuju da promjene u turističkim trendovima zamjenjuju tradicionalne motive odmora sa motivima i sadržajima aktivnog odmora. Upravo aktivan odmor je sinonim turističkog odmora koji podrazumijeva sportske sadržaje i brojne aktivnosti. Sportski turizam predstavlja putovanja u kojima je primarna motivacija aktivno ili pasivno angažovanje u sportu i sportskim aktivnostima.						
Normativni dio						
ND35	Utvrđiti Predlog zakona o turizmu i ugostiteljstvu	Utvrđen Predlog zakona o turizmu i ugostiteljstvu	NI:MER NK:KEPIF	I kvartal 2022	Izrađen RIA obrazac	Budžet
Obrazloženje						
Novim zakonom postići će se sljedeće: unaprjeđenje pravnog okvira za dalji razvoj turizma i ugostiteljstva, eliminisanje biznis barijera, suzbijanje sive ekonomije, povećanje bezbjednosti turista, poboljšanje ponude i kvaliteta usluge, implementacija EU zakonodavstva						
ND36	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turističkim organizacijama	Utvrđiti izmjene i dopune Zakona o turističkim organizacijama	NI:MER NK:KPS,KEPIF,	IV kvartal 2022.	5000€	Budžet
Obrazloženje						
Precizno definisanje prava i obaveza turističkih organizacija, naplata i raspodjela namjenskih prihoda, propisivanje neophodnosti usklađivanja mjerodavnih akata turističkih organizacija sa zakonom, privredna djelatnost turističkih organizacija, propisivanje obaveza NTO, unaprjeđenje saradnje sa lokalnim samoupravama i dr.						
ND37	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o boravišnoj taksi	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o boravišnoj taksi	NI:MER NK:KPS, KEPIF	IV kvartal 2022.	5000€	Budžet
Obrazloženje						
Utvrđivanje preciznih kriterijuma za naplatu i raspodjelu boravišne takse i definisanje drugih ciljeva po konsultacijama sa drugim državnim organima, lokalnim samoupravama i turističkom privredom						
	Cilj	2.5 Stabilan i održiv rast zaposlenosti zasnovan na jednakim mogućnostima i dostojanstvenom radu, uz razvoj znanja i vještina i veću socijalnu uključenost				

Indikator učinka ²⁴	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.	
Stopa registrovane nezaposlenosti	20,48%	19%	15%	14%	
Rodni jaz u zaposlenosti 20-64	12,9p.p	11,0 p.p	10,0 p.p	9,0 p.p	
Stopa zaposlenosti mladih 15-29	31,3%	30%	33%	34%	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					
TD49	Donošenje Strategije za unapređenje zaštite i zdravlja na radu 2022-2027, sa Akcionim planom implementacije za 2023. godinu	Donijeta Strategija za unapređenje zaštite i zdravlja na radu 2022-2027, sa Akcionim planom za 2023. godinu	NI: MER NK: KEPIF	II kvartal 2022	Za utvrđivanje procjene uticaja dokumenta će biti urađena RIA
Obrazloženje					
Strategijom će se utvrditi ciljevi kojima će se unaprijediti oblast zaštite i zdravlja na radu, kao i mjere i aktivnosti za ostvarivanje postavljenih ciljeva.					
TD50	Godišnji izvještaj o sprovođenju Akcionog plana zapošljavanja za 2021. godinu	Usvojen Godišnji izvještaj o sprovođenju Akcionog plana zapošljavanja za 2021. godinu	NI: MER NK: KEPIF	II kvartal 2022.	Nije potrebna procjena uticaja dokumenta-RIA. Nijesu potrebna finansijska sredstva
Obrazloženje					
Godišnjim izvještajem o sprovođenju Akcionog plana zapošljavanja za 2021. godinu prikazaće se rezultati aktivnosti i stepen realizacije obaveza iz Akcionog plana u u cilju ostvarivanja ciljeva definisanih Nacionalnom strategijom zapošljavanja 2021-2025.					
TD51	Plan za implementaciju programa „Garancije za mlade“	Usvojen Plan za implementaciju programa „Garancije za mlade“	NI: MER NK: KEPIF	II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja dokumenta će biti urađena RIA
Obrazloženje					
Plan za implementaciju programa „Garancija za mlade“ će sadržati detaljan plan programa po fazama koje treba da obuhvate mapiranje, informisanje, pripremu i ponudu mladim ljudima, sa posebnim fokusom na NEET populaciju (mladi koji nijesu ni u sistemu obrazovanja, zaposlenosti niti obuke)					

²⁴ Polazne vrijednosti prikazane su u odnosu na Anketu o radnoj snazi za 2020. godinu, kao i statistički podaci Zavoda za zapošljavanje na dan 31.12.2020.

TD52	Akcioni plan zapošljavanja za 2023. godinu	Donijet Akcioni plan zapošljavanja za 2023. godinu	NI: MER NK: KEPIF	IV kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja dokumenta će biti urađena RIA	
Obrazloženje						
Akcionim planom zapošljavanja za 2023. godinu će se utvrditi aktivnosti, nadležne institucije za sprovođenje aktivnosti, indikatori uspjeha, izvori finansiranja i druga pitanja od značaja za sprovođenje Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025.						
Normativni dio						
ND38	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu	NI: MER NK: KEPIF	III kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Za utvrđivanje zakona nisu potrebna finansijska sredstva
Obrazloženje						
Izmjenama i dopunama Zakona o radu će se izvršiti usklađivanje sa pravnom tekovinom evropske unije. U tom smislu će se nastojati da se usklade privatne i poslovne obaveze između zaposlenih muškaraca i žena. Takođe, revidiraće se odredbe koje se odnose na ugovore o radu van prostorija poslodavca u cilju sveobuhvatnije zaštite prava zaposlenih.						
ND39	Utvrđiti Zakon o studentskim poslovima	Utvrđen Predlog zakona o studentskim poslovima	NI: MER NK: KEPIF	IV kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	
Obrazloženje						
Predlogom zakona utvrdiće se angažovanje studenata na tržištu rada.						
ND40	Utvrđiti Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom	Utvrđen Predlog zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom	NI: MER NK: KEPIF	III kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Za utvrđivanje zakona nisu potrebna finansijska sredstva
Obrazloženje						
Novim Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom će se predvidjeti osnivanje Zavoda za profesionalnu rehabilitaciju u okviru kojeg će se nalaziti Fond za profesionalnu rehabilitaciju i Centar za profesionalnu rehabilitaciju.						
ND41	Utvrđiti izmjene i dopune Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti	NI: MER NK: KEPIF	IV kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Za utvrđivanje zakona nisu potrebna finansijska sredstva
Obrazloženje						
Izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti će se izvršiti usklađivanje sa programom „Evropa sad“.						

Cilj		2.6 Podsticanje ravnomjernog regionalnog razvoja, industrije i zanatstva			
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.	
Učešće sektora industrije u BDV (B-E) (izvor: Monstat - BDP za 2020)	13,3% (2020)	Povećanje BDV industrije za +5%	Povećanje BDV industrije za 10%	Povećanje BDV industrije za 10%	
Broj registrovanih zanatlija u JU Zanatska komora (izvor JU Zanatska komora CG)	23	+20%	+50%	100%	
Učešća ulaganja u pametan rast u odnosu na ulaganja u sva tri pravca razvoja regionalnog razvoja – pametan, održivi i inkluzivni rast (shodno godišnjim AP i Izveštajima Strategije regionalnog razvoja)	oko 40% ulaganja u pametan rast u odnosu na ukupna ulaganja u regionalni razvoj (struktura po pravcima razvoja)	40-45% ulaganja u pametan rast u odnosu na ukupna ulaganja u regionalni razvoj (struktura po pravcima razvoja)	45-50% ulaganja u pametan rast u odnosu na ukupna ulaganja u regionalni razvoj (struktura po pravcima razvoja)	50-55% ulaganja u pametan rast u odnosu na ukupna ulaganja u regionalni razvoj (struktura po pravcima razvoja)	
Broj ukupno dodijeljenih kompanijskih kodova - NCAGE kodova crnogorskim kompanijama (uvećanje od 2% na godišnjem nivou)	181	185	189	193	
Broj ukupno dodijeljenih NATO skladišnih brojeva – NSN crnogorskim proizvodima (uvećanje od 5% na godišnjem nivou)	257	270	284	298	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					
TD53	Program za unapređenje i promociju zanatstva	Broj zanatlija koji su podržani u okviru Programa	MER	I kvartal 2022.	175,000 Budžet
Obrazloženje					

Program za unapređenje zanatstva ima za cilj da doprinese jačanju konkurentnosti crnogorskih zanata kroz pružanje finansijske podrške preduzetnicima i privrednim društvima koja obavljaju zanatsku djelatnost, u smislu podsticanja i omogućavanja nabavke opreme i alata namijenjenih za obavljanje zanatske djelatnosti, kao i da doprinese promociji zanatlija kroz pružanje finansijske podrške preduzetnicima i privrednim društvima koja obavljaju zanatsku djelatnost za organizaciju i učestvovanje na domaćim/međunarodnim sajmovima i manifestacijama.						
TD54	Strategija regionalnog razvoja Crne Gore 2022-2027. godina	Donešen novi strateški okvir politike regionalnog razvoja i implementacija	MER, u saradnji sa svim JLS, i značajnim brojem institucija koje u okviru svojih nadležnosti podstiču regionalni razvoj	II kvartal 2022.	Izrada Strategije finansirana je u 2021. godini	UNDP
Obrazloženje						
Donešen novi strateški okvir politike regionalnog razvoja, na čijoj implementaciji će se raditi kontinuirano						
TD55	Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za implementaciju Industrijske politike 2021-2022, za 2021.	Usvojen Izveštaj o realizaciji AP Industrijske politike za 2021. g.	NI: MER NK: KEPIF	I - II kvartal 2022.	Izveštajem će se utvrditi stepen realizacije i utrošena sredstva za realizaciju za 2021.g.	
Obrazloženje						
Ovim izveštajem će se dati pregled i stepen realizovanih aktivnosti iz Akcionog plana Industrijske politike 2021-2022. godine, za 2021.godinu, po utvrđenim strateškim ciljevima, u smislu vrednovanja indikatora uspješnosti politike, indikatora učinka na nivou svakog od 4 strateška cilja i pripadajućih operativnih ciljeva, i indikatora rezultata na nivou pojedinačnih aktivnosti.						
TD56	Program za modernizaciju prerađivačkih kapaciteta	Usvojen Program za modernizaciju prerađivačkih kapaciteta	NI:MER NK: KEPIF	I-IV kvartal 2022	1.000.000	Budžet
Obrazloženje						
Program za modernizaciju prerađivačkih kapaciteta kroz podršku nabavke proizvodne opreme i mašina ima za cilj jačanje konkurentnosti privrednih subjekata, unapređenje poslovanja, produktivnosti i profitabilnosti. Osim smanjenja troškova nabavke opreme kroz subvencionisanje dijela troškova ova podrška dovodi do povećanja obima i vrijednosti prometa i unapređenja tehnoloških procesa, proizvoda i usluga. Dodatan fokus će biti na nabavci mašina i opreme za unapređenje energetske efikasnosti kroz uvođenje alternativnih sistema u proizvodnji energije za potrebe proizvodnih pogona.						
Normativni dio						
	Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
ND42	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima	Utvrđene izmjene i dopune Zakona o privrednim društvima	NI: MER NK: KEPIF	I- IV kvartal 2022	20.000 EUR (sredstva dostupna kroz projekat koji realizuje EBRD). Za utvrđivanje procjene	IPA 2016

					uticaja propisa će biti urađena RIA.	
Objasnenje						
Izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima će se obezbijediti potrebno usklađivanje u odnosu na Direktivu (EU) 2019/1151, Direktivu (EU) 2019/2121 i dio Direktive (EU) 2017/828 . Dodatno, omogućiće se prilagođavanje normi koje su u primjeni a sve u cilju stvaranja uslova poslovanja koji će svim poslovnim subjektima omogućiti da postanu relevantan i ravnopravan učesnik na jedinstvenom ekonomskom prostoru na dobrobit biznisa i svakog građana Crne Gore.						
ND 43	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zanatstvu	Utvrđene izmjene i dopune Zakona o zanatstvu	NI:MER NK: KEPIF	I- IV kvartal 2022	15.000 € za angazovanje konsultanta, 1.000 € za potrebe održavanja javne rasprave Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet, UNDP Projekat: Unapređenje konkurentnosti privrede u Crnoj Gori za 2022. godinu (MER i UNDP)
Objasnenje						
Izmjenama i dopunama o zanatstvu će se obezbijediti potrebno usklađivanje sa Direktivom o uslugama na unutrašnjem tržištu 2006/123/EZ koju je Crna Gora transponovala donošenjem Zakona o uslugama („Sl. list CG“, broj 71/17), kao i eventualno potrebno usklađivanje sa Direktivom o priznavanju stručnih kvalifikacija.						
Cilj		2.7 Jačanje konkurentnosti crnogorske privrede i kreiranja preduzetničkog eko-sistema, uz snažnu aktivnost ekonomske diplomatije				
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		
Broj mikro, malih i srednjih preduzeća - MMSP (izvor: Monstat)	37 217 (2020)	+10% više u odnosu na 2021.	+5% više u odnosu na 2022.	+5% više u odnosu na 2023.		
Ukupan izvoz roba (izvor: Monstat)	437,051,315 eura	+3,5% u odnosu na 2021.	+3,5% u odnosu na 2022.	+3,5 u odnosu na 2023.		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Tematski dio						
TD 57	Platforma ekonomskog oporavka	Usvojena Platforma na Vladi	NI:MER NK:KEPIF	I kvartal 2022	-	Budžet

Obrazloženje						
Platformom će se utvrditi jasne smjernice i u njemu će se dati predlog konkretnih akcija za što brži ekonomski oporavak crnogorske ekonomije						
TD 58	Priprema i usvajanje Akcionog plana za sprovođenje Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2020-2024, za 2022/23. godinu, sa Izveštajem o realizaciji Akcionog plana za 2021. godinu	Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za 2021. godinu Akциони plan za sprovođenje Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2020-2024. godina, za period 2022-2023.	NI: MER NK: KEPIF	II kvartal 2022		Budžet, donatorska sredstva, privatni izvori finansiranja
Obrazloženje						
Izveštajem će se prikazati stepen realizacije operativnih ciljeva, mjera i aktivnosti definisanih Akcionim planom za period 2020-2021. godina, uz osvrt na planirana i utrošena finansijska sredstva, kao i preporuke za naredni period u cilju daljeg unapređenja politike cjeloživotnog preduzetničkog učenja. Akcionim planom za 2022-2023. godinu će se definisati aktivnosti u okviru 3 postavljena operativna cilja, definisana strateškim dokumentom- Strategijom za cjeloživotno preduzetničko učenje 2020-2024. godina, kako bi se kroz njihovu realizaciju doprinjelo daljem unapređenju preduzetničkih znanja, vještina i kompetencijau okviru formalnog i neformalnog obrazovnog sistema.						
TD59	Priprema i usvajanje Izveštaja o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za MMSP 2018-2022., za 2021.godinu	Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za 2021. godinu	NI: MER NK: KEPIF	II kvartal 2022		Nisu potrebna budžetska sredstva
Obrazloženje						
Izveštajem će se prikazati stepen realizacije operativnih ciljeva, mjera i aktivnosti definisanih Akcionim planom za period 2021-2022. godina, uz osvrt na planirana i utrošena finansijska sredstva, kao i preporuke za naredni period u cilju daljeg unapređenja i razvoja politike MMSP.						
TD 60	Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za razvoj ženskog preduzetništva 2021-2024, za 2021.godinu	Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za 2021. godinu	NI: MER NK: KEPIF	II kvartal 2022		Nisu potrebna budžetska sredstva
Obrazloženje						
Izveštajem će se prikazati stepen realizacije operativnih ciljeva, mjera i aktivnosti definisanih Akcionim planom za period 2021-2022. godina, uz osvrt na planirana i utrošena finansijska sredstva, kao i preporuke za naredni period u cilju daljeg unapređenja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori.						

TD 61	Izrada Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2022	Broj podržanih preduzeća Broj podržanih žena/mladih	NI: MER NK: KEPIF	II - IV kvartal 2022.	950.000	Budžet Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA
Obrazloženje						
Implementacija mjera finansijske i nefinansijske podrške potencijalnim i postojećim preduzetnicima, mikro, malim i srednjim preduzećima ima za cilj povećanje konkurentnosti domaćih proizvoda i usluga na domaćem i ino tržištu, unapređenja razvojnih i biznis performansi privrednih subjekata, povećanje nivoa produktivnosti rada preduzeća i otvaranja novih radnih mjesta, sa posebnim osvrtom na ranjive ciljne grupe, žene i mlade.						
TD62	Informacija o zastupljenosti crnogorskih proizvoda na regionalnim tržištima- „Kuća crnogorskih proizvoda“	Sprovedeno istraživanje u cilju utvrđivanja preferencija inostrane javnosti u vezi sa crnogorskim proizvodima (minimum 2 regionalna tržišta)	NI: MER NK: KEPIF	II - IV kvartal 2022.	50000 20000	Budžet Donatorska sredstva
Obrazloženje						
Projekat „Kuća crnogorskih proizvoda“ (Crnogorska kuća) bi imao za cilj povećanje vidljivosti i prepoznatljivosti Crne Gore i komuniciranje vrijednosti njenog nacionalnog brenda kroz plasman tradicionalnih domaćih proizvoda (prehrambenih, tekstilnih, proizvoda kreativnih industrija, kozmetičkih itd.) posredstvom otvaranja prepoznatljivih objekata u regionu i u zemlji koji bi predstavljali „državu u malom“ odnosno promotivnu i prodajnu sponu između Crne Gore i međunarodnog tržišta.						
TD63	Priprema i usvajanje Strategije cirkularne ekonomije do 2030. sa Akcionim planom za punu primjenu za 2023-2024.	Kreirana Strategija cirkularne ekonomije do 2030. Usvojen AP za punu primjenu za 2023-2024.	NI: MER NK: KEPIF	IV kvartal 2022	Donatorska sredstva Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA	
Obrazloženje						
U skladu sa Akcionim planom za Zelenu Agendu zemlje Zapadnog Balkana preuzele su obavezu da do 2023. godine usvoje strategije (cirkularne ekonomije), koje će obuhvatiti cjelokupan životni ciklus proizvoda. Cilj uspostavljanja Strategije cirkularne ekonomije do 2030. je podsticanje konkurentnosti uz optimizaciju postojećih resursa, stvaranje novih radnih mjesta i uspostavljanje sistema održivog ekonomskog rasta i razvoja.						
Normativni dio						
	Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
ND44	Utvrđivanje Zakona o podsticaju investicija	Usvojen Zakon o podsticaju investicija	NI: MER NK: KEPIF	III kvartal 2022	-	-

Obrazloženje						
Ministarstvo ekonomskog razvoja je u saradnji sa Svjetskom bankom (SB) kreiralo Registar podsticajnih mjera za investicije koji predstavlja pregled programa podrške, podsticajnih mjera i olakšica za investitore. Dodatno, poresko rasterećenje koje dolazi sa programom Evropa sad predstavlja još jedan podsticaj u daljem kreiranju povoljnog investicionog ambijenta. U tom smislu Zakon o podsticaju investicija nameće se kao logičan korak u kontinuiranom doprinosu navedenom. Implementacija pomenutog Zakona predstavljaće još jedan alat u cilju pospješivanja konkurentnosti privrede, stvaranja podsticajnog investicionog i poslovnog okruženja, a samim tim i poboljšanja kvaliteta života svih građana.						
ND45	Utvrđivanje Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o spoljnoj trgovini naoružanjem i vojnom opremom	Poboljšanje poslovnog ambijenta kroz bolje regulisanje spoljne trgovine naoružanjem i vojnom opremom.	Ministarstvo ekonomskog razvoja	IV kvartal 2022.		Budžet
Obrazloženje						
Izmjenama i dopunama Zakona izvršice se izmjene određenih zakonskih rješenja koje su se u praksi pokazale kao nedovoljno jasne.						
ND46	Utvrđivanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o proizvodnji naoružanja i vojne opreme	Poboljšanje poslovnog ambijenta kroz bolje regulisanje proizvodnje naoružanja i vojne opreme.	MER	IV kvartal 2022.	3000	BAFA (njemačka agencija koja se bavi pitanjima naoružanja i odbrane)
Obrazloženje						
Postojeći Zakon je zastario obzirom da se radi o Zakonu iz 2005. iz perioda Srbije i Crne Gore. Kao potreba nameće se modernije zakonsko rješenje koje će bolje urediti ovu oblast i djelovati stimulatивно na poboljšanje poslovnog ambijenta.						
ND47	Utvrđivanje Predloga zakona o Kreditno-garantnom fondu	Utvrđen Zakon o Kreditno-garantnom fondu	NI: MER i MFSS NK: KEPIF	I kvartal 2022.		
Obrazloženje						
Usvajanjem zakona u Kreditno garantnog fonda uspostaviće se okvir za snažnu finansijsku podršku razvoju i jačanju mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori. Povećanjem dostupnosti finansijskim sredstvima doći će do jačanja pozicije MMSP, a u tom smislu utičeće se i na konkurentnost crnogorskih preduzeća (posebno malih i srednjih). Navedeno će imati za rezultat i bolje rangiranje Crne Gore u međunarodnim izvještajima. Finansijske institucije očekuju najveću podršku od KGF-a u finansiranju klijenata koji nemaju dovoljno sredstava obezbjeđenja, imaju ograničenu evidenciju i/ili kreditnu istoriju, start-up preduzeća, preduzeća u vlasništvu žena i projekte u poljoprivredi, turizmu, IT i drugim oblastima inovacija.						
Cilj		2.8 Poboljšanje dostupnosti, bezbjednosti i sigurnosti saobraćaja				
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		

Broj smrtno stradalih u saobraćajnim nezgodama (Monstat)	47 (2019)	43	41	39		
Broj lica sa teškim tjelesnim povredama u saobraćajnim nezgodama (Monstat)	462 (2019)	400 ²⁵	390	380		
Vrijednost sredstava investiranih u izgradnju i rekonstrukciju željezničke mreže ²⁶	11 mil. €	12 mil. €	13 mil. €	14 mil. €		
Vrijednost sredstava investiranih u izgradnju i rekonstrukciju putne mreže	85 mil. €	90 mil. €	90 mil. €	85 mil. €		
Vrijednost ulaganja u bezbjednosti na putevima, kroz inspekcijski nadzor	0 €	0,1 mil. €	0,2 mil. €	0,2 mil. €		
Broj pomorskih nezgoda i nesreća ²⁷	5	4	3	2		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Tematski dio						
TD64	Program izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite magistralnih i regionalnih puteva za 2022. godinu, s Izvještajem o realizaciji Programa za 2021. godinu	Usvojen Program izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite magistralnih i regionalnih puteva za 2022. godinu, s Izvještajem o realizaciji Programa za 2021. godinu	NI: MKI, Uprava za saobraćaj NK:KEPIF	I kvartal 2022 .	-	-

²⁵ Vrijednost preuzeta iz Programa poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju za period 2020-2022.

²⁶ Izvor: Željeznička infrastruktura Crne Gore

²⁷ Izvor: Lučke kapetanije Bar i Kotor.

Obrazloženje						
Nastavak unapređenja mreže državnih puteva u skladu sa zaključenim ugovorima i realnim potrebama, te preporukama iz strateških dokumenata, u cilju unapređenja kako regionalne povezanosti, tako povezanosti pojedinih regiona Crne Gore.						
TD65	Donijeti Strategiju poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju 2023-2030. godina, s Akcionim planom za 2023-2024. godinu	Donijeta Strategija poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju 2023-2026. godinu, s Akcionim planom za 2023-2024. godinu.	NI: MUP NK: KPS	I –IV kvartal 2022.	Redovni troškovi planirani budžetom Radiće se analiza procjene uticaja - RIA	Budžet
Obrazloženje						
Ovom strategijom će se na osnovu analize stanja definisati smjernice bezbjednosti drumskog saobraćaja u Crnoj Gori, sa mjerama za postizanje planiranih ciljeva, aktivnosti i indikatori uspjeha, način praćenja sprovođenja strateškog dokumenta, način izvještavanja i evaluacije i druga pitanja od značaja za sprovođenje Strategije za period 2023-2026. godina. Akcionim planom za 2023-2024. godinu će se utvrditi konkretne aktivnosti, nadležne institucije za sprovođenje, rokovi za realizaciju, indikatori uspjeha, budžetska sredstva za realizaciju aktivnosti, izvori finansiranja i druga pitanja od značaja za sprovođenje Strategije.						
TD66	Usvojiti Izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima u Crnoj Gori za 2021. godinu	Usvojen Izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima u Crnoj Gori za 2021. godinu	NI:MUP NK:KPS	I kvartal 2022.	Redovni troškovi planirani Budžetom	Budžet
Obrazloženje						
Ovim izvještajem daće se prikaz stanja bezbjednosti saobraćaja na putevima u 2021. godini. Izvještaj se, u skladu sa odredbom člana 314 stav 4 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, dostavlja nadležnom radnom tijelu Skupštine Crne Gore.						
TD67	Usvojiti Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Programa poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju (2020-2022. godina), za 2021. godinu	Usvojen Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Programa poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju (2020-2022. godina), za 2021. godinu	NI:MUP NK:KPS	I kvartal 2022.	Redovni troškovi planirani Budžetom	Budžet
Obrazloženje						
Ovim izvještajem prikazaće se rezultati aktivnosti i stepen ispunjenosti obaveza iz Akcionog plana za sprovođenje Programa poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju (2020-2022. godina), za 2021. godinu.						

Normativni dio						
Aktivnosti		Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
ND48	Utvrđivanje Predloga zakona o lukama	Utvrđen Predlog zakona o lukama	NI: MKI, Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama NK: KEPIF	IV kvartal 2022.	Redovni troškovi koji se planiraju Budžetom. U ovoj fazi izrade Predloga zakona ne možemo dati preciznu informaciju kada je u pitanju izrada RIA obrasca	Budžet
Obrazloženje						
Shodno Izvještaju EK za 2020 godinu, Predlog zakona o lukama će se uskladiti sa EU legislativom koja se odnosi na lučke uređaje za prihvatanje i isporuku brodskog otpada, siguranog ukrcaja i iskrcaja brodova za rasuti teret, uspostavljanje okvira za pružanje lučkih usluga i zajedničkih pravila o finansijskoj transparentnosti						
ND49	Utvrđivanje Predloga zakona o unutrašnjim plovim putevima	Utvrđen Predlog zakona o unutrašnjim plovim putevima	NI: MKI, Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama NK: KEPIF	IV kvartal 2022.	Redovni troškovi koji se planiraju Budžetom U ovoj fazi izrade Predloga zakona ne možemo dati preciznu informaciju kada je u pitanju izrada RIA obrasca	Budžet
Obrazloženje						
Shodno preporukama iz Izvještaja EK za Crnu Goru za 2020 godinu, ovim zakonom urediće se uslovi i postupci za izdavanje svjedočanstava o stručnoj osposobljenosti lica koja upravljaju plovim objektima na unutrašnjim plovim putevima, međusobno priznavanje svjedočanstava o sposobnosti za plovidbu plovih objekata unutrašnje plovidbe, tehnička pravila za plovne objekte u unutrašnjoj plovidbi.						
ND50	Utvrđivanje Predloga zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti u željezničkom saobraćaju	Utvrđen Predlog zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti u željezničkom saobraćaju	NI: MKI NK: KEPIF	I - IV kvartal 2022.	Redovni troškovi koji se planiraju Budžetom	Budžet
Obrazloženje						
Ovim Zakonom se vrši dalje usklađivanje propisa EU u oblasti bezbjednosti i interoperabilnosti na Željeznici. Transponuju se direktive 796, 797 i 798 iz 2016. godine, koje predstavljaju IV paket propisa za oblast željeznice, odnosno oni djelovi koji su primjenjivi na Crnu Goru.						

Cilj 2.9 Razvijati energetske sektor Crne Gore uz sprovođenje zelene energetske tranzicije						
Indikator učinka ²⁸	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		
Udio električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora u ukupnoj proizvodnji električne energije na godišnjem nivou	54% (2020)	55%	56%	59%		
Udio električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora u ukupnoj neto potrošnji električne energije na godišnjem nivou	62% (2020)	62%	63%	64%		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Tematski dio						
TD68	Izveštaj o realizaciji Akcionog plana energetske efikasnosti Crne Gore 2019- 2021. za 2021. godinu	Usvojen Izveštaj od strane Vlade	NI: MKI NK: KEPIF	II kvartal 2022.	/	Budžet
Obrazloženje						
Izveštajem o sprovođenju Akcionog plana energetske efikasnosti Crne Gore 2019-2021, za 2021. godinu biće prikazan pregled realizovanih aktivnosti u 2021. godini koje su planom predviđene. Obaveza izrade izvještaja propisana je Zakonom o efikasnom korišćenju energije.						
TD69	Informacija o aktivnostima na realizaciji projekta povezivanja elektroenergetskih sistema Crne Gore i Italije podmorskim kablom	Usvojena Informacija od strane Vlade	NI: MKI NK: KEPIF	II i IV kvartal 2022.	/	Budžet
Obrazloženje						
Na osnovu prikupljenih informacija od strane subjekta koji realizuje ovaj projekat Vlada će se u kontinuitetu upoznati sa trenutnim statusom i pratiti aktivnosti na ovom projektu.						

²⁸ Izvor podataka za oba indikatora: *Izveštaj o realizaciji energetskog bilansa za prethodnu godinu* (član 13 Zakona o energetici, „Službeni list Crne Gore“, br. 5/16, 51/17 i 82/20))

TD70	Informacija o realizaciji projekta intenzivne revitalizacije elektrodistributivne mreže	Usvojena Informacija od strane Vlade	NI: MKI NK: KEPIF	II i IV kvartal 2022.	/	Budžet
Obrazloženje						
Na osnovu prikupljenih informacija od strane subjekta koji realizuje ovaj projekat Vlada će se u kontinuitetu upoznati sa trenutnim statusom i pratiti aktivnosti na ovom projektu.						
TD71	Informacija o aktivnostima na realizaciji projekta termoenergetskog kompleksa u Pljevljima	Usvojena Informacija od strane Vlade	NI: MKI NK: KEPIF	II i IV kvartal 2022.	/	Budžet
Obrazloženje						
Na osnovu prikupljenih informacija od strane subjekta koji realizuje ovaj projekat Vlada će se u kontinuitetu upoznati sa trenutnim statusom i pratiti aktivnosti na ovom projektu.						
TD72	Informacija o aktivnostima na realizaciji projekata obnovljivih izvora energije	Usvojena Informacija od strane Vlade	NI: MKI NK: KEPIF	II i IV kvartal 2022.	/	Budžet
Obrazloženje						
Ministarstvo kontinuirano prati aktivnosti na realizaciji projekata iz oblasti obnovljivih izvora sa trenutnim statusom i u skladu sa tim polugodišnje izvještava Vladu.						
TD73	Informacija o aktivnostima na realizaciji projekata iz oblasti energetske efikasnosti	Usvojena Informacija od strane Vlade	NI: MKI NK: KEPIF	II i IV kvartal 2022.	/	Budžet
Obrazloženje						
Ministarstvo kontinuirano prati aktivnosti na realizaciji pojedinih projekata i o tome polugodišnje izvještava Vladu.						
Normativni dio						
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	

ND51	Utvrđiti Predlog zakona o prekograničnim energetskim infrastrukturnim projektima	Utvrđen Predlog zakona o prekograničnim energetskim infrastrukturnim projektima	NI: MKI NK: KPS, KEPIF	I-II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA analiza.	Budžet
Obrazloženje						
Ovim zakonom će se propisati obaveza sprovođenja javnih rasprava o izboru lokacija na kojima će se graditi energetska infrastruktura, uticaju na životnu sredinu i drugim značajnim pitanjima vezanim za realizaciju projekta.						
ND52	Utvrđiti Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	Utvrđen Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	NI: MKI NK: KEPIF	I-IV kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA analiza.	Budžet
Obrazloženje						
Ovim zakonom će se urediti korišćenje energije iz obnovljivih izvora, ciljevi korišćenja energije iz obnovljivih izvora i druga pitanja od značaja za obnovljive izvore energije, čime će se stvoriti povoljniji uslovi za razvoj energetskog sektora uz smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu i klimatske promjene						
ND53	Utvrđiti Predlog zakona o snabdijevanju naftnim derivatima u slučaju poremećaja u snabdijevanju	Utvrđen Predlog zakona o snabdijevanju naftnim derivatima u slučaju poremećaja u snabdijevanju	NI: MKI NK: KEPIF	I-IV kvartal 2022	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA analiza.	Budžet
Obrazloženje						
Ovim zakonom biće uređeno postupanje u slučaju poremećaja snabdijevanja Crne Gore naftnim derivatima, način formiranja i upravljanja strateškim rezervama naftnih derivata i druga pitanja od značaja za sigurno snabdijevanje Crne Gore naftnim derivatima.						
Cilj		2.10 Održivo upravljanje mineralnim resursima				
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		
Broj datih koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina	52	57 (povećanje za 10% polazne vrijednosti)	60 (povećanje za 15% polazne vrijednosti)	62 (povećanje za 20% polazne vrijednosti)		

Koncesiona naknada ²⁹	3.335.582,09 eur	3.500.000,00 eur	3.700.000,00 eur	3.900.000,00 eur	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					
TD74	Izrada Informacije o aktivnostima u oblasti koncesija za istraživanje i proizvodnju čvrstih mineralnih sirovina, dostavljanje Vladi na usvajanje	Usvojena Informacija od strane Vlade	NI: MKI NK:KEPIF	II i IV kvartal 2022.	Budžet
Obrazloženje					
Ministarstvo kapitalnih investicija informiše Vladu Crne Gore o stanju u oblasti koncesija čvrstih mineralnih sirovina dva puta godišnje (II i IV kvartal), uključujući realizaciju datih koncesija sa aspekta izvršenja obaveza propisanih zakonom.					
TD75	Izrada Plana davanja koncesija za geološka istraživanja i eksploataciju čvrstih mineralnih sirovina	Donesen Plan davanja koncesija od strane Vlade CG	NI: MKI NK:KEPIF	IV kvartal 2022.	Budžet
Obrazloženje					
Vlada donosi Plan davanja koncesija u IV kvartalu tekuće za narednu godinu, poštujući principe održivog ekonomskog razvoja i zaštite životne sredine. U Plan su uvrštene lokacije za davanje na koncesiju. Sprovođenje postupka davanja koncesija, sadrži niz aktivnosti propisanih Zakonom o koncesijama, u cilju zaključenja ugovora o koncesiji, što je potreban uslov za bavljenje eksploatacijom m.s.					
Cilj 2.11 Unapređenje sektora poljoprivrede i ribarstva kroz održivo korišćenje resursa					
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.	

²⁹ Polazna vrijednost data je za 2020. godinu, **Izvor:** Informacija o aktivnostima u oblasti koncesija za istraživanje i proizvodnju čvrstih mineralnih sirovina (sajt Vlade)

Visina vrijednosti BDP u poljoprivrednoj proizvodnji, šumarstvu i ribarstvu	515 miliona (podatak se odnosi na 2020. godinu, izvor: Monstat)	550 miliona	575 miliona	600 miliona	
Ukupan broj odobrenih zahtjeva korisnika u oblasti poljoprivrede, ruralnog razvoja i ribarstva kroz nacionalne i međunarodne programe	13.000 (izvor: MPŠV, 2021)	13.500	13.500	14.000	
Ukupan nivo investicija u poljoprivredi i ribarstvu	41,3 miliona (izvor: MPŠV, Agrobudžet, 2021)	43,75 miliona	45 miliona	50 miliona	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					
TD76	Donošenje polugodišnjih izvještaja o praćenju realizacije prioriteta projekata u oblasti poljoprivrede	Donijeti Polugodišnji izvještaji o praćenju realizacije PRP u oblasti poljoprivrede	NI: MPŠV NK:KEPIF	I i IV kvartal 2022.	Budžet
Obrazloženje					
Vlada Crne Gore ima obavezu da prati realizaciju prioriteta projekata koji se realizuju u resornim ministarstvima kroz usvajanje polugodišnjih izvještaja koje kandiduju ministarstva.					
TD77	Usvajanje IPARD III programa (Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja) 2021-2027	Usvojen IPARD III programa (Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja) 2021-2027	NI: MPŠV NK:KEPIF	I-II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.
Obrazloženje					
Usvajanjem IPARD III programa (Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja) 2021-2027, steći će se uslovi za finansiranje individualnih investicija od strane poljoprivrednih proizvođača, mikro, malih i srednjih preduzeća u oblasti primarne poljoprivredne proizvodnje i ribarstva, prerade, diverzifikacije gazdinstava i razvoja poslovanja, ruralne infrastrukture i drugih prihvatljivih investicija koje su obuhvaćene programom.					

TD78	Izmjena IPARD II programa, verzija 1.3. u verziju 1.4.	Usvojena verzija 1.4.	NI: MPŠV NK:KEPIF	I-II kvartal 2022.	Kroz IPARD II 2014-2020, rezervisan iznos za ovu mjeru je 51 milion eura Nacrt IPARD III program je u pripremi	EU dio: 75% Nacionalni dio:25 %
Obrazloženje						
Da bi se objavio novi Javni poziv za mjeru 7 u okviru IPARD programa potrebno je realocirati sredstva iz Mjere 3 u Mjeru 7 i stoga je prethodno potrebno izmijeniti IPARD 2 program.						
TD79	Izrada Strategije razvoja poljoprivrede i ruralnih područja 2022-2028	Izrađena Strategije razvoja poljoprivrede i ruralnih područja 2022-2028	NI:MPŠV NK: KEPIF	I-III kvartal 2022.	50.000 eura za angažovanje eksperta (MIDAS projekat), 2.000 eura za potrebe održavanja javne rasprave Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Donošenjem Strategije razvoja poljoprivrede i ruralnih područja 2022-2028. godina definisaće se strateški ciljevi razvoja sektora agrara, sa akcionim planom za 2022-2023. godine. Akcionim planom će se definisati aktivnosti, čije sprovođenje doprinosi realizaciji strateških i operativnih ciljeva, nadležne institucije za sprovođenje, rokovi za realizaciju, indikatori učinka, budžetska sredstva za realizaciju aktivnosti, izvori finansiranja i druga pitanja od značaja za sprovođenje Strategije, za period 2022-2023. godina.						
TD80	Izrada Strategije ribarstva Crne Gore 2023-2028. sa Akcionim planom	Izrađena Strategija ribarstva Crne Gore sa Akcionim planom	NI:MPŠV NK: KEPIF	I-IV kvartal 2022.	8.000 eura (AdriaMed projekat), 2.000 eura za potrebe održavanja javne rasprave Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet/Međunaro dni projekat
Obrazloženje						
Donošenjem Strategije ribarstva Crne Gore sa Akcionim planom definisaće se strateški ciljevi razvoja sektora ribarstva, njegovih administrativnih i institucionalnih kapaciteta potrebnih da se ispune zahtjevi Zajedničke ribarske politike i identifikuje neke njegove ključne potencijale. Akcionim planom će se definisati aktivnosti čije sprovođenje doprinosi realizaciji strateških i operativnih ciljeva, nadležne institucije za sprovođenje, rokovi za realizaciju, indikatori učinka, budžetska sredstva za realizaciju aktivnosti, izvori finansiranja i druga pitanja od značaja za sprovođenje Strategije.						
Normativni dio						

Aktivnosti		Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
ND54	Donošenje Uredbe o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2022. godinu – Agrobudžet	Donijeta Uredbe o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2022. godinu – Agrobudžet	NI: MPŠV NK:KEPIF	I kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Ovom uredbom utvrđuju se uslovi, način i dinamika sprovođenja mjera agrarne politike za tržišno-cjenovnu politiku, politiku ruralnog razvoja, poslove od javnog interesa, socijalne transfere pojedincima, mjere u oblasti bezbjednosti hrane, veterine i fitosanitarnih poslova i mjere u oblasti ribarstva						
ND55	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju	Donešene Izmjene i dopune Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju	NI: MPŠV NK:KEPIF	II kvartal 2022.		Budžet
Obrazloženje						
Stvaranje osnova za usklađivanja sa EU propisima u cilju ispunjenja završnog mjerila za Pregovaračko poglavlje 11						
ND56	Utvrđivanje Predloga zakona o organskoj proizvodnji	Donešen Zakon o organskoj proizvodnji	NI: MPŠV NK:KEPIF	I-IV kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Donošenjem novog zakona o organskoj proizvodnji uskladiće se nacionalno zakonodavstvo sa novim paketom propisa EU koja se odnosi na ovu oblast.						
ND57	Utvrđivanje Predloga zakona o morskom ribarstvu i marikulturi	Donešen Zakon o morskom ribarstvu i marikulturi	NI:MPŠV NK:KEPIF	I-IV kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet/međunarodni projekti
Obrazloženje						
Donošenjem novog zakona o morskom ribarstvu i marikulturi uskladiće se nacionalno zakonodavstvo sa postojećim i novim propisima EU koji se odnose na ovu oblast.						
Cilj 2.12 Unapređenje unutrašnjeg tržišta, konkurencije i sistema infrastrukture kvaliteta						
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		
Stepen informisanosti potrošača o njihovim pravima	9,9% ispitanika upoznato je sa tačnim rokom u kom potrošač može da raskine ugovor sklopljen na daljinu	12% ispitanika upoznato je sa tačnim rokom u kom potrošač može da raskine ugovor	15% ispitanika upoznato je sa tačnim rokom u kom potrošač može da raskine ugovor	18% ispitanika upoznato je sa tačnim rokom u kom potrošač može da raskine ugovor sklopljen		

	(online) ili van prostorija trgovca	sklopljen na daljinu (online) ili van prostorija trgovca	sklopljen na daljinu (online) ili van prostorija trgovca	na daljinu (online) ili van prostorija trgovca		
	11,7% ispitanika je upoznato da potrošač nije dužan da uz prigovor podnese i račun	13% ispitanika je upoznato da potrošač nije dužan da uz prigovor podnese i račun	15% ispitanika je upoznato da potrošač nije dužan da uz prigovor podnese i račun	18% ispitanika je upoznato da potrošač nije dužan da uz prigovor podnese i račun		
Broj riješenih postupaka obeštećenja treće strane vezano za štetu nastalu iz povrede Zakona o zaštiti konkurencije	0 ³⁰	1 ³¹	3	5		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Tematski dio						
TD81	Informacija o ispunjenju obaveza vezano za III završno mjerilo za privremeno zatvaranje Poglavlja 1	Vlada je usvojila Informaciju o ispunjenju obaveza vezano za III završno mjerilo za privremeno zatvaranje Poglavlja 1	NI: MER NK:KEPIF	I - III kvartal 2022.	Nije potrebno obezbjeđivanje sredstava za realizaciju ove aktivnosti	Budžet
Obrazloženje						
Vlada je na sjednici od 29.decembra usvojila Informaciju o izvršavanju obaveza vezano za članove 34-36 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije i zaključkom obavezala Ministarstvo ekonomskog razvoja na donošenje predmetne informacije.						
TD82	Informacija o potrebi formiranja robnih rezervi u Crnoj Gori	Vlada je usvojila Informaciju o potrebi formiranja robnih rezervi u Crnoj Gori	NI: MER NK:KEPIF	III – IV kvartal 2022.	Nije potrebno obezbjeđivanje sredstava za realizaciju ove aktivnosti	Budžet
Obrazloženje						
Sadašnji sistem intervencije na tržištu u uslovima ozbiljnog poremećaja na tržištu je definisan Zakonom o interventnim nabavkama ("Službeni list RCG", br. 69/03) iz 2003. godine. Istim zakonom je ukinuta Republička direkcija za robne rezerve. Prvi ozbiljni poremećaj na tržištu, od dana stupanja na snagu ovog zakona, je nastupio pojavom pandemije COVID19. U praksi se pokazalo da sistem primjene Plana interventnih nabavke u slučaju ozbiljnog poremećaja na tržištu nije dovoljno efikasan pa je neophodno sprovesti procjene svih dostupnih modela robnih rezervi koji se primjenjuju u okruženju i Evropi (pokriivanje troškova rezervi u drugoj državi, korišćenje svojih neiskorišćenih						

³⁰ U ovoj oblasti do sada nije bilo predmeta na sudovima pa je polazna vrijednost 0.

³¹ U ovoj godini će se propisom utvrditi zakonska obaveza za obeštećenje i propis će stupiti na snagu pa se očekuje 1 predmet.

kapaciteta kod privrednih društava ili kombinovani model) Shodno navedenom u narednom periodu će se elaborirati detaljna analiza svih aspekata koja uključuje SWOT za svaku od datih opcija.

Normativni dio

Aktivnosti		Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
ND58	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru proizvoda na tržištu	Novi zakon	NI:MER NK:KEPIF	I kvartal 2022		

Obrazloženje

Cilj donošenja ovog zakona jeste sigurnost da se na tržište isporučuju isključivo usaglašeni proizvodi koji obezbjeđuju visok nivo zaštite javnog interesa, a naročito zaštitu zdravlja i bezbjednosti, zaštitu potrošača, zaštitu zdravlja na radu, zaštitu imovine, zaštitu javne bezbjednosti i zaštitu životne sredine, u opsegu koji omogućava slobodan promet proizvoda bez nepotrebnih ograničenja.

ND59	Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti	Novi zakon	NI:MER NK:KEPIF	II kvartal 2022.		Budžet

Obrazloženje

Predmetnim zakonom će se stvoriti odgovarajući pravni osnov za usaglašavanje sa pravnim poretkom EU na podzakonskom nivou, dok će se pitanja vršenja inspekcijskog nadzora regulisati na nivou ovog zakona.

ND60	Utvrđiti Predlog zakona o potrošačkim kreditima	Utvrđen Predlog zakona o potrošačkim kreditima	NI:MER NK:KEPIF	I-II kvartal 2022.	Nije potrebno obezbjeđivanje sredstava za realizaciju ove aktivnosti Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Za izradu Nacrta zakona o potrošačkim kreditima obezbijedena sredstva kroz AIM II projekat

Obrazloženje

Važeći Zakon o potrošačkim kreditima je neophodno uskladiti sa Direktivom 2014/17 o stambenim kreditima.						
ND61	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini	Izmjene i dopune zakona o unutrašnjoj trgovini utvrđene od strane Vlade Crne Gore	NI: MER NK:KEPIF	I - IV kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Predlogom Zakona o izmjenama dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini će se propisati ovlaštenje za izradu tri podzakonska akta koji će definisati evidenciju roba u trgovinama, evidenciju i način prijavljivanja trgovaca i vrste prodavnica i minimalno tehničke uslove za obavljanje djelatnosti trgovine. Ukoliko to bude moguće ovim zakonom će se utvrditi pravo Vlade Crne Gore da interveniše na tržištu a vezano za cijene usluga radi gašenja eventualnih inflatornih trendova						
ND62	Zakon o računanju vremena	Utvrđen Predlog zakona o računanju vremena	NI: MER NK:KEPIF	I - III kvartal 2022.	Nije potrebno obezbjeđivanje sredstava za realizaciju ove aktivnosti	Budžet
Obrazloženje						
U cilju ispunjavanja obaveza iz poglavlja 1, potrebno je transponovati Direktivu EU 2000/84 EU o ljetnjem računanju vremena						
ND63	Priprema Predloga zakona o postupcima za naknadu štete zbog povreda konkurencije na tržištu	Utvrđen Predloga zakona o postupcima za naknadu štete zbog povreda konkurencije na tržištu	NI: MER NK:KEPIF	I-IV kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA	Budžet
Obrazloženje						
Ovaj zakon je obaveza radi preuzimanja EU acquis-a u oblasti Poglavlja 8 Konkurencija. Pored toga treća lica koja budu oštećena radi zabranjenog sporazuma između dva učesnika na tržištu će imati pravo na pravično obeštećenje.						
ND64	Utvrđiti predlog zakona o zaštiti potrošača	Utvrđen predlog zakona o zaštiti potrošača	NI: MER NK:KEPIF	I - IV kvartal 2022.	Za realizaciju ove aktivnosti potrebno je obezbjeđiti sredstva, čiji iznos nije trenutno moguće utvrditi. Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA	Budžet
Obrazloženje						
Važeći Zakon o zaštiti potrošača neophodno je uskladiti sa tri nove direktive (2019/2161, 2019/770 i 2019/771) koje propisuju nova pravila za procese trgovine u digitalnom svijetu, usljed značajnog porasta korišćenja ovih servisa izazvanog pandemijom Covid 19, čime će biti usklađeno zakonodavstvo Crne Gore sa EU u ovoj oblasti.						

3. Zdravlje i zdrava životna sredina

Cilj 3.1 Obezbjediti kontinuitet u pružanju zdravstvenih usluga i jednaku dostupnost svim pacijenatima						
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		
Broj prigovora pacijenata na pružanje zdravstvenih usluga	2124 (2020)	2018	1912	1805		
Broj dana čekanja na pregled u oblasti ORL, psihijatrije i dermatovenerologije	45	30	25	21		
Broj adaptiranih mikrobioloških laboratorija	0	0	0	9		
Broj klinika za infektivne bolesti i klinike za dermatovenerologiju	0	0	0	1		
Broj centrara za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti sa Operativnim centrom za vanredne situacije (EOC) sa unaprijednim IT sistemom u oblasti prikupljanja podataka i upravljanja u kriznim situacijama	0	0	0	1		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Tematski dio						
TD83	Priprema i usvajanje Strategije razvoja zdravstva 2022-2026. sa Akcionim planom 2022-2023.	Usvojena Strategija	Ministarstvo zdravlja	I kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa ce biti uradjena RIA	Budžet
Obrazloženje						

Predstavlja sveobuhvatni krovni dokument i okvir u kojem pravcu želimo razvijati zdravstveni sistem. Navedeni dokument, osim ključnih mjera, ciljeva i prioriteta definiše i jačanje ljudskih resursa, digitalizaciju zdravstvenog kao organizaciono i tehničko okruženje kao osnova za razvoj novih i unaprjeđenje postojećih e-usluga u zdravstvu, u cilju poboljšanja poslovne produktivnosti korištenjem IKT-a i novih vještina unutar samog zdravstvenog sistema i prema korisnicima, te pravovremene i kvalitetne razmjene informacija, kao i boljeg upravljanja cjelokupnim zdravstvenim sistemom.						
TD84	Priprema i usvanjanje programa mjera za prevenciju štetne upotrebe alkohola i alkoholom uzrokovanih poremećaja u Crnoj Gori za period od 2022. do 2024. godine sa Akcionim planom za 2022 – 2023. godinu	Usvojen Program	MZ, IJZ, zdravstvene ustanove	I kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa ce biti uradjena RIA	Budžet
Obrazloženje						
Ovim dokumentom obezbeđuje se kontinuitet sprovođenja aktivnosti u cilju prevencije štetne upotrebe alkohola i alkoholom uzrokovanih poremećaja						
TD85	Priprema i usvajanje izvještaja o sprovođenju Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja integralnog zdravstvenog informacionog sistema za 2021. s Akcionim planom za period 2022-2023.	Usvojen izvještaj o sprovođenju Usvojeni novi Akcioni plan	MZ, Fond za zdravstveno osiguranja, zdravstvene ustanove	I-II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa ce biti uradjena RIA	Budžet
Obrazloženje						
Daje prikaz konkretnih aktivnosti, takođe AP daje i mrežni plan aktivnosti procjenu trajanja aktivnosti i okvirni godišnji budžet.						
TD86	Priprema i usvajanje Strategije za sprječavanje zloupotrebe droga 2022-2025.	Usvojena Strategija za sprječavanja zloupotrebe droga 2022-2025.	MZ	I-II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa ce biti uradjena RIA	Budžet
Obrazloženje						
Ovim dokumentom obezbeđuje se kontinuitet sprovođenja nacionalnih politika u oblasti sprečavanja zloupotreba droga kroz multidisciplinarni i multisektorski pristup učešće nadležnih institucija u skladu sa međunarodnim standardima i EU politikama u ovoj oblasti.						
TD87	Priprema i usvajanje Akcionog plana za sprovođenje Strategije za	Usvojen Akcioni plan za sprovođenje Strategije za poboljšanje kvaliteta	MZ	I–II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa ce biti uradjena RIA	Budžet

	poboljšanje kvaliteta zdravstvene zaštite i bezbjednosti pacijenata od 2022. do 2023. godine	zdravstvene zaštite i bezbjednosti pacijenata od 2022. do 2023. godine				
Obrazloženje						
Ovim dokumentom definisaće se aktivnosti čijim sprovođenjem će se unaprijediti kvalitet zdravstvene zaštite i zadovoljstvo pacijenata istom.						
TD88	Priprema i usvajanje Strategije ranog razvoja djeteta 2022-2026.	Usvojena Strategija ranog razvoja djeteta 2022-2026.	MZ	II-III kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa ce biti uradjena RIA	Budžet, Unicef
Obrazloženje						
Ovim dokumentom će se unaprijediti njega trudnica u perinatalnom i postnatalnom periodu kao i njega novorođenčadi, uz ranu detekciju poremećaja razvoja djeteta.						
Normativni dio						
	Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
ND65	Priprema i usvajanje Zakona o zdravstvenoj zaštiti	Usvojen Zakon o zdravstvenoj zaštiti	MZ	I-III kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa ce biti uradjena RIA	Budžet
Obrazloženje						
U skladu sa sprovođenjem reformi u zdravstvenom sistemu neophodno je izvršiti izmjenu i dopunu Zakona o zdravstvenoj zaštiti						
Cilj 3.2 Unapređenje koordinacije i kontrole u oblasti prevencije hroničnih nezaraznih bolesti						
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		
Procenat umrlih od hroničnih nezaraznih bolesti u odnosu na ukupan broj umrlih (izvor MZ)	75% (2020)	70%	68%	65%		
	Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio						

TD89	Priprema i izrada Nacionalne Strategija za kontrolu i prevenciju hroničnih nezaraznih bolesti za period 2022-2030.	Usvojena Nacionalna Strategija za kontrolu i prevenciju hroničnih nezaraznih bolesti za period 2022-2030.	MZ, IJZ, zdravstvene ustanove	II-III kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti uradjena RIA	Budžet
Objašnjenje						
Ovaj dokument ima za cilj sprovođenja aktivnosti u smanjenju broja prijevremenih smrtnih ishoda i značajno smanjenje opterećenja obolijevanja i invaliditeta od vodećih nezaraznih bolesti.						
Cilj		3.3 Jačanje integrisanog pristupa otkrivanju, dijagnostici, prevenciji i socijalnoj integraciji lica sa rijetkim bolestima i njihovih porodica				
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		
Procenat potvrđenih slučajeva sa sumnjom na rijetke bolesti (izvor: KCCG)	62%	65%	68%	70%		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Tematski dio						
TD90	Priprema i usvajanje programa za rijetke bolesti 2022-2024. sa Akcionim planom 2022-2024.	Usvojen Program za rijetke bolesti 2022-2024. sa Akcionim planom 2022-2024.	MZ, FZO, IJZ. Zdravstvene ustanove	I- II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa ce biti uradjena RIA	Budžet
Objašnjenje						
Implementacija Programa i Akcionog plana će unaprijediti prevenciju, ranu dijagnostiku, tretman i rehabilitaciju lica koja boluju od rijetkih bolesti.						
Cilj		3.4 Unapređenje stanja i očuvanje životne sredine				
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		
Procenat količina otpada pripremljenih za ponovnu upotrebu i recikliranje ³²	15%	18%	22%	25 %		

³² Izvor: Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma

Udio zaštićenih područja u ukupnoj teritoriji Crne Gore		13%	14%	15%	17%
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					
TD91	Pripremiti Program monitoringa stanja morske sredine shodno zahtjevima MSFD	Usvojen Program monitoringa stanja morske sredine shodno zahtjevima MSFD	NI: MEPPU P: MPLJMP, MKI, IBM, JPMDCG, HMZ NK: KEPIF	I - III kvartal 2022. Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	IPA projekat „Podrška implementaciji i monitoringu upravljanja vodama u Crnoj Gori“
Obrazloženje					
Program monitoringa predstavlja sastavni dio Strategije zaštite morske sredine, koji se priprema na osnovu početnog stanja a shodno standardima koje propisuje Zakon o zaštiti morske sredine.					
TD92	Izrada Državnog plana upravljanja otpadom u Crnoj Gori za period 2023-2028. godina	Usvojen Državni plan upravljanja otpadom u Crnoj Gori za period 2023-2028. godina	NI: MEPPU NK: KEPIF	I – IV kvartal 2022. 200.000€ Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje					
U skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom Državni plan upravljanja otpadom je osnovni dokument kojim se određuju dugoročni ciljevi upravljanja otpadom i utvrđuju uslovi za racionalno i održivo upravljanje otpadom u Crnoj Gori.					
TD93	Izrada Strategije upravljanja otpadom do 2035. godine	Usvojena Strategija upravljanja otpadom do 2035. godine	NI: MEPPU NK: KEPIF	I – III kvartal 2022. 50 000€ (u slučaju obezbjeđenja ovih sredstava) Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje					
Strategija upravljanja otpadom podrazumijeva širok spektar ostvarenih ciljeva u pogledu stvaranja željenih uslova koji, kao rezultat, treba da doprinesu poboljšanju kvaliteta života stanovništva.					

TD94	Izrada i usvajanje Informacije o stanju životne sredine Crne Gore za 2021. godinu	Usvojena Informacija o stanju životne sredine Crne Gore za 2021. godinu	NI: MEPPU NK:KEPIF	I - III kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa neće biti urađena RIA.	Nijesu potrebna finansijska sredstava.
Obrazloženje						
U cilju daljeg usklađivanja zakonodavstva Crne Gore sa zakonodavstvom EU u oblasti zaštite od jonizujućih zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti kao i potrebi efikasnije implementacije ukazala se potreba izrade novog Zakona.						
TD95	Pripremiti planove upravljanja za tri morska zaštićena područja	Pripremljeni planovi upravljanja za tri morska zaštićena područja	NI: MEPPU P: NPCG, JPMDCG, opštine, Uprava za inspeksijske poslove NK: KEPIF	I – IV kvartal 2022.	30.000 € Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Projekat „Promocija upravljanja zaštićenim područjima kroz integrisanu zaštitu morskog i obalnog ekosistema Crne Gore“

Obrazloženje						
Priprema planova upravljanja za zaštićena područja osnovni je preduslov za obezbjeđivanje efikasne zaštite, odnosno sprovođenja mjera u skladu s Odlukom o proglašavanju.						
TD96	Pripremiti izvještaje o sprovođenju planova upravljanja zaštićenim područjima u CG	Pripremljeni izvještaji o sprovođenju planova upravljanja zaštićenim područjima u CG	NI: MEPPU P: NPCG, JPMDCG, opštine, Uprava za inspekcijske poslove NK: KEPIF	I - IV kvartal 2022.	/	
Obrazloženje						
Priprema planova upravljanja za zaštićena područja osnovni je preduslov za obezbjeđivanje efikasne zaštite, odnosno sprovođenja mjera u skladu s Odlukom o proglašavanju.						
TD97	Izvršiti reviziju dijela postojećih zaštićenih područja, s fokusom na nacionalne parkove	Izvršena revizija dijela postojećih zaštićenih područja, s fokusom na nacionalne parkove	NI: MEPPU P: NPCG, JPMDCG, opštine, Uprava za inspekcijske poslove NK: KEPIF	I - IV kvartal 2022.	100.000 € Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet Crne Gore GEF 7 nacionalna alokacija Projekat „Promocija upravljanja zaštićenim područjima kroz integrisanu zaštitu morskog i obalnog ekosistema Crne Gore“
Obrazloženje						
Revizija postojećih zaštićenih područja predstavlja preduslov za ažuriranje baze podataka i shodno tome utvrđivanja sadašnjeg stanja područja, s definisanjem granica i preciznijih mjera zaštite.						
TD98	Pripremiti Nacionalnu strategiju biodiverziteta s Akcionim planom 2023-2027. godine	Pripremljena Strategija biodiverziteta s Akcionim planom 2023-2027. godine	NI: MEPPU P: MPŠV, MPNKS, MKI, AZŽS, NPCG, JPMDCG, opštine, Uprava za inspekcijske poslove NK: KEPIF	I - IV kvartal 2022.	30.000 € Za angažovanje tima konsultanata Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Strategija biodiverziteta predstavlja ključni nacionalni strateški dokument za definisanje politike u oblasti biodiverziteta za period od 4 godine. Ova Strategija će biti usaglašenja sa najnovijim međunarodnim dokumentom – Okvirom za biodiverzitet nakon 2020. godine.						
TD99	Izrada Programa monitoringa životne sredine Crne Gore za 2023. godinu	Usvojen Program monitoringa životne sredine Crne Gore za 2023. godinu	NI: MEPPU NK: KEPIF	IV kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet

Obrazloženje						
Monitoring životne sredine predstavlja sistematsko mjerenje i ispitivanje parametara, kao i ocjenjivanje indikatora stanja i zagađenja životne sredine, u skladu sa Zakonom o životnoj sredini. Potrebno je obezbijediti finansijska sredstva za sve programe monitoringa životne sredine						
Normativni dio						
Aktivnosti		Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
ND66	Izrada Zakona o upravljanju otpadom	Utvrđen Predlog zakona o upravljanju otpadom	NI: MEPPU NK: KEPIF	I - III kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Nijesu potrebna finansijska sredstva.
Obrazloženje						
U cilju daljeg usklađivanja zakonodavstva Crne Gore sa zakonodavstvom EU u oblasti upravljanja otpadom, kao i potrebi efikasnije implementacije važećeg Zakona o upravljanju otpadom, ukazala se potreba izrade novog Zakona o upravljanju otpadom						
ND67	Izrada Predloga Zakona o zaštiti od jonizujućih zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti	Utvrđen Predlog zakona o zaštiti od jonizujućih zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti	NI: MEPPU NK: KEPIF	IV kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Nijesu potrebna finansijska sredstva.
Obrazloženje						
U cilju daljeg usklađivanja zakonodavstva Crne Gore sa zakonodavstvom EU u oblasti zaštite od jonizujućih zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti kao i potrebi efikasnije implementacije ukazala se potreba izrade novog Zakona.						
Cilj 3.5 Stvaranje preduslova za efikasno upravljanje prostorom i izgradnjom objekata						
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		
Procenat usaglašenosti nacionalnog zakonodavstva za zakonodavstvom EU iz oblasti građevinarstva	50%	60%	70%	100 %		
Ukupan broj inspeksijskih nadzora u cilju poboljšanja uslova stanovanja u stambenim zgradama	422	450	470	500		
Broj donijetih rješenja za legalizaciju bespravnih objekata	3661	5000	6000	7000		

Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Tematski dio						
TD100	Izrada Prostornog plana Crne Gore	Utvrđiti Nacrt PPCG	NI: MEPPU NK: KEPIF	I-IV kvartal 2022.	400 000 € Za utvrđivanje procjene uticaja propisa je urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Prostorni plan Crne Gore je strateški dokument i opšta osnova organizacije i uređenja prostora Crne Gore, kojim se određuju državni ciljevi i mjere prostornog razvoja, u skladu sa ukupnim ekonomskim, socijalnim, ekološkim i kulturno-istorijskim razvojem Crne Gore.						
TD101	Usvojiti Program razvoja građevinarstva Crne Gore 2022-2025 godina	Usvojen program razvoja građevinarstva Crne Gore 2022-2025 godina	NI: MEPPU NK: KEPIF	I – IV kvartal 2022.	78 650 € Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Programom razvoja građevinarstva Crne Gore 2022-.2025.godine definisaće se operativni ciljeve i aktivnosti za rješavanje pitanja razvoja legislativne, unapređenje kvalifikacionog okvira i razvoja industrije odgovarajućih građevinskih materijala, čime bi se doprinijelo daljem razvoju građevinarstva.						
TD102	Usvojiti Stambenu politiku Crne Gore	Usvojena Stambena politika Crne Gore	NI:MEPPU NK:KEPIF	I-IV kvartal 2022	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Stambenom politikom Crne Gore će se definisati vizija i strateški ciljevi razvoja stambene politike, definisati novi modele stambene podrške za sve kategorije stanovništva, prepoznati ciljne grupe ali i usaglasiti pravce politike stanovanja sa krovnim strateškim dokumentima koji su donijeti u prethodnom periodu.						
TD103	Donijeti Državne smjernice arhitekture	Donijete Državne smjernice arhitekture	NI: MEPPU NK: KEPIF	I-IV kvartal 2022.	20 000 € Za potrebe angažovanja saradnika i konsultanata Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA	Budžet
Obrazloženje						
Državnim smjernicama razvoja arhitekture daće se preporuke oblikovanja i materijalizacije objekata, u odnosu na ambijentalna svojstva područja, a u cilju unapređenja kvaliteta i kulture prostornog i arhitektonskog oblikovanja i stvaranja visokovrijednog izgrađenog prostora, kao i stvaranja uslova za unapređenje kvaliteta izgrađene sredine, očuvanje identiteta i prepoznatljivosti prirodnog i kulturnog predjela i podsticanja održivog razvoja, za 2023-2033. godinu.						

Normativni dio						
Aktivnosti		Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
ND68	Izrada novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata	Utvrđen Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata	NI: MEPPU NK: KEPIF	I - III kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa je urađena RIA.	/
Obrazloženje						
Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je pristupilo izradi novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i, u ovoj fazi rada, aktualna su, generalno uzevši, rješenja kojim se predviđa decentralizacija planiranja prostora, institucionalizacija izrade planskih dokumenata, građenje objekata na osnovu građevinske dozvole i dr. Legalizacija objekata će se urediti posebnim Zakonom, s tim što po pitanju broja zakona kojim će se urediti oblast planiranja prostora i izgradnje objekata još nije zauzet konačan stav.						
ND69	Izrada Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o održavanju stambenih zgrada	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o održavanju stambenih zgrada	NI: MEPPU NK: KEPIF	I – IV kvartal 2022.	2.000 € Za potrebe održavanja javne rasprave Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA	Budžet
Obrazloženje						
Tokom primjene Zakona o održavanju stambenih zgrada uočene su određene barijere za njegovo sprovođenje pa se iz tog razloga planira izrada izmjena i dopuna istog						
ND70	Izrada Zakona o legalizaciji	Utvrđen Predlog zakona o legalizaciji	NI: MEPPU NK: KEPIF	I – IV kvartal 2022.	2.000 € Za potrebe održavanja javne rasprave Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA	Budžet
Obrazloženje						
Tokom primjene Zakona o planiranju prostora i izgradnje objekata uočene su određene barijere za sprovođenje poglavlja X "Legalizacija bespravnih objekata" pa se iz tog razloga planira izrada novog zakona koji bi obuhvatio samo navedeno poglavlje i u kojem bi se omogućilo da se poboljša postupak legalizacije bespravnih objekata.						
Cilj		3.6 Jačanje sistema u oblasti bezbjednosti hrane, veterine i fitosanitarnoj oblasti				

Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.	
Ukupan broj inspektora za sprovođenje službenih kontrola i jačanje administrativnih kapaciteta	4433	54	64	74	
Broj otkrivenih neusaglašenosti sa propisanim zahtjevima za bjezbjednost iz oblasti hrane, veterine fotosanitane ³⁴	2631 ³⁵	2920	3183	3446	
Granična inspeksijska mjesta za graničnu veterinarsku i fitosanitarnu kontrolu koja ispunjavaju EU standarde, ukupno	1 (2021 Luka Bar)	1	1	4 (Božaj, Aerodrom Podgorica i Kula)	
Referentne laboratorije za laboratorijska ispitivanja u skladu sa EU zahtjevima	0	0	0	5	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					
TD104	Izveštaj o realizaciji Programa za kontrolu populacije pasa u Crnoj Gori	Usvojen Izveštaj o realizaciji Programa za kontrolu populacije pasa u Crnoj Gori	NI: MPŠV, UBHVFP NK: KEPIF	II kvartal 2022.	Finansijska sredstva za određene aktivnosti definisane planom obezbjeđuju se iz više izvora. ³⁶
Obrazloženje					

³³ Podaci se odnose na 2020. godinu, na osnovu Godišnjeg izvještaja o radu UZHVFP

³⁴ Dodatna napomena: Povećan broj inspektora, kao indikator broj 1, vodi povećanom broju kontrola i obimu kontrole roba, što će dovesti do veće mogućnosti utvrđivanja neusaglašenosti, kako bi se spriječilo stavljanje nebezbedne hrane i bolesnih životinja i bilja na tržište. Takođe, treće mjerilo za zatvaranje pregovora u Poglavlju 12 jeste „brojno povećanje kapaciteta“.

³⁵ Izvor podataka: UZHVFP

³⁶ Dijelom iz budžeta Crne Gore - za implementaciju propisa u nadležnosti Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove. Dodatno, posljednje četiri godine, oblast zaštite dobrobiti životinja je prepoznata kao jedna od prioritarnih oblasti od javnog interesa i svake godine se obezbjeđuju sredstva za projekte nevladinih organizacija koje djeluju u ovoj oblasti. Implementacijom propisa na lokalnom nivou će vjerovatno zahtijevati odvajanje finansijskih sredstava od strane lokalnih uprava, naročito onih na čijoj teritoriji nije do sada izgrađeno sklonište za napuštene životinje odnosno koja je na niskom nivou sprovođenja kontrole populacije napuštenih i pasa lualica. Ista se moraju planirati od strane svake lokalne samouprave pojedinačno.

Godišnji izvještaj o realizaciji aktivnosti u skladu sa Programa za kontrolu populacije pasa u Crnoj Gori sadrži realizaciju aktivnosti u izvještajnom periodu.						
TD105	Izrada Petog Izvještaja o realizaciji inoviranog Nacionalnog programa za unaprjeđenje objekata za proizvode životinjskog porijekla i objekata za nus proizvode životinjskog porijekla	Usvojen peti izvještaj o realizaciji inoviranog Nacionalnog programa za unaprjeđenje objekata za proizvode životinjskog porijekla i objekata za nus proizvode životinjskog porijekla	NI: MPŠV, UBHVFP NK: KEPIF	IV kvartal 2022.		Budžet
Obrazloženje						
Godišnji izvještaj o realizaciji aktivnosti subjekata u poslovanju hranom u skladu sa Nacionalnim programom sadrži realizaciju aktivnosti subjekata u poslovanju hranom na osnovu pojedinačnih planova unaprjeđenja i iskazuje broj objekata potpuno usaglašenih sa EU standardima u izvještajnom periodu. U skladu sa utvrđenom obavezom, Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove jednom godišnje izvještava i Evropsku komisiju o realizaciji Nacionalnog programa za unaprjeđenje objekata za proizvode životinjskog porijekla i objekata za nusproizvode životinjskog porijekla.						
TD106	Godišnji izvještaj o realizaciji Plana upravljanja nusproizvodima životinjskog porijekla koji nisu namijenjeni ishrani ljudi sa akcionim planom za period novembar 2021-novembar 2022.	Usvojen Izvještaj o realizaciji Plana upravljanja nusproizvodima životinjskog porijekla koji nisu namijenjeni ishrani ljudi sa akcionim planom	NI: MPŠV, UBHVFP NK: KEPIF	IV kvartal 2022.		Budžet
Obrazloženje						
Godišnji izvještaj o realizaciji aktivnosti u skladu sa Plana upravljanja nusproizvodima životinjskog porijekla koji nisu namijenjeni ishrani ljudi sa akcionim planom sadrži realizaciju aktivnosti u izvještajnom periodu. U skladu sa utvrđenom obavezom, Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove jednom godišnje izvještava i Evropsku komisiju i Svjetsku banku o realizaciji ovog programa. Realizacija ovog programa je jedan od preduslova za zatvaranje PP 12.						
TD107	Četvrti izvještaj o realizaciji Nacionalnog programa za unaprjeđenje kvaliteta sirovog mlijeka sa planom za postupanje sa neusaglašenim sirovim mlijekom (za 2021)	Usvojen Izvještaj o realizaciji Nacionalnog programa za unaprjeđenje kvaliteta sirovog mlijeka sa planom za postupanje sa neusaglašenim sirovim mlijekom	NI: MPŠV, UBHVFP NK: KEPIF	IV kvartal 2022.		Budžet
Obrazloženje						

Godišnji izvještaj o realizaciji aktivnosti u skladu sa Nacionalnog programa za unaprjeđenje kvaliteta sirovog mlijeka sa planom za postupanje sa neusaglašenim sirovim mlijekom sadrži realizaciju aktivnosti u izvještajnom periodu. U skladu sa utvrđenom obavezom, Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove jednom godišnje izvještava i Evropsku komisiju o realizaciji ovog programa. Realizacija ovog programa je jedan od preduslova za zatvaranje PP 12 (mjerilo 1).

TD108	Inovirana strategija Crne Gore za transpoziciju i implementaciju pravne tekovine Evropske unije za poglavlje 12 - Bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika s Predlogom opšteg akcionog plana	Usvojena Inovirana strategija Crne Gore za transpoziciju i implementaciju pravne tekovine Evropske unije za poglavlje 12 - Bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika s Predlogom opšteg akcionog plana	NI: MPŠV, UBHVFP NK: KEPIF	IV kvartal 2022.		Budžet

Obrazloženje

Zbog potrebe daljeg usaglašavanja sa EU propisima, posebno imajući u vidu novi pristup EU u oblasti zdravlja životinja i službenih kontrola u oblasti bezbjednosti hrane, zdravlja životinja i zdravlja bilja neophodno je izvršiti ažuriranje postojeće Strategije. Strategije je jedno od mjerila za PP 12. EK prati realizaciju Strategije (transpoziciju i implementaciju).

	Cilj	3.7. Obezbjedenje održivog korišćenja voda zasnovanog na dugoročnoj zaštiti voda, zaštiti od štetnog dejstva voda u cilju unaprijeđenja upravljanja vodama			
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.	
Ukupan broj objekata za vodosnabdijevanje u ruralnim područjima koji su podržanih kroz Program podsticanja projekata u vodoprivredi ³⁷	44	45	46	46	
Ukupan broj realizovanih projekata kroz Program korišćenja sredstava za upravljanje vodama ³⁸	7	8	9	10	
Ukupan broj izdatih koncesija u oblasti voda ³⁹	1	2	3	4	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije		Planirani početak i	Izvor finansiranja

³⁷ Izvor: Program podsticanja projekata u vodoprivredi, „Sl.list CG“, br. 93/21

³⁸ Izvor: Program korišćenja sredstava za upravljanje vodama, „Sl.list CG“, br. 103/21

³⁹ Izvor: Predlog plana davanja koncesija u oblasti voda za 2021. godinu

				Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	
Tematski dio						
TD109	Plan davanja koncesija u oblasti voda za 2022.	Usvojen Plan davanja koncesija u oblasti voda za 2022.	NI: MPŠV, Uprava za vode NK:KEPIF	I-III kvartal 2022.	Nijesu potrebna sredstva	-
Obrazloženje						
Na osnovu čl. 7 stav 1 Zakona o koncesijama („Službeni list CG“, br. 8/09 i 73/19), Vlada Crne Gore na sjednici od 9. septembra 2021. godine, donijela je Plan davanja koncesija u oblasti voda za 2021. godinu.						
TD110	Izrada programa podsticanja projekata u vodoprivredi	Usvojen program podsticanja projekata u vodoprivredi	NI: MPŠV NK: KEPIF	I-IV kvartal 2022.	Za 2022. planirana sredstva od 1.200.000,00 € Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Vlada Crne Gore učestvuje u finansiranju radova na objektima vodosnabdijevanja na seoskom području kroz godišnje Programe podsticanja projekata u vodoprivredi, u skladu sa Zakonom o finansiranju upravljanja vodama („Službeni list CG“, br. 65/08), i njima je predviđena samo mogućnost finansijske podrške u izgradnji seoskih vodovoda, čiji je investitor lokalna samouprava ili mjesna zajednica, a u cilju stvaranja boljih uslova za život i rad na selu. Programi se pripremaju na osnovu zahtjeva sa predlogom prioriteta i potrebnom dokumentacijom za svaki od objekata predloženih za finansiranje, koje lokalne samouprave dostavljaju ovom ministarstvu, a koje razmatra sve zahtjeve i daje Vladi predloge za učešće u finansiranju. Za korišćenje sredstava po Programu potrebno je uz zahtjev dostaviti neophodnu dokumentaciju, kao dokaz da su završeni svi koraci koji prethode otpočinjanju radova na izgradnji objekta za vodosnabdijevanje.						
TD111	Izrada programa korišćenja sredstava za poslove upravljanja vodama	Izrada i revizija planske i projektne dokumentacije, održavanje vodotoka i izrada vodnih katastara/Broj realizovanih projekata	NI: MPŠV, Uprava za vode NK: KEPIF	I-IV kvartal 2022.	Za 2022. planirana sredstva od 300.000,00€ Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Zakonom o finansiranju upravljanje vodama utvrđeni su izvori sredstava za finansiranje upravljanje vodama, način obračunavanja i plaćanja naknada za zaštitu i korišćenje voda i vodnog dobra. Programom su u okviru sredstava obuhvaćene osnovne aktivnosti u oblasti upravljanje vodama, zaštita voda, zaštitu od voda i efikasnije korišćenje voda.						

TD112	Izrada programa monitoringa voda za 2023.	Povećan broj mjernih mjesta u 2022. godini na kojima se vrši monitoring u odnosu na 2021. godinu Uspostavljanje Programa monitoringa voda usklađenog sa Okvirnom direktivom o vodama	NI:MPŠV NI:ZHMS NK:KEPIF	IV kvartal 2022.	Planirana sredstva su iz Budžeta ZHMS. Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Radi korišćenja i zaštite površinskih i podzemnih voda prate se kvalitativni i kvantitativni parametri površinskih i podzemnih voda. Osnov za donošenje Programa monitoringa površinskih i podzemnih voda za 2022. godinu sadržan je u članu 58 stav 4 Zakona o vodama ("Službeni list RCG", br. 27/07 "Službeni list CG", 47/11, 48/15, 52/16 i 84/18) kojim je utvrđeno da se praćenje parametara vrši prema godišnjem programu monitoringa voda. Sredstva za sprovođenje godišnjeg programa obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore što je definisano važećim Zakonom o vodama. Monitoring voda je osnova za pregled i procjenu statusa voda, kao i za planiranje upravljanja vodama Pored monitoringa površinskih voda, neophodno je vršiti i monitoring podzemnih voda u skladu sa zahtjevima zakonodavstva EU.						
Cilj 3.8 Unaprijeđeno upravljanje šumama i razvoj drvne industrije na bazi potencijala naših šuma						
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		
Procenat usaglašenosti nacionalne metodologije monitoringa zdravstvenog stanja šuma i šteta od šumskih požara sa EU metodologijama (Izvor: MPŠV)	30%	60%	70%	100%		
Osnovano državno preduzeće koje sprovodi proizvodne i komercijalne poslove u šumarstvu	Donešena odluka o osnivanju	Preduzeće se kadrovski i tehnički osposobljava, počinje sa proizvodnjom i preuzima komercijalne poslove u korišćenju šuma	Preduzeće se kadrovski i tehnički osposobljava, povećava obim proizvodnje i isporučuje proizvode drvnoj industriji na dugoročnim osnovama	Preduzeće u potpunosti vrši korišćenje šuma i prodaju drvnih proizvoda		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Tematski dio						
TD113	Donošenje programa gazdovanja šumama za 2022. godinu sa Izveštajem o realizaciji Programa gazdovanja šumama u 2020. godinu	Donošenje programa gazdovanja šumama za 2022. godinu sa Izveštajem o realizaciji Programa gazdovanja šumama u 2020. godinu	NI: MPŠV, Uprava za šume NK: KEPIF	I kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet

	(Izveštaj o radu Uprave za šume)	(Izveštaj o radu Uprave za šume)				
Obrazloženje						
Ovim programom utvrdiće se obim mjera i aktivnosti na gazdovanju šumama u u 2022. godini. Izveštaj o realizaciji Programa u 2021. godini će sadržati rezultate sprovedenih aktivnosti u prethodnoj godini.						
TD114	Strategije razvoja šumarstva za period 2023-2028. godina sa Akcionim planom za 2023. i 2024. godinu	Izrađena Strategije razvoja šumarstva za 2023-2028. godina sa Akcionim planom za 2023. i 2024. godinu	NI: MPSV NK: KEPIF	IV kvartal 2022.	Angažovanje konsultanat 33.000 €. Za potrebe održavanja javne rasprave 2.000 € Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Strategijom će se na osnovu analize stanja i evaluacije prethodne Strategije utvrditi strateški ciljevi i definisati operativni ciljevi za razvoj šumarstva u Crnoj Gori. Akcionim planom će se definisati aktivnosti, čije sprovođenje doprinosi realizaciji strateških i operativnih ciljeva, nadležne institucije za sprovođenje, rokovi za realizaciju, indikatori učinka, budžetska sredstva za realizaciju aktivnosti, izvori finansiranja i druga pitanja od značaja za sprovođenje Strategije, za period 2022-2023. godina. Preliminarna analiza uticaja propisa (RIA): Propis će imati uticaja na poslovni ambijent, građane i budžet Crne Gore, zbog čega će u procesu njegove pripreme biti urađena detaljna RIA.						
TD115	Izveštaj o realizaciji koncesionih ugovora u oblasti šumarstva	Usvojen Izveštaj o realizaciji ugovora o koncesijama	NI: MPŠV NK:KEPIF	I-IV kvartal 2022		Budžet
Obrazloženje						
U ovom Izveštaju će se dati prikaz stanja u pogledu realizacije koncesionih ugovora iz oblasti šumarstva. Izveštaj će ukazati na izazove u njihovom sprovođenju kao i na preporuke za dalje djelovanje.						
TD116	Plan razvoja šuma, sa Strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu za dvije opštine	Izrađeni Planovi razvoja šuma, sa Strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu za dvije opštine	NI: MPŠV NK: KEPIF	II-IV kvartal 2022	Potrebna sredstva su 30.000€. Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Plan razvoja šuma čini prikaz stanja šuma u šumskom području sa namjenom šuma i šumskog zemljišta za to područje. Planom razvoja šuma obuhvaćene su šume u državnoj i privatnoj svojini.						
TD117	Tehnički izvještaj o zdravstvenom stanju šuma u 2022. godini	Urađen Izvještaj po (ICP-metodologija) (www.icpforests.org)	NI: MPŠV NK:KEPIF	II-IV kvartal 2022	Potrebna sredstva su 4.500 €.	Budžet
Obrazloženje						
Izveštaj o zdravstvenom stanju šuma će sadržati informacije i podatke o vitalnosti i zdravstvenom stanju šuma						

Cilj		3.9 Unapređenje lovstva kao djelatnosti od javnog interesa			
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.	
Ukupan broj donesenih planova gazdovanja zaštićenim vrstama divljači u skladu sa EU direktivama	0	1	1	2	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					
TD118	Plan gazdovanja mrkim medvjedom u Crnoj Gori	Izrađen Plan gazdovanja mrkim medvjedom u Crnoj Gori, sa strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu	NI: MPŠV NK: KEPIF	IV kvartal 2022.	Potrebna sredstva 7.000 € Budžet
Obrazloženje					
Plan gazdovanja mrkim medvjedom u Crnoj Gori urediće osnovne smjernice obitavanja mrkog medvjeda i gazdovanja mrkim medvjedom u Crnoj Gori.					
Normativni dio					
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
ND71	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o divljači i lovstvu	Utvrđen Predlog zakona o divljači i lovstvu	NI: MPŠV NK: KEPIF	IV kvartal 2022.	- -
Obrazloženje					
Ovim zakonom uređuje se gazdovanje sa divljači i lovstvo u Crnoj Gori. Gazdovanje sa divljači obuhvata uzgoj, zaštitu, lov i korišćenje divljači i njenih djelova. Lovstvo kao djelatnost organizovanog gazdovanja sa divljači u javnom je interesu. Skupština Crne Gore, zbog pandemije Covid 19, nije raspravljala na planarnoj sjednici parlamenta o Zakonu, iako je u prvom kvartalu 2020. godine je usvojen od strane oba skupštinska odbora (zakonodavni i matični), a predhodno usvojen na Vladi u decembru 2019. godine. Isti je potrebno uputiti u skupštinsku proceduru, obzirom da je pripremljen uz angažovanje edunarodnog eksperta i na koji su prikupljena sva potrebna mišljenja, uključujući i pozitivno mišljenje EK.					
ND72	Odluka o pokretanju postupka dodjele lovišta na korišćenje, i sproveden Javni konkurs	Donešena Odluka o pokretanju postupka dodjele lovišta na korišćenje, isproveden Javni konkurs za dodjelu lovišta na korišćenje, kao Odluke i dodjeli	NI: MPŠV NK: KEPIF	IV kvartal 2022	-

	za dodjelu lovišta na korišćenje.	lovišta na korišćenje i zaključeni Ugovori o korišćenju lovišta				
Obrazloženje						
Donošenjem Odluke i dodjeli lovišta na korišćenje stvaraju se uslovi da resorno ministarstvo zaključi ugovore o korišćenju lovišta sa izabranim korisnicima na period od deset godina, čime se omogućava sprovođenje mjera koje namjerava da preduzme u cilju unaprjeđenja divljači i lovstva						

4. Obrazovanje i društvo zasnovano na znanju

Cilj		4.1 Unapređenje sistema obrazovanja na svim nivoima			
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.	
Smanjenje procenta učenika čija su postignuća na nivou 1 i 2 za 10% na ciklusu nakon 2022. iz svih vrsta pismenosti na PISA testiranju		2%		10%	
Povećanje postignuća učenika na nivoima 5 i 6 za 5% iz svih vrsta pismenosti na PISA testiranju na ciklusu nakon 2022. godine		2%		5%	
Udio učenika koji se obrazuju kod poslodavca zaposlio se 6 mjeseci nakon završetka obrazovanja (dualno obrazovanje)	55%	60%	10%	75%	
Povećano učešće nastavnika u profesionalnom razvoju na nivou škole za 5% na godišnjem nivou	N/A	5%	10%	15%	
Učešće odraslih u programima cjeloživotnog učenja	3.3%	3.8%	4.5%	5.5%	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					
TD119	Donijeti Strategiju razvoja visokog obrazovanja 2022-2026. sa Akcionim planom	Strategija razvoja visokog obrazovanja 2022-2026. sa Akcionim planom	NI: MPNKS	I kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.
Obrazloženje					

Strategijom će se, u skladu sa rezultatima sprovedene reforme u oblasti visokog obrazovanja definisati strateški ciljevi, ključne aktivnosti i indikatori uspjeha, način sprovođenja strateškog dokumenta, način izvještavanja i evaluacije i druga pitanja od značaja za dalje unapređenje kvaliteta visokog obrazovanja i implementaciju standarda u ovoj oblasti koji su prihvaćeni u Evropskom prostoru. Akcionim planom će se utvrditi aktivnosti, institucije nadležne za sprovođenje, rokovi za realizaciju, indikatori uspjeha, budžetska sredstva, izvori finansiranja i druga pitanja od značaja za sprovođenje Strategije 2022–2026. godine.						
TD120	Priprema Programa razvoja opšteg srednjeg obrazovanja u Crnoj Gori (2022-2024), s Akcionim planom	Urađen Program razvoja opšteg srednjeg obrazovanje u Crnoj Gori (2022-2024) Program razvoja opšteg srednjeg obrazovanje u Crnoj Gori usvojen na Vladi	NI: MPNKS	I-II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	
Objašnjenje						
Program razvoja definisace viziju i prioritete, mjere i aktivnosti za unapređenje kvaliteta gimnazijskog obrazovanja. Pored ostalog, Programom će se definisati smjernice za unapređene koncepta izbornih predmeta i njihova povezanost sa predmetima od značaja za nastavak obrazovanja, Takođe, nakon usaglašavanja odredbi Zakona o visokom obrazovanju koje se odnose na opis učenika na studije i vertikalnu prohodnost na pojedine studijske programe sa odredbama propisa koji urdeju gimnazijsko obrazovanje, broj učenika koji na maturskom ispitu polažu matematiku kao obavezni predmet mature povećaće se za 5% na godišnjem nivou i broj učenika koji kao izborni predmet na maturskom ispitu polažu fiziku, hemiju i biologiju povećaće se za 8% na godišnjem nivou.						
Normativni dio						
	Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
ND73	Usvojiti Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija	Promjena u pristupu i načinu priznavanja inostrane obrazovne isprave	NI: MPNKS	II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA. 1500 e za eksperta	MPNKS
Objašnjenje						
U cilju unaprijeđenja postupka priznavanja inostranih obrazovnih isprava, utvrđivanja dodatnih kriterijuma za priznavanje (kako bi se obezbijedio kvalitetan kadar na tržištu rada), neophodne su izmjene i dopune važećeg zakona. Takođe, zbog izmjene nacionalne legislative, neophodno je urediti postupak izjednačavanja kvalifikacija stečenih u inostranstvu sa kvalifikacijama koje se stiču u Crnoj Gori.						
ND74	Usvojiti Zakon o visokom obrazovanju	Bliže definisanje Agencije i Savjeta za visoko obrazovanje u procesu akreditacije obrazovne	NI: MPNKS	I kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	

		ustanove, izbora u zvanje; definisanjem statusa zaposlenih u visokoškolskim ustanovama, nivoi studiranja, način funkcionisanja ustanova visokoškolskih ustanova			1.500e	
Obrazloženje						
Kako bi se povezao sistem srednjeg i visokog obrazovanja neophodno bi bilo unaprijediti odredbe Zakona o visokom obrazovanju i odgovarajućeg pravilnika o upisu na studije sa maturalnim i stručnim ispitom na način da ustanove visokog obrazovanja definišu predmete mature, značajne za upis na studije kao i nivo polaganja matematike i stranog jezika (osnovni, viši), za koje bi učenici dobijali veći broj bodova pri upisu na željeni studijski program. To je način da se motivišu učenici da na maturi polažu matematiku i STEM predmete, jer je sada broj učenika koji polažu na maturi ove predmete veoma mali.						
ND75	Priprema predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju	Pripremljen predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju, usaglašen sa odredbama izmjena i dopuna Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju	NI: MPNKS NK: KPS, KEPIF	I - II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju i njegovo usaglašavanje sa izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju unaprijediće se odredbe koje se odnose na praktično obrazovanje kod poslodavca, provjeravanje i ocjenjivanje postignuća učenika u programima, baziranim na ishodima učenja, organizaciju, realizaciju i vrednovanje nastave na daljinu, nedjeljno opterećenje učenika, paralelno obrazovanje učenika, pitanja vezana za stručne saradnike i saradnike u nastavi i druga pitanja kojima će se unaprijediti kvalitet obrazovno-vaspitnog rada u stručnim školama.						
ND76	Priprema predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji	Pripremljen predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji, usaglašen sa odredbama izmjena i dopuna Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju	NI: MPNKS NK: KPS, KEPIF	I - II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji i njegovim usklađivanjem sa izmjenama i dopunama Opšteg unaprijediće se odredbe koje se odnose na uslove za osnivanje specijalističkih odjeljenja, organizaciju, realizaciju i vrednovanje nastave na daljinu, nedjeljno opterećenje učenika, paralelno obrazovanje učenika, pitanja vezana za stručne saradnike i saradnike u nastavi i druga pitanja kojima će se unaprijediti kvalitet obrazovno-vaspitnog rada u gimnazijama.						
ND77	Priprema predloga zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju	Pripremljen predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju sa unapređenim odredbama koje se odnose na nadležnosti ustanova i tijela,	NI: MPNKS NK: KPS, KEPIF	I - II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet

		profesionalni razvoj nastavnika, nastavu na daljinu, licenciranje ustanova i dr.				
Obrazloženje						
Izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju definisaće se bliže nadležnosti ustanova i tijela, stvoriti uslovi za definisanje u podzakonskim aktima uslova za ostvarivanje i način osiguranja kvaliteta i vrednovanja postignuća i druga pitanja, vezana za realizaciju nastave na daljinu, dalje unaprijediti odredbe koje se odnose na pripravnički staž nastavnika, polaganje stručnog ispita nastavnika, načinu i postupku izdavanja i obnavljanja dozvole za rad nastavniku, direktoru i pomoćniku direktora ustanove o izboru programa stručnog usavršavanja nastavnika i dr. Unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika, pored ostalog, kroz promociju ponude različitih oblika profesionalnog razvoja koji odgovaraju kontekstu savremene nastave, uvesti mjere koje osiguravaju primjenu novih vještina u svakodnevnoj nastavi i osigurati odgovarajuće podsticaje za razvoj karijere nastavnika. Sve to doprinijeće unapređenje kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada.						
ND78	Priprema predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama	Pripremljen predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama	NI: MPNKS	II - III kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama unaprijediće se odredbe koje se odnose na nadležnosti organa, institucija i ustanova u postupku provjere i potvrđivanja znanja, vještina i kompetencija, stečenih kroz neformalno i informalno učenje. Kroz jasnije definisanje procedura provjere i potvrđivanja postupak sticanja sertifikata o nacionalnoj stručnoj kvalifikaciji učiniće se transparentnim, unaprijediće se validnost stečenih sertifikata. To će motivisati odrasle polaznike koji su stekli znanja van formalnog obrazovanja da verifikuju prethodno učenje i tako poboljšaju svoj položaj na tržištu rada.						
ND79	Priprema predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrazovanju odraslih	Pripremljen predlog zakona o izmjenama i dopunama o obrazovanju odraslih	NI: MPNKS	II - III kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Izmjenama i dopunama Zakona o obrazovanju odraslih otkloniće se postojeće barijere u postupku osnivanja ustanova za obrazovanje odraslih. To će uticati na povećano učešće odraslih u programima cjeloživotnog učenja.						
Cilj 4.2 Jednake šanse za sve u kulturi						
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		
Broj licenciranih ustanova i pojedinaca	128	20%	20%	30%		
Procenat usaglašenih propisa u oblasti bibliotečke djelatnosti u vezi sa prilagođavanjem osobama sa invaliditetom	0	30%	50%	100%		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i	Izvor finansiranja	

		nadležne komisije		informacija o izradi RIA		
Tematski dio						
TD120	Donijeti Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2022. godinu	Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2022. godinu	NI: MPNKS	II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Cijeneći da su kulturna dobra prepoznata kao važan faktor nacionalne identifikacije i da predstavljaju dugoročan resurs za održivi razvoj, Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara, koji donosi Vlada Crne Gore na predlog ovog ministarstva (shodno članu 128 Zakona o zaštiti kulturnih dobara), predstavlja strategiju finansiranja programa i projekata od značaja za ostvarivanje javnog interesa iz oblasti kulturne baštine Crne Gore odnosno iz oblasti konzervatorske, muzejske, bibliotečke, arhivske i kinotečke djelatnosti. Programom se realizuju programi i projekti za oblasti konzervatorskih i arheoloških istraživanja, konzervatorskih projekata i sprovođenja konzervatorskih mjera, edukacije i doedukacije stručnog kadra, popularizacije i prezentacije kulturne baštine, tehničko-tehnološkog osavremenjavanja, a koji se predlažu na osnovu rezultata Konkursa za raspodjelu sredstava za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara.						
TD121	Donijeti Program razvoja kulture 2022-2026, sa Akcionim planom za 2022. godinu	Program razvoja kulture 2022-2026, sa Akcionim planom za 2022. godinu	NI: MPNKS	II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Nacionalni program razvoja kulture za period 2022:2026. novi je strateški dokument koji će obuhvatiti ciljeve i prioritete razvoja kulture u narednom srednjoročnom periodu i odrediti organizacione, finansijske i administrativne mjere za njihovo ostvarivanje na teritoriji Crne Gore. Sprovođenje razvoja i reformi u ovoj oblasti definisaće se novim aktivnostima koje će do 2026. godine unaprijediti sektor u cjelini, na nacionalnom i opštinskom nivou, a Akcionim planom utvrdiće se prioritete aktivnosti na njegovoj realizaciji u 2022. godini.						
Normativni dio						
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
ND80	Predlog zakona o izmjenama Zakona o bibliotečkoj djelatnosti	Predlog zakona o izmjenama Zakona o bibliotečkoj djelatnosti Usklađivanje terminologije OSI licima	NI: MPNKS	III kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Usklađivanje sa EU pravilima.						

ND81	Predlog zakona o izmjenama Zakona o muzejskoj djelatnosti	Predlog zakona o izmjenama Zakona o muzejskoj djelatnosti Usklađivanje terminologije OSI licima	NI: MPNKS	III kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Usklađivanje sa EU pravilima						
ND82	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kulturi	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kulturi Propisana procedura izbora direktora nacionalnih ustanova kulture na osnovu javnih konkursa	NI: MPNKS NK: KPS, KEPIF	III -IV kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Izmjenama i dopunama Zakona o kulturi obezbijediće se transparentno i meritorno zapošljavanje kojim se postiže profesionalno i kreativno upravljanje u kulturi.						
ND83	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara	MPNKS, Uprava za zaštitu kulturnih dobara	IV kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA	Budžet
Obrazloženje						
Usklađivanje sa EU pravilima.						
Cilj 4.3 Unapređenje kvaliteta usluga za mlade i njihovo učešće u kreiranju javnih politika						
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		
Broj otvorenih omladinskih servisa	11	15	19	24		
Broj angažovanih omladinskih administratora	14	20	25	30		
Broj organizovanih događaja za mlade u okviru omladinskih servisa	65	150	200	270		
Broj mladih koji su aktivno učestvovali u događajima u pravcu kreiranja javnih politika	976	1900	2800	3600		

Broj korisnika besplatne Evropske omladinske kartice koja pruža benefite za mlade		19 344	31 000	46 000	66 000	
Aktivnosti		Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio						
TD122	Utvrđiti Strategiju o mladima	Strategija za mlade 2022-2026	NI: MPNKS NK: KPS, KEPIF	II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA. 5.000 eura za stranog eksperta	Budžet
Obrazloženje						
Strategijom će se definisati strateški ciljevi i mjere koje treba preduzeti da bi se unaprijedio položaj mladih u Crnoj Gori.						
TD123	Donijeti Program unapređenja evropske omladinske kartice	Program za unapređenje Evropske omladinske kartice u Crnoj Gori za period 2022-2024	NI: MPNKS	II kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Predmetni dokument predviđa intenziviranje saradnje u polju omladinske politike, a koji se odnose na: obezbjeđivanje dodatnih popusta za mlade u Crnoj Gori, veći stepen informisanost mladih, veću mobilnost mladih na nivou Crne Gore i Evrope, mogućnost za sticanje dodatnih znanja i vještina u okviru neformalnog obrazovanja, umrežavanje mladih sa biznis sektorom i univerzitetima i drugo.						
Normativni dio						
Aktivnosti		Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
ND84	Izmjeniti i dopuniti Zakon o mladima	Izmjene i dopune zakona o mladima; Prepoznavanje omladinskog rada	NI: MPNKS NK: KPS, KEPIF	IV kvartal 2022.	6500 Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						

Zakonom o mladima, olakšano funkcionisanje oml.centara i njihovo osnivanje, decentralizacija lokalnih akcionih strategija u odnosu na nacionalnu koja je zasnovana na potrebama mladih iz lok.zajednica, omogućavanje i olakšavanje učešća mladih na svim nivoima i u svim oblastima koje ih interesuju, manje normiranja a više da zakon pruži okvir i olakša svima da rade na poboljšanju položaja mladih.

Cilj		4.4 Podsticanje razvoja i povećanje dostupnosti sporta			
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.	
Broj registrovanih i aktivnih sportskih klubova	907	930	960	1000	
Broj izgrađenih, rekonstruisanih, adaptiranih i opremljenih sportskih objekata	0	10	20	30	
Broj sportista do 18 godina uključenih u organizovanu sportsku aktivnost koje sprovode sportske organizacije	14.389	14.489	14.589	14.689	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					
TD124	Utvrđiti Strategiju razvoja sporta 2022-2025.	Usvojena strategija	NI: MPNKS NK: KPS, KEPIF	III kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA. 5.000 eura
Obrazloženje					
Strategijom će se definisati strateški ciljevi i mjere koje treba preduzeti da bi se unaprijedio sport u Crnoj Gori.					
Normativni dio					
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
ND85	Utvrđiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sportu	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sportu	NI: MPNKS NK:KPS, KEPIF	III - IV kvartal 2022	6500

					Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	
Obrazloženje						
Izmjenama i dopunama zakona o sportu, jedne od najproduktivnijih oblasti u Crnoj Gori će se omogućiti mladim sportistima jednakost i motivacija za ostvarivanje boljih rezultata, Licence za trenere inače izdaje nacionalni savez, potrebno je i podići granicu za primanje nacionalnih nadoknada (35 godina).						
Cilj 4.5 Jačanje nacionalne naučne, istraživačke i inovacione infrastrukture						
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		
Globalni indeks inovativnosti (GII) - Komponenta – Infrastruktura ⁴⁰	60	57	55	53		
Broj ukupno registrovanih istraživača u Crnoj Gori (izvještaj Uprave za statistiku - Monstat)	1528	1550	1575	1600		
% bruto društvenog proizvoda-BDP, koji se odvaja za istraživanje i razvoj	0,38%	0,45 %	0,48 %	0,50 %		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Tematski dio						
TD125	Program rada Društva sa ograničenom odgovornošću „Fond za inovacije Crne Gore“ s Finansijskim planom za 2022. godinu	Data saglasnost na Program rada s Finansijskim planom za 2022.	NI:MER NK: KEPIF	I kvartal 2022.	1.000.000,00 za operativne troškove i programske linije podrške inovacijama	1.000.000,00 Budžet; IPA 2020 TA (tbd - evaluacija u toku); Donori (Druga faza projekta "Norveška za vas") - planirana podrška jačanju kapacitet Fonda za inovacije CG
Obrazloženje						

⁴⁰ Izvor: Svjetska organizacija za intelektualnu svojinu (WIPO) - <https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4560>

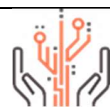
Redovno praćenje realizacije rada institucije u nadležnosti Ministarstva od strane Vlade i usvajanje programa radi odobravanja godišnjih budžetskih sredstava namijenjenih za operativne troškove. Kroz drugu fazu projekta Unapređenje systemske podrške inovacijama i razvoju MMSP "Norveška za vas" planira se jačanje kapaciteta Fonda za inovacije CG. Ukupna planirana podrška sektoru inovacija kroz ovaj projekat iznosi 479,170.00 eura, za period implementacije 1 novembar 2021. – 30 septembar 2023.						
TD126	Izveštaj o radu Društva sa ograničenom odgovornošću „Fond za inovacije Crne Gore“ za 2021	Usvojen Izveštaj o radu Fonda za inovacije CG za 2021.	NI:MER NK: KEPIF	II kvartal 2022.	Nijesu potrebna sredstva	
Obrazloženje						
Redovno praćenje realizacije rada institucije u nadležnosti Ministarstva ekonomskog razvoja.						
TD127	Izveštaj o radu Društva sa ograničenom odgovornošću Inovaciono-preduzetnički centar „Tehnpolis“ Nikšić za 2021. i Program rada s Finansijskim planom za 2022. godinu	Usvojen Izveštaj o radu IPC Tehnpolis za 2021. i data saglasnost na Program rada s Finansijskim planom za 2022.	NI:MER NK: KEPIF	II kvartal 2022.	90.000,00 za operativne troškove	Budžet
Obrazloženje						
Redovno praćenje rada institucije u nadležnosti Ministarstva od strane Vlade i usvajanje programa radi odobravanja godišnjih budžetskih sredstava namijenjenih za operativne troškove.						
TD128	Izveštaj o radu na prioritonom infrastrukturnom Projektu „Naučno-tehnološki park Crne Gore“ za 2021. S Programom rada i Finansijskim planom za 2022. godinu.	Usvojen Izveštaj o radu NTP CG za 2021. i data saglasnost na Program rada s Finansijskim planom za 2022.;	NI:MER NK: KEPIF	II kvartal 2022.	100.000,00 za operativne troškove	Budžet 100.000,00; Donori (Druga faza projekta "Norveška za vas") - planirana podrška jačanju kapaciteta NTP-a - tbd
Obrazloženje						
Redovno praćenje realizacije prioritenog infrastrukturnog projekta i rada institucije u nadležnosti Ministarstva od strane Vlade i usvajanje programa radi odobravanja godišnjih budžetskih sredstava namijenjenih za operativne troškove. Kroz drugu fazu projekta Unapređenje systemske podrške inovacijama i razvoju MMSP "Norveška za vas" planira se jačanje kapaciteta NTP CG. Ukupna planirana podrška sektoru inovacija kroz ovaj projekat iznosi 479,170.00 eura, za period implementacije 1. novembar 2021. – 30. septembar 2023. godine.						

TD129	Izrada Strategija intelektualne svojine Crne Gore za period 2022 – 2025	Donijeta Strategija intelektualne svojine Crne Gore za period 2022 – 2025	NI:Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Privredni sud Crne Gore, Državno tužilaštvo, Uprava prihoda i carina, Tržišna inspekcija, Uprava policije NK: KEPIF	II kvartal 2022.	Implementacija strategije će zahtijevati obezbjeđivanje finansijskih sredstava koje u ovom trenutku nije moguće precizirati. Napominjemo da će značajan dio potrebnih sredstava biti obezbijeđen kroz mehanizme saradnje sa međunarodnim organizacijama, prvenstveno Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu (WIPO).	Budžet, WIPO
Obrazloženje						
Model razvoja koji se zasniva na intelektualnoj svojini je preovlađujući u razvijenim ekonomijama i koristi ga većina zemalja koje žele da razviju uspješnu i konkurentnu nacionalnu ekonomiju. Crna Gora je u prethodnom periodu kreirala održiv sistem intelektualne svojine, kako zakonodavni, tako i institucionalni, koji omogućava stvaraocima da zaštite kreacije svog uma, a u narednom periodu treba nastaviti rad na njegovom daljem unaprjeđenju. Novom nacionalnom strategijom, a koja se radi u saradnji sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu, potrebno je odrediti prioritete i kreirati ciljeve koji će, shodno potrebi daljeg jačanja crnogorske ekonomije, opredijeliti pravce djelovanja i mobilisati sve segmente društva na valorizaciji benefita koje pruža intelektualna svojina.						
TD130	Utvrđiti Strategiju Naučnoistraživačko djelatnosti 2022-2027	Utvrđiti izmjene i dopune Zakona o naučno-istraživačkoj djelatnosti Precizno definisati institucionalni okvir za realizaciju projekata u oblasti NID djelatnosti	MPNKS	III kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA. 1500 e za eksperta	MPNKS
Obrazloženje						
Nova strategija će definisati razgraničenje ingerencija MPNKS i MER.						
Normativni dio						
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	

ND86	Utvrđiti izmjene i dopune Zakona o Naučnoistraživačkoj djelatnosti	Utvrđiti izmjene i dopune Zakona o naučno-istraživačkoj djelatnosti Precizno definisati institucionalni okvir za realizaciju projekata u oblasti NID djelatnosti	NI: MPNKS	III kvartal 2022.	Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA. 1500 e za eksperta	Budžet, Donatori,
Obrazloženje						
Izmjenama i dopunama zakona će definisati razgraničenje ingerencija MPNKS i MER						
ND87	Priprema Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o patentima	Izmjene i dopune Zakona o patentima utvrđene od strane Vlade Crne Gore	NI: MER NK: KEPIF	I-III kvartal 2022.	Nije potrebno obezbjeđivanje sredstava za realizaciju ove aktivnosti Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	/
Obrazloženje						
Izmjenama i dopunama Zakona o patentima će se, u cilju usklađivanja sa pravom EU, urediti izuzeća od pravne zaštite pronalaska sertifikatom o dodatnoj zaštiti (koji je priznat za proizvod koji je sastavni dio lijeka za ljude ili životinje) u odnosu na određene radnje za koje je potrebna saglasnost nosioca sertifikata. Evropska komisija je analizirajući funkcionisanje sertifikata u kontekstu legislative kojom je regulisano stavljanje lijeka na tržište došla da zaključka da postoji snažna potreba za uvođenjem proizvodnog izuzeća od isključivih prava nosioca sertifikata kao zaloga podsticanja inovacija, konkurentnosti, otvaranja novih radnih mjesta i uspostavljanja slobodne konkurencije na globalnom nivou tj. stvaranje ravnopravnih uslova za proizvođače sa sjedištem u EU i proizvođača iz trećih zemalja. Predmetne odredbe će imati odloženu primjenu od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.						
ND88	Priprema Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o žigu	Izmjene i dopune Zakona o žigu utvrđene od strane Vlade Crne Gore	NI: MER NK: KEPIF	I - III kvartal 2022.	Za realizaciju ove aktivnosti potrebno je obezbijediti sredstva za prevođenje teksta Predloga zakona na engleski jezik, a radi slanja na mišljenje Evropskoj komisiji. Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Izmjenama i dopunama Zakona o žigu će se, u cilju usklađivanja sa pravom EU, proširiti lista apsolutnih razloga za odbijanje registracije odnosno poništaj žiga, prošiti obima prava nosioca žiga u dijelu koji se odnosi na robu u tranzitu, brisati uslov da se žigom može zaštititi samo znak koji se može grafički predstaviti, izvršiti izmjene u postupku po primjedbama						

i prigovorima na registraciju žiga pred nadležnim organom, kao i postupak za poništaj i ukidanje žiga, uz promjenu organa pred kojim će voditi navedeni postupci sa suda na nadležni upravni organ, te detaljnije urediti postupak inspeksijskog nadzora i postupak uništenja privremeno oduzete robe						
ND89	Utvrđiti izmjene i dopune Zakona o autorskom i srodnim pravima	Izmjene i dopune Zakona o autorskom i srodnim pravima utvrđene od strane Vlade Crne Gore	NI: MER NK: KEPIF	I - III kvartal 2022	Za realizaciju ove aktivnosti potrebno je obezbijediti sredstva za prevođenje teksta Predloga zakona na engleski jezik, a radi slanja na mišljenje Evropskoj komisiji. Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA.	Budžet
Obrazloženje						
Primarni cilj izmjena i dopuna Zakona o autorskom i srodnim pravima je da se poveća pristup knjigama, časopisima i drugim štampanim materijalima za onu populaciju u Crnoj Gori koja ima poteškoće u korišćenju štampanih materijala, i to konkretno za osobe koje su slijepi, imaju oštećenje vida ili imaju druge poteškoće u korišćenju štampanih materijala. To će biti omogućeno na način da se bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade autorska djela ili predmeti srodnih prava izrade u pristupačnom formatu odnosno formatu u kojem će ih navedene osobe moći koristiti na jednako izvodljiv i udoban način kao i osobe koje nemaju poteškoće u korišćenju štampanih materijala.						
ND90	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o inovacionoj djelatnosti	Usvojen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o inovacionoj djelatnosti	NI:MER NK: KEPIF	IV kvartal 2022.		Budžet
Obrazloženje						
Potpuna implementacija Zakona o inovacionoj djelatnosti omogućena je u septembru 2021. godine, kada su utvrđena podzakonska akta. Tokom kreiranja podzakonskih akata, ali i nakon prvih mjeseci implementacije, uočeno je da mogu uslijediti unapređenja zakonskog okvira u dijelu Fonda za inovacije, evaluacije inovativnih programa i projekata i njihove implementacije.						
ND91	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija	Usvojen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija	NI:MER NK: KEPIF	IV kvartal 2022.		Budžet
Obrazloženje						
Potpuna implementacija Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija omogućena je u septembru 2021. godine, a od početka oktobra otvorena je mogućnost prijave za sticanje statusa korisnika mjera. Tokom kreiranja podzakonskih akata, ali i nakon prvih mjeseci implementacije, uočeno je da treba preispitati set podsticajnih mjera, njihovu efektivnost, iskorišćenost, ali i da postoji niz zakonskih rješenja koje je potrebno prethodno uskladiti sa ovim lex specialis-om, zbog čega su predložene izmjene neophodne u 2022.						

5. Digitalna transformacija

Cilj 5.1 Administracija bez papira i razvoj elektronskih usluga					
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.	
Procenat organa u javnoj upravi u kojima je uspostavljen elektronski sistem upravljanja dokumenatima (izvor: MJUDDM)	38% (2020)	40%	45%	50%	
Broj elektronskih razmjena između registara ⁴¹ (izvor: MJUDDM)	8	15	22	30	
Broj novih e-usluga ⁴² (izvor: MJUDDM)	0	5	10	15	
Procenat građana informisanih o dostupnosti i načinu korišćenja elektronskih usluga (izvor: IPSOS)	22% građana sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama (2019)	30% građana sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	40% građana sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	45% građana sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					
TD131	Implementacija sistema za upravljanje dokumentima u organima sa najvećom interakcijom sa građanima	Informacija o stepenu implementacije sistema (broj novih organa u kojima je sistem implementiran; mogućnosti za uvezivanje sistema sa eSV i portalom e-uprave, itd.)	NI: MJUDDM Organi javne uprave u kojima se implementira sistem	I-IV kvartal 2022.	300.000,00 Budžet (SBS)

⁴¹ Registri koje vode organi prepoznati Zakonom o e-upravi i koji su prijavljeni u metaregistar (zvanična evidencija registara)

⁴² Elektronske usluge visokog nivoa sofisticiranosti, kod kojih je proces zaokružen, što podrazumijeva mogućnost npr, identifikacije, autentifikacije, el. potpisa, el. plaćanje itd.

Obrazloženje						
eDMS u narednom periodu će se unaprijediti kroz redizajn sistema. U cilju razmjene dokumenata potrebno je proširiti sistem na ostale organe uprave, što podrazumijeva razmjenu dokumenata između Vlade i organa državne uprave. Neophodno je povezati sistem Portala e-uprave sa eDMS-om kako bi se u potpunosti pratio tok elektronski podnijetih zahtjeva u okviru e-usluga. Da bi e-uprava i e-kancelarijsko poslovanje zaživjelo u praksi potrebno je, prije svega uticati na promjenu davno stečenih navika u kancelarijskom poslovanju te promjenu svijesti zaposlenih u javnoj administraciji. Upotreba i promet elektronskih dokumenata kroz informacione sisteme, odnosno eDMS iziskuje dodatne obuke i pojednostavljenje propisa koji uređuju elektronsko kancelarijsko poslovanje (Uredba o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave) kao i veću primjenu elektronskog dokumenta propisanog Zakonom o elektronskom dokumentu, kao i upotrebu elektronskog potpisa i elektronskog pečata.						
TD132	Unapređenje elektronske razmjene podataka između registara ⁴³	Informacija o razmjeni podataka između registara	NI: MJUDDIM MUP MPLJIMP Poreska uprava ZOCG JLS Katastar i Ostale institucije vlasnici registara iz metaregistra	I-IV kvartal 2022.	Unapređenje elektronske razmjene podataka između registara ⁴⁴	
Obrazloženje						
Unapređenje platforme za razmjenu podataka; broj registrar koji razmjenjuju podatke; razvoj novih web-servisa za razmjenu podataka.						
TD133	Projekat Montenegro Digital (MD) - implementacija i realizacija projekta	Informacija o realizaciji projekta Montenegro Digital	NI: MJUDDM NK: KPS,KEPIF	II kvartal 2022.	500.000	Budžet
Obrazloženje						
U okviru Strategije reforme javne uprave 2022-2026, prepoznato je pokretanje Montenegro Digital - projekta. Kako bismo sproveli digitalnu transformaciju na nivou cijele Vlade, modernizovali javnu upravu, osnažili interne kapacitete, optimizovali IT troškove i omogućili održivi i svrsishodni razvoj digitalnih servisa i najbolje korisničko iskustvo građanima, Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija pokreće projekat Montenegro Digital, koji će: • Definisati digitalne standarde i standardizovati tehnologiju na nivou cijele Vlade • Obezbijediti modularne nabavke i optimizovati potrošnju u dijelu nabavke IT opreme, softverskih rješenja, licenci i realizacije digitalnih rješenja • Kreirati otvoreno digitalno tržište • Agilni razvoj procesa politika i platformi po potrebama građana.						
Normativni dio						
ND 92	Utvrđivanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o matičnim registrima	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o matičnim registrima	NI:MUP NK:KPS	II kvartal 2022.	Redovni troškovi planirani budžetom	Budžet

⁴³ Regstri koji su evidentirani u metaregistru

⁴⁴ Regstri koji su evidentirani u metaregistru

						Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA
Obrazloženje						
Otklanjanje nedostataka u postojećoj zakonskoj regulativi, odnosno propisivanje pravnog osnova za utvrđivanje cijene obrasca izvoda iz matičnog registra rođenih, kroz izmjene važećeg zakona.						
Cilj 5.2 Jačanje Vladine informatičke infrastrukture						
Indikator učinka		Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.	
Broj korisnika kvalifikovanog elektronskog potpisa		0	30% službenika u organima državne uprave su ovlašćeni za potpisivanje akata	60% službenika u organism državne uprave su ovlašćeni za potpisivanje akata	100% službenika u organism državne uprave su ovlašćeni za potpisivanje akata	
Broj implementiranih usluga od povjerenja		0	3	4	5	
Broj institucija koje koriste državni private cloud sistem		14	16	18	20	
Broj institucija sa izvršenom zamjenom aktivne mrežne opreme na pristupnim tačkama		1	Svih 27 lokacija			
Aktivnosti		Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio						
TD134	Unapređenje serverskih resursa private državnog cloud sistema i disaster recovery sistema	Izveštaj o radu Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija	NI: MJUDDM NK: KPS, KEPIF	IV kvartal 2022.	200,000€	Budžet
Obrazloženje						
Disaster Recovery servis omogućava da se ključni Vladini servisi i sistemi mogu oporaviti u slučajevima elementarnih nepogoda na primarnoj lokaciji u Podgorici. Proces se ogleda u tome da se svi informacioni sistemi u realnom vremenu kopiraju/repliciraju sa jedne na drugu lokaciju putem sigurne konekcije i u krajnjem koriste ukoliko dođe do havarije na primarnoj lokaciji.						
TD135	Implementacija certification authority (CA) u cilju digitalizacije servisa i pružanja elektroinskih usluga povjerenja za organe uprave	Usvojena Informacija o implementaciji certification authority (CA)	NI: MJUDDM NK: KPS, KEPIF	I-IV kvartal 2022.	500,000€	
Obrazloženje						

Za potrebe implementacije novog internog CA u 2021. godini izvršena je nabavka hardvera i njegovom instalacijom biće uspješno realizovana I faza projekta, a u 2022. predviđena je realizacija II faze projekta u vidu nabavke i instalacije potrebnih softverskih alata u cilju pružanja usluga povjerenja.

TD136	Unapređenje mreže organa državne uprave (zamjena aktivne mrežne opreme na 27 lokacija)	Usvojena Informacija o unapređenju mreže organa državne uprave	NI: MJUDDM NK: KPS, KEPIF	I-IV kvartal 2022.	220,000€	

Obrazloženje

Ovaj projekat se odnosi dalji nastavak unapređenja jezgra mreže organa državne uprave u vidu nabavke aktivne mreže opreme sa pratećim modulima u cilju zamjene dotrajalih uređaja koji treba da doprinesu pouzdanom protoku podataka. Isto je potrebno odraditi i na 27 lokacija (zgrade Skupštine, Ministarstva finansija, Ministarstva vanjskih poslova, zgrada Vlade...) koje su direktno povezane na jezgro mreže, budući da je većina uređaja starija od 10 godina, kako bi se prevenirali eventualni ispadi i nedostupnost servisa (internet) i obezbjedili sigurnu kriptovanu konekciju i veći protok podataka. U okviru ove nabavke potrebno je jačati i primarni private cloud sistem, budući da zahtjevi za ustupanje resursa kontinuirano pristižu, te da smo samo u 2020. i 2021. godini za potrebe državnih organa u prvo redu Vlade Crne Gore, Ministarstva finansija i socijalnog staranje, Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstvo zdravlja, Uprave za kadrove, Agencija za zaštitu konkurencije, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Uprava za dijasporu, Predsjednik Crne Gore, Agencija za investicije ustupili resurse koji su ovim organima ostvarili uštedu od minimum 400,000€. Tokom 2021. je rađeno na projektu implementacija DR lokacija koja omogućava replikaciju ključnih informacionih sistema hostovanih na primarnoj lokaciju u cilju čuvanja kopija podataka i mogućnosti oporavka istih u slučaju elementarnih nepogoda

Normativni dio

Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
ND93	Utvrđiti izmjene i dopune Zakona o informacionoj bezbjednosti	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o informacionoj bezbjednosti	NI: MJUDDM NK: KPS KEPIF	I - IV kvartal 2022	Za potrebe opravdnosti izrade propisa odnosno njegove implementacije izradiće se analiza procjene uticaja propisa koja će se prikazati u Izvještaju (RIA obrazac)	Budžet

Obrazloženje

Unapređenje teksta Zakona u cilju jačanja sajber bezbjednosti i prepoznavanja nove institucije kao mehanizma za sprovođenje te aktivnosti. Pored navedenog izmjena odredbi koje se odnose na kritičnu informatičku infrastrukturu i usklađivanje sa NIS Direktivom EU. Zavisno od obima izmjena može dobiti koncept novog zakona.

Cilj

5.3 Jačanje digitalnih vještina i prevazilaženje digitalnog jaza

Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.
Broj obučenih javnih službenika na nivou svih Ministarstava koristeći Curriculum Digitalne Akademije	N/A	100	300	500

Broj realizovanih programa na Digitalnoj Akademiji	0	3	6	9	
Broj korisnika aktivnosti na prevazilaženju digitalnog jaza	0	700	700	700	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					
TD137	Digitalna Akademija	Informacija - Osnovana, uspostavljena i funkcionalna Digitalna akademija.	NI: MJUDDM NK: KPS KEPIF	I – IV kvartal 2022.	300.000 Budžet
Obrazloženje					
Uspostavljanje Digitalne akademije za javne službenike, privatni i akademski sektor - u saradnji sa Harvard univerzitetom, međunarodnim partnerima i lokalnim ICT klasterom, radimo na pilot konceptu i programa buduće Digitalne akademije za državne službenike i relevantne aktere. Svi resursi, programi, alati, metodologije, lekcije koje budu proizvod rada akademije biće javno dostupni i biće na raspolaganju zainteresovanim građanima, organizacijama, akademskom i privatnom sektoru. Cilj je edukovati javne službenike i građane, sa posebnim fokusom na marginalne grupe građana, povećati stepen obrazovanja u oblastima programiranja, projekt menadžmenta, human centric dizajna, analitičkog razmišljanja i savremenim digitalnim disciplinama. Tražena budžetska sredstva će se koristiti za uspostavljanje akademije, snimanje trening materijala, infrastrukturu, građenje kapaciteta, konsultantske usluge i slično.					
TD138	Program podrške razvoju IT vještina studenata na Univerzitetu CG kroz program podrške u osnivanju Instituta za programiranje u saradnji sa poslovnom zajednicom	Usvojen Program podrške razvoju IT vještina studenata na Univerzitetu CG na osnovu kojeg će se vršiti kofinansiranje projekta u iznosu od maksimum 15% vrijednosti projekta, podrška u saradnji sa poslovnom zajednicom	MJUDDM u saradnji sa Univerzitetom Crne Gore, poslovnom zajednicom i međunarodnim partnerima	I - IV kvartal 2022	100.000 Budžet
Obrazloženje					
MJUDDM će finansirati 15% vrijednosti projekta podrške u osnivanju Instituta za programiranje, ostatak će biti finansira od strane drugih partnera					
Cilj		5.4 Dostići viši nivo pokrivenosti i razvoja elektronske komunikacione infrastrukture			
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.	
Procenat pokrivenosti domaćinstava fiksnim Broadband-om brzinom od 100Mbps+	75%	76,7%	79%	81,6%	

Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					
TD139	Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori za period 2019-2023, za 2021. godinu	Usvojen Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori za period 2019-2023, za 2021. godinu	NI: MER NK:KEPIF	II kvartal 2022	Nisu potrebna dodatna sredstva. Neće se raditi RIA
Obrazloženje					
Izveštajem će se prikazati rezultati aktivnosti iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori za 2021. godinu					
TD140	Donijeti Nacionalni plan razvoja širokopoljnih mreža nove generacije	Usvojen Nacionalni plan razvoja širokopoljnih mreža nove generacije 2023-2027	NI: MER NK: KEPIF	I-IVkvartal 2022	20.000 Budžet
Obrazloženje					
Propisivanje ciljeva, mjera i modela za razvoj širokopoljnog pristupa, sa ciljevima koji će u najvećoj mjeri biti u skladu sa dokumentom EU „Evropsko gigabitno društvo 2025“.					
TD141	Strategija uvođenja 5G mobilnih komunikacionih mreža u Crnoj Gori 2023-2027	Donijeta Strategija uvođenja 5G mobilnih komunikacionih mreža u Crnoj Gori 2023-2027	NI: MER NK: KEPIF	IV kvartal 2022	20.000 Budžet
Obrazloženje					
U skladu sa Akcionim planom za uspostavljanje Zajedničkog regionalnog tržišta (CRM) i Memorandumom o razumijevanju za 5G Vlada CG je u obavezi da usvoji Strategiju za uvođenje 5G U Crnoj Gori.					
Normativni dio					
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
ND94	Zakon o elektronskim komunikacijama	Utvrđen Zakon o elektronskim komunikacijama	NI: MER NK: KEPIF	I - IV kvartal 2022	20.000 eura Budžet

					Za utvrđivanje procjene uticaja propisa će biti urađena RIA	
Obrazloženje						
Utvrđivanjem Zakona o elektronskim komunikacijama će se: 1. izvršiti usklađivanje sa Zakonom o državnoj upravi („Službeni list Crne Gore“, br.78/18 i 70/21); 2. prenijeti dio Direktive 2014/61/EU, čime se definiše i i uređuje način funkcionisanja: - fizičke infrastrukture u zgradi, -fizičke infrastrukture u zgradi prilagođene mrežama velikih brzina, i - pojam pristupne tačke; i 3. Transponovanje i efikasna primjena Direktive EU o evropskom elektronskom komunikacionom kodu 2018/1972. Donošenjem Zakona o elektronskim komunikacijama proizilazi obaveza izrade i donošenja novih podzakonskih akata.						

6. CRNA GORA – BUDUĆA ČLANICA EVROPSKE UNIJE SA OJAČANOM POZICIJOM NA MEĐUNARODNOJ SCENI

Cilj 6.1 Postignuta spremnost za članstvo u EU i unaprijeđena informisanost javnosti o procesu pristupanja i članstva u EU					
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.	
Procenat realizacije PPCG		75%	80%	85%	
Procenat realizacije Mapa puta za pregovaračka poglavlja	-	80%	85%	90%	
Procenat veoma dobro i dobro informisanih o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji	45,4%, odnosno 48,3% veoma dobro i dobro informisanih o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji i EU (Istraživanje Agencije De Facto realizovano u periodu 19. Novembra – 4. decembra 2021)	Najmanje 50 % veoma dobro i dobro informisanih građana o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji i EU Izvor: istraživanje javnog mnjenja, Agencija De Facto	Najmanje 50% veoma dobro i dobro informisanih građana o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji i EU Izvor: istraživanje javnog mnjenja, Agencija De Facto	Najmanje 50% veoma dobro i dobro informisanih građana o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji i EU Izvor: istraživanje javnog mnjenja, Agencija De Facto	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					
TD142	Donijet Izvještaj o realizaciji PPCG-a za I kvartal	Usvojen izvještaj	KPS KEP	II, III i IV kvartal 2022 Priprema kapacitetima KEI	Budžet
Obrazloženje					
Izvještaj će sadržati pregled realizacije aktivnosti iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2022–2023.					
TD143	Donošenje Izvještaja o realizaciji Akcionog plana za 2021. i donošenje i realizacija Akcionog plana za 2022. za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2019 – 2022	Donijeti Izvještaj i Akcioni plan Realizovano najmanje 60% aktivnosti iz AP	GSV Svi resori	I kvartal 2022.	Budžet
Obrazloženje					

Novi Akcioni plan za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2019–2023. za 2022. godinu definisaće nove aktivnosti koje doprinose realizaciji definisanih operativnih i strateških ciljeva, rokove za njihovo izvršenje i nosioce aktivnosti i dati prikaz planiranih finansijskih sredstava za njihovo sprovođenje. Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2019–2023. u 2021. godini pružiće pregled ostvarenih dostignuća i rezultata u toku 2021, status realizacije aktivnosti, pregled planiranih i utrošenih sredstava i preporuke za efikasniju realizaciju aktivnosti i sprovođenje Strategije.						
TD144	Pripremiti izvještaj o realizaciji AP za uspostavljanje sistema sopstvenih sredstava EU u CG	Usvojen Izvještaj o realizaciji AP za uspostavljanje sistema sopstvenih sredstava EU u CG	NI: MFSS NK: KPS, KEPIF	II kvartal 2022.		Budžet
Obrazloženje						
Vlada Crne Gore usvojila je usvojila Akcioni plan za uspostavljanje sistema sopstvenih sredstava EU u Crnoj Gori, uz obavezu izvještavanja o realizaciji Akcionog plana na godišnjem nivou.						
Cilj		6.2 Unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira za oblast vanjskih odnosa i vanjske, bezbjednosne i odbrambene politike				
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		
Procenat usklađenosti zakonodavnog i institucionalnog okvira za oblast razvojne saradnje i humanitarne pomoći sa pravnom tekovinom Evropske unije (izvor: Izvještaj EK)	Djelimična usklađenost 80%	Potpuna usklađenost 100%	Potpuna usklađenost 100%	Potpuna usklađenost 100%		
Procenat usklađenosti međunarodnih restriktivnih mjera koje donosi Crna Gora sa zajedničkom vanjskom i bezbjednosnom politikom Evropske unije (izvor: Izvještaj o radu Ministarstva vanjskih poslova)	Potpuna usklađenost 100%	Potpuna usklađenost 100%	Potpuna usklađenost 100%	Potpuna usklađenost 100%		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Normativni dio						
ND 95	Utvrđivanje Predloga zakona o izmjeni i dopuni	Utvrđen Predlog zakona	NI: MVP NK:KPS	II kvartal	Biće pripremljen RIA obrazac	

	zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama ⁴⁵					
Obrazloženje						
Izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama unaprijediće se sprovođenje odluka kroz sve institucije sistema u skladu sa međunarodnim standardima.						
ND 96	Priprema predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći	Utvrđen predlog zakona	NI: MVP NK:KPS	IV kvartal 2022.	Biće pripremljen RIA obrazac	
Obrazloženje						
Predloženim izmjenama i dopunama zakona obezbijediće se potpuna usklađenost sa pravnom tekovinom Evropske unije.						
Cilj 6.3 Jačanje angažmana i vidljivosti Crne Gore u multilateralnom sistemu						
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.		
Crna Gora članica Savjeta Ujedinjenih nacija za ljudska prava u periodu 2022-2024	Ne	Da	Da	Da		
Kandidatura Crne Gore za članstvo u Savjetu bezbjednosti Ujedinjenih nacija u periodu od 2026 - 2027	Povećanje 10% podrški u odnosu na broj ostvaren na početku tekuće godine	Povećanje 40% podrški u odnosu na broj ostvaren na početku tekuće godine	Povećanje 40% podrški u odnosu na broj ostvaren na početku tekuće godine	Povećanje 60% podrški u odnosu na broj ostvaren na početku tekuće godine 100 država		
Broj regionalnih inicijativa kojima predsjedava Crna Gora	1	2	1 (predsjedavanje SEECIP traje do juna 2023)	-		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja	
Tematski dio						
TD145	Izrada programa predsjedavanja Procesu saradnje u jugoistočnoj Evropi (SEECIP) 2022-2023.	Usvojen Program (Utvrđeni prioriteta predsjedavanja, plan aktivnosti i budžet predsjedavanja)	NI: MVP NK:KPS	II kvartal 2022	125.000e	Budžet

⁴⁵ Predviđeno za IV kvartal Programa rada Vlade za 2021. Zbog dinamike usaglašavanja, postoji mogućnost da predlog Zakona bude utvrđen u I kvartalu 2022.

Obrazloženje						
Učinak Crne Gore, kao geografski i demografski male zemlje, na multilateralnom planu daleko je veći u okviru regionalnih inicijativa i organizacija, nego u forumima evropskog ili globalnog formata. Naši naponi da doprinesemo unapređenju odnosa i saradnje u regionu jugoistočne Evrope, kanalisani kroz okvir SEEEP imaju potencijal da daju znatno veći učinak kako u dostizanju ukupnog razvoja i napretka JIE, tako i u smislu pozicioniranja Crne Gore kao relevantnog činioca u izgradnji dijaloga i razumijevanja i u globalnim okvirima. Pored toga, ključne aktivnosti koje se sprovode u okviru SEEEP, poput Strategije JIE 2030, komplementarne su sa svim prioritetima Programa rada Vlade za 2021. godinu, te će na toj liniji biti definisani i prioriteti našeg predsjedavanja.						
TD146	Učešće u radu Savjeta Ujedinjenih nacija za ljudska prava u periodu 2022-2024	Izveštaji o tri godišnja zasjedanja Savjeta za ljudska prava	NI: MVP NK:KPS	II, III i IV kvartal 2022.	Učešće u radu Savjeta Ujedinjenih nacija za ljudska prava u periodu 2022-2024	
Obrazloženje						
Članstvom u Savjetu Crna Gora potvrđuje svoju posvećenost poštovanju ljudskih prava, kao i spremnost da aktivno djeluje u tom pravcu na međunarodnom planu. Članstvo će doprinijeti i unutrašnjem jačanju institucija i profesionalnih kapaciteta.						
TD147	Priprema za kandidature Crne Gore za članstvo u Savjetu bezbjednosti u periodu 2026-2027	Odluka o formiranju radnog tijela za pripremu kampanje Pripremljen predlog plana aktivnosti i budžeta za realizaciju kampanje	NI: MVP NK:KPS	IV kvartal		
Obrazloženje						
Članstvom u Savjetu bezbjednosti Ujedinjenih nacija Crna Gora potvrđuje svoj kredibilitet u međunarodnoj zajednici. Kao članica jednog od glavnih organa UN, svojim glasom i aktivnim učešćem, Crna Gora bi aktivno doprinosila i jednom od ključnih ciljeva UN, očuvanju međunarodnog mira. Na unutrašnjem planu, članstvom u SB UN bi se jačali profesionalni kapaciteti organa državne uprave.						
TD148	Predsjedavanje regionalnom inicijativom- Američko-jadranska povelja (A5)	Informacija o realizaciji aktivnosti u okviru predsjedavanja Crne Gore Američko-jadranskom poveljom (A5)	NI: MVP NK:KPS	IV kvartal 2022.	12.000 MVP 37.500 MO	Budžet
Obrazloženje						

Američko-jadranska povelja se potvrdila kao važan forum i instrument jačanja regionalne saradnje i kanalisanja evroatlantskih aspiracija država regiona i JIE. Tokom predsjedavanja Crne Gore u 2022. fokus će biti stavljen na promociju Zapadnog Balkana i potrebu da region bude zastupljeniji u raspravama unutar NATO i EU. Takođe, pažnja će biti usmjerena na dalji razvoj zajedničkih sposobnosti i zajedničko učešće u međunarodnim misijama i operacijama, a posebno NATO misijama i operacijama.

Cilj 6.4 Unapređenje procesa i jačanje kapaciteta od značaja za sprovođenje utvrđenih prioriteta vanjske politike					
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.	
Ukupan broj diplomatsko-konzularnih predstavništava Crne Gore u inostranstvu (izvor: Budžet MVP)	38	40	40	40	
Broj zaposlenih u službi vanjskih poslova koji je pohađao bar jedan program stručnog usavršavanja u organizaciji Diplomatske akademije i/ili programa međunarodne saradnje (izvor: Godišnji izvještaj o radu MVP)	43 (80% žena)	45 (60% žena)	60 (60% žena)	75 (60% žena)	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					
TD149	Organizovanje XV Ljetnje škole za mlade diplomate „Gavro Vuković“	Informacija o održavanju ljetnje škole	NI: MVP NK: KPS	III kvartal 2022.	50.000 Eura 25.000e Budžet 25.000e UNDP
Obrazloženje					
Ljetnja škola je globalni forum koji okuplja mlade diplomate iz cijelog svijeta i predstavlja priliku za učenje, povezivanje i promociju Crne Gore.					
TD150	Pripremanje predloga Strategije vanjske politike Crne Gore 2023-2026	Usvojena Strategija vanjske politike Crne Gore 2023-2026	NI: MVP NK: KPS	IV kvartal 2022.	
Obrazloženje					

Strategija vanjske politike Crne Gore 2023-2024 daće predlog strateških ciljeva, kao i operativnih ciljeva za postizanje strateških ciljeva za period od četiri godine, u skladu sa utvrđenim vanjsko političkim prioritetima, kao i prateći akcioni plan s procjenom troškova.						
TD151	Donošenje Odluke o otvaranju Ambasade Crne Gore u Državi Izrael	Donešena odluka o otvaranju Ambasade Crne Gore u Državi Izrael	NI: MVP NK: KPS,KEPIF	IV kvartal 2022.		
Obrazloženje						
Donošenje odluke o otvaranju Ambasade Crne Gore u Državi Izrael je od značaja za unapređenje sveukupnih bilateralnih odnosa, političkih kontakata, ekonomske saradnje.						
TD152	Usvajanje Informacije o planu rada tokom pradsjedavanja CEFTA-om	Usvojena Informacije o planu rada tokom pradsjedavanja CEFTA-om	NI: MER NK: KEPIF	IV kvartal 2022.		
Obrazloženje						
Crna Gora dolazi na red da predsjedava CEFTA-om 2023. godine						
Normativni dio						
	Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
ND 97	Usvajen Predlog zakona o spoljnoj trgovini robom i uslugama koje mogu da se koriste za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje	Utvrđen Predlog zakona	NI: MER NK: KEPIF	II kvartal 2022.		
Obrazloženje						
Zakon koji je potreban kako bi se uskladili sa EU regulativom.						
ND98	Utvrđivanje Zakona o Dodatnom protokolu 7	Utvrđen Predlog zakona	NI: MER NK: KEPIF	III kvartal 2022.		
Obrazloženje						
Nakon analize dosadašnje primjene CEFTA 2006 Sporazuma, kao jedan od nedostataka Sporazuma smatra se i neadekvatno rješavanja trgovinskih sporova u CEFTA region. Dodatni protokolom uspostaviće se sistem rješavanja sporova koji će značajno usaglašen sa pravilima Svjetske trgovinske organizacije.						

Cilj		6.5 Unapređenje sistema odbrane Crne Gore			
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.	
Umanjenje procenta viškova ubojnih sredstava i municije smanjene stabilnosti	0%	2%	5%	7%	
Normativni dio					
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
ND99	Izrada Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani	NI: MO NK: KPS	I - IV kvartal 2022 Za realizaciju aktivnosti nijesu potrebna finansijska sredstva Za predlog zakona biće izrađen detaljan RIA obrazac	
Objašnjenje					
Predlogom zakona izvršice se poboljšanje važećeg zakona, a naročito u dijelu koji se odnosi na integritet, vojnu disciplinu, radno-pravne odnose lica u službi u Vojski Crne Gore, upravljanje vojnog vazdušnog saobraćaja, inspeksijski nadzor i unutrašnju kontrolu u oblasti odbrane itd.					
ND100	Izrada Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vojski Crne Gore	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vojski Crne Gore	NI: MO NK: KPS	I - IV kvartal 2022. Za realizaciju aktivnosti nijesu potrebna finansijska sredstva Za predlog zakona biće izrađen detaljan RIA obrazac	/
Objašnjenje					
Predlogom zakona izvršice se poboljšanje važećeg zakona, a naročito u dijelu koji se odnosi na integritet, vojnu disciplinu, radno-pravne odnose lica u službi u Vojski Crne Gore.					
Cilj		6.6 Aktivan doprinos kolektivnom sistemu odbrane, učešće u NATO, EU i UN misijama i operacijama			
Indikator učinka	Polazna vrijednost – 2021.	Prelazna vrijednost – 2022.	Prelazna vrijednost – 2023.	Ciljna vrijednost – 2024.	
Broj pripadnika Vojske Crne Gore u NATO, EU i UN misijama, operacijama i aktivnostima	Učešće u KFOR, eFP, NMI, EUTM, EU ATALANTA i UN MINURSO (dva odjeljenja i do 5 štabnih oficira)	Učešće u KFOR, eFP, NMI, EUTM, EU ATALANTA i UN MINURSO (dva odjeljenja i do 5 štabnih oficira)	Učešće u KFOR, eFP, NMI, EUTM, EU ATALANTA i UN MINURSO (jedan vod, jedno odjeljenje i do 5 štabnih oficira)	Učešće u KFOR, eFP, NMI, EUTM, EU ATALANTA i UN MINURSO (jedan vod, jedno odjeljenje i do 5 štabnih oficira)	

(Izvor: izvještaj o učešću pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu u 2021.godini)					
Broj predstavnika Vojske Crne Gore komandnoj strukturi i NATO strukturi snaga (Izvor: izvještaj o učešću pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu u 2021.godini)	Učešće u NATO snagama za brzo reagovanje (VJTF) 2020-2022 (jedan vod) i 1-2 štabna oficira. Učešće u NATO komandnoj strukturi na strateškom nivou (dva predstavnika), operativnom (jedan predstavnik) i taktičkom (jedan predstavnik)	Učešće u NATO snagama za brzo reagovanje (VJTF) 2020-2022 (jedan vod) i VJTF 2022-2024 (jedno odjeljenje) i 1-2 štabna oficira. Učešće u NATO komandnoj strukturi na strateškom nivou (dva predstavnika), operativnom (jedan predstavnik) i taktičkom (jedan predstavnik)	Učešće u VJTF 2022-2024 (jedno odjeljenje) i 1-2 štabna oficira. Učešće u NATO komandnoj strukturi na strateškom nivou (dva predstavnika), operativnom (jedan predstavnik) i taktičkom (jedan predstavnik)	Učešće u VJTF 2022-2024 (jedno odjeljenje) i NRI (jedna pješadijska četa) i 1-2 štabna oficira. Učešće u NATO komandnoj strukturi na strateškom nivou (dva predstavnika), operativnom (jedan predstavnik) i taktičkom (jedan predstavnik)	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije i nadležne komisije	Planirani početak i Završetak aktivnosti	Sredstva za realizaciju i informacija o izradi RIA	Izvor finansiranja
Tematski dio					
T153	Priprema i upućivanje pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodne misije i operacije	Izvjestaj o učešću pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu	NI: MO NK: KPS	I – II kvartal 2022	815.476,00e Budžet
Obrazloženje					
Doprinos Crne Gore, kao članice NATO, kolektivnom sistemu bezbjednosti i uspostavljanju i održavanju mira na regionalnom i globalnom planu. Učešće u KFOR (do 2 pripadnika), eFP (jedno odjeljenje), NMI (1 pripadnik), EUTM (1 pripadnik), EU ATALANTA (jedan tim), UN MINURSO (1 pripadnik)					
T154	Opremanje i modernizacija deklariranih jedinica u skladu sa NATO ciljevima sposobnosti	Izvjestaj o stanju u Vojsci Crne Gore	NI: MO NK: KPS	I - II kvartal 2022	1.150.000,00e Budžet
Obrazloženje					
Dalje unapređene sposobnosti Vojske Crne Gore u skladu sa zahtjevima NATO ciljeva sposobnosti, Isporuka i uvođenje u operativnu upotrebu 37 lako oklopnih pješadijskih motornih vozila (JLTV), 25 samoupravljivih oružnih stanica i druge opreme					

T 155	Obuka pripadnika i jedinica Vojske Crne Gore kroz učešće u nacionalnim i međunarodnim vježbama	Izveštaj o stanju u Vojsci Crne Gore, Izveštaj MO	NI: MO NK: KPS	I- II kvartal 2022	350.000,00 EUR	Budžet
Obrazloženje						
Dalje unaprijeđenje sposobnosti i kapaciteta u procesu planiranja i realizacije vježbi, kao i procesu donošenja vojnih odluka						

Aneks 1: Usklađenost SPRV 2022-2024. sa Nacionalnom strategijom održivog razvoja 2030.

NSOR do 2030	SREDNJOROČNI PROGRAM RADA VLADE 2022-2024.
Tematsko područje → Ciljevi → Mjere → Podmjere → Indikatori	Prioritet → Cilj → Indikator → Aktivnosti
TEMATSKA PODRUČJA: 2. DRUŠTVENI RESURSI - PODRŠKA VRIJEDNOSTIMA, NORMAMA I OBRASCIMA PONAŠANJA 5. UNAPREĐENJE SISTEMA UPRAVLJANJA ZA ODRŽIVI RAZVOJ 6. FINANSIRANJE ZA ODRŽIVI RAZVOJ	PRIORITET 1: Vladavina prava i jednake šanse
1. Strateški cilj 2.3. „Razvijati državu kao efikasnu vladavinu prava“ Mjera 2.3.1 Jačati povjerenje građana u demokratski politički sistem i njegove institucije SDG 16 (16.6, 16.a) Mjera 2.3.2 Obezbijediti uslove za eliminaciju korupcije, organizovanog kriminala, kriminala i terorizma SDG 8 (8.7), SDG 16 (16.1, 16.3, 16.4, 16.5, 16.6, 16.7, 16.10 i 16.a) Podmjera 2.3.2.5 Izgraditi djelotvorne, odgovorne i transparentne institucije na svim nivoima, SDG 16 (16.6) i sve podmjere koje su u okviru 2.3.1. 1. U skladu i sa strateškim ciljem 5.1 „Jačati sistem upravljanja za održivi razvoj“ Mjera 5.1.2 Ojačati učešće zainteresovane i stručne javnosti u donošenju i sprovođenju odluka značajnih za održivi razvoj SDG 16 (16.6, 16.7) 2. Strateški cilj 2.3. „Razvijati državu kao efikasnu vladavinu prava“ Mjera 2.3.1 Jačati povjerenje građana u demokratski politički sistem i njegove institucije SDG 16 (16.6, 16.a) Mjera 2.3.2. Obezbijediti uslove za eliminaciju korupcije, organizovanog kriminala, kriminala i terorizma SDG 8 (8.7), SDG 16 (16.1, 16.3, 16.4, 16.5, 16.6, 16.7, 16.10 i 16.a) Podmjera 2.3.2.5 Izgraditi djelotvorne, odgovorne i transparentne institucije na svim nivoima, SDG 16 (16.6) i sve podmjere koje su u okviru 2.3.1. 3. Strateški cilj 5.1 „Jačati sistem upravljanja za održivi razvoj“ Mjera 5.1.1 Uspostaviti mjerljivost rezultata rada javne uprave SDG 16 (16.6, 16.7, 16.10, 16.b), 17 (17.9, 17.18, 17.19)	Cilj 1.3. Zakonita, transparentna i inkluzivna javna uprava
1. Strateški cilj 2.3. „Razvijati državu kao efikasnu vladavinu prava“ Mjera 2.3.2. Obezbijediti uslove za eliminaciju korupcije, organizovanog kriminala, kriminala i terorizma SDG 8 (8.7), SDG 16 (16.1, 16.3, 16.4, 16.5, 16.6, 16.7, 16.10 i 16.a) Podmjera 2.3.2.5 Izgraditi djelotvorne, odgovorne i transparentne institucije na svim nivoima, SDG 16	Cilj 1.4. Unapređenje ambijenta u oblasti slobode izražavanja i slobode medija

(16.6). Podmjera 2.3.2.6 Obezbjediti javni pristup informacijama i zaštititi osnovne slobode novinara u skladu sa međunarodnim ugovorima, SDG 16 (16.10).	
Kao prioritetne za dostizanje strateškog cilja NSOR – Razvijanje države kao efikasne vladavine prava – izdvajaju se sljedeće mjere: 1. Jačati povjerenje građana u demokratski politički sistem i njegove institucije – SDG 16 (16.6.) 2. Obezbjediti uslove za eliminaciju korupcije, organizovanog kriminala, kriminala i terorizma – SDG 16 (16.1, 16.3, 16.4, 16.5, 16.6, 16.7, 16.10 i 16.a) Kako je navedeno u NSOR-u "realizacijom ovih mjera Crna Gora će doprinijeti ostvarivanju cilja 16 održivog razvoja, posebno u dijelu obezbjeđenja univerzalnog pristupa pravdi i izgradnji djelotvornih institucija.“ Cilj 16: „Promovisati miroljubiva i inkluzivna društva za održivi razvoj, obezbijediti svima pristup pravdi i izgraditi djelotvorne, odgovorne i inkluzivne institucije na svim nivoima“	Cilj 1.7. Smanjiti i eliminisati uticaj transnacionalnog organizovanog kriminala na crnogorsko društvo i identifikovati mjere za jačanje borbe protiv organizovanih kriminalnih grupa
TEMATSKA PODRUČJA: 6. FINANSIRANJE ZA ODRŽIVI RAZVOJ 4. UVOĐENJE ZELENE EKONOMIJE 2. DRUŠTVENI RESURSI - PODRŠKA VRIJEDNOSTIMA, NORMAMA I OBRASCIMA PONAŠANJA	PRIORITET 2: ZDRAVE FINANSIJE I EKONOMSKI RAZVOJ
1. Strateški cilj 6.2 „Omogućiti uvođenje zelene ekonomije mobilizacijom sredstava za finansiranje održivog razvoja Mjera 6.2.5 Upravlјati javnim dugom na principima međugeneracijske ravnoteže i održivog razvoja SDG 10 (10.5), SDG 17 (17.4, 17.13, 17.14, 17.18, 17.19)	Cilj 2.2. Unapređenje fiskalne održivosti
1. Strateški cilj 4.4 „Omogućiti održivo upravlјanje resursima obalnog područja i podsticati plavu ekonomiju“ Mjera 4.4.1 - Očuvati atraktivnost obalnog područja za razvoj održivog turizma SDG 12 (12.2, 12.b), 14 (14.2), 17 (17.4) Mjera 4.4.2 - Obnoviti i očuvati vrijedne ruralne prostore SDG 8 (8.2), 10 (10.2, 10.7), 12 (12.2), 14 (14.5) Mjera 4.4.3 - Podržati održivu valorizaciju i očuvanje resursa mora SDG 12 (12.2), 14 (14.1, 14.2, 14.4, 14.5, 14.6, 14.c), 17 (17.14)	Cilj 2.3. Jačanje investicionih aktivnosti u sektoru turizma
1. Strateški cilj 6.2 „Omogućiti uvođenje zelene ekonomije mobilizacijom sredstava za finansiranje održivog razvoja“ Mjera 6.2.1 Pružiti finansijsku podršku razvoju mehanizama i kapaciteta za uvođenje zelene ekonomije u deset prioritetnih sektora (9.b), 10 (10.1, 10.2, 10.4, 10.b), 12 (12.a, 12.c), 13 (13.3), 15 (15.a, 15.b), 17(17.1, 17.3, 17.14, 17.16).	Cilj 2.4. Smanjenje sezonalnosti i regionalne neujednačenosti i povećanje nivoa kvaliteta usluge i kapaciteta

Podmjera 6.2.1.1 Otvirati nova zelena radna mjesta, prvenstveno s ciljem ubrzanog razvoja sjevernog regiona, smanjenja siromaštva i nejednakosti, u sljedećim prioritetnim sektorima, SDG 12 (12.c), 10 (10.1, 10.2, 10.4): (i) Održiva poljoprivreda i ruralni razvoj (uključujući: promociju područja sa ograničenim mogućnostima za poljoprivrednu proizvodnju; očuvanje i održivo korišćenje genetskih resursa; organsku proizvodnju; i održivo korišćenje planinskih pašnjaka), SDG 15 (15.a, 15.b) (ii) Jačanje veza turizma i poljoprivrede (iii) Održivo šumarstvo SDG 15 (15.b) (iv) Razvoj zelenih vidova turizma - diverzifikacija turističke ponude. Takođe, može se uvezati sa NSOR, odnosno strateškim ciljem: "Postizanje ravnomjernijeg socio-ekonomskog razvoja svih jedinica lokalne samouprave i regiona, zasnovanog na konkurentnosti, inovativnosti i zapošljavanju (s posebnim akcentom na razvoj sjevernog regiona). Radi postizanja navedenog cilja, potrebno je realizovati sljedeće prioritetne mjere: - Unaprijediti saobraćajnu i ostalu infrastrukturu, kao preduslove za razvoj SDG 9 (9.1) - Uspostaviti povoljan društveni i socio-ekonomski ambijent, koji treba da spriječi dalja negativna demografska kretanja na sjeveru Crne Gore – SDG 8 (8.3) i SDG 10 (10.2) - Održivo koristiti prirodne resurse, pospješiti niskokarbonski razvoj i izgraditi komunalnu infrastrukturu - Razviti ljudske resurse u manje razvijenim opštinama	
Djelimično povezan sa: 1. Strateški cilj 2.5 „Stimulisati zapošljivost i socijalnu inkluziju“ Mjera 2.5.1 Ostvariti pretpostavke za samoodrživ i ujednačen ekonomski razvoj, koji će smanjiti stopu ekonomski ugroženog stanovništva SDG 1 (1.3, 1.5) i SDG 8 (8.1, 8.2). U okviru ove mjere prati se: stopa zaposlenosti na osnovu Ankete o radnoj snazi Monstat-a, Stopa nezaposlenosti (ukupno i po polu), Stopa dugoročne nezaposlenosti; Stopa zaposlenosti žena; Stopa nezaposlenosti žena. Ove indikatore moguće je uvezati sa SDG 8.5.2 Mjera 2.5.2 Osigurati socijalnu stabilnost i smanjiti stopu siromaštva SDG 1 (1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.a and 1.b), SDG 2 (2.1, 2.2), SDG 4 (4.4), SDG 8 (8.5, 8.6, 8.8, 8.b) i SDG 10 (10.1, 10.3, 10.4), SDG 16 (16.3)	Cilj 2.5. Stabilan i održiv rast zaposlenosti zasnovan na jednakim mogućnostima i dostojanstvenom radu, uz razvoj znanja i vještina i veću socijalnu uključenost
1. Strateški cilj 2.8 „Postići ravnomjerniji socio-ekonomski razvoj svih jedinica lokalne samouprave i regiona zasnovanog na konkurentnosti, inovativnosti, zapošljavanju s posebnim akcentom na razvoj sjevernog regiona“ Mjera 2.8.1 - Unaprijediti saobraćajnu infrastrukturu kao preduslov regiona CG SDG9 (9.1) Mjera 2.8.2 - Uspostaviti povoljniji društveni i socio-ekonomski ambijent radi sprečavanja daljih negativnih demografskih kretanja na sjeveru CG SDG 8 (8.3) i SDG 10 (10.2, 10.c)	Cilj 2.6. Podsticanje ravnomjernog regionalnog razvoja, industrije i zanatstva
1. Strateški cilj 4.7. „Povećati nivo konkurentnosti crnogorske ekonomije za održivi razvoj i zelena radna mjesta“	

Mjera 4.7.1. Podsticati konkurentnost crnogorskih preduzeća kroz mjere za stimulisanje resursne efikasnosti i investicija – SDG 8 (8.1, 8.2, 8.3, 8.5), SDG 9 (9.2, 9.3), SDG 17 (17.1, 17.3, 17.14) Mjera 4.7.2. Jačati lokalnu preduzetničku infrastrukturu i poslovni ambijent za rast i razvoj preduzetništva, MSP i investicija– SDG 8 (8.3, 8.4) Mjera 4.7.3. Pokrenuti i realizovati stimulativne programe finansiranja radi omogućavanja bolje raspoloživosti, dostupnosti pristupa finansijama za preduzetnike i MSP, posebno za inovativna i izvezno orijentisana preduzeća – SDG 8 (8.3,8.10), SDG 17 (17.9, 17.14) Mjera 4.7.4. Poboljšati kvalitet proizvoda i uslugau kontekstu uspostavljanja prostora za kreiranje zelenih radnih mjesta – SDG2 (2.3, 2.4, 2.5), SDG 12 (12.2), SDG 17(17.14) Ovako definisane mjere doprinose ostvarivanju globalnih ciljeva održivog razvoja 2, 8,9, 10, 12 i 17, odnosno promovisanju kontinuiranog, inkluzivnog i održivog privrednog rasta, punom produktivnom zaposlenju i dostojanstvenom radu za sve, smanjenju nejednakosti unutar zemalja; obezbjeđivanju primjene održivih obrazaca proizvodnje i potrošnje. Takođe, veza cilja iz SPRV-a je i sa strateškim ciljem 2.4 „Prevazići problem menadžerskog deficit i ojačati društveno odgovorno poslovanje“ zajedno sa mjerom 2.4.1. Povećati inovativne i preduzetničke potencijale privrede SDG 8 (8.3)	Cilj 2.7. Jačanje konkurentnosti crnogorske privrede i kreiranja preduzetničkog eko-sistema, uz snažnu aktivnost ekonomske diplomatije
U NSOR-u je navedeno "Bezbjedan, moderan i efikasan saobraćajnisistem pretpostavka je ukupne ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije jedne zemlje. Jedan od prioriteta u ukupnom razvoju saobraćajnog sistema u Crnoj Gori jeste poboljšanje sigurnosti i bezbjednosti u svim vidovima saobraćaja u cilju očuvanja ljudskih života i imovine. Taj cilj zahtijeva redovno održavanje postojeće infrastrukture, investicije u nove saobraćajne kapacitete uz poštovanje standarda bezbjednosti i sigurnosti, jačanje administrativnih kapaciteta, kontrolu, nadzor saobraćaja primjenom mjerila koja su usaglašena sa metrološkim propisima (npr. radari i etilometri), kao i obuke i javne kampanje." 1. Strateški cilj 2.8 „Postići ravnomjerniji socio-ekonomski razvoj svih jedinica lokalne samouprave i regiona zasnovanog na konkurentnosti, inovativnosti, zapošljavanju s posebnim akcentom na razvoj sjevernog regiona“ Mjera 2.8.1 - Unaprijediti saobraćajnu infrastrukturu kao preduslov regiona CG SDG 9 (9.1)	Cilj 2.8. Poboljšanje dostupnosti, bezbjednosti i sigurnosti saobraćaja
Neki od glavnih ciljeva koji su potvrđeni Strategijom Evropa 2020 (a i navedeni u NSOR) : 1. Omogućiti rast učešća obnovljive energije za najmanje 27%, uz poboljšanje energetske efikasnosti i „pametnu“energetsku infrastrukturu. Povećano učešće obnovljive energije ima ključnu ulogu u tranziciji ka uspostavljanju kompetitivnijeg, bezbjednog i održivog energetskog sistema. 2. Povećati energetske efikasnost za najmanje 27%. 1. Strateški cilj 4.1. "Smanjiti nivo emisija gasova s efektom staklene bašte do 2030. godine	Cilj 2.9. Razvijati energetske sektor Crne Gore uz sprovođenje zelene energetske tranzicije

za 30% u odnosu na 1990. godinu" Mjera 4.1.2. Uvoditi nisko karbonske tehnologije u postrojenjima, u skladu s najboljim praksama: SDG 2 (2.4), SDG 9 (9.2), SDG12 (12.5), SDG 13 (13.2), SDG 15 (15.2) Mjera 4.1.3. Povećati učešće obnovljivih izvora energije i promovisati racionalno korišćenje energije: SDG 7 (7.1, 7.2, 7.3 i 7.a), SDG 9 (9.1, 9.5), SDG 10 (10.b) 13 (13.2), SDG 17 (17.2, 17.9, 17.14, 17.17).	
Ovaj cilj je u vezi sa NSOR - poboljšanje resursne efikasnosti i ciljem „Resursno efikasna upotreba metaličnih i nemetalčnih sirovina“. NSOR je u okviru ovog strateškog cilja definisao da je potrebno 1. Svesti na najmanju mjeru uticaje na životnu sredinu i poboljšati ekonomsku učinkovitost eksploatacije mineralnih resursa– SDG 6 (6.6), SDG 8 (8.4), SDG 12 (12.1,12.2), SDG 15 (15.3) Realizacijom ovog strateškog cilja i s njim povezanih mjera Crna Gora će doprinijeti ostvarivanju globalnih ciljeva održivog razvoja 6, 11, 12 i 15.	Cilj 2.10. Održivo upravljanje mineralnim resursima
Navedeni cilj iz SPRV-a dijelom je u vezi sa NSOR ciljem: 1. Strateški cilj 6.2. „Omogućiti uvođenje zelene ekonomije mobilizacijom sredstava za finansiranje održivog razvoja“. Mjera 6.2.1, a u okviru nje podmjera 6.2.1.1. "Održiva poljoprivreda i ruralni razvoj (uključujući: promociju područja sa ograničenim mogućnostima za poljoprivrednu proizvodnju; očuvanje i održivo korišćenje genetskih resursa; organsku proizvodnju; i održivo korišćenje planinskih pašnjaka), SDG 15 (15.a, 15.b)".	Cilj 2.11. Unapređenje sektora poljoprivrede i ribarstva kroz održivo korišćenje resursa
TEMATSKA PODRUČJA: 1.UNAPREĐENJE STANJA LJUDSKIH RESURSA I JAČANJE SOCIJALNE INKLUZIJE 3. PRIRODNI RESURSI-OČUVANJE PRIRODNOG KAPITAL	PRIORITET 3: ZDRAVLJE I ZDRAVA ŽIVOTNA SREDINA
1. Strateški cilj 1.2 "Unaprijediti zdravlje građana u svim uzrastima i smanjiti nejednakost u zdravlju" Mjera 1.2.1 Unaprijediti zdravstvenu zaštitu majki i novorođenčadi i ostalih osjetljivih i ugroženih grupa stanovništva SDG 3 (3.1, 3.2 i 3.7) Mjera 1.2.2 Povećati fokus na promociju zdravog života, prevenciju i kontrolu bolesti SDG 3 (3.4, 3.5, 3.6, 3.a, 3.b) Mjera 1.2.3. Unaprijediti efikasnost zdravstvenog sistema i kvalitet zdravstvene zaštite SDG 3 (3.8 i 3.c)	Cilj 3.1. Obezbijediti kontinuitet u pružanju zdravstvenih usluga i jednaku dostupnost svim pacijentima
1. Strateški cilj 1.2 „Unaprijediti zdravlje građana u svim uzrastima i smanjiti nejednakost u zdravlju" Mjera 1.2.2 Povećati fokus na promociju zdravog života, prevenciju i kontrolu bolesti SDG 3 (3.4, 3.5, 3.6, 3.a, 3.b) Podmjera 1.2.2.7 Povećati dostupnost i kvalitet liječenja nezaraznih bolesti i rehabilitacije na sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite. Indikator 3.4.1 Stopa smrtnosti zbog kardiovaskularnih bolesti, raka, dijabetesa i hroničnih respiratornih bolesti	Cilj 3.2. Unapređenje koordinacije i kontrole u oblasti prevencije hroničnih nezaraznih bolesti
Ovaj cilj može se povezati sa strateškim ciljem iz NSOR-a „Zaustavljanje degradacije vrijednosti obnovljivih prirodnih resursa: biodiverziteta, vode, vazduha, zemljišta“. Mjere koje su definisane, su	Cilj 3.4. Unapređenje stanja i očuvanje životne sredine

sljedeće: 1. Omogućiti efikasnu zaštitu zaštićenih područja prirode, ekološki vrijednih staništa, šumskih, vodnih i obalnih ekosistema, zaštićenih vrsta flore i faune, vazduha i zemljišta – SDG 3 (3.9),SDG 6 (6.2,6.3, 6.6), SDG 9 (9.4), SDG11 (11.4, 11.6), SDG 13 (13.1), SDG 15 (15.1,15.2, 15.3, 15.4, 15.5, 15.7, 15.8, 15.9, 15.a,15.c) 2. Unaprijediti praćenje stanja biodiverziteta, voda, mora, vazduha i zemljišta. SDG 2 (2.4), SDG 3 (3.9), SDG 6 (6.3, 6.5, 6.6), SDG 11 (11.6), 12 (12.4), SDG 14(14.c), SDG 15 (15.1, 15.3, 15.4, 15.5, 15.8,15.9, 15.a, 15.c). Realizacijom ovog strateškog cilja NSOR-a i s njim povezanih mjera Crna Gora će doprinijeti ostvarivanju globalnih ciljeva održivog razvoja 2, 3, 6, 9, 11, 12, 13, 14 i 15.	Cilj 3.8. Unaprijedeno upravljanje šumama i razvoj drvne industrije na bazi potencijala naših šuma Cilj 3.9. Unapređenje lovstva kao djelatnosti od javnog interesa
Strateški cilj NSOR do 2030. godine u oblasti održivog planiranja prostora „Rješavanje problema neodrživog kapacitiranja prostora generisanih nerealnim zahtjevima u pogledu kvantiteti niskim kvalitetom izgrađene sredine“ treba postići realizacijom sljedećih mjera: 1. Izmjenama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, kao i s njim povezanih zakona i pratećih podzakonskih akata, unaprijediti sistem planiranja,uređenja prostora i izgradnje objekata tako da se planiranjem povećava vrijednost prostora i onemogućava nekontrolisano i neracionalno trošenje prostora– SDG 11 (11.3, 11.a), SDG 14 (14.2) 2. Uvesti kontinuirano praćenje promjene izgrađenosti prostora u centralizovanom informacionom sistemu – SDG 11(11.3, 11.a) 3. Podsticati optimizaciju prostora i kvalitet izgrađene sredine – SDG 11 (11.3,11.7, 11.a), SDG 14 (14.2), 16 (16.6) 4. Omogućiti gradnju novih objekata isključivo u skladu sa standardima održive arhitekture i građevinarstva i unaprijediti postojeći građevinski fond – SDG 7(7.2) (7.3) 5. Unaprijediti kvalitet života u gradovima – SDG 11 (11.2), (11.3) (11.7) 11.a,(11.6), 12 (12.8) 6. Unaprijediti stanje u oblasti stanovanja – SDG 11 (11.1), (11.3) Realizacijom ovog strateškog cilja i s njim povezanih mjera Crna Gora će doprinijeti ostvarivanju globalnih ciljeva održivog razvoja 7, 11, 14 i 16.	Cilj 3.5. Stvaranje preduslova za efikasno upravljanje prostorom i izgradnjom objekata
1. Strateški cilj 3.2. „Unaprijediti efikasnost upravljanja obnovljivim prirodnim resursima” Mjera 3.2.3 Omogućiti resursno efikasnu upotrebu šumskih resursa SDG 7 (7.a), SDG8 (8.3), SDG 13(13.1), SDG 15(15.1, 15.2, 15.5,15.9, 15.a, 15.b): Podmjera 3.2.3.1 Unaprijediti sprovođenje strateških dokumenata radi omogućavanja održivog gazdovanja šumama i očuvanja predionih vrijednosti područja pod šumom. Obezbjediti sredstva za izradu Planova razvoja šuma za sva šumska područja, Programe gazdovanja šumama za sve gazdinske jedinice i privatne šume, SDG 15 (15.2, 15.a).	Cilj 3.8. Unaprijedeno upravljanje šumama i razvoj drvne industrije na bazi potencijala naših šuma

Podmjera 3.2.3.2 Unaprijediti upravljačke kapacitete (službe planiranja i održivog korišćenja šuma, službe praćenja i kontrole upravljanja šumskim resursima), SDG 15 (15.2). Podmjera 3.2.3.3 Omogućiti razvoj šumarstva i drvne industrije u održivim okvirima kako bi se omogućilo očuvanje biokapaciteta šuma obzirom da čine 75% ukupnog biokapaciteta države, SDG 15 (15.2, 15.9, 15.b). Podmjera 3.2.3.4. Obezbijediti doslednu primjenu procjene uticaja na životnu sredinu prilikom dodjele koncesija na šume i uspostaviti sistem licenciranja drvnih sortimenata shodno zahtjevima relevantnih EU direktiva (Timber i Flegt direktivi, SDG 8 (8.3) i 10 (10.2). Podmjera 3.2.3.5. Poboljšati šumarski informacijski sistem (npr. uvođenjem i praćenje indikatora gazdovanja šumama, uključujući i podatke o bespravnoj sječi), uključujući i izradu baze šumsko ekoloških podataka za održivo gazdovanje šumama i zaštitu šuma u Crnoj Gori odnosno za mapiranje šumskih staništa i vegetacije. Podmjera 3.2.3.6. Razvijati svijest privatnih vlasnika šuma, koncesionara i licenciranih preduzetnika o neophodnosti održivog upravljanja šumama, SDG 15 (15.2, 15.9, 15.b). Podmjera 3.2.3.7. Izvršiti biofizičko mapiranje i procjenu stanja ekosistemskih usluga šuma, te mapirati promjene ekosistemskih usluga šuma usled dinamike prirodnih procesa, sprovođenja politike upravljanja, klimatskih promjena i štetnih uticaja na šume (požari, štetočine), SDG 15 (15.1).	
1. Strateški cilj 3.1 „Zaustaviti degradaciju vrijednosti obnovljivih prirodnih resursa: biodiverziteta, vode, mora, vazduha, zemljišta“ Mjera 3.1.1 Efikasna zaštita zaštićenih područja prirode, ekološki vrijednih staništa, šumskih, vodnih i obalnih ekosistema, zaštićenih vrsta flore i faune, vazduha i zemljišta SDG 3 (3.9), SDG 6 (6.2, 6.3, 6.6), SDG 9 (9.4), SDG 11 (11.4, 11.6), SDG 13 (13.1), SDG 15 (15.1, 15.2, 15.3, 15.4, 15.5, 15.7, 15.8, 15.9, 15.a, 15.c) Mjera 3.1.2 Unaprijediti praćenje stanja biodiverziteta, voda, mora, vazduha i zemljišta SDG 2 (2.4), SDG 3 (3.9), SDG 6 (6.3, 6.5, 6.6), SDG 11 (11.6), SDG 12 (12.4), SDG 14 (14.c), SDG 15 (15.1, 15.3, 15.4, 15.5, 15.8, 15.9, 15.a, 15.c)	Cilj 3.9. Unapređenje lovstva kao djelatnosti od javnog interesa
TEMATSKA PODRUČJA: 1. UNAPREĐENJE STANJA Ljudskih resursa i jačanje socijalne inkluzije 2. DRUŠTVENI RESURSI - PODRŠKA VRIJEDNOSTIMA, NORMAMA I OBRASCIMA PONAŠANJA ZNAČAJNIM ZA ODRŽIVOST DRUŠTVA 5. UNAPREĐENJE SISTEMA UPRAVLJANJA ZA ODRŽIVI RAZVOJ	PRIORITET 4. OBRAZOVANJE I DRUŠTVO ZASNOVANO NA ZNANJU
1. Strateški cilj 1.3 „Obezbijediti inkluzivno i kvalitetno obrazovanje i promovisati mogućnosti cjeloživotnog učenja za sve“. Mjera 1.3.1. Obezbijediti sveobuhvatno, inkluzivno i kvalitetno predškolsko obrazovanje SDG 4 (4.2 and 4.a)	Cilj 4.1. Unapređenje sistema obrazovanja na svim nivoima

Mjera 1.3.2. Unaprijediti osnovno i srednje obrazovanje SDG 4 (4.1, 4.4,4.6, 4.7, 4.b) Mjera 1.3.3. Unaprijediti obrazovnu i naučnu komponentu u visokom obrazovanju SDG 4 (4.3, 4.4,4.c), SDG 8 (8.3) Mjera 1.3.4. Unaprijediti uslove za cjeloživotno učenje, neformalno obrazovanje i obrazovanje odraslih sa fokusom na ugrožene grupe SDG 4 (4.5)	
1. Strateški cilj 2.6 „Unaprijediti značaj kulture kao temeljne vrijednosti duhovnog, društvenog i ekonomskog razvoja koja znatno unapređuje život građana“. Mjera 2.6.1 Jačati kapacitet kulturnih institucija na svim nivoima i uspostaviti održivi sistem finansiranja SDG 4, (4.7), SDG 8 (8.9) i SDG 11 (11.4) Mjera 2.6.2. Uspostaviti moderan, efikasan sistem kreiranja i prezentovanja kulturne djelatnosti kao i statusa umjetnika i stvaraoca u društvu, ujednoširiti i edukovati publiku SDG 8 (8.9) i SDG 11 (11.4) Mjera 2.6.3. Jačati neformalne, amaterske, alternativne, savremene kulturne prakse, kao i kulturne industrije u Crnoj Gori SDG 11 (11.4), SDG8 (8.9) i SDG4 (4.7) Mjera 2.6.4. Podsticati kulturne raznolikosti kroz osnaživanje kulturnedjelatnosti marginalizovanih grupa kao što su mladi, stari, žene, LGBT osobe, osobe sa invaliditetom, i sl. kao i obezbeđivanje tolerancije na ovaj kulturni segment SDG 4 (4.7) i SDG 11(11.4)	Cilj 4.2. Jednake šanse za sve u kulturi
Dijelom u skladu sa NSOR 1. Strateškim ciljem 2.8 „Postići ravnomjerniji socio-ekonomski razvoj svih jedinica lokalne samouprave i regiona zasnovanog na konkurentnosti, inovativnosti, zapošljavanju s posebnim akcentom na razvoj sjevernog regiona“ Mjerom 2.8.2., odnosno podmjerom 2.8.2.1 Izgraditi društvenu infrastrukturu odnosno omogućiti uslove za društveni razvoj, što podrazumijeva adekvatan pristup: javnom sektoru i upravi, kulturi, obrazovanju, zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti, sportu i rekreaciji i sl., SDG 8 (8.3)	Cilj 4.4. Podsticanje razvoja i povećanje dostupnosti sporta
Cilj SPRV-a dijelom je u vezi sa NSOR 1. Strateškim ciljem 2.4 „Prevazići problem menadžerskog deficita i ojačati društveno odgovorno poslovanje“ Mjera 2.4.1 Povećati inovativne i preduzetničke potencijale privrede SDG 8 (8.3) Podmjera 2.4.1.5 Ojačati vezu univerziteta i privrede, kroz naučno-tehnološke parkove i biznis inkubatore koji će uticati na povećanje inovativnih potencijala i mijenjati organizacionu kulturu preduzeća (veza mjera 1.3.3.4). 2. Takođe, i cilj i indikatori koji su definisani u okviru cilja, mogu se vezati za strateški cilj 4.2. „Poboljšati resursnu efikasnost u ključnim ekonomskim sektorima“ Mjera 4.2.3 Podsticati istraživanje i razvoj u oblasti resursne efikasnosti i razvoj ljudskih resursa SDG 2 (2.a),SDG 8 (8.3),SDG 12 (12.1,12.a, 12.c), SDG 17 (17.3, 17.6, 17.16, 17.17) i uz nju dvije podmjere: Podmjera 4.2.3.1 Povećati ulaganja u istraživanje i razvoj, posebno u sektoru energetike, ali i u polj. i	Cilj 4.5. Jačanje nacionalne naučne, istraživačke i inovacione infrastrukture

prehrambenoj industriji; podržati primjenu inovativnih rješenja koja smanjuju potrošnju resursa u proizvodnji i uslugama, SDG 2(2.a), 8 (8.3), 12 (12.a): - Uvesti ekonomske instrumente za podsticanje istraživačko-razvojnih djelatnosti i jačati kapacitete naučno-istraživačkih institucija (jačati veze između istraživačkih centara i ekonomskih subjekata), SDG 12 (12.a, 12.c), - Povećati ulaganja u istraživanja, udruživanjem sredstava iz državnog budžeta, grantova, kredita i sredstava privatnog sektora za podsticanje istraživanja i razvoja, posebno u oblasti resursne efikasnosti i razvoja ljudskih resursa, SDG 12 (12.1), 17 (17.6, 17.16, 17.17): - osnivati centre izvrsnosti; - finansirati krupne kolaborativne istraživačke grantove, usmjerene na jačanje uspješnih istraživačkih timova, internacionalizaciju i povezivanje istraživanja i privrede, - osnovati i razvijati naučno-tehnoloških parkove i inovaciono-preduzetničke centre (veza 1.3.3.4 i 2.4.1.4); Podmjera 4.2.3.2 Poboljšati dostupnost i korišćenje nacionalnih i EU fondova za istraživanje i inovacije, uz postepeni rast ovih izdataka u privatnom sektoru, SDG 17 (17.3).	
TEMATSKO PODRUČJE: 5. UNAPREĐENJE SISTEMA UPRAVLJANJA ZA ODRŽIVI RAZVOJ	PRIORITET 5. DIGITALNA TRANSFORMACIJA
Ciljevi SPRV-a dijelom su u vezi sa : 1. Strateškim ciljem 5.1 „Jačati sistem upravljanja za održivi razvoj“ Mjera 5.1.2 Ojačati učešće zainteresovane i stručne javnosti u donošenju i sprovođenju odluka značajnih za održivi razvoj SDG 16 (16.6, 16.7) Konkretno je uvezano sa: Podmjera 5.1.2.2. Unaprijediti transparentnost upravljanja uz korišćenje informaciono - komunikacionih tehnologija, kao i mogućnosti elektronske uprave i korišćenje portala e-Uprava za elektronsko pružanje informacija i elektronsku participaciju, radi pravovremenog pružanja informacija zainteresovanoj javnosti i unapređivanja mogućnosti javnosti da iznošenjem mišljenja i primjedbi utiče na rad javne uprave u ranoj fazi procesa donošenja i sprovođenja propisa, javnih politika, programa i projekata, SDG 16 (16.6, 16.7).	Cilj 5.1. Administracija bez papira i razvoj elektronskih usluga
TEMATSKA PODRUČJA	PRIORITET 6. CRNA GORA – BUDUĆA ČLANICA EVROPSKE UNIJE SA OJAČANOM POZICIJOM NA MEĐUNARODNOJ SCENI
Može se reći da je prioritet 6 u potpunosti u skladu sa NSOR, jer u NSOR-u je definisano sljedeće: „Novom Nacionalnom strategijom održivog razvoja Crne Gore do 2030. godine (NSOR) unapređuje se politika održivog razvoja Crne Gore. Strategijom se uspostavlja sveobuhvatan okvir za nacionalni odgovor na izazove koji se nalaze na putu ka održivom razvoju crnogorskog društva do 2030. godine, uzimajući pri tom u obzir rezultate sprovođenja prethodne NSOR i zahtjeve u procesu pridruživanja Crne Gore EU.“ Na taj način sve definisano u SPRV-u u cilju procesa pridruživanja EU, u skladu je i sa ciljevima NSOR.	Svi ciljevi

Aneks 2: Usklađenost SPRV 2022-2024. sa IPA III Strateškim odgovorom (2021-2027)

STRATEŠKI ODGOVOR IPA III	SREDNJOROČNI PROGRAM RADA VLADE
PROZOR 1: Vladavina prava, temeljna prava i demokratija	PRIORITET 1: Vladavina prava i jednake šanse PRIORITET 5: Digitalna transformacija
TEMATSKI PRIORITETI	CILJEVI
1. Pravosuđe <i>(jačanje nezavisnosti, nepristrasnosti i odgovornosti pravosuđa; povećana dostupnost i transparentnost pravosudnih institucija; unapređenje pravosudne infrastrukture; unapređenje međunarodne i regionalne pravosudne saradnje; jačanje kadrovskih kapaciteta; unapređenje IT segmenta u pravosuđu; jačanje efektivnog i efikasnog upravljanja sistemom izvršenja krivičnih sankcija; unapređenje primjene medijacije i drugih alternativnih načina rješavanja sporova)</i>	Cilj 1.1 Unaprijediti efikasnost pravosuđa Cilj 5.1 Administracija bez papira i razvoj elektronskih usluga
3. Borba protiv organizovanog kriminala/bezbjednost <i>(pružanje podrške svim institucijama i tijelima uključenim u borbu protiv organizovanog kriminala; jačanje saradnje u oblasti krivičnog gonjenja i pravosuđa u borbi protiv organizovanih kriminalnih struktura, oduzimanja imovine stečene kriminalnim aktivnostima; veća društvena i institucionalna otpornost na radikalizam i nasilni ekstremizam; prevencija i borba protiv terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma)</i>	Cilj 1.7 Smanjiti i eliminisati uticaj transnacionalnog organizovanog kriminala na crnogorsko društvo i identifikovati mjere za jačanje borbe protiv organizovanih kriminalnih grupa Cilj 5.1 Administracija bez papira i razvoj elektronskih usluga
4. Migracije i kontrola granica <i>(razvoj integrisanog upravljanja granicom u skladu sa evropskim sistemom nadzora granica, osiguranje bezbjednosti granica kroz unapređenje saradnje na svim nivoima i jačanje administrativnih, infrastrukturnih i tehničkih kapaciteta; uspostavljanje održivog, funkcionalnog i transparentnog sistema migracija i readmisije, uz uključivanje rada svih institucija)</i>	Cilj 1.6 Unapređenje zaštite bezbjednosti državne imovine i građana uz poboljšanje bezbjednosti granica i ispunjavanje uslova za ulazak u EU i šengenski prostor
5. Temeljna prava	Cilj 1.2 Unaprijediti poštovanje ljudskih i manjinskih prava, rodnu ravnopravnost i prava lica sa invaliditetom i eliminacija svih oblika diskriminacije

<i>(rodna ravnopravnost; integracija Roma; prava nacionalnih manjina; unapređenje položaja lica sa invaliditetom; unapređenje položaja LGBT populacije)</i>	
PROZOR 2: Dobra uprava, usklađivanje pravne tekovine EU, dobrosusjedski odnosi i strateška komunikacija	PRIORITET 1: Unapređenje pravosuđa PRIORITET 6: Unapređenje informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU PRIORITET 2. Zdrave finansije i ekonomski razvoj
TEMATSKI PRIORITETI	CILJEVI
1. Dobra uprava <i>(modernizovanje javne uprave na svim nivoima, jačanje statističkih sistema i ekonomskog upravljanja čime će se doprinijeti rastu i poboljšanju konkurentnosti; jačanje makroekonomske stabilnosti zemlje, posebno konsolidacija javnih finansija i povećanje stabilnosti finansijskog sektora, kao i realizacija mjera vezanih za prioritetne sektorske politike i infrastrukturne projekte)</i>	Cilj 1.3. Zakonita, transparentna i inkluzivna javna uprava Cilj 2.1. Jačanje makroekonomske stabilnosti Cilj 2.2. Unapređenje fiskalne održivosti Cilj 5.1 Administracija bez papira i razvoj elektronskih usluga
2. Administrativni kapaciteti i usklađenost sa pravnom tekovinom EU <i>(jačanje administrativnih kapaciteta i angažovanje zaposlenih na poslovima od značaja za proces evropskih integracija Crne Gore, prvenstveno preraspodjelom poslova, mobilnošću unutar javne uprave kao i kroz nova zapošljavanja; jačanje administrativni kapaciteta koji će obezbijediti pravilno sprovođenje usklađenog zakonodavstva)</i>	Cilj 1.3. Zakonita, transparentna i inkluzivna javna uprava Cilj 2.5. Stabilan i održiv rast zaposlenosti zasnovan na jednakim mogućnostima i dostojanstvenom radu, uz razvoj znanja i vještina i veću socijalnu uključenost
4. Strategijska komunikacija, monitoring, evaluacija i komunikacione aktivnosti <i>(jačanje državnog statističkog sistema; informisanje građanki i građana o procesu evropskih integracija)</i>	Cilj 6.1 Postignuta spremnost za članstvo u EU i unaprijeđena informisanost javnosti o procesu pristupanja i članstva u EU Cilj 5.1 Administracija bez papira i razvoj elektronskih usluga
PROZOR 3: Održiva povezanost i zelena agenda	PRIORITET 2: Zdrave finansije i ekonomski razvoj PRIORITET 3: Zdravlje i zdrava životna sredina PRIORITET 5: Digitalna transformacija
TEMATSKI PRIORITETI	CILJEVI
1. Životna sredina i klimatske promjene <i>(podržati zaštitu životne sredine, poboljšati njen kvalitet i doprinijeti akcijama i politikama usmjerenih protiv klimatskih promjena kako bi se ubrzao prelazak na niskokarbonsku ekonomiju)</i>	Cilj 2.9 Razvijati energetske sektor Crne Gore uz sprovođenje zelene energetske tranzicije Cilj 3.4. Unapređenje stanja i očuvanje životne sredine

2. Saobraćaj, digitalna ekonomija i društvo, i energija <i>(promovisanje pametnog, održivog, inkluzivnog, bezbjednog saobraćaja i uklanjanje uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturama; unapređenje digitalnih tehnologija i usluga; ubrzanje prelaska na niskokarbonsku ekonomiju, otpornu na klimatske promjene, promovisanje prelaska na čistu energiju, kao i na evropsko integrisano energetska tržište)</i>	Cilj 2.8. Poboljšanje dostupnosti, bezbjednosti i sigurnosti saobraćaja Cilj 2.9 Razvijati energetski sektor Crne Gore uz sprovođenje zelene energetske tranzicije Cilj 5.2. Jačanje Vladine informatičke infrastrukture
PROZOR 4: Konkurentnost i inkluzivni rast	PRIORITET 4: Obrazovanje i društvo zasnovano na znanju PRIORITET 2: Zdrave finansije i ekonomski razvoj PRIORITET 3: Zdravlje i životna sredina
TEMATSKI PRIORITETI	CILJEVI
1.Obrazovanje, zaposlenost, socijalna zaštita, inkluzivne politike i zdravlje <i>(ojačati ekonomski i društveni razvoj kroz obrazovanje, inovacije, socijalnu inkluziju i zapošljavanje, uz poštovanje principa rodne ravnopravnosti, jednakosti i društvene kohezije; unapređenje zdravstvenog sistema i njegova digitalizacija)</i>	CILJ 4.1 Unapređenje sistema obrazovanja na svim nivoima CILJ 4.3 Unapređenje kvaliteta usluga za mlade i njihovo učešće u kreiranju javnih politika Cilj 2.5. Stabilan i održiv rast zaposlenosti zasnovan na jednakim mogućnostima i dostojanstvenom radu, uz razvoj znanja i vještina i veću socijalnu uključenost Cilj 3.1. Obezbijediti kontinuitet u pružanju zdravstvenih usluga i jednaku dostupnost svim pacijentima
2. Razvoj privatnog sektora, trgovina, istraživanja i inovacije <i>(poboljšanje poslovnog okruženja, inovativnog eko-sistema i investicione klime korisnika, promovisanje integracije sa industrijskim lancima vrijednosti EU, u cilju podrške socio-ekonomskom oporavku nakon pandemije COVID-19 i povećanja konkurentnosti ekonomije)</i>	Cilj 2.7. Jačanje konkurentnosti crnogorske privrede i kreiranja preduzetničkog eko-sistema uz snažnu aktivnost ekonomske diplomatije Cilj 4.5. Jačanje nacionalne naučne, istraživačke i inovacione infrastrukture
3. Poljoprivreda i ruralni razvoj <i>(postepena izgradnja poljoprivrednog sektora sposobnog da se takmiči sa tržišnim snagama, uz progresivno usklađivanje sa pravnim okvirom EU u oblasti poljoprivrede i</i>	Cilj 2.11 Unapređenje sektora poljoprivrede i ribarstva kroz održivo korišćenje resursa

<i>ruralnog razvoja i relevantnim veterinarskim, bezbjednosnim i fitosanitarnim standardima)</i>	Cilj 3.6. Jačanje sistema u oblasti bezbjednosti hrane, veterine i fitosanitarnoj oblasti
4. Ribarstvo <i>(povećanje sposobnosti za suočavanje sa pritiskom konkurencije i tržišnih sila, i progresivno usklađivanje sa pravilima i standardima Unije i promovisanje akvakulture)</i>	Cilj 2.11 Unapređenje sektora poljoprivrede i ribarstva kroz održivo korišćenje resursa

Aneks 3: Usklađenost SPRV 2022-2024. i Fiskalne strategije 2021-2024.

Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ne propisuje ni rok niti detalje procesa pripreme Fiskalne strategije. Imajući u vidu da su i Fiskalna strategija i SPRV četvorogodišnji dokumenti koji se vežu za period trajanja mandata Vlade, neophodno je uskladiti rokove za njihovu pripremu i usvajanje kako bi se obezbijedila međusobna usklađenost.

Kao specifičan strateški dokument koji za period trajanja mandata Vlade donosi Skupština na prijedlog Vlade i uz mišljenje Centralne banke Crne Gore (u skladu sa članom 17 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, "Sl.list CG", br: 070/21), Fiskalna strategija ne prati u cjelosti odredbe iz Uredbe o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata u pogledu strukture - ne sadrži jasno razdvojene strateške i operativne ciljeve sa pratećim indikatorima uspjeha, opis aktivnosti nadležnih organa i tijela za praćenje sprovođenja strategije, način izvještavanja i evaluacije, niti akcioni plan s procjenom troškova. Ocjena usklađenosti ovoga dokumenta sa drugim strateškim aktima, kao i njegovo praćenje otežano. Stoga je u budućem periodu neophodno pristupiti izradi ove strategije na način propisan Uredbom.

FISKALNA STRATEGIJA 2021-2024	SREDNJOROČNI PROGRAM RADA VLADE 2022-2024
Novе mјere i obaveze koje opredjelјuju nivo budžetskih rashoda u periodu realizacije Fiskalne strategije a usklađene su sa SPRV u dijelu koji definiše cilj 1.6 odnose se na: • Uvođenje dječijeg dodatka, • Povećanje staračkih naknada, • Obezbjеdivanje besplatnih udžbenika.	Prioritet 1 Vladavina prava i jednake šanse Cilј 1.5. Poboljšati socijalni i ekonomski položaj ranjivih kategorija društva
Najveći dio Fiskalne strategije može se dovesti u vezu sa prioritetom broj 2. SPRV-a "Zdrave finansije i ekonomski razvoj".	Prioritet 2 Zdrave finansije i ekonomski razvoj
Glavni cilj fiskalne politike u periodu 2021-2024. godine je stabilizacija makroekonomskog ambijenta i javnih finansija u 2021. godini i stvaranje uslova za dinamican ekonomski rast na nivou od prosjecno 5% u periodu 2022-2024. godine. Indikatori i njihove očekivane vrijednosti do 2024. koji se koriste u Fiskalnoj strategiji su sljedeće: • Prosječan godišnji ekonomski rast od preko 5% • Stabilnost cijena - inflacija ispod 2% prosječno godišnje	Cilј 2.1. Jačanje makroekonomske stabilnosti

Rast zaposlenosti od prosječno 3% godišnje	
Indikatori i njihove očekivane vrijednosti do 2024. koji se koriste u Fiskalnoj strategiji su sljedeći: • Smanjenje budžetskog deficita na prosječno 2,5% • Kontinuirano smanjenje javnog duga do nivoa od 67,6% U cilju sprovođenja ovih prioriteta, Fiskalna strategija u ovoj oblasti sadrži sljedeće mjere i aktivnosti: • Povećanje akcize na duvan i duvanske proizvode, • Povećanje akcize na alkohol i alkoholna pića, • Povećanje akcize na gaziranu i negaziranu vodu sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju, • Uvođenje akcize na proizvode od šećera, kakaoa i sladoled, • Uvođenje akcize na proizvode od plastike za jednokratnu upotrebu, • Dualni sistem oporezivanja dohotka fizičkih lica, • Jačanje poreske discipline poreskih obveznika, • Oslobođenja od plaćanja poreza na dohodak za određene kategorije obveznika, • Ukidanje doprinosa za zdravstvo na teret zaposlenog i poslodavca, • Reprogram poreskog potraživanja, • Objedinjena registracija i sistem izvještavanja o obračunu i naplati poreza i doprinosa, • Uvođenje progresivnog oporezivanja dobiti pravnih lica, • Uvođenje poreza na podizanje gotovog novca sa poslovnog računa, • Markiranje mineralnih ulja i njihovih derivata, • Oporezivanje neprijavljenog prihoda, • Suzbijanje neformalne ekonomije i efikasnije kontrole kroz nastavak unapređenja rada inspekcijских službi, • Implementacija novog zakonskog rješenja u oblasti privređivanja igara na sreću, • Povećanje najviše godišnje osnovice za plaćanje doprinosa, • Smanjenje stope PDV-a na jaja sa 21% na 7%, • Izmjena Zakona o porezu na promet nepokretnosti, • Ukidanje niže stope PDV-a za usluživanje hrane i pića u restoranima, • Politika raspodjele dobiti u preduzećima u većinskom vlasništvu države i zavisnim preduzećima, • Analiza poreskih rashoda,	Cilj 2.2. Unapređenje fiskalne održivosti

• Ukidanje procentualnih budžetskih izdvajanja, • Ocjena upravljanja javnim investicijama, • Upravljanje rizicima u dijelu poslovanja privrednih društava u većinskom vlasništvu države, • Obezbjedenje sredstava za potrebe nove nacionalne avio kompanije "ToMontenegro".	
Fiskalna strategija sadrži mjeru: "Optimizacija državne uprave kroz stvaranje uslova za smanjenje broja zaposlenih i odgovorno upravljanje fondom zarada" U periodu do 2024. godine se u ovoj oblasti planira sljedeće: "Polazeći od utvrđenog broja zaposlenih po svim sektorima, planira se sprovođenje funkcionalnih analiza koje treba da identifikuju oblasti u kojima je neophodno izvršiti racionalizaciju broja zaposlenih i onih oblasti koje zahtijevaju dodatno kadrovsko jačanje. U zavisnosti od zakljucaka sprovedenih funkcionalnih analiza, Vlada Crne Gore donijeće program sporazumnog prekida radnog odnosno proglašenja tehnološkim viškom uz isplatu otpremnine, kada će biti i utvrđen fiskalni efekat ove reforme."	Cilj 1.3. Zakonita, transparentna i inkluzivna javna uprava

Aneks 4: Usklađenost SPRV 2022-2024. i Predloga Zakona o budžetu za 2022.

U Zakonu o budžetu postoji 12 glavnih programa. Glavni program je skup programa, koje realizuje jedna ili više potrošačkih jedinica, koji zajedno čine jednu oblast politika i kao takav odgovara prioritetu unutar SPRV. SPRV sa druge strane sadrži šest prioriteta koji se ne mogu na jednostavan način povezati sa glavnim budžetskim programima.

Godišnji program rada Vlade donosi se do kraja tekuće godine za narednu godinu, a Prijedlog zakon o budžetu za narednu godinu Vlada je dužna da dostavi Skupštini do 15. novembra tekuće godine. Na ovaj način, omogućeno je da proces pripreme godišnjeg budžeta i programa rada Vlade budu usklađeni, kako u pogledu rokova tako i u pogledu sadržaja i strukture prioreta, programa i aktivnosti. Dok je procedura izrade budžeta detaljno propisana, ona ne uključuje ulogu Generalnog sekretarijata Vlade, mimo učešća u pogledu predlaganja sopstvenog zahtjeva za dodjelu budžetkih sredstava. Programska struktura Zakona o budžetu koja je uspostavljena 2021. godine i unaprijeđena u sadržaju i strukturi u Zakonu o budžetu za 2022. godinu nije u skladu sa prioritetima iz SPRV što otežava provjeru usklađenosti i ugrožava koordinaciju sistema planiranja javnih politika, njihovog budžetiranja i mjerenja učinka.

U narednom periodu neophodno je raditi na usklađivanju programske strukture prioriteta i ciljeva iz SPRV i Zakona o budžetu. Neophodno je izmijeniti Odluku o načinu pripreme i sadržaju programskog budžeta potrošačkih jedinica kako bi se rokovi izrade usaglasili sa pripremom godišnjeg programa rada Vlade i predvidjela uloga Generalnog sekretarijata Vlade u pogledu informisanosti i savjetodavne uloge u izradi i ocjeni kvaliteta nefinansijskih podataka sadržanih u godišnjem zakonu o budžetu i njihovom usklađenošću sa ključnim planskim dokumentima Vlade.

Neophodno je uvezati SPRV sa procesom planiranja Jedinstvene liste prioriternih infrastrukturnih projekata, kao ključnog dokumenta koji definiše neophodne strateške projekte po sektorima koji će se u narednom periodu kandidovati za finansiranje. Ovi projekti bi trebalo da budu uvezani sa prioritetima SPRV-a, kao što su digitalna infrastruktura, energetika, zaštita životne sredine, društvene djelatnosti.

ZAKON O BUDŽETU ZA 2022. GODINU	SREDNJOROČNI PROGRAM RADA VLADE 2022-2024
Odgovarajući programi i potprogrami iz Zakona o budžetu za 2022. godinu sa pripadajućim opredijeljenim iznosima (programska klasifikacija budžeta)	Prioritet 1: Vladavina prava i jednake šanse

Potrošačka jedinica - Tužilački savjet

Program - "Rad tužilaštva"

Cilj: Napredak u ostvarivanju vladavine prava, sigurnosti i jednakosti građana , te rast povjerenja građana u institucije sistema, kroz zakonito postupanje državnih tužilaštava u skladu sa svojom stvarnom i mjesnom nadležnošću.

Opredijeljeni iznos: 8,659,370.26

Potrošačka jedinica - Sudski savjet

Program - "Rad sudova"

Cilj: Smanjenje trajanja sudskog postupka, Smanjenje broja starih predmeta, Povećanje stope efikasnosti u radu sudova

Opredijeljeni iznos: 26 064 745.51

Potrošačka jedinica - Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu

Program - "Djelovanje Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu"

Cilj: Sticanje i usavršavanje znanja, sposobnosti i vještina koje će omogućiti samostalno, nezavisno, nepristrasno, stručno i efikasno vršenje funkcije sudija i državnih tužilaca.

Iznos: 437,754.84

Potrošačka jedinica - Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava

Program - "Uređenje i upravljanje u sistemu pravosuđa"

Cilj: Nije definisan

Iznos: 3,557,676.65

Potrošačka jedinica - Uprava za izvršenje krivičnih sankcija

Program "Izvršenje krivičnih sankcija"

Cilj: Nije definisan

Iznos: 10,387,146.86

Cilj 1.1.

Unaprijediti efikasnost pravosuđa

Potrošačka jedinica - Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava Program "Unapređenje i zaštita ljudskih i manjinskih prava i promocija rodne ravnopravnosti" Cilj: Nije definisan Iznos: 1,511,475.71 Potrošačka jedinica - Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava Program "Unapređenje i zaštita ljudskih i manjinskih prava i promocija rodne ravnopravnosti" Cilj: Nije definisan Iznos: 1,244,827.31 Potrošačka jedinica - Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Program "Prava iz oblasti boračke, invalidske i dječje zaštite" Cilj: Regulisanje prava iz oblasti socijalne, dječje, boračke i invalidske zaštite Iznos: 142,970,872.25 Potrošačka jedinica - Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Program "Zaštita i unapređenje ljudskih prava i sloboda" Cilj: Nije definisan Iznos: 738,054.25 Potrošačka jedinica - Savjet za građansku kontrolu rada policije Program "Građanska kontrola rada policije" Cilj: Ocjena primjene policijskih ovlaštenja sa ciljem zaštite ljudskih prava i sloboda Iznos: 43,901.00	Cilj 1.2. Unaprijediti poštovanje ljudskih i manjinskih prava, rodnu ravnopravnost i prava lica sa invaliditetom i eliminacija svih oblika diskriminacije
Potrošačka jedinica - Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija Potprogram "Reforma javne uprave" Organizacija i rad javne uprave u funkciji potreba građana upravljачke odgovornosti Cilj: Građani i privreda koriste kvalitetne usluge javne uprave, Transparentna i otvorena javna uprava Iznos: 9,309,296.76	Cilj 1.3. Zakonita, transparentna i inkluzivna javna uprava Za javnu upravu svih i otvorenu za sve je neophodno učiniti je u potpunosti profesionalnom, planirati u skladu s potrebama i mogućnostima na način da se poveća procenat organa koji su pripremili nacrt Kadrovskog plana paralelno sa nacrtom

Potrošačka jedinica - Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija Potprogram “Informaciono društvo” Cilj: Administracija bez papira, Podaci su dostupni bez upita, Implementacija certification authority (CA) u cilju digitalizacije servisa i pružanja elektronskih usluga povjerenja za organe državne uprave. Iznos: 4,414,450.17 Potrošačka jedinica - Uprava za kadrove Program “Evidencija, izbor, obuka i usavršavanje kadrova” Cilj: Zapošljavanje državnih službenika i namještenika, stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika i namještenika, vođenje jedinstvene kadrovske evidencije zaposlenih u državnim organima Iznos: 1,449,850.26	
Potrošačka jedinica - Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija Potprogram “Medijski pluralizam” Cilj: Unaprjeđenje medijske raznolikosti i medijskog pluralizma Iznos: 1,136,167.53	Cilj 1.4. Unapređenje ambijenta u oblasti slobode izražavanja i slobode medija
Potrošačka jedinica - Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Program “Socijalna zaštita” Cilj: Uspostavljanje i razvoj socijalnog dijaloga i tripartitnih konsultacija, Regulisanje prava iz oblasti socijalne, dječje, boračke i invalidske zaštite Iznos: 160,230,629.85	Cilj 1.5. Poboljšati socijalni i ekonomski položaj ranjivijih kategorija društva
Potrošačka jedinica - Ministarstvo unutrašnjih poslova Potprogram “Integrirano upravljanje granicom” Cilj: Sistem integriranog upravljanja granicom usaglasiti sa evropskim i šengenskim standardima u zakonodavnom, administrativnom i institucionalnom pogledu, posebno u oblasti granične kontrole. Iznos: 3,621,867.67	Cilj 1.6. Unapređenje zaštite bezbjednosti državne imovine i građana uz poboljšanje bezbjednosti granica i ispunjavanje uslova za ulazak u EU i šengenski prostor

Potrošačka jedinica - Ministarstvo unutrašnjih poslova Potprogram "Sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma" Cilj: Sprovedenje Akcionog plana smanjenje rizika od pranja novca i finansiranja terorizma i u tom smislu izrada operativnih i strateških analitičkih izvještaja u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorizma. Opremanje materijalno tehničkim sredstvima i obuke zaposlenih i obveznika u cilju omogućavanja sprovođenja suzbijanja i blagovremenog otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma. Razmjena informacija sa međunarodnim partnerima (Egmont, Europol, Interpol). Implementacija EU direktiva, FATF i Egmont preporuka u nacionalnu regulativu vezanu za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma. Iznos: 588,813.59 Potrošačka jedinica - Ministarstvo unutrašnjih poslova Potprogram "Poslovi iz oblasti rada policije" Cilj: Preduzimanje preventivnih i represivnih mjera na obezbjeđenju povoljnog stanja javnog reda i mira i sprečavanja vršenja prekršaja, koji bi mogli uzrokovati neželjene posljedice po bezbjednost građana i imovinu. Iznos: 73,971,829.47	Cilj 1.7. Smanjiti i eliminisati uticaj transnacionalnog organizovanog kriminala na crnogorsko društvo i identifikovati mjere za jačanje borbe protiv organizovanih kriminalnih grupa
Odgovarajući programi i potprogrami iz Zakona o budžetu za 2022. godinu sa pripadajućim opredijeljenim iznosima (programska klasifikacija budžeta)	Prioritet 2: Zdrave finansije i ekonomski razvoj
Potrošačka jedinica - Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Program "Upravljanje i nadzor nad fiskalnim i finansijskim sistemom" Stabilan fiskalni i finansijski sistem Iznos: 101,638,752.11 Potrošačka jedinica - Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Program "Upravljanje javnim dugom" Cilj: Nije definisan Iznos: 97,156,095.86	Cilj 2.1. Jačanje makroekonomske stabilnosti Cilj 2.2. Unapređenje fiskalne održivosti

Potrošačka jedinica: Nacionalna turistička organizacija Crne Gore Program “Turistička djelatnost” Cilj: Kreiranje imidža i promocija Crne Gore kao atraktivne, raznolike i cjelogodišnje turističke destinacije uz podsticanje ravnomjernog regionalnog razvoja i poštovanje principa održivog razvoja, a u cilju povećanja broja turista, ostvarenih noćenja i prihoda od turizma. Iznos: 916,762.35 Potrošačka jedinica: Ministarstvo ekonomskog razvoja Program “Turistička djelatnost” Cilj: <i>Nije definisan</i> Iznos: 2,313,156.58 Potrošačka jedinica: Agencija za investicije Program “Industrijski i regionalni razvoj” Cilj: Osnajivanje turističke ponude i unapređenje rezultata u sektoru turizma Iznos: 586,419.12 <i>(uključujući i dio kapitalnog budžeta kojim upravlja Uprava javnih radova namijen infrastrukturalnim projektima u programu “Unapređenje turističke ponude”)</i>	Cilj 2.3. Jačanje investicionih aktivnosti u sektoru turizma Cilj 2.4. Smanjenje sezonalnosti i regionalne neujednačenosti i povećanje nivoa kvaliteta usluge i kapaciteta
Potrošačka jedinica - Zavod za zapošljavanje Program “Politika tržišta rada” Cilj: <i>Nije definisan</i> Iznos: 46,496,688.13	Cilj 2.5. Stabilan i održiv rast zaposlenosti zasnovan na jednakim mogućnostima i dostojanstvenom radu, uz razvoj znanja i vještina i veću socijalnu uključenost

Potrošačka jedinica - Ministarstvo ekonomskog razvoja

Program "Industrijski i regionalni razvoj"

Cilj: Osnajivanje turističke ponude i unapređenje rezultata u sektoru turizma, Programski okvir za unapređenje konkurentnosti industrije i sveukupnog regionalnog razvoja, Unapređenje i implementacija zakonodavnog okvira za efikasniji industrijski i regionalni razvoj

Iznos: 3,598,271.83

Potrošačka jedinica - Ministarstvo ekonomskog razvoja

Program "Politika tržišta rada"

Cilj: Nije definisan

Iznos: 1,999,609.60

Potrošačka jedinica - Ministarstvo ekonomskog razvoja

Program "Trgovina, zaštita konkurencije, potrošača i intelektualne svojine i unapređenje poslovnog ambijenta"

Cilj: Nije definisan

Iznos: 1,363,587.37

Potrošačka jedinica - Ministarstvo ekonomskog razvoja

Program "Podsticanje investicija i unapređenje konkurentnost"

Cilj: Nije definisan

Iznos: 5,739,962.14

Potrošačka jedinica - Ministarstvo vanjskih poslova

Potprogram "Bilateralni, multilateralni i konzularni poslovi"

Cilj: Ostvarivanje i zaštita interesa i ugleda Crne Gore na međunarodnom planu i pružanje podrške crnogorskim građanima i privrednicima na međunarodnom nivou

Iznos: 17,198,348.34

Potrošačka jedinica - Ministarstvo odbrane

Potprogram "Stručni i operativni poslovi Ministarstva odbrane"

Cilj: Nije definisan

Iznos: 8,769,297.78

Cilj 2.6.

Podsticanje ravnomjernog regionalnog razvoja, industrije i zanatstva

Cilj 2.7.

Jačanje konkurentnosti crnogorske privrede i kreiranja preduzetničkog ekosistema, uz snažnu aktivnost ekonomske diplomatije

Potrošačka jedinica: Ministarstvo kapitalnih investicija Potprogram “Željeznički saobraćaj” Cilj: Ispunjavanje mjerila za pregovaračko poglavlje 14 i 21 u oblasti transpozicije propisa EU, inspeksijska kontrola Iznos: 139,240.22 <i>(uz kapitalni budžet kojim upravlja Uprava javnih radova)</i>	Cilj 2.8. Poboljšanje dostupnosti, bezbjednosti i sigurnosti saobraćaja
Potrošačka jedinica: Ministarstvo kapitalnih investicija Program “Upravljanje kapitalnim investicijama” Cilj: Unaprijeđena međunarodna saradnja u oblasti saobraćaja i energetike i implementirani projekti finansirani iz fondova Evropske Unije i međunarodnih finansijskih institucija Iznos: 3,928,339.01	Cilj 2.9. Razvijati energetske sektor Crne Gore uz sprovođenje zelene energetske tranzicije
Potrošačka jedinica: Ministarstvo kapitalnih investicija Potprogram “Rudarstvo, geologija i ugljovodoniči” Cilj: Održivo strateško upravljanje mineralnim sirovinama, dodjela koncesija Iznos: 796,603.48	Cilj 2.10. Održivo upravljanje mineralnim resursima
Potrošačka jedinica Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Program “Poljoprivreda” Cilj: Podrška ruralnom razvoju, povećanje broja realizovanih projekata za mjere IPARD Programa, pojednostavljenje sistema podnošenja zahtjeva koji omogućava bolji, brži i efikasniji sistem prijave, kontrole i isplate podrške po površini kroz Evidenciju zahtjeva za mjere u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, kao i Jačanje programa MPŠV za poljoprivredu i ruralni razvoj. Iznos: 40,238,677.68 Potrošačka jedinica - Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Program “Ribarstvo” Cilj: Implementacija mjera koje je neophodno preduzeti u Crnoj Gori kako bi se ispunili i kontinuirano održali i ažurirali svi uslovi potrebni za održivo upravljanje raspoloživim ribljim resursima i morskim i slatkovodnim, boljom kontrolom ribolovnih aktivnosti, kao i dosljedniju primjenu načela i principa Zajedničke ribarske politike. Iznos: 1,151,510.93	Cilj 2.11. Unapređenje sektora poljoprivrede i ribarstva kroz održivo korišćenje resursa

Potrošačka jedinica - Ministarstvo ekonomskog razvoja Program “Trgovina, zaštita konkurencije, potrošača i intelektualne svojine i unaprijeđenje poslovnog ambijenta” Cilj: Nije definisan Iznos: 1,363,587.37 Potrošačka jedinica - Ministarstvo ekonomskog razvoja Program “Podsticanje investicija i unapređenje konkurentnost” Cilj: Nije definisan Iznos: 5,739,962.14	Cilj 2.12. Unapređenje unutrašnjeg tržišta, konkurencije i sistema infrastrukture kvaliteta
Odgovarajući programi i potprogrami iz Zakona o budžetu za 2022. godinu sa pripadajućim opredijeljenim iznosima (programska klasifikacija budžeta)	Prioritet 3: Zdravlje i životna sredina
Potrošačka jedinica - Ministarstvo zdravlja Program “Zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja” Cilj: Zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja stanovništva Iznos: 2,896,618.40 Potrošačka jedinica - Fond za zdravstveno osiguranje Program “Zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja” Cilj: Zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja stanovništva Iznos: 334,620,919.70	Cilj 3.1. Obezbijediti kontinuitet u pružanju zdravstvenih usluga i jednaku dostupnost svim pacijentima Cilj 3.2. Unapređenje koordinacije i kontrole u oblasti prevencije hroničnih nezaraznih bolesti Cilj 3.3. Jačanje integrisanog pristupa otkrivanju, dijagnostici, prevenciji i socijalnoj integraciji lica sa rijetkim bolestima i njihovih porodica

Potrošačka jedinica - Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Program “Ekologija i priroda” Cilj: Ostvarenje napretka u upravljanju životnom sredinom i unapređenje zaštite prirode Iznos: 2,270,178.08 Potrošačka jedinica - Agencija za zaštitu prirode i životne sredine Program “Ekologija i priroda” Cilj: Ostvarenje napretka u upravljanju životnom sredinom i unapređenje zaštite prirode, Aktivno unapređivati ekološki status Crne Gore u profesionalnoj ravni u službi prirode, zdravlja i ekonomskih interesa za sadašnje i buduće generacije. Iznos: 1,801,864.85	Cilj 3.4. Unaprijeđenje stanja i očuvanje životne sredine
Potrošačka jedinica - Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Potprogram “Uređenje prostora, građevinarstvo i stambeni razvoj” Cilj: Izrada planskih dokumenata PPCG, planski dokumenti u skladu sa Zakonom sa strateškim procjenama uticaja na životnu sredinu i izrada Programa razvoja građevinarstva Iznos: 2,106,996.65 Potrošačka jedinica - Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Potprogram “Inspekcijski poslovi u oblasti izgradnje objekata” Cilj: Sprovođenje administrativnih rješenja o rušenju Iznos: 792,577.89	Cilj 3.5. Stvaranje preduslova za efikasno upravljanje prostorom i izgradnjom objekata
Potrošačka jedinica - Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Program “Poljoprivreda” Cilj: Zaštita javnog zdravlja, Obezbjedjenje sistema kojim se garantuje bezbjedna hrana i mogućnost izvoza, zdravstvena zaštita životinja, zdravstvena zaštita bilja, nadzor sredstava za zaštitu bilja i sredstava. Iznos: 3,925,150.79	Cilj 3.6. Jačanje sistema u oblasti bezbjednosti hrane, veterine i fitosanitarnoj oblasti

Potrošačka jedinica - Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Program "Vodoprivreda" Cilj: Obezbjedenje dovoljnih količina vode odgovarajućeg kvaliteta za javno vodosnabdijevanje stanovništva i za različite privredne potrebe, na način da se ne ugrozi životna sredina. Iznos: 1,368,381.81 Potrošačka jedinica - Uprava za vode Program "Vodoprivreda" Cilj: Postizanje i održavanje dobrog statusa i dobrog ekološkog potencijala vodnih tijela površinskih i podzemnih voda Iznos: 485,718.65	Cilj 3.7. Obezbjedenje održivog korišćenja voda zasnovanog na dugoročnoj zaštiti voda, zaštiti od štetnog dejstva voda u cilju unaprijeđenja upravljanja vodama
Potrošačka jedinica - Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Program "Šumarstvo, lovstvo i drvna industrija" Cilj: Implementacija mjera koje je neophodno preduzeti kako bi se ispunili svi uslovi neophodni za održivo gazdovanje šumama, unaprijedio sektor lovstva kao djelatnost od opšteg interesa i jačala ekonomija u sektoru drvoprerađivačke industrije i unaprijedilo upravljanje u sektoru drvne industrije, razvila nova generacija planova u šumarstvu uz integraciju zahtjeva Natura i uvođenje ekosistemskog pristupa u gazdovanju šumama i zaštiti prirode, unaprijedio monitoring gazdovanja šumama, uredile šume u privatnom vlasništvu, uspostavila sertifikacija šuma, i unaprijedila zaštita i uzgoj divljači i upravljanje lovištima. Iznos: 423,635.64 Potrošačka jedinica - Uprava za šume Potprogram "Djelovanje Uprave za šume" Cilj: Održivo gazdovanje šumama uz stalno unapređivanje stanja šuma Iznos: 5,057,741.82	Cilj 3.8. Unaprijeđeno upravljanje šumama i razvoj drvne industrije na bazi potencijala naših šuma Cilj 3.9. Unapređenje lovstva kao djelatnosti od javnog interesa

Odgovarajući programi i potprogrami iz Zakona o budžetu za 2022. godinu sa pripadajućim opredijeljenim iznosima (programska klasifikacija budžeta)	Prioritet 4: Obrazovanje i društvo zasnovano na znanju
Potrošačka jedinica - Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta Program “Uređenje, nadzor i razvoj svih nivoa obrazovnog sistema, nauke, kulture i sporta” Cilj: Nije definisan 21,121,501.89 Potrošačka jedinica - Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta Program “Osnovno i predškolsko obrazovanje” Cilj: Nije definisan 112,241,264.06 Potrošačka jedinica - Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta Program “Srednje obrazovanje” Cilj: Nije definisan 35,812,094.55 Potrošačka jedinica - Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta Program “Visoko obrazovanje” Cilj: Nije definisan 35,177,511.57 Potrošačka jedinica - Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta Program “Podrška u obrazovanju učenika i studenata” Cilj: Nije definisan 8,628,419.06 Potrošačka jedinica - Centar za stručno obrazovanje Potprogram “Djelovanje Centra za stručno obrazovanje” Cilj: Pобољшanje obrazovne ponude u stručnom obrazovanju u skladu sa potrebama tržišta rada, podizanje kvaliteta u realizaciji modularizovanih obrazovnih programa i promocija stručnog obrazovanja Iznos: 640,678.81 Potrošačka jedinica - Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja	Cilj 4.1. Unapređenje sistema obrazovanja na svim nivoima

Program “Uređenje, nadzor i razvoj svih nivoa obrazovnog sistema, nauke, kulture i sporta” Cilj: Nije definisan Iznos: 323,531.10 Potrošačka jedinica - Ispitni centar Program “Uređenje, nadzor i razvoj svih nivoa obrazovnog sistema, nauke, kulture i sporta” Cilj: Nije definisan Iznos: 768,84	
Potrošačka jedinica - Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta Program “Produkcija i umjetničko stvaralaštvo” Cilj: Nije definisan Iznos: 10,065,784.87	Cilj 4.2. Jednake šanse za sve u kulturi
Potrošačka jedinica - Uprava za sport i mlade Program “Mladi” Cilj: Povećanje stepena učešća mladih u kreiranju i sprovođenju omladinske politike. Poboljšanje položaja mladih u oblastima od javnog interesa. Unapređenje rada i funkcionisanja omladinskih nevladinih organizacija, poboljšanje položaja mladih u oblastima od javnog interesa Iznos: 484,899.39	Cilj 4.3. Unapređenje kvaliteta usluga za mlade i njihovo učešće u kreiranju javnih politika

Potrošačka jedinica - Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta Potprogram “Nadzor nad obrazovnim sistemom, naukom, kulturom i sportom” Cilj: Nije definisan Iznos: 17,649,675.39 Potrošačka jedinica - Uprava za sport i mlade Program “Sport” Cilj: Unapređenje sportske infrastrukture, unapređenje oblasti vrhunskog sporta, unapređenje dječijeg sporta, Unapređenje vrhunskog sporta, Stručni i operativni poslovi Uprave za sport i mlade, Uspješno definisanje i ispunjenje zadataka iz oblasti finansija, kadra, opštih poslova i poslova javnih nabavki. Iznos: 6,388,148.55 Potrošačka jedinica - Uprava za saradnju sa dijasporom -iseljenicima Potprogram “Saradnja sa iseljenicima -dijasporom” Cilj: Jačanje obrazovne, naučne, kulturne i sportske saradnje dijaspore-iseljenika Iznos: 655,620.93	Cilj 4.4. Podsticanje razvoja i povećanje dostupnosti sporta
Potrošačka jedinica - Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta Program “Razvoj nauke i tehnologije” Cilj: Nije definisan Iznos: 2,174,635.62 Potrošačka jedinica - Crnogorska akademija nauka i umjetnosti Program “Naučno i umjetničko stvaralaštvo” Cilj: Osiguranje adekvatnog nivoa kvaliteta naučnoistraživačkog i umjetničkog rada Iznos: 1,198,739.53	Cilj 4.5. Jačanje nacionalne naučne, istraživačke i inovacione infrastrukture

Odgovarajući programi i potprogrami iz Zakona o budžetu za 2022. godinu sa pripadajućim opredijeljenim iznosima (programska klasifikacija budžeta)	Prioritet 5: Digitalna transformacija
Potrošačka jedinica - Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija Potprogram “Informaciono društvo” Cilj: Nije definisan Iznos: 9,309,296.76	Cilj 5.1. Administracija bez papira i razvoj elektronskih usluga Cilj 5.2. Jačanje Vladine informatičke infrastrukture Cilj 5.3. Jačanje digitalnih vještina i prevazilaženje digitalnog jaza
Potrošačka jedinica - Ministarstvo ekonomskog razvoja Program “Digitalna ekonomija” Cilj: Nije definisan Iznos: 3,217,257.57	Cilj 5.4. Dostići viši nivo pokrivenosti i razvoja elektronske komunikacione infrastrukture
Odgovarajući programi i potprogrami iz Zakona o budžetu za 2022. godinu sa pripadajućim opredijeljenim iznosima (programska klasifikacija budžeta)	Prioritet 6: Crna Gora - Buduća članica EU s osnaženom pozicijom na međunarodnoj sceni
Potrošačka jedinica - Generalni sekretariat Vlade Crne Gore Potprogram “Stručni i operativni poslovi Generalnog sekretarijata Vlade” Cilj: Jačanje administrativnih kapaciteta i unapređenje mehanizama za efikasniju realizaciju stručnih i operativnih poslova iz domena Generalnog sekretarijata Vlade Iznos: 3,580,751.98 Potrošačka jedinica - Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Potprogram “Upravljenje sredstvima EU” Cilj: Uspješno sprovođenje IPA programa kroz model samostalnog upravljanja i apsorpcija dostupnih sredstava Iznos: 11,533,444.39 Potrošačka jedinica - Generalni sekretariat Vlade Crne Gore Potprogram “Djelatnost Kabineta Potpredsjednika Vlade”	Cilj 6.1. Postignuta spremnost za članstvo u EU i unaprijeđena informisanost javnosti o procesu pristupanja i članstva u EU Cilj 6.2. Unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira za oblast vanjskih odnosa i vanjske, bezbjednosne i odbrambene politike

Cilj: Efikasno obavljanje i unapređenje rezultata aktivnosti koje se odnose na informisanje javnosti o radu Vlade i organa državne uprave Iznos: 156,215.40 Potrošačka jedinica - Ministarstvo vanjskih poslova Program "Koordinacija i sprovođenje politike u oblasti vanjskih poslova" Cilj: Jačanje kapaciteta diplomatskog kadra sa ciljem sprovođenja prioriteta vanjske politike Iznos: 16,800,266.45	
Potrošačka jedinica - Ministarstvo vanjskih poslova Program "Koordinacija i sprovođenje politike u oblasti vanjskih poslova" Cilj: Jačanje kapaciteta diplomatskog kadra sa ciljem sprovođenja prioriteta vanjske politike Iznos: 16,800,266.45	Cilj 6.3. Jačanje angažmana i vidljivosti Crne Gore u multilateralnom sistemu Cilj 6.4. Unapređenje procesa i jačanje kapaciteta od značaja za sprovođenje utvrđenih prioriteta vanjske politike
Potrošačka jedinica - Ministarstvo odbrane Program "Funkcionisanje Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore" Cilj: Obezbjedenje suvereniteta, nezavisnosti, teritorijalnog integriteta Crne Gore, učešće u izgradnji međunarodnog mira, bezbjednosti i povjerenja, kao i ispunjavanje obaveza preuzetih u sklopu Sjevernoatlanskog saveza. Iznos: 49,996,191.40	Cilj 6.5. Unapređenje sistema odbrane Crne Gore
Potrošačka jedinica - Ministarstvo odbrane Potprogram "Funkcionisanje Vojske Crne Gore" Cilj: Sposobnost Vojske za izvršavanje dodijeljenih misija i zadataka." Iznos: 38,692,633.64 Potrošačka jedinica - Ministarstvo odbrane Potprogram "Obavještajno-bezbjednosni poslovi" Cilj: Obezbjedivanje uslova za punu implementaciju odredbi zakona o VOBP, kao i Zakona o tajnosti podataka. Stvaranje preduslova za dostizanje željenog nivoa bezbjednosti informacija (INFOSEC) i bezbjednosti operacija (OPSEC). Dobro upravljanje u sistemu obavještajnih poslova kroz uspostavljanje finansijske odgovornosti i integriteta. Iznos: 2,534,259.98	Cilj 6.6. Aktivan doprinos kolektivnom sistemu odbrane, učešće u NATO, EU i UN misijama i operacijama

Pregled glavnih budžetskih programa u Zakonu o budžetu za 2022. godinu

	Ukupan iznos	Procenat u budžetu

Politički sistem i upravljanje	76,171,263.64	3.09
Pravosuđe i zaštita prava	57,992,319.06	2.35
Javna bezbjednost i odbrana	173,852,643.59	7.05
Javne finansije	540,081,389.71	21.90
Ekonomija i turizam	106,190,479.49	4.31
Poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda	50,222,720.62	2.04
Saobraćaj	198,664,864.78	8.06
Prostorno planiranje i zaštita životne sredine	26,127,553.16	1.06
Obrazovanje nauka i sport	246,910,448.36	10.01
Kultura	25,263,504.62	1.02
Zdravstvo	344,630,558.10	13.98
Socijalno staranje	619,585,122.11	25.13

U okviru glavnog programa Politički sistem i upravljanje finansiraće se:

Organizacija i sprovođenje izbora	496,259.39
Građanska kontrola rada policije	43,901.00
Evidencija, izbor, obuka i usavrđavanje kadrova	1,537,224.21
Sprovođenje inspeksijskog nadzora	5,632,536.08
Sprječavanje korupcije	1,903,472.87
Objavljivanje propisa	75,000.00
Ostvarivanje funkcije Predsjednika Crne Gore	863,456.16
Vršenje zakonodavne vlasti	8,424,661.81
Podrška radu Vlade	7,364,750.17
Parlamentarna demokratija	5,596,848.70
Koordinacija i sprovođenje politike u oblasti vanjskih poslova	17,967,417.34
Infrastrukturni projekti za potrebe državnih organa	515,100.00

Državna uprava, digitalno društvo i mediji	25,750,635.92
Ukupno	76,171,263.64

U pogledu strukture SPRV, ovaj glavni program se podudara sa djelovima ili cjelinom tri prioriteta. Po svom sadržaju odnosi se na **prioritet 1 Vladavina prava i jednake šanse**, u dijelu koji se odnosi na ciljeve:

- Cilj 1.3. Zakonita, transparentna i inkluzivna javna uprava
- Cilj 1.7. Smanjiti i eliminisati uticaj transnacionalnog organizovanog kriminala na crnogorsko društvo i identifikovati mjere za jačanje borbe protiv organizovanih kriminalnih grupa

Glavni program Politički sistem i upravljanje se poklapa i sa cjelokupnim ciljevima sadržanim u prioritetu **5 Digitalna transformacija**, kroz program *Državna uprava, digitalno društvo i mediji*.

Ovaj program se u dijelu *Koordinacija i sprovođenje politike u oblasti vanjskih poslova* odnosi i na **Prioritet 6: Crna Gora - Buduća članica EU s osnaženom pozicijom na međunarodnoj sceni, u sljedećim ciljevima:**

- Cilj 6.1. Postignuta spremnost za članstvo u EU i unaprijeđena informisanost javnosti o procesu pristupanja i članstva u EU
- Cilj 6.2. Unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira za oblast vanjskih odnosa i vanjske, bezbjednosne i odbrambene politike
- Cilj 6.3. Jačanje angažmana i vidljivosti Crne Gore u multilateralnom sistemu
- Cilj 6.4. Unapređenje procesa i jačanje kapaciteta od značaja za sprovođenje utvrđenih prioriteta vanjske politike

U okviru glavnog programa **Saobraćaj** finansiraće se:

Uređenje i nadzor u oblasti saobraćaja	34,929,064.78
Realizacija putne infrastrukture i niskogradnje	163,735,800.00
Ukupno	198,664,864.78

Glavni program u najvećoj mjeri odgovara cilju unutar prioriteta 2: Zdrave finansije i ekonomski razvoj:

- Cilj 2.8. Poboljšanje dostupnosti, bezbjednosti i sigurnosti saobraćaja.

U okviru glavnog programa **Pravosuđe i zaštita prava** finansiraće se:

Zaštita ustavnosti i zakonitosti	1,015,540.23
Rad sudova	25,975,860.15
Rad tužilaštva	8,708,087.06
Izvršenje krivičnih sankcija	10,526,410.86
Zaštita ljudskih prava i sloboda	768,380.47
Zaštita ličnih podataka i slobodan pristup informacijama	642,466.99
Uređenje i upravljanje u sistemu pravosuđa	7,718,294.99
Unapređenje i zaštita ljudskih i manjinskih prava i promocija rodne ravnopravnosti	2,637,278.31
Ukupno	57,992,319.06

Po svom sadržaju, ovaj glavni program se podudara sa prioritetom 1 Vladavina prava i jednake šanse, u dijelu koji se odnosi na ciljeve:

- Cilj 1.1. Unaprijediti efikasnost pravosuđa
- Cilj 1.2. Unaprijediti poštovanje ljudskih i manjinskih prava, rodnu ravnopravnost i prava lica sa invaliditetom i eliminacija svih oblika diskriminacije.

U okviru glavnog programa **Zdravstvo** finansiraće se:

Obavljanje poslova od javnog interesa u humanitarnoj oblasti	275,000.00
Zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja	344,355,558.10
Ukupno	344,630,558.10

Program u najvećoj mjeri odgovara ciljevima unutar prioriteta 3: Zdravlje i životna sredina:

- Cilj 3.1. Obezbjediti kontinuitet u pružanju zdravstvenih usluga i jednaku dostupnost svim pacijenatima
- Cilj 3.2. Unapređenje koordinacije i kontrole u oblasti prevencije hroničnih nezaraznih bolesti
- Cilj 3.3. Jačanje integrisanog pristupa otkrivanju, dijagnostici, prevenciji i socijalnoj integraciji lica sa rijetkim bolestima i njihovih porodica.

U okviru glavnog programa **Poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda** finansiraće se:

Poljoprivreda	41,519,843.69
Ribarstvo	1,158,307.56
Šumarstvo i lov	5,674,234.01
Vodoprivreda	1,870,335.35
Ukupno	50,222,720.62

Program u najvećoj mjeri odgovara ciljevima unutar prioriteta 3: Zdravlje i životna sredina:

- Cilj 3.8. Unaprijeđeno upravljanje šumama i razvoj drvne industrije na bazi potencijala naših šuma
- Cilj 3.9. Unapređenje lovstva kao djelatnosti od javnog interesa.

U okviru glavnog programa **Prostorno planiranje i zaštita životne sredine** finansiraće se:

Ekologija i priroda	18,704,646.89
Uređenje prostora, građevinarstvo i stambeni razvoj	5,647,018.97
Hidrometeorologija i seizmologija	1,775,887.30
Ukupno	26,127,553.16

Program u najvećoj mjeri odgovara ciljevima unutar prioriteta 3: Zdravlje i životna sredina:

- Cilj 3.5. Stvaranje preduslova za efikasno upravljanje prostorom i izgradnjom objekata,
- Cilj 3.4. Unapređenje stanja i očuvanje životne sredine.

U okviru glavnog programa **Javne finansije** finansiraće se:

Upravljanje javnim dugom	408,850,169.87
Zaštita imovinsko-pravnih interesa Crne Gore	716,863.60
Nacionalna statistika	5,553,222.70
Zaštita prava u postupcima javnih nabavki	405,549.22
Revizija EU fondova	523,923.10
Upravljanje i nadzor nad fiskalnim i finansijskim sistemom	98,681,183.06
Državna revizija javnih sredstava i državne imovine	2,117,024.47
Upravljanje državnom imovinom	16,482,690.00
Upravljanje katastrom	6,750,763.69
Ukupno	540,081,389.71

Glavni program u najvećoj mjeri odgovara ciljevima unutar prioriteta 2: Zdrave finansije i ekonomski razvoj:

- Cilj 2.1. Jačanje makroekonomske stabilnosti,
- Cilj 2.2. Unapređenje fiskalne održivosti.

U okviru glavnog programa **Ekonomija i turizam** finansiraće se:

Trgovina, zaštita konkurencije, potrošača i intelektualne svojine	1,991,543.64
Turistička djelatnost	24,984,133.07
Politika tržišta rada	49,466,102.45
Vansudsko mirenje i arbitraža u radnim sporovima	365,633.63
Industrijski i regionalni razvoj	10,467,003.43
Digitalna ekonomija	2,938,584.37
Državni etaloni, ovjeravanje mjerila i kontrola predmeta od dragocjenosti	974,387.97
Upravljanje mineralnim resursima, energetika i energetska efikasnost	5,051,237.62
Podsticanje investicija i unapređenje konkurentnost	5,790,638.95
Upravljanje kapitalnim investicijama	4,161,214.35
Ukupno	106,190,479.49

Glavni program se poklapa sa prioritetom 2: Zdrave finansije i ekonomski razvoj.

U okviru glavnog programa **Socijalno staranje** finansiraće se:

Obavljanje poslova od javnog interesa u humanitarnoj oblasti	462,166,130.97
Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja i socijalne zaštite	129,544.30
Ukupno	619,585,122.11

Glavni program odgovara cilju u okviru prioriteta 2: Zdrave finansije i ekonomski razvoj:

- Cilj 2.5. Stabilan i održiv rast zaposlenosti zasnovan na jednakim mogućnostima i dostojanstvenom radu, uz razvoj znanja i vještina i veću socijalnu uključenost.

U okviru glavnog programa **Javna bezbjednost i odbrana** finansiraće se:

Zaštita i spašavanje	4,118,348.41
Zaštita tajnih podataka	519,809.22
Nacionalna bezbjednost	8,264,961.62
Obuka ronilaca za podvodno razminiranje, pružanje pomoci, spasava	367,124.62
Upravljanje ljudskim i materijalnim resursima Ministarstva unutra	28,648,231.22
Javna bezbjednost	75,316,722.33
Funkcionisanje Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore	56,617,446.16
Ukupno	173,852,643.59

Ovako definisan, glavni program se odnosi na dio prioriteta 6: Crna Gora - Buduća članica EU s osnaženom pozicijom na međunarodnoj sceni, sa ciljevima:

- Cilj 6.5. Unapređenje sistema odbrane Crne Gore
- Cilj 6.6. Aktivan doprinos kolektivnom sistemu odbrane, učešće u NATO, EU i UN misijama i operacijama.

U okviru glavnog programa **Kultura** finansiraće se:

Produkcija i umjetničko stvaralaštvo	10,065,784.87
Zaštita, očuvanje i razvoj kulturne baštine	15,137,618.59
Prijestonica Cetinje, istorijski i kulturni centar Crne Gore	60,101.16
Ukupno	25,263,504.62

Glavni program Kultura se poklapa sa ciljem 4.2. Jednake šanse za sve u kulturi unutar prioriteta 4: **Obrazovanje i društvo zasnovano na znanju**.

U okviru glavnog programa **Obrazovanje, nauka i sport** finansiraće se:

Uređenje, nadzor i razvoj svih nivoa obrazovnog sistema, nauke, kulture i sporta	44,659,332.59
Osnovno i predškolsko obrazovanje	111,805,664.06
Srednje obrazovanje	35,786,958.87
Visoko obrazovanje	35,173,386.62
Podrška u obrazovanju učenika i studenata	8,663,170.21
Naučno i umjetničko stvaralaštvo	1,345,997.46
Sport	6,385,693.55
Mladi	500,003.00
Razvoj nauke i tehnologije	2,590,242.00
Ukupno	246,910,448.36

Ovaj glavni program se u cjelosti poklapa sa Prioritetom 4: **Obrazovanje i društvo zasnovano na znanju**.

Skraćenice:

ANB – Agencija za nacionalnu bezbjednost

AP - Akcioni plan

AZŽS – Agencija za zaštitu životne sredine

CKE – Centralna kadrovska evidencija

EK – Evropska komisija

EU – Evropska unija

EZ – Evropska zajednica

GSV – Generalni sekretarijat Vlade

IJZ – Institut za javno zdravlje

JPMDCG – Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom

KEI – Kancelarija za evropske integracije

KEPIF – Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

KGF – Kreditno-garantni fond

KPS – Komisija za politički sistem

LTO – Lokalna turistička organizacija

MEPPU – Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma

MER – Ministarstvo ekonomskog razvoja

MFSS – Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

MJUDDM – Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija

MKI – Ministarstvo kapitalnih investicija

MO – Ministarstvo odbrane

Monstat – Uprava za statistiku

MPLjMP – Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava

MPNKS – Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta

MPŠV – Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

MUP – Ministarstvo unutrašnjih poslova

MVP – Ministarstvo vanjskih poslova

MVP – Ministarstvo vanjskih poslova

MZ – Ministarstvo zdravlja

NAP – Nacionalni akcioni plan
NPCG – Nacionalni parkovi Crne Gore
NSOR – Nacionalna strategija održivog razvoja
NTO – Nacionalna turistička organizacija
OSI – Osobe sa invaliditetom
PER – Program ekonomskih reformi
PKCG – Privredna komora Crne Gore
PPCG – Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji
SB – Svjetska banka
SBUN – Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija
SPI – Slobodan pristup informacijama
UBHVFP – Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove
UPIC – Uprava prihoda i carina
UZK – Uprava za kadrove
ZOCG – Zajednica opština Crne Gore